Eda kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-03-26
Diarienummer: KS/2025:60
Enhet/Verksamhet: Kommunledningsstaben, Ekonomi och planering
Ansvarig chef: Johan Örnberg, Kommundirektör
Handläggare: Martin Bollner, Ekonomichef

Årsredovisning 2024 för Eda kommun och kommunkoncern

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner upprättat förslag till årsredovisning 2024 och överför investeringsmedel från föregående år enligt förslag i sammanfattning av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Från bokslutsberedningen till kommunstyrelsen har det redovisade resultatet förändras med anledning av justeringar av hur redovisningen av kommunens pensionsstiftelse ska göras. Rättelserna innebär att vi i stället för att få resultateffekten fullt ut på 2024 ändrat i ingående balanser till 2023 års siffror och gjort korrigeringar som om den skulle ha redovisats sedan dess. Det förändrar inte kommunens finansiella ställning i övrigt men förändrar årets resultat. Årets balanskravsresultat är fortfarande det samma som redovisades i bokslutsberedningen.

Resultatutveckling
Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett underskott på 14,8 mkr (-27 mkr), vilket är en förbättring med 12,2 mkr jämfört med föregående år. För kommunens del blev resultatet -19,9 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 4,5 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,7 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på -0,03 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 6,9 mkr för koncernen, för kommunen ökade de även där med 11,4 mkr. Ökningen är lägre än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 6 mkr vilket till största delen kan förklaras med att ytterligare etapper av det nya demensboendet färdigställts.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 23,7 mkr och uppgick sammanlagt till 653,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 380,2 mkr vilket motsvarar 58,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget

Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 0,3 mkr, i huvudsak med anledning av vakanshållna tjänster under året.

Bildning redovisar ett överskott gentemot budget på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är lägre kostnader än budgeterat för interkommunal ersättning och skolskjuts, effektivt nyttjande av statsbidrag, effektiv vikarieanskaffning under höstterminen samt att vissa tjänster som var budgeterade från tidig höst först har utlysts eller tillsatts närmare årsskiftet.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på 21,9 mkr. De största bidragande posterna till Vård och Stöds underskott var externa placeringar inom LSS. Gällande individ- och familjeomsorgen finns de största avvikelserna på externa placeringar för barn och unga samt familjehemsplaceringar. Övriga bidragande orsaker var kostnader för sjukfrånvaro, personalkostnader i allmänhet samt att konstruktionen av vissa statsbidrag gör att delar ska intäktsredovisas först under 2025. Inom IFO hittar vi den största avvikelsen inom kostnader för institutionsvård för barn och unga. Men även ökade kostnader för familjehem och ekonomiskt bistånd bidrar till underskottet.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 1,6 mkr. Den största delen av överskottet, ca 3,7 mkr, härrör sig till Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt att statsbidrag fortfarande till viss del kan hjälpa till att finansiera vissa tjänster. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,9 mkr, främst pga vakanser under vissa perioder. Gata/VA/Renhållning redovisar ett underskott på ca 4,5 mkr där Renhållningsverksamheten står för ungefär hälften av detta. Ökade kostnader för vintervägh̊ållning bidrar också till avvikelsen där.

Finansförvaltningen redovisar ett underskott mot budget på 6,5 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har utvecklats positivt gentemot budget men pensions- och räntekostnader har varit något högre än budgeterat. Kostnaden för semesterlöner bidrar också negativt.

Enligt balanskravsutredningen ska 32 269 tkr återställas inom de kommande tre åren, varav 8 442 tkr inom de kommande två åren. Utifrån de budgeterade resultaten framåt (2025: 11 772 tkr, 2026: 20 548 tkr, 2027: 25 331 tkr) så ska detta vara möjligt, givet att verksamheten bedrivs inom ram. Socialnämnden arbetar idogt med att hitta kostnadsanpassningar och i samband med budgetarbetet inför 2025 och framåt har vi implementerat en ny resursfördelningsmodell i budgetarbetet där vi successivt ska kunna koppla ramar till demografisk utveckling. Budget för 2025 är den första som tagits fram genom den processen och vi märker ett ökat fokus inom såväl verksamheten som politiken vilket bör öka sannolikheten att lyckas.

Äskande om omföring av investeringsmedel

Kod	PROJ Text	Budget inkl tilläggs-anslag	Redovisn 2024	Kvar av budget	**Äskande omföring**	

1001	RENOVERING STALL N MON	1 143,8	259,5	884,3	884,3	Överföres, arbete pågår
1004	OMBYGGN KOPPAREN 11	500,0	5,5	494,5	494,5	Överföres, arbete fortsätter under våren, markarbeten mm
1007	SÄKER BUSSHP GÄRDESSKOLAN	4 000,0	4 263,7	-263,7	-263,7	Påbörjat nu, ytterligare medel finns 2025, bidrag kommer in från Trafikverket
1008	OMKLÄDNINGSRUM GRÄNSHALLE	2 000,0	0,0	2 000,0	2 000,0	Ny sarg/publiksky dd, behovsutreds, återlämnas annars - byte av projektnamn görs
1009	SORTERINGSRUM	5 000,0	107,2	4 892,8	4 892,8	Pilotprojekt påbörjat
1010	SKOLAN 7, ENL LOKALPLAN	7 796,9	4 282,0	3 514,9	3 514,9	Arbete pågår
1011	OMKLRUM BRANDSTN CHBERG	2 500,0	0,0	2 500,0	2 500,0	Överföres
1012	GÄRDESSKOLAN KÖK/OMKLRUM	2 500,0	1 392,8	1 107,2	1 107,2	Överföres, arbete pågår
1013	LSS-BOENDE	3 000,0	0,0	3 000,0	3 000,0	Överföres, arbete pågår med utredning, grundplåt till kommande
1014	VALFJÄLLET KÖK/PERSRUM/SOPH ANT	0,0	60,9	-60,9	-60,9	Kostnad tagen i förtid, medel från 2025 finns
1101	SPILLVATTENRENIN G NORESUND	907,3	551,1	356,2	356,2	Överföres, färdigställs under 2025

1102	VA-FÖRSÖRJNING HAGANÄSET	7 000,0	386,7	6 613,3	6 613,3	Överföres, projekt pågår
1286	ENERGIOPTIMERING	5 379,2	3 778,8	1 600,4	1 600,4	Överföres, läggs till nya medel 2025, pågår
1399	KORSN.ÅTG RV61/RASTAVÄGEN	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2	-5 384,2	Fakturering sker årligen till 2027
1805	DEMENSBOENDE	43 571,2	32 768,1	10 803,1	10 803,1	Överföres, behöver finnas kvar under garantiperiod
2736	NYTT ADM SYSTEM VOS	2 966,9	1 679,4	1 287,5	1 287,5	Överföres, arbete pågår, nya moduler
1200	INVESTERINGSRAM FASTIGHET	22 579,6	4 818,8	17 760,8	17 760,8	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1300	INVESTERINGSRAM GATA/PARK	9 143,8	7 428,2	1 715,6	1 715,6	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1400	INVESTERINGSRAM VA	25 262,8	14 224,1	11 038,7	11 038,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1500	INVESTERINGSRAM RENHÅLLN	2 526,7	2 244,0	282,7	282,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2100	INVESTERINGSRAM RTJ	1 330,6	190,9	1 139,7	1 139,7	Överföres, arbete och projektering

						pågår för det som planeras inom ram
2400	INVESTERINGSRAM KOST	3 332,0	529,1	2 802,9	2 802,9	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2600	INVESTERINGSRAM BILDNING	2 259,0	1 031,4	1 227,6	1 227,6	Överföres, arbete pågår med t.ex. anpassningar i studiemiljö, inventarier mm
2700	INVESTERINGSRAM VÅRD/STÖD	1 983,5	1 187,7	795,8	795,8	Överföres, läggs till ram för 2025
		149 914,3	79 805,1	70 109,2	**70 109,2**	

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2025-03-26
Årsredovisning 2024 för Eda kommun och kommunkoncern 2025-03-26
Allmänna utskottets protokollsutdrag 2025-03-10 § 28
Äskande omföring investeringar, 2025-03-05
Preliminär sammanställning till bokslutsberedning 2025-03-05

Politisk beredning av ärendet

Ärendet bereds av allmänna utskottet och kommunstyrelsen. Ärendet beslutas av kommunfullmäktige.

Förvaltningens beredning av ärendet

Från bokslutsberedningen till kommunstyrelsen har det redovisade resultatet förändras med anledning av justeringar av hur redovisningen av kommunens pensionsstiftelse ska göras. Rättelserna innebär att vi i stället för att få resultateffekten fullt ut på 2024 ändrat i ingående balanser till 2023 års siffror och gjort korrigeringar som om den skulle ha redovisats sedan dess. Det förändrar inte kommunens finansiella ställning i övrigt men förändrar årets resultat. Årets balanskravsresultat är fortfarande det samma som redovisades i bokslutsberedningen.

Resultatutveckling
Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen

mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett underskott på 14,8 mkr (-27 mkr), vilket är en förbättring med 12,2 mkr jämfört med föregående år. För kommunens del blev resultatet -19,9 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 4,5 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,7 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på -0,03 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 6,9 mkr för koncernen, för kommunen ökade de även där med 11,4 mkr. Ökningen är lägre än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 6 mkr vilket till största delen kan förklaras med att ytterligare etapper av det nya demensboendet färdigställts.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 23,7 mkr och uppgick sammanlagt till 653,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 380,2 mkr vilket motsvarar 58,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget
Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 0,3 mkr, i huvudsak med anledning av vakanshållna tjänster under året.

Bildning redovisar ett överskott gentemot budget på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är lägre kostnader än budgeterat för interkommunal ersättning och skolskjuts, effektivt nyttjande av statsbidrag, effektiv vikarieanskaffning under höstterminen samt att vissa tjänster som var budgeterade från tidig höst först har utlysts eller tillsatts närmare årsskiftet.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på 21,9 mkr. De största bidragande posterna till Vård och Stöds underskott var externa placeringar inom LSS. Gällande individ- och familjeomsorgen finns de största avvikelserna på externa placeringar för barn och unga samt familjehemsplaceringar. Övriga bidragande orsaker var kostnader för sjukfrånvaro, personalkostnader i allmänhet samt att konstruktionen av vissa statsbidrag gör att delar ska intäktsredovisas först under 2025. Inom IFO hittar vi den största avvikelsen inom kostnader för institutionsvård för barn och unga. Men även ökade kostnader för familjehem och ekonomiskt bistånd bidrar till underskottet.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 1,6 mkr. Den största delen av överskottet, ca 3,7 mkr, härrör sig till Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt att statsbidrag fortfarande till viss del kan hjälpa till att finansiera vissa tjänster. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,9 mkr, främst pga vakanser under vissa perioder. Gata/VA/Renhållning redovisar ett underskott på ca 4,5 mkr där Renhållningsverksamheten står för ungefär hälften av detta. Ökade kostnader för vintervägh̊ållning bidrar också till avvikelsen där.

Finansförvaltningen redovisar ett underskott mot budget på 6,5 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har utvecklats positivt gentemot budget men pensions- och räntekostnader har varit något högre än budgeterat. Kostnaden för semesterlöner bidrar också negativt.

Investeringsverksamheten
Kommunen hade en investeringsnivå på 80,2 mkr 2024. Den budgeterade investeringsvolymen var 150,4 mkr inklusive omföringar från 2023.

Aktuella större projekt som slutförts och påbörjats under året är demensboende i Charlottenberg (Kv Violen), ombyggnationer av Skolan 7 (Älvgården), säker busshållplats vid Gärdesskolan samt energioptimering.

Kommunen hade materiella anläggningstillgångar till ett bokfört värde på 772,4 mkr varav 692,4 mkr i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Avskrivningarna uppgick till 43,3 mkr. Årets investeringsnivå finansierades till stor del av upplånade medel. Kassa och banktillgångar uppgick per 31/12 till 57 mkr (ifjol 38) i kommunen.

Balanskravet
Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Eda kommun har sedan införandet år 2000 periodvis inte uppfyllt balanskravet. Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -23 827 tkr, vilket därmed inte lever upp till lagens krav och ska återställas inom de tre påföljande åren.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns ett historiskt underskott att återställa
- Intäkterna justerades för realisationsvinster på 1 347 tkr
- Någon resultatutjämningsreserv (RUR) finns inte längre att tillgå för att balansera resultatet

Nedan följer balanskravsutredningen med jämförelse ett år tillbaka.

	Balanskravsutredning	**2024**	**2023**
	Årets resultat enligt resultaträkningen	**-19 944**	**-28 246**
-	Samtliga realisationsvinster	-1 347	-2 391
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0

+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-2 536	-3 004
+/-	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**-23 827**	**-33 641**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	4 169
=	**Årets balanskravsresultat**	**-23 827**	**-29 472**
-	Justerat resultat från föregående år	-8 442	0
+	Synnerliga skäl att inte återställa	0	21 030
=	**Kvar att återställa**	**-32 269**	**-8 442**

Enligt balanskravsutredningen ska 32 269 tkr återställas inom de kommande tre åren, varav 8 442 tkr inom de kommande två åren. Utifrån de budgeterade resultaten framåt (2025: 11 772 tkr, 2026: 20 548 tkr, 2027: 25 331 tkr) så ska detta vara möjligt, givet att verksamheten bedrivs inom ram. Socialnämnden arbetar idogt med att hitta kostnadsanpassningar och i samband med budgetarbetet inför 2025 och framåt har vi implementerat en ny resursfördelningsmodell i budgetarbetet där vi successivt ska kunna koppla ramar till demografisk utveckling. Budget för 2025 är den första som tagits fram genom den processen och vi märker ett ökat fokus inom såväl verksamheten som politiken vilket bör öka sannolikheten att lyckas.

Äskande om omföring av investeringsmedel

Kod	PROJ Text	Budget inkl tilläggs-anslag	Redovisn 2024	Kvar av budget	**Äskande omföring**	
1001	RENOVERING STALL N MON	1 143,8	259,5	884,3	884,3	Överföres, arbete pågår
1004	OMBYGGN KOPPAREN 11	500,0	5,5	494,5	494,5	Överföres, arbete fortsätter under våren, markarbeten mm
1007	SÄKER BUSSHP GÄRDESSKOLAN	4 000,0	4 263,7	-263,7	-263,7	Påbörjat nu, ytterligare medel finns 2025, bidrag

						kommer in från Trafikverket
1008	OMKLÄDNINGSRUM GRÄNSHALLE	2 000,0	0,0	2 000,0	2 000,0	Ny sarg/publiksky dd, behovsutreds, återlämnas annars - byte av projektnamn görs
1009	SORTERINGSRUM	5 000,0	107,2	4 892,8	4 892,8	Pilotprojekt påbörjat
1010	SKOLAN 7, ENL LOKALPLAN	7 796,9	4 282,0	3 514,9	3 514,9	Arbete pågår
1011	OMKLRUM BRANDSTN CHBERG	2 500,0	0,0	2 500,0	2 500,0	Överföres
1012	GÄRDESSKOLAN KÖK/OMKLRUM	2 500,0	1 392,8	1 107,2	1 107,2	Överföres, arbete pågår
1013	LSS-BOENDE	3 000,0	0,0	3 000,0	3 000,0	Överföres, arbete pågår med utredning, grundplåt till kommande
1014	VALFJÄLLET KÖK/PERSRUM/SOPH ANT	0,0	60,9	-60,9	-60,9	Kostnad tagen i förtid, medel från 2025 finns
1101	SPILLVATTENRENIN G NORESUND	907,3	551,1	356,2	356,2	Överföres, färdigställs under 2025
1102	VA-FÖRSÖRJNING HAGANÄSET	7 000,0	386,7	6 613,3	6 613,3	Överföres, projekt pågår
1286	ENERGIOPTIMERING	5 379,2	3 778,8	1 600,4	1 600,4	Överföres, läggs till nya medel 2025, pågår
1399	KORSN.ÅTG RV61/RASTAVÄGEN	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2	-5 384,2	Fakturering sker årligen till 2027
1805	DEMENSBOENDE	43 571,2	32 768,1	10 803,1	10 803,1	Överföres, behöver finnas

						kvar under garantiperiod
2736	NYTT ADM SYSTEM VOS	2 966,9	1 679,4	1 287,5	1 287,5	Överföres, arbete pågår, nya moduler
1200	INVESTERINGSRAM FASTIGHET	22 579,6	4 818,8	17 760,8	17 760,8	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1300	INVESTERINGSRAM GATA/PARK	9 143,8	7 428,2	1 715,6	1 715,6	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1400	INVESTERINGSRAM VA	25 262,8	14 224,1	11 038,7	11 038,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1500	INVESTERINGSRAM RENHÅLLN	2 526,7	2 244,0	282,7	282,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2100	INVESTERINGSRAM RTJ	1 330,6	190,9	1 139,7	1 139,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2400	INVESTERINGSRAM KOST	3 332,0	529,1	2 802,9	2 802,9	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2600	INVESTERINGSRAM BILDNING	2 259,0	1 031,4	1 227,6	1 227,6	Överföres, arbete pågår

						med t.ex. anpassningar i studiemiljö, inventarier mm
2700	INVESTERINGSRAM VÅRD/STÖD	1 983,5	1 187,7	795,8	795,8	Överföres, läggs till ram för 2025
		149 914,3	79 805,1	70 109,2	**70 109,2**	

Beslutet skickas till

För kännedom
Samtliga nämnder

För åtgärd
Ekonomichef; Martin Bollner

Kod	PROJ Text	Budget inkl tilläggsanslag	Redovisat Jan 24 - Mån 13 24	Kvar av budget	**Äskande omföring**	
1001	RENOVERING STALL N MON	1 143,8	259,5	884,3	884,3	Överföres, arbete pågår
1004	OMBYGGN KOPPAREN 11	500,0	5,5	494,5	494,5	Överföres, arbete fortsätter under våren, markarbeten mm
1007	SÄKER BUSSHP GÄRDESSKOLAN	4 000,0	4 263,7	-263,7	-263,7	Påbörjat nu, ytterligare medel finns 2025, bidrag kommer in från Trafikverket
1008	OMKLÄDNINGSRUM GRÄNSHALLE	2 000,0	0,0	2 000,0	2 000,0	Ny sarg/publikskydd, behovsutreds, återlämnas annars - byte av projektnamn görs
1009	SORTERINGSRUM	5 000,0	107,2	4 892,8	4 892,8	Pilotprojekt påbörjat
1010	SKOLAN 7, ENL LOKALPLAN	7 796,9	4 282,0	3 514,9	3 514,9	Arbete pågår
1011	OMKLRUM BRANDSTN CHBERG	2 500,0	0,0	2 500,0	2 500,0	Överföres
1012	GÄRDESSKOLAN KÖK/OMKLRUM	2 500,0	1 392,8	1 107,2	1 107,2	Överföres, arbete pågår
1013	LSS-BOENDE	3 000,0	0,0	3 000,0	3 000,0	Överföres, arbete pågår med utredning, grundplåt till kommande
1014	VALFJÄLLET KÖK/PERSRUM/SOPHANT	0,0	60,9	-60,9	-60,9	Kostnad tagen i förtid, medel från 2025 finns
1101	SPILLVATTENRENING NORESUND	907,3	551,1	356,2	356,2	Överföres, färdigställs under 2025
1102	VA-FÖRSÖRJNING HAGANÄSET	7 000,0	386,7	6 613,3	6 613,3	Överföres, projekt pågår
1286	ENERGIOPTIMERING	5 379,2	3 778,8	1 600,4	1 600,4	Överföres, läggs till nya medel 2025, pågår
1399	KORSN.ÅTG RV61/RASTAVÄGEN	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2	-5 384,2	Fakturering sker årligen till 2027
1805	DEMENSBOENDE	43 571,2	32 768,1	10 803,1	10 803,1	Överföres, behöver finnas kvar under garantiperiod
2736	NYTT ADM SYSTEM VOS	2 966,9	1 679,4	1 287,5	1 287,5	Överföres, arbete pågår, nya moduler
1200	INVESTERINGSRAM FASTIGHET	22 579,6	4 818,8	17 760,8	17 760,8	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1300	INVESTERINGSRAM GATA/PARK	9 143,8	7 428,2	1 715,6	1 715,6	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1400	INVESTERINGSRAM VA	25 262,8	14 224,1	11 038,7	11 038,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1500	INVESTERINGSRAM RENHÅLLN	2 526,7	2 244,0	282,7	282,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2100	INVESTERINGSRAM RTJ	1 330,6	190,9	1 139,7	1 139,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2400	INVESTERINGSRAM KOST	3 332,0	529,1	2 802,9	2 802,9	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2600	INVESTERINGSRAM BILDNING	2 259,0	1 031,4	1 227,6	1 227,6	Överföres, arbete pågår med t.ex. anpassningar i studiemiljö, inventarier mm
2700	INVESTERINGSRAM VÅRD/STÖD	1 983,5	1 187,7	795,8	795,8	Överföres, läggs till ram för 2025
		149 914,3	79 805,1	70 109,2	**70 109,2**	

Eda kommun

Årsredovisning 2024

Innehåll

Förvaltningsberättelse 2
Måluppfyllelse 15
Personalekonomisk redovisning 17
Sammanställd redovisning 24
Verksamhetsberättelser 37
Kommunstyrelsen 37
Bildningsnämnden 42
Socialnämnden 52
Servicenämnden 61
Myndighetsnämnden 74
Verksamhetsberättelser, kommunala bolag 78
Eda Bostads AB 78
Eda Energi AB 79
Valfjället Skicenter AB 80
Teknik i Väst AB 82

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Eda kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen redovisade ett resultat på -0,4 mkr för verksamhetsåret 2024. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

Det redovisade resultatet för 2024, -0,4 mkr, är svagt och särskilt i ljuset av att den positiva effekten av ej realiserad värdeutveckling av placerade medel bidrar positivt med 22,1 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat under året, däremot har kostnaderna inom skola och vård fortsatt ökat, samt att kostnaden för pensioner varit fortsatt hög under året. Utförligare kommentarer kring detta finns i stycket om ”Resultat och ekonomisk ställning” längre fram.

Den finansiella ställningen är fortsatt stabil. Soliditeten (med hänsyn till totala pensionsförpliktelser) är 19,9 procent i kommunen.

Den kommunala koncernen

	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter (mkr)		208,7	186,5	189,9	190,7
Verksamhetens kostnader (mkr)		817,2	732,9	701,2	677,4
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)		630,3	598,6	575,9	547,7
Årets resultat (mkr)		-30,1	7,6	22,7	13,6
Soliditet (%)		37,2	45,6	47,7	46,4
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)		21,4	27,8	28,1	25,5
Långfristig låneskuld (mkr)		397,3	292,9	279,7	284,0

Kommunen

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31/12	8 412	8 499	8 535	8 490	8 550
Kommunal skattesats (%)	22,27	22,27	22,27	22,27	22,27
Verksamhetens intäkter (mkr)	158,6	151,9	145,5	138,1	141,7
Verksamhetens kostnader (mkr)	781,1	773,5	704,9	661,1	645,8
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	653,6	630,3	598,6	575,9	547,7
Årets resultat (mkr)	-0,4	-31,2	5,5	20,5	12,3
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella bidrag (%)	102,0	104,0	99,1	96,3	97,4
Nettokostnad per invånare (kr)	79 268	77 119	69 534	65 341	62 381
Soliditet (%)	39,3	42,4	54,8	58,0	58,5
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	19,9	22,2	30,9	31,6	30,1
Långfristig låneskuld (mkr)	309,2	260	110	90	90
Antal anställda	712	745	722	678	655

Eda kommun har, trots ökad skuldsättning under året, fortsatt en förhållandevis stark

balansräkning som skapar förutsättningar för att möta kommande investeringsbehov. Större investeringar behöver dock utredas särskilt noggrant för att säkerställa att de driftkostnader som uppkommer ryms inom driftbudgeten. Den ökade upplåningen innebär dessutom en ökad finansiell risk då förändringar på räntemarknaden får större betydelse.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag (Eda Bostads AB, Eda Energi AB och Valfjället Skicenter AB) samt ett delägt bolag (Teknik i Väst AB). Därtill finns två samverkansföretag: Kommunassurans Syd AB, som hanterar kommunens försäkringar, och Kommuninvest Ekonomisk Förening genom vilken Eda kommun finansierar delar av kommunens investeringsbehov. Kommunen anlitar en privat utförare inom vuxenutbildningen.

En översikt av den kommunala verksamheten vid utgången av 2024 visas i organisationsschemat nedan.

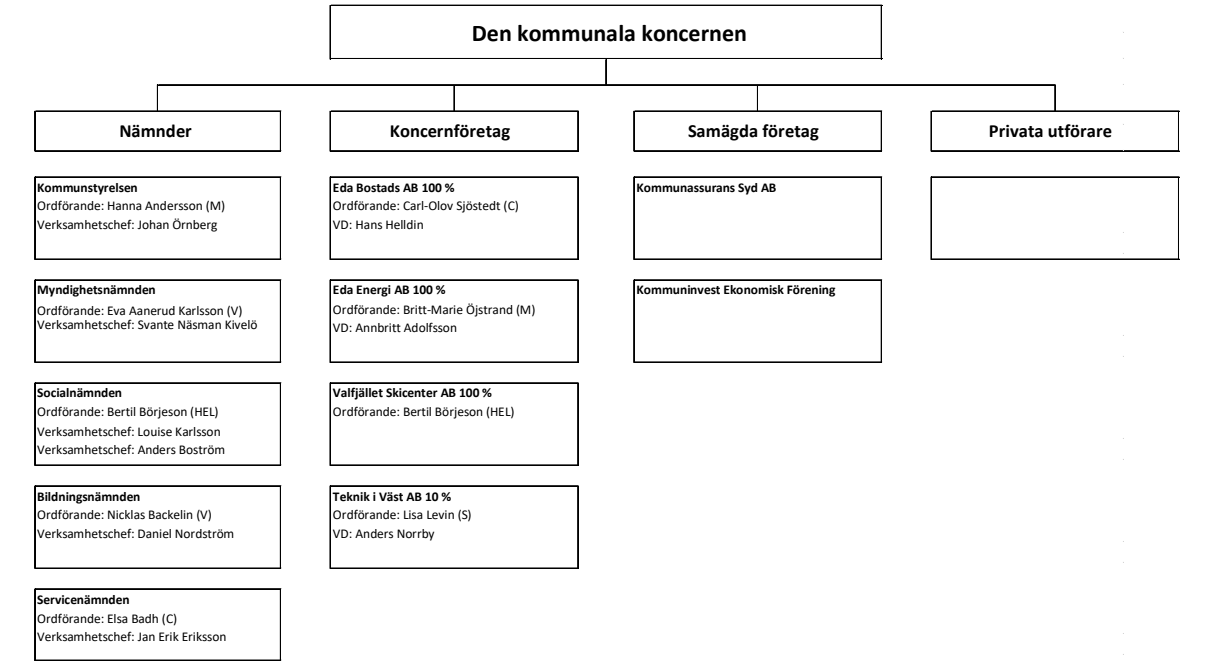

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet, här finns två utskott: arbetsutskott samt personalutskott.

Myndighetsnämnden ansvarar för de myndighetsuppgifter som åvilar en kommunalnämnd enligt ett flertal lagar, som exempel kan nämnas Plan- och bygglag (2010:900 (med undantag för översikts-, detalj- och regionplanering samt områdesbestämmelser (3-7 kap §§)), Miljöbalk (1998:808), Livsmedelslag (2006:804) och Alkohollag (2010:1622).

Socialnämnden är inrättad för att bereda och besluta i frågor kopplade till verksamhetsområdena Vård och Stöd samt IFO. Den ansvarar bland annat för förvaltning och utveckling av hemtjänst, särskilda boenden, biståndsbedömning enligt SoL, LSS, försörjningsstöd samt vård och behandlingsinsatser för barn och unga samt vuxna.

Bildningsnämnden ansvarar för verksamhet inom förskola, fritidshem, grundskola (F-9), anpassad grundskola samt gymnasie- och vuxenutbildning.

Servicenämnden har som uppdrag att ansvara för kost till skola och vård, fritid och kultur, arbetsmarknad och integration, kommunens fastigheter och planarbete. Även räddningstjänsten hör till Servicenämndens verksamhet, likaså områdena gata, VA och avfall där driften sköts av det med Arvika gemensamägda driftbolaget Teknik i Väst AB.

Eda Bostads AB bedriver dels allmännyttig bostadsverksamhet, dels förvaltning av kommunens verksamhetslokaler. Eda Energi AB distribuerar och säljer fjärrvärme i Åmotfors. Valfjället Skicenter AB driver skidanläggningen vid Valfjället. Teknik i Väst AB är ett driftbolag gemensamt med Arvika kommun som sköter drift och underhåll inom områdena gator och vägar, vatten och avlopp samt renhållning. De kommunala bolagen leds av i huvudsak politiskt tillsatta styrelser.

Från och med 1/1 2023 har Eda övergått till nämndorganisation.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Eda kommuns resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunkoncernen och kommunen. Riskerna presenteras övergripande i följande tabell och fördjupas därefter under rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. I tabellen sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunkoncernen och kommunen.

Identifierad risk	**Beskrivning**	**Organisatorisk enhet**	**Hantering av risk**
Omvärldsrisk			
Minskande befolkning	Kan medföra svårighet för såväl kommunen som företag i kommunen att rekrytera arbetskraft. Minskade skatteintäkter för kommunen.	Kommunstyrelsen	- Bostadsförsörjningsprogram - Näringslivspolicy
Åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgs-verksamheten	Socialnämnden	- Personalförsörjningsprogram - Flexibel organisation
Verksamhetsrisk			
Personal	Den demografiska förändringen medför förändrade behov i verksamheterna.	Den kommunala koncernen	- Omställningsmöjligheter - Behålla kompetens
Åldrande anläggningar och fastigheter	Utan nödvändigt underhåll riskerar investeringsbehoven öka framåt.	Servicenämnden	- Lokalförsörjning - Lokal - Prioriteringar
Finansiell risk			
Ränterisk	I takt med omfattande investeringar har låneskulden ökat. Ökad räntenivå får då större kostnadseffekt.	Den kommunala koncernen	- Policy för räntebindning - Investeringsprövning

Omvärldsrisker

I takt med att gränshandeln återhämtat efter pandemin har behovet av tillgänglig arbetskraft ökat, vilket har fått inverkan på de kommunala verksamheterna dit många sökte sig från handeln och där många nu sökt sig tillbaka. Det har varit minst sagt utmanande att hitta vikarier för förskolorna och vården. Ett minskat invånarantal slår också direkt på skatteintäkter för kommunen och svängningar här kan därför bli kännbara då det inte per automatik innebär att behoven i verksamheterna minskar.

En åldrande befolkning medför också utmaningar för kommunen framåt för att kunna tillgodose den vård och omsorg som kan komma att behövas. I takt med att vi lever längre förändras också demografin vilket ställer andra krav framöver. Antalet födda barn 2023 var

också betydligt lägre än tidigare vilket gör att behoven inom främst förskoleverksamheten kan komma att se annorlunda ut framåt.

Verksamhetsrisker
Tillgången till kompetens och utbildad personal är en nyckel för att kunna bibehålla och utveckla kvalitén i verksamheten framåt. För att kommunen ska kunna lösa detta är det av stor vikt att anses som en attraktiv arbetsgivare och kommunen som plats måste också anses som attraktiv att bo och leva i. Här är det därför viktigt att lyfta fram och utveckla det som finns idag i form av fritids- och kulturutbud osv. Det kommer sannolikt också behöva ske en omställning med anledning av förändrade demografiska förutsättningar där vi ser minskande behov inom barnomsorg framåt men ökade behov inom äldreomsorgen.

En annan stor utmaning är att kunna underhålla och sköta det fastighetsbestånd som finns i kommunen. Med kostnadsökningar för såväl material som energi kommer det vara utmanande framåt att finansiera detta. Det är därför viktigt att se över de ytor vi har och när vi eventuellt tillskapar nya ytor måste också en medvetenhet finnas om att det innebär ökade driftkostnader för lokalerna.

Finansiella risker
Kommunen har i samband med byggnationen av det nya demensboendet ökat sin upplåning vilket innebär att förändrade räntor får en allt större effekt. Från verksamheten har ytterligare investeringsbehov aviserats framåt, såväl för befintligt bestånd som nya ytor. Eventuell ytterligare upplåning innebär därför nu en mer betydande belastning på ekonomin.

Förändrade förutsättningar för skatteintäkter och generella statsbidrag har vi redan varit inne på under omvärldsrisker men tål att lyftas här också. Staten har dessutom tillskapat ett antal större riktade statsbidrag vilka i huvudsak är direkt nödvändiga för att finansiera delar av den verksamhet som bedrivs idag. Skulle något eller några av dessa upphöra medför det stora konsekvenser för verksamheten.

Den höga inflationen samt stigande räntor har, i kombination med förändrat pensionsavtal, medfört kraftigt ökade kostnader för pensioner. I budgetarbetet inför 2023 och 2024 togs viss höjd för detta men då detta utgick från en tidig prognos var det visserligen bättre 2024 men inte fullt tillräckligt. Kostnaderna förväntas sjunka från 2025.

Händelser av väsentlig betydelse

Ryssland fortsatta invasion av Ukraina har av naturliga skäl medfört ett större fokus på arbete med säkerhetsfrågor samt risk- och sårbarhet. Under året har ett flertal kommuner och större organisationer utsatts för cyberattacker vilket innebär att vi behöver arbeta förebyggande mot den typen av hot. Med anledning av alla utspel som kommer i svallvågorna efter President Trumps tillträde känns omvärlden än svårare att analysera.

Räntemarknaden och inflationen i Sverige har dock stabiliserat sig. Vi ser att investeringstakten lugnat ner sig något inom våra skattefinansierade verksamheter men ser en ökning framåt inom våra taxekollektiv. Detta kommer innebära fortsatt belastning på likviditeten.

Under året har ledningsorganisationen fått vara stabil, något som bidragit till en annan arbetsro. Däremot har en större organisationsförändring skett inom Bildnings verksamhetsområde, något som naturligtvis märkts av men som utifrån den ekonomiska situationen varit nödvändig. Parallellt sker också en kompetensväxling för att bättre kunna möta framtidens behov inom skolan.

Kommunstyrelsen beslutade under hösten 2023 att kommunen skulle delta i SKR:s projekt kring budget och resursfördelning (Prislappsmodellen). Projektet syftar till att få en tydligare resursfördelning utifrån demografi och där politiska prioriteringar tydliggörs på ett annat sätt

än tidigare. Förhoppningen är att arbetet med detta ska kunna skapa bättre planeringsförutsättningar på både kort och lång sikt. Vi har nu genomfört en budgetprocess med den nya modellen som stöd och såväl verksamhet som politik upplever en ökad förståelse och en ökad tydlighet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Eda kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder och dess bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Eda kommunkoncern.

Ansvarsstruktur
Inom Eda kommun finns olika nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och genomförandet av verksamheten.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt att besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar och har till uppgift att bereda ärenden till fullmäktige och ansvara för verkställigheten av fullmäktiges beslut vilket också inbegriper ledning, samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av den kommunala koncernen. Mycket av detta är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål och indikatorer samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Nämnder och styrelser rapporterar normalt till kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens *tjänstemän* ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstemännen i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen
I Eda kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är

väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på koncernnivå.

Centrala styrdokument
Inom Eda kommun används olika styrdokument. Dessa syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Nedan anges några av de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan
Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande plan för de efterföljande två åren. Kommunens totala verksamhet bedrivs i både förvaltningsform och i bolagsform. I budgeten framgår, förutom de ekonomiska ramarna, också fullmäktiges prioriterade mål för en god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag.

Företagspolicy
Företagspolicyn är ett centralt styrdokument i Eda kommun. Syftet med företagspolicyn är dels att ge möjlighet till en mer likartad ställning ur insyns- och styrningssynpunkt som för förvaltningsorganisationen, samt att åstadkomma en närmare samverkan mellan bolagen och kommunen. Dokumentet anger främst ägarens/kommunens intentioner avseende mål, samordning, insyn, uppföljning och kontroll samt innehåller de generella ägardirektiv som ska gälla för kommunens bolag.

Övriga koncerngemensamma styrdokument
För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom den kommunala koncernen har ett flertal övriga styrdokument beslutats gälla, bland annat:

- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy
- Policy mot muta och bestickning
- Informationssäkerhetspolicy
- Arvodesreglemente
- Riktlinjer för representation

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen
Kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål är styrande för alla verksamheter om inte annat anges i beslutet eller om det är uppenbart att målet avser en viss verksamhet. Det är koncernenheternas ansvar att översätta målen till sin verksamhet.

De sex övergripande målen för år 2024 är:

- Bra boendemöjligheter
- Goda kommunikationer
- Ett utvecklat näringsliv
- Upplevelser
- Offentlig service
- Livslångt lärande

Till varje övergripande mål finns sedan ett antal verksamhetsmål med indikatorer som beskriver ambitionsnivån inom varje område. Indikatorerna är ett stöd för den

helhetsbedömning som görs av huruvida verksamheten utvecklas i enlighet med uppställda mål. Kommunen är medveten om att det finns utvecklingspotential i målstyrningen och ett arbete med att strukturera om och förtydliga den processen har inletts under slutet av 2024 med sikte mot 2026.

Utöver fullmäktiges mål har nämnderna och bolagen i uppdrag att självständigt arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet med hjälp av mål, mått och utvärderingar. Utfallet rapporteras i de verksamhetsberättelser som lämnas i årsredovisningen.

Planering innan budgetåret
Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen:

Oktober-februari
Budgetarbete i verksamheten, arbeta fram underlag till budgetseminarie i februari. Övergripande ekonomi, mål, utmaningar etc.

Februari
Budgetseminarie för kommunstyrelsens ledamöter samt ordförande, vice ordförande och oppositionsrepresentant från respektive nämnd. Tjänstepersoner från verksamheten deltar. Information om budgetförutsättningar för planperioden, ekonomi och mål.

Mars
Vid första tillfället i mars redovisas resultat- och driftsplan enligt liggande flerårsplan, justerad med ny skatteprognos. Budgetförutsättningar för den kommande planperioden diskuteras och preliminära tekniska ramar presenteras. Politiska prioriteringar tillkännages ekonomiavdelningen som får i uppdrag att utarbeta förslag till preliminär ramtilldelning enligt givna villkor till nästa möte.

Vid det andra mötet i mars presenteras en uppdaterad resultat- och driftplan i enlighet med villkor givna från förra mötet. De finansiella målen presenteras och likaså verksamhetsmålen. Fortsatt diskussion kring politiska prioriteringar vilket sedan ska mynna ut i en preliminär resultat- och driftplan för kommande planperiod.

I samband med detta informeras centralråd om budgetförutsättningar och målarbetet. Därefter följer en fortsatt diskussion om den preliminära ramtilldelningen utifrån tekniska ramar samt politiska prioriteringar, investeringsutrymme samt finansiella och verksamhetsmål. Målet är att fastställa en preliminär resultat- och driftsplan samt investeringsutrymme som därefter överlämnas till nämnderna.

April
Nämnderna arbetar med sin preliminärt tilldelade ram och ser över vilka effekter det får för deras verksamhet.

Maj
Under inledningen av maj månad hålls ett möte med KSAU, tjänstepersoner från verksamheten, representanter från ekonomiavdelningen samt representanter från respektive nämnd där nämnderna redogör för effekterna av den preliminära ramtilldelningen för drift och investering, samt eventuell övrig information enligt budgetanvisningar. Detta tas sedan med in i budgetberedningen som äger rum under KSAU:s ordinarie sammanträde i maj månad. Här fastställs sedan slutligt förslag till resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål samt målindikatorer och skattesats.

Därefter sker central samverkan om förslag till budgetramar för kommande planperiod, skattesats, mål och investeringsbudget.

Juni

Kommunstyrelsen fastställer slutligt förslag till resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål inklusive målindikatorer samt skattesats.

I juni ska sedan också kommunfullmäktige besluta kring resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål inklusive målindikatorer samt skattesats.

Uppföljning under verksamhetsåret
Ekonomi och verksamhet skall följas upp regelbundet under budgetåret. Rapportering skall ske månadsvis dels mellan verksamhetsområde och nämnd, dels från utskott till kommunstyrelsen.

Rapportering med avseende på ekonomisk uppföljning från förvaltningen till nämnd/styrelse ska ske månadsvis.

Rapportering från nämnd/styrelse till kommunfullmäktige ska ske vid tre tillfällen under året, mars, augusti, och december. I samband med augusti månads uppföljning skall även delårsrapport upprättas. Rapporteringen ska innehålla uppgifter om intäkts/kostnadsutvecklingen, prognos för helåret, kommentarer till eventuella avvikelser, måluppfyllelse samt förslag till åtgärder med anledning av avvikelser.

Slutredovisning av färdigställda investeringsprojekt skall ske löpande under året. Förvaltningen skall även sammanställa en uppföljning avseende pågående och planerade investeringsprojekt. Detta skall ske i samband med uppföljningstillfällena efter mars och augusti.

Bokslut och årsredovisning
Efter verksamhetsårets slut ska förvaltningen upprätta en ekonomisk sammanställning och avge en verksamhetsberättelse. Därefter ska bokslutsberedningen behandla bokslutet och gå igenom de olika verksamheternas resultat. Beredningen ska bland annat granska resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer.

En årsredovisning ska upprättas som omfattar hela kommunkoncernen. Årsredovisningen ska godkännas av kommunstyrelsen före revisorernas granskning. Årsredovisningen skall behandlas av kommunfullmäktige senast under maj månad året efter verksamhetsåret.

Uppsiktsplikt
Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt verksamhetsplaner. Utöver delårsrapporten rapporterar verksamheterna till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll
Kommunstyrelsen har ansvaret för att en kommunövergripande internkontrollorganisation med reglementen, regler och riktlinjer upprättas. Det ska finnas en god internkontroll i kommunens samtliga verksamhetsområden. I detta ingår också ett övergripande ansvar för fortlöpande utveckling i takt med ändrade förutsättningar i organisationen.

Verksamhetsområdeschefer ansvarar för att internkontrollplaner tas fram för respektive område. I syfte att åstadkomma en god internkontroll ska verksamhetschef inom varje område, utifrån de övergripande bestämmelserna för internkontroll, upprätta kontrollplaner och se till att kontrollplanerna lämnas in.

Senast i januari varje år ska en särskild kontrollplan för granskning antas. I januari ska även respektive verksamhet rapportera resultatet av föregående års kontroll. Kontrollplan samt rapport överlämnas sedan till kommunens revisorer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga att det ska prägla hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Eda kommunkoncern och Eda kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen sorteras in under rubrikerna *Bra boendemöjligheter, Goda kommunikationer, Ett utvecklat näringsliv, Upplevelser, Offentlig service* samt *Livslångt lärande*. Därutöver finns tre finansiella mål:

- Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag under planperioden 2024–2026. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.
- Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens investeringar så långt som möjligt bör finansieras med egna medel.

Strukturen och processerna för målstyrning i Eda kommun beskrivs i avsnittet om ”Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten”.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning
Utvärderingen av Eda kommuns finansiella ställning utgår från ett koncernperspektiv men med en uppdelning av den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform samt i bolagsform. Enskilda enheter kommenteras där det är relevant.

Utvärderingen utgår från områdena:

- Koncernens intäkter, kostnader och resultat
- Budgetföljsamhet
- Koncernens investeringar och deras finansiering
- Pensionsskuldens utveckling
- Koncernens soliditet

Resultatutveckling
Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett underskott på 30,1 mkr (+7,6 mkr), vilket är en försämring med 37,7 mkr jämfört med föregående år. För kommunens del blev resultatet

-0,4 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 0,4 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,8 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på 0,04 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 62 mkr för koncernen, för kommunen ökade de även där med 11,4 mkr. Ökningen är lägre än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 6 mkr vilket till största delen kan förklaras med att ytterligare etapper av det nya demensboendet färdigställts.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 23,7 mkr och uppgick sammanlagt till 653,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 380,2 mkr vilket motsvarar 58,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget
Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 0,3 mkr, i huvudsak med anledning av vakanshållna tjänster under året.

Bildning redovisar ett överskott gentemot budget på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är lägre kostnader än budgeterat för interkommunal ersättning och skolskjuts, effektivt nyttjande av statsbidrag, effektiv vikarieanskaffning under höstterminen samt att vissa tjänster som var budgeterade från tidig höst först har utlysts eller tillsatts närmare årsskiftet.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på 21,9 mkr. De största bidragande posterna till Vård och Stöds underskott var externa placeringar inom LSS. Gällande individ- och familjeomsorgen finns de största avvikelserna på externa placeringar för barn och unga samt familjehemsplaceringar. Övriga bidragande orsaker var kostnader för sjukfrånvaro, personalkostnader i allmänhet samt att konstruktionen av vissa statsbidrag gör att delar ska intäktsredovisas först under 2025. Inom IFO hittar vi den största avvikelsen inom kostnader för institutionsvård för barn och unga. Men även ökade kostnader för familjehem och ekonomiskt bistånd bidrar till underskottet.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 1,6 mkr. Den största delen av överskottet, ca 3,7 mkr, härrör sig till Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt att statsbidrag fortfarande till viss del kan hjälpa till att finansiera vissa tjänster. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,9 mkr, främst pga vakanser under vissa perioder. Gata/VA/Renhållning redovisar ett underskott på ca 4,5 mkr där Renhållningsverksamheten står för ungefär hälften av detta. Ökade kostnader för vinterväghållning bidrar också till avvikelsen där.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott mot budget på 13,1 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har utvecklats positivt gentemot budget men pensions- och räntekostnader har varit något högre än budgeterat. Kostnaden för semesterlöner bidrar också negativt. En extraordinär post motsvarande 22,1 mkr bidrar positivt för finansförvaltningen vilket beror på orealiserad värdeökning på avsatta medel i pensionsstiftelsen.

Investeringsverksamheten
Kommunen hade en investeringsnivå på 80,2 mkr 2024. Den budgeterade investeringsvolymen var 150,4 mkr inklusive omföringar från 2023.

Aktuella större projekt som slutförts och påbörjats under året är demensboende i Charlottenberg (Kv Violen), ombyggnationer av Skolan 7 (Älvgården), säker busshållplats vid Gärdesskolan samt energioptimering.

Kommunen hade materiella anläggningstillgångar till ett bokfört värde på 772,4 mkr varav 692,4 mkr i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Avskrivningarna uppgick till 43,3 mkr. Årets investeringsnivå finansierades till stor del av upplånade medel. Kassa och banktillgångar uppgick per 31/12 till 57 mkr (ifjol 38) i kommunen.

Soliditet
Koncernens soliditet uppgår till 37,2 vilket är en försämring med 8,4 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditeten har sjunkit något de senaste åren med anledning av svaga resultat och ökat skuldsättning. Soliditeten i kommunen var per årsskiftet 19,9 % med hänsyn till pensionsförpliktelserna.

Pensionsskuld
Avsättningen för pensioner intjänade från och med 1998 har ökat med 15 mkr till 64 mkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade till och med 1997 har ökat med 5,3 mkr till 186,2 mkr. För att möta framtida pensionsutbetalningar har Eda kommun under 2018 överfört medel till en pensionsstiftelse, inga nya överföringar har gjorts under 2023.

Känslighetsanalys
Eda kommunala koncerns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Effekt på koncernens intäkter/kostnader	**Förändring**	**Effekt +/- mkr**
Skatteintäkter	1 %	3,8
Generella statsbidrag och utjämning	1 %	2,7
Personalkostnader (kommunen)	1 %	4,6
Förändrad upplåningsränta (koncernen)	1 %-enhet	4,9
Förändrad upplåningsränta (kommunen)	1 %-enhet	3,1
Effekt av förändring skattesats		
Förändring kommunalskatt	10 öre	1,9

En procents förändring av personalkostnaderna har en stor effekt på resultatet (4,6 mkr), Förändringen här är beräknad utifrån statistik från Kolada över personalkostnad/invånare och baseras på siffror från föregående räkenskapsår. En motsvarande förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag skulle innebära en sammanlagd effekt på 6,5 mkr.

Effekten av förändrad upplåningsränta är beräknad utifrån aktuell låneskuld i såväl koncernen som i kommunen. Med nuvarande snittränta i kommunen (se not 32 i den sammanställda redovisningen) skulle en ökad upplåning med exempelvis 100 mkr innebära en ökad räntekostnad på ca 3 mkr.

Svängningar i invånarantalet kan få en effekt på skatteintäkter och generella bidrag, däremot är den svår att fastställa då det beror på inom vilka demografiska grupper förändringen sker. Under 2024 har invånarantalet sjunkit. En förändring av skattesatsen med 10 öre påverkar ca 1,9 mkr.

Slutsats avseende resultat och ekonomisk ställning
Inledningen av 2024 präglades av en större organisationsöversyn inom Bildningsnämndens verksamhetsområden. Anpassningar gjordes till den beslutade budgetramen. Resursorganisationen har förändrats och en satsning på exempelvis speciallärare, specialpedagoger och socialpedagoger har gjorts i stället för elevassistenter. Ett tydligt fokus på ekonomi i anslutning till den processen har gjort att nämnden lyckats eliminera det underskott på drygt 10 mkr som redovisades 2023. Detta visar tydligt att det finns möjligheter att vända negativa resultat. Inom Socialnämndens verksamheter har det däremot varit fortsatta utmaningar. En stabsarbetsplan har framtagits under senare delen av hösten för att möta den ekonomiska utvecklingen och nämnden har dessutom fått ett tillskott till sin ram för 2025. Här är det av största vikt att utvecklingen bryts och att vi kommer till rätta med den ekonomiska situationen. Både för nämndens och kommunens del.

År 2024 var fortsatt präglat av högre pensionskostnader, något vi ser sjunker avsevärd till 2025. Räntemarknaden har stabiliserats något och inflationstrycket har lättat, åtminstone för stunden. Implementeringen av SKR:s prislappsmodell i budgetprocessen har hjälpt till att tydliggöra vilka överkostnader som finns inom våra kärnverksamheter och tillsammans med en tydlig demografisk koppling ser planeringsförutsättningarna bättre ut framåt.

Vi behöver fortsatt ha uppsikt över investeringsnivån men med stora behov inom de taxefinansierade verksamheterna kan kommunens likviditet belastas inledningsvis av de investeringarna, här finns en antagen låneram för att kunna möta det behovet. Det är dock viktigt att vi klarar underhålla de fastigheter och anläggningar vi har för att inte investeringsbehoven ska öka än mer framåt.

Balanskravsresultatet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Eda kommun har sedan införandet år 2000 periodvis inte uppfyllt balanskravet. Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -23 827 tkr, vilket därmed inte lever upp till lagens krav och ska återställas inom de tre påföljande åren.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Nedan följer balanskravsutredningen med jämförelse ett år tillbaka.

	Balanskravsutredning	**2024**	**2023**
	Årets resultat enligt resultaträkningen	**-22 480**	**-31 250**
-	Samtliga realisationsvinster	-1 347	-2 391
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
+/-	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**-23 827**	**-33 641**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	4 169
=	**Årets balanskravsresultat**	**-23 827**	**-29 472**
-	Justerat resultat från föregående år	-8 442	0
+	Synnerliga skäl att inte återställa	0	21 030
=	**Kvar att återställa**	**-32 269**	**-8 442**

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns ett historiskt underskott att återställa
- Intäkterna justerades för realisationsvinster på 1 347 tkr
- Någon resultatutjämningsreserv (RUR) finns inte längre att tillgå för att balansera resultatet

Enligt balanskravsutredningen ska 32 269 tkr återställas inom de kommande tre åren, varav 8 442 tkr inom de kommande två åren. Utifrån de budgeterade resultaten framåt (2025: 11 772 tkr, 2026: 20 548 tkr, 2027: 25 331 tkr) så ska detta vara möjligt, givet att verksamheten bedrivs inom ram. Socialnämnden arbetar idogt med att hitta kostnadsanpassningar och i samband med budgetarbetet inför 2025 och framåt har vi implementerat en ny resursfördelningsmodell i budgetarbetet där vi successivt ska kunna koppla ramar till demografisk utveckling. Budget för 2025 är den första som tagits fram genom den processen och vi märker ett ökat fokus inom såväl verksamheten som politiken vilket bör öka sannolikheten att lyckas.

Väsentliga personalförhållanden

Här hänvisar vi till kapitlet ”Personalekonomisk redovisning” senare i årsredovisningen.

Förväntad utveckling

Även om inflationstakten mattats av och vi ser en stabilisering av marknadsräntorna innebär har de senaste årens kostnadsökningar ändå en stark inverkan på det ekonomiska utrymmet. Skatteunderlagsutvecklingen i reala termer ser dock bättre ut från 2025. De senaste årens resultat innebär att vi kommer behöva skapa positiva resultat framåt för att återställa balanskravet. Det är också viktigt för kassaflödet framåt med tanke på framtida investeringsbehov och att vi kommer behöva amortera av på låneskulden. Arbetet med kostnadsbesparingar behöver fortlöpa och det är i synnerhet våra kärnverksamheter som är särskilt kostsamma. Även om Bildningsnämnden gjort en fantastisk resa ekonomiskt under 2024 är verksamheten fortfarande kostsam i jämförelse med andra. Inom Socialnämnden finns en arbetsplan för att komma till rättatill rätta med underskottet under 2025, något som är en absolut nödvändighet för att kunna möta framtiden och för att kunna arbeta med utveckling framåt. Under 2025 kommer arbetet med budget i enlighet med prislappsmodellen fortlöpa och vi ser en tydlig förändring i hur vi ser på och pratar om budget framåt i och med införandet av denna. Här tas också stor hänsyn till den demografiska utvecklingen framåt. Antalet födda barn i kommunen 2023 var det lägsta på många år, något högre 2024 men fortfarande relativt långt från de födelsetal vi såg för bara några år sedan. Andelen äldre ökar tydligt framåt, särskilt i åldersgruppen 80+.

Måluppfyllelse

Finansiella mål

Den övergripande finansiella målsättningen för planperioden 2024 – 2026 är att verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

- *Utfallet 2024 är 102,0 %. Målet har inte uppfyllts för det aktuella året, inte heller för planperioderna bakåt och framåt. För planperioden bakåt (2021–2024) är utfallet 100,5 % och för perioden framåt (2024–2027) prognostiseras ett utfall utifrån budgeterade resultat på 97,7 %.*

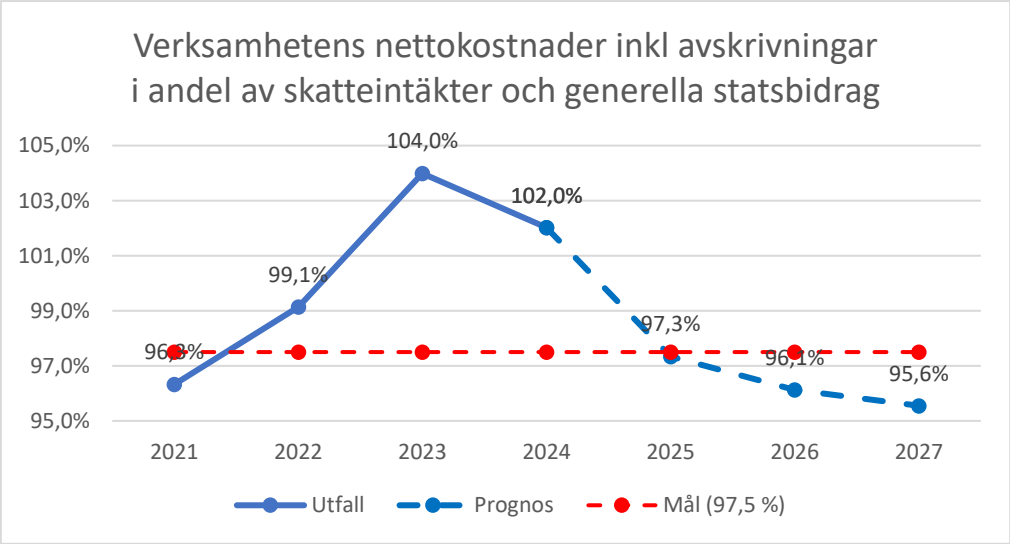

Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.

- *Ett resultat på 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarar 2024 ett resultat på 9 804 tkr. Det redovisade resultatet (före extraordinära poster) för 2024 är -22 480 tkr. Målet har inte uppfyllts.*

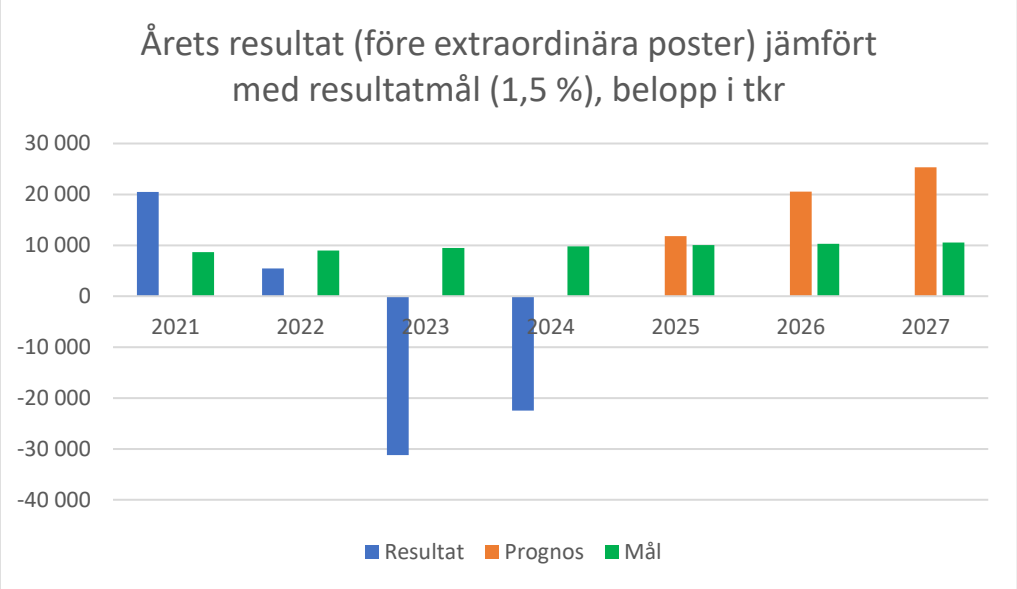

Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens

investeringar ska finansieras med egna medel.

- *Nya lån har upptagits under 2024. Målet har således inte uppfyllts.*

Kommentar
Inget av de tre finansiella målen uppnås under det enskilda året 2024. Resultatmålen för 2024 är präglade av de ökade pensionskostnaderna. Åren 2021 och 2022 har varit starkt präglade av i första hand pandemin och att staten skjutit till medel vilket fått en gynnsam utveckling på skatteintäkter och generella statsbidrag, medan 2023 och 2024 präglats av inflation och höga kostnader för pensioner. Förutsättningarna ser bättre ut framöver men det råder fortfarande osäkerhet kring utvecklingen med tanke på rådande omvärldssituation. För 2025 är det budgeterade resultatet dock åter på en normal nivå.

Övergripande verksamhetsmässiga mål

Kommunfullmäktige har i den strategiska planen för 2024 – 2026 fattat beslut om ett antal övergripande mål. Dessa bryts sedan ned till verksamhetsmål i de olika verksamhetsområdena där sedan ett antal aktiviteter fastställs för att nå dessa. För att bilda sig en uppfattning kring måluppfyllelsen finns också ett antal indikatorer för att kunna mäta dessa.

Kommentar
För en mer detaljerad redovisning kring de enskilda verksamheternas måluppfyllelse hänvisas tillrespektive områdes verksamhetsberättelse längre fram i årsredovisningen för utfall och kommentarer kring dessa. Verksamheten har initierat ett arbete med att se över målstrukturen inför 2026 för att förtydliga kopplingen och för att kunna skapa förutsättningar för att en bedömning kring god ekonomisk hushållning ska vara möjlig att göra utifrån verksamhetsmålen. De finansiella målen når vi inte för 2024 men förutsättningarna framåt ser bättre ut.

Personalekonomisk redovisning

Anställda (per 241231)

Antal anställda / Personalstruktur	2020	2021	2022	2023	2024
Årsarbetare kommunen	586	608	659	687	653
Kommunledningsstaben	*36*	*27*	*29*	*29*	*30*
Bildning	*229*	*248*	*263*	*274*	*237*
Socialnämnden	*275*	*276*	*311*	*325*	*328*
Samhällsbyggnad	*36*	*47*	*46*	*48*	*47*
Miljö och Bygg	*10*	*10*	*10*	*11*	*11*
Antal anställda (personer)	655	678	722	745	712

Antalet årsarbetare minskade totalt i kommunen med 34 st.

Könsfördelning

Könsfördelning personer %
Kvinnor 87 %
Män 13 %

Könsfördelning personer %	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	89 %	88 %	88 %	88 %	87 %
Män	11 %	12 %	12 %	12 %	13 %

Eda kommun fortsätter att totalt sett vara en kvinnodominerad arbetsplats. Andelen män har dock ökat med 1 %-enhet från föregående år.

Ålder

Genomsnitt ålder	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	47	46	46	47	47
Män	48	47	46	47	47
Totalt	**47**	**47**	**46**	**46**	**47**

Genomsnittsåldern för såväl kvinnor som män är oförändrad på 47 år.

Medelpensionsålder
Medelpensionsålder för kommunens anställda är 65,8 år. Siffran baseras på när anställda i praktiken går i pension oberoende av orsak.

Pensionsavgångar
Antalet personer mellan 61-68 år för respektive verksamhet och som inom en femårsperiod kommer att gå i ålderspension med antagandet om att pensionsåldern är 65 år. Av tabellen framkommer att arbetskraftsbehovet inom en 5 års period är stort i hela kommunen. Totalt kommer 113 personer att gå i ålderspension och det är oförändrat jämfört med föregående år. Utöver dessa finns de personer som slutar av egen vilja samt de som blir beviljade sjukersättning.

Pensionsavgångar antal/vht	2020	2021	2022	2023	2024
Kommunledningsstaben	5	2	2	1	1
Bildningsnämnden	39	39	36	38	37
Socialnämnden	57	53	59	55	62
Servicenämnden (Samhällsbyggnad)	12	14	17	19	13
Totalt	**113**	**108**	**114**	**113**	**113**

Medellön

Siffrorna visar medellön för heltidsanställda oavsett befattning. Medellönen har totalt ökat med 1 531 kr jämfört med år 2023.

Medellön	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	28 600	29 810	31 761	32 531	33 919
Män	30 381	31 437	33 250	33 787	36 337
Totalt	**28 635**	**30 006**	**31 937**	**32 682**	**34 213**

Arbetad tid - frånvarotid

	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoarbetstid	75,6 %	74,6 %	72,4 %	73,4 %	74,6 %
Semester	8,5 %	8,4 %	8,5 %	9,6 %	8,9 %
Sjukdom	6,5 %	7,4 %	7,7 %	6,6 %	6,5 %
Föräldraledighet	4,7 %	5,2 %	6,1 %	5,1 %	5,5 %
Tjänstledigheter	3,1 %	2,8 %	3,3 %	3,5 %	2,9 %
Facklig verksamhet	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Studier	1,0 %	0,9 %	1,2 %	1,1 %	0,8 %
Övrig frånvaro*	0,5 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %	0,7 %
Total frånvaro	***24,4 %***	***25,4 %***	***27,6 %***	***26,6 %***	***25,4 %***

** Ex på övrig frånvaro är kompledighet, närståendevård, olovlig frånvaro mm*

Nettoarbetstiden är den tid som blir kvar när all frånvarotid är avräknad från bruttoarbetstiden och har historiskt varit stabil med mindre svängningar upp och ner. Under 2024 har frånvarotiden totalt minskat något.

Frånvarotimmar per verksamhet och orsak

	KLS	Myndighet	Bildning	Service	Social	Totalt
Facklig verksamhet	0	8	452	301	400	**1 161**
Föräldraledighet	4 195	1 337	32 928	3 997	36 158	**78 617**
Semester	6 277	2 033	36 678	10 703	69 627	**125 318**
Sjukdom	632	1 608	34 088	4 152	52 509	**92 988**
Studieledighet	18	72	2 671	1 090	7 313	**11 163**
Tjänstledighet	285	2 737	25 406	1 133	12 078	**41 639**
Övrig frånvaro	923	130	3 516	1 305	4 092	**9 965**
Totalt	**12 330**	**7 924**	**135 740**	**22 680**	**182 177**	**360 852**

Övertid och fyllnadstid per verksamhet under 2023–2024

	Bildning		KLS		Servicenämnd		Socialnämnd		Myndighet		Totalt	
	2023	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**
Fyllnadstid	1 918	1 850	5	64	412	940	8 815	10 335	0	7	11 150	13 196
Övertid	1 805	953	53	69	222	287	8 087	6 363	55	86	10 222	7 759
Timmar totalt	3 723	2 803	58	133	637	1 228	16 902	16 697	55	93	21 372	20 955
Kostnad totalt (tkr)	**903**	**724**	**34**	**56**	**185**	**412**	**6 647**	**6 089**	**24**	**45**	**7 793**	**7 326**

Mertidsuttaget för de anställda har minskat i omfattning och detta medför en kostnadsminskning på totalt 467 tkr jämfört med föregående år.

Den största minskningen av mertid är inom Socialnämnden där kostnaden minskat med 558 tkr jämfört med föregående år. Nedan visas en sammanställning över den totala kostnaden i tkr åren 2019–2023 (Myndighetsnämnden ingår i Servicenämndens siffror till år 2021).

Verksamhet	2020	2021	2022	2023	2024
Bildningsnämnden	1 151	1 274	1 199	903	724
Kommunledningsstaben	106	310	106	34	56
Socialnämden	4 506	5 671	10 487	6 647	6 089
Servicenämnden	105	111	202	185	412
Myndighetsnämnden	-	-	14	24	45
Totalt (kostnad i tkr)	**5 867**	**7 367**	**12 008**	**7 793**	**7 326**

Fyllnadstid är den extra tid som deltidsanställda jobbar upp till heltidsmåttet för anställningen.

Övertid är den tid som anställda jobbar extratid utöver heltidsmåttet för anställningen eller på fridag som infaller på lördag, söndag eller heldag.

Övertid och fyllnadstid i timmar per anställd person	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Fyllnad	22,16	24,65	24,45	14,97	18,53
Övertid	8,56	10,77	21,84	13,72	10,90
Total övertid/fyllnadstid	**30,72**	**35,42**	**46,29**	**28,69**	**29,43**

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden per 231231 var 22 974 tkr vilket är en minskning med 906 tkr från 2023.

Sjukfrånvaro

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totalt sjuktal (%)	*6,5 %*	*7,4 %*	*7,7 %*	*6,4 %*	*6,5 %*
Sjukfrånvaro per vht (%)					
Kommunledningsstab	2,39 %	4,96 %	1,94 %	1,13 %	1,02 %
Myndighetsnämnd	1,81 %	0,99 %	2,38 %	3,49 %	7,53 %
Bildningsnämnden	5,39 %	6,50 %	7,20 %	5,81 %	5,83 %
Servicenämnden	2,84 %	2,90 %	4,93 %	5,51 %	4,10 %
Socialnämnden	8,97 %	9,63 %	9,58 %	7,90 %	8,22 %

Sjukfrånvaron totalt ökar med 0,1 procentenheter från föregående år.

Sjukfrånvaro i % avseende frånvaro under sammanhängande tid av 60 dagar eller mer

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Kommunledningsstab	0 %	73,37 %	27,36 %	0 %	21,03 %
Miljö & bygg	0 %	0 %	0 %	0 %	36,00 %
Bildning	24,60 %	29,48 %	35,48 %	31,66 %	38,68 %
Samhällsbyggnad	22,08 %	17,04 %	31,44 %	25,49 %	8,10 %
Vård och stöd	42,84 %	44,28 %	37,25 %	36,42 %	39,54 %
Totalt	**45,97 %**	**34,57 %**	**38,60 %**	**36,06 %**	**37,83 %**

Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid fördelat på åldersintervall

	2020	2021	2022	2023	2024
→ 29 år	4,85 %	6,31 %	7,02 %	5,49 %	7,50 %
30 – 49 år	6,02 %	7,07 %	7,01 %	5,74 %	6,28 %
50 år →	7,52 %	8,05 %	8,68 %	7,47 %	6,58 %
Totalt	**6,51 %**	**7,39 %**	**7,73 %**	**6,44 %**	**6,52 %**

Slutsats sjukfrånvaro

De åtgärder som kommunen främst har jobbat med för att bibehålla och sänka sjuktalen under 2024 är följande:

- Anställda erbjuds 1 timme/vecka för friskvård på betald arbetstid. Anställda som arbetar ständig natt har fått friskvårdsbidrag. Som anställd har man möjlighet att välja på friskvårdsbidrag eller friskvårdstimme
- Punktinsatser utifrån behov som framkommit. Ex utbildningar och handledning
- Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud, pågår även 2025
- Kompetensutveckling för chefer och medarbetare
- Stödinsatser pga upprepad korttidsfrånvaro
- Motionskampanjer
- Sponsring i motionslopp och Eda Klassikern
- Tidig-rehab som innebär möjlighet för alla chefer att kontinuerligt träffa företagshälsovården, för att tillsammans gå igenom de sjukskrivna i syfte att se vad som kan göras och i ett tidigt skede upptäckta tecken på eventuell ohälsa.
- Beslut riktlinje om 35 medarbetare per chef
- Kompetensutveckling, t.ex. hot och våld, psykisk ohälsa för chefer mm.

Utmaningar
För att kunna få ett bra personalekonomiskt ”bokslut” i framtiden finns en rad utmaningar inom personalområdet att ta tag i. Några av dessa insatsområden är följande:

Kompetensförsörjning
Enligt SCB kommer antalet äldre öka i Värmland samtidigt som andelen i arbetsför ålder inte kommer öka i samma takt. Det innebär att färre personer ska arbeta och ta hand om fler behov. Det är därav av stor vikt att varje person i arbetsför ålder kommer ut i arbete. Tillgången på arbetskraft i Värmland beräknas minska medan andelen äldre ökar. I Eda beräknas andelen i arbetsför ålder ligga kvar på ungefär samma nivåer som idag men andelen äldre beräknas öka, precis som i Värmland. Detta innebär att kompetensförsörjningen är och kommer vara en av kommunens viktigaste utmaningar.

Attraktiv arbetsgivare
Det är viktigt att kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare för att både kunna rekrytera och behålla personal. Lön är ett styrmedel men forskning och medarbetarundersökningar visar att en god arbetsmiljö är lika viktigt för att medarbetarna ska vilja och orka stanna kvar. Vi fortsätter därför arbetet med att vara attraktiv arbetsgivare i framtiden för att behålla våra medarbetare.

Utbildningssatsningarna inom bildning, i form av rekryteringssatsning, och vård och stöd, i form av äldreomsorgslyftet, har fortsatt. Utöver detta har interna utbildningssatsningar på chefer gjorts för att öka deras kunskaper om arbetsmiljöarbete. Fokus har även lagts på att kommunen ska bli mer synlig hos utbildningsgivare både på gymnasie- och högskolenivå.

Detta har gjorts genom deltagande i olika mässor, informationsdagar samt aktivt mottagande av praktikanter från skolorna.

Det pågår fortfarande insatser utifrån resultatet i den medarbetarundersökning som genomfördes i februari 2022. Det har under året bl.a. arbetats fram ett förslag på förmånspaket till kommunens medarbetare som syftar till att bidra till att bli en än mer attraktiv arbetsgivare.

Även en sk trivselpeng om 500 kr per medarbetare har införts.

Rekrytering
Bemanningsfrågan är stor och viktig för hela Eda kommun och vi behöver ta tillvara på alla resurser som finns på ett effektivt och ekonomiskt sätt. Vi behöver arbeta med tekniska och praktiska lösningar för att lösa problem som uppstår med kommunikation så att vi kan jobba på ett övergripande sätt och ha hela kommunen som målbild.

Det är svårt att rekrytera personer till vissa befattningar med den kompetens som efterfrågas. Sökande finns till nästan varje ledigt arbete, men en allt lägre andel av dem motsvarar kraven för uppgiften. Detta är visserligen en allmän trend på arbetsmarknaden, men många glesbygdskommuner känner av den mer än andra arbetsgivare.

Kommunen behöver arbeta strategiskt med att de i arbetsför ålder faktiskt arbetar alternativt utbildar sig inom yrkesområden som kommunen behöver, både som arbetsgivare och för kommunens näringsliv. Här behöver flera verksamheter inom kommunen samarbeta så som t.ex. vuxenutbildningen, arbete och integration m. fl. men även samarbete med externa aktörer behövs för att klara den utmaning som vi står inför.

Kompetensutveckling
Kraven på den kommunala verksamheten skärps successivt hela tiden, både vad kommunerna ska klara och även med vilken kvalité olika tjänster ska levereras till kommuninvånarna.

Denna utveckling ställer allt högre krav på medarbetarna. En avgörande förutsättning för att klara av de ökade kraven är att fortbildning och kompetensutvecklingen ligger i nivå med de yttre krav som ställs på medarbetarna.

En stor utmaning är därför att både få fram resurser för en sådan möjlighet och tillse att de fördelas på rätt typ av kompetensutveckling.

Personalrörlighet
En utmaning är att utveckla motivationen till att arbeta flexiblare geografiskt i kommunen, men även inom olika verksamheter. Ett exempel som nämnts ofta är möjligheten att kunna kombinera en tjänst i deltidsbrandkåren med yrken i kommunen och förutsättningarna för att göra detta möjligt. Ett annat exempel är att samplanera bemanningen inom fler enheter för att på så vis utnyttja resurserna på ett effektivare vis. Arbete med detta pågår bland annat inom Vård och Stöd.

Hantering av bemanningsfrågor och kompetensutveckling blir enklare att hantera i en kommungemensam personalpool och bemanningscentral som har mandat att arbeta kommunövergripande. Arbete med att centralisera detta pågår under 2025.

Att behålla och utveckla egen kompetens höjer kvaliteten på omsorgstjänsterna och kan på längre sikt bidra till en kostnadseffektivare verksamhet.

Heltid
I huvudöverenskommelse mellan Kommunal och SKR har parterna kommit överens om att alla kommuner och regioner ska eftersträva heltidsarbete som norm.
Att erbjuda heltidsarbeten bidrar till att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Heltidsanställningar är en viktig faktor i konkurrensen om arbetskraften. Om fler arbetar mer kan vi ta tillvara på kompetensen som redan finns i verksamheten. Utökad sysselsättningsgrad

kommer också att medföra arbete på flera arbetsplatser som i sin tur bidrar till att öka den interna kompetensöverföringen och kvalitén i verksamheten höjs därmed.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

(Belopp i tkr)		Koncernen		Eda kommun	
		2024	**2023**	**2024**	**2023**
Verksamhetens intäkter	Not 2		208 744	158 625	151 904
Jämförelsestörande intäkt	Not 3		3 387	0	3 387
Verksamhetens kostnader	Not 4		-817 222	-781 081	-773 485
Jämförelsestörande kostnad	Not 5		0	-1 057	0
Avskrivningar	Not 7		-45 936	-43 292	-37 239
Verksamhetens nettokostnader			**-651 027**	**-666 805**	**-655 433**
Skatteintäkter	Not 8		368 420	380 152	368 420
Generella statsbidrag och utjämning	Not 9		261 874	273 468	261 874
Verksamhetens resultat			**-20 733**	**-13 185**	**-25 139**
Finansiella intäkter	Not 10		1 470	3 663	2 415
Finansiella kostnader	Not 11		-10 795	-12 958	-8 526
Resultat efter finansiella poster			***-30 058***	**-22 480**	**-31 250**
Extraordinära intäkter	Not 12		0	22 111	0
Extraordinära kostnader			0	0	0
Årets resultat			**-30 058**	**-369**	**-31 250**
Förändring ansvarsförbindelse pensioner	Not 33		2 353	5 299	2 353
Res. pensioner enl. fullkostnadsmodell			-27 705	4 931	-28 897

KASSAFLÖDESANALYS

(Belopp i tkr)

		Koncernen		Eda kommun	
LÖPANDE VERKSAMHET		**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Årets Resultat				-369	-31 250
Av- och nedskrivningar	Not 7			43 292	37 239
Uppl bidrag statlig infrastruktur	Not 25			1 162	1 162
Förändring pens avs	Not 30			15 107	15 026
Förändring övriga avsättningar	Not 14			-588	-2 157
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 15			-1 347	-2 391
Medel från verksamheten före förändr av rörelsekapital				**57 257**	**17 630**
Kortfristiga fordringar	Not 27			12 458	10 456
Förråd	Not 26			0	0
Kortfristiga skulder	Not 32			9 472	13 391
Kassaflöde från den löpande verksamheten				**79 187**	**41 477**
INVESTERINGAR					
Investering av materiella tillgångar				-88 489	-167 587
Försäljning av materiella tillgångar	Not 16			2 555	3 715
Investering av finansiella tillgångar				-845	-845
Försäljning av finansiella tillgångar				0	0
Investeringsbidrag övr inkomster	Not 17			1 385	1 390
Kassaflöde från investeringsverksamheten				**-85 395**	**-162 481**
FINANSIERING					
Nyupptagna lån / Statliga investeringsbidrag	Not 18			50 924	151 590
Amortering av långfristiga skulder	Not 19			-1 477	-733
Förändring av långfristiga skulder				-2 127	-1 194
Förändring av kortfristiga placeringar				-22 111	0
Förändring av långfristiga placeringar				0	0
Aktieägartillskott					
Kassaflöde från finansverksamheten				**25 210**	**149 662**
Årets Kassaflöde				**19 002**	**27 812**
Likvida medel vid årets början	Not 29			38 025	10 213
Likvida medel vid årets slut	Not 29			57 027	38 025

BALANSRÄKNING

(Belopp i tkr)		Koncernen		Eda kommun	
		2024	**2023**	**2024**	**2023**
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 20		0	927	0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 21		853 623	692 388	654 356
Maskiner och inventarier	Not 22		97 059	68 756	67 975
Pågående investeringar	Not 23		26 169	11 310	8 445
Finansiella anläggningstillgångar	Not 24		12 860	22 563	21 718
Bidrag till infrastruktur	Not 25		22 030	20 868	22 030
Summa anläggningstillgångar			*1 011 742*	*816 812*	*774 524*
Omsättningstillgångar					
Exploateringsmark och förråd	Not 26		5 404	4 915	4 915
Kortfristiga fordringar	Not 27		90 522	63 645	76 103
Kortfristiga placeringar	Not 28		0	22 111	0
Kassa och bank	Not 29		37 893	57 027	38 025
Summa omsättningstillgångar			*133 909*	*147 698*	*119 043*
Summa tillgångar			***1 145 651***	***964 510***	***893 567***
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital			426 232	378 594	378 963
Därav årets resultat			-30 058	-369	-31 250
Varav resultatutjämningsreserv			0	0	0
Summa eget kapital			*426 232*	*378 594*	*378 963*
Avsättningar	Not 30				
Avsättning för pensioner			49 011	64 118	49 011
Andra avsättningar			31 655	3 256	3 844
Summa avsättningar			*80 666*	*67 374*	*52 855*
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 31		445 661	371 686	324 365
Kortfristiga skulder	Not 32		193 093	146 856	137 385
Summa skulder			*638 753*	*518 542*	*461 749*
Summa eget kapital, avsättningar och skulder			***1 145 651***	***964 510***	***893 567***
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	Not 33		180 938	186 238	180 938
Ansvarsförbindelser	Not 34		16 014	15 700	15 700
Koncerninterna	Not 36			187 075	193 950
Borgensåtagande, övriga förpliktelser	Not 36		614	562	614

Not 1 Redovisningsprinciper

Den kommunala Redovisningslagen
Eda kommun följer Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR) med något undantag. Undantagen, som beskrivs nedan, gäller vissa avskrivningstider samt dokumentation av redovisningssystemet.

Immateriella anläggningstillgångar
RKRs rekommendation R4 följs vid redovisning av immateriella anläggningstillgångar.

Materiella anläggningstillgångar
Har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas när anläggningen tas i bruk. Under år 2014 påbörjades arbetet med komponentavskrivning, denna metod kommer successivt införas.

Avskrivningstider

Anläggningstillgång	*Antal komponenter*	*Avskrivningstid*
Verksamhetsfastigheter	4	70, 30, 30, 20 år
Gator och vägar	5	0, 33, 10, 25, 5 år
VA-verkets anläggningar	5	50, 20, 5, 25, 10 år
Reningsverkets anläggningar	3	70, 10, 25 år
Maskiner, bilar och andra inventarier	Komponenter tillämpas ej	5, 10, 33 år

Nedskrivningar
Nedskrivning av tillgångar görs i enlighet med RKR rekommendation R6. Prövning av nedskrivning görs om tillgången inte längre använts och det finns beslut om att avveckla tillgången, tillgången har blivit skadad, eller att tekniska eller legala förändringar har gjort att tillgången inte längre kan användas för sitt ursprungliga ändamål. Om en tillgång vid prövning har lägre återvinningsvärde än det bokförda värdet görs en nedskrivning enligt RKR R6.

Bidrag infrastrukturella investeringar
I enlighet med RKR rekommendation R2 redovisas bidrag till infrastrukturella investeringar som finansiell anläggningstillgång och upplöses i takt med avskrivningstiden på investeringen.

Redovisning av finansiella tillgångar
I enlighet med RKR rekommendation R7 har omklassificering från och med 2011 gjorts av finansiella tillgångar. Detta har inneburit att de finansiella tillgångar som inte brukas stadigvarande omklassas från anläggningstillgång till omsättningstillgång.

Exploateringsfastigheter
Från och med år 2011 har exploateringsfastigheter omklassificerats från materiell anläggningstillgång till omsättningstillgång enligt god redovisningssed.

Leasing
Från och med 1 september 2020 redovisas leasing enligt RKR R5 på alla nya leasingavtal avseende bilar för kommunen. Från och med 1 januari 2021 har de hyresavtal avseende

fastigheter som uppfyller kraven för att betraktas som finansiell leasing omklassificerats till finansiella leasingavtal och redovisas enligt RKR R5.

Anslutningsavgifter.
Eda kommun periodiserar anslutningsavgifter enligt RKR R2. Anslutningsavgifter intäktsredovisas i takt med avskrivningstiden på anläggningen.

Skatteintäkter
Redovisningen av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R2 Intäkter.

Periodiseringar
Leverantörsfakturor på väsentliga belopp som inkommit efter årsskiftet men som är hänförliga till redovisningsåret, har skuldbokförts och belastar 2023 års redovisning. Löner som intjänats i december 2024 men utbetalas i januari 2025 (timlöner, OB-ersättning och övertidsersättning) har periodiserats som kortfristig skuld och belastar 2024 års resultat. Arbetsgivaravgiften för december 2024 har också periodiserats som en kortfristig skuld.

Semesterlöneskuld
Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar, okompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift. Semesterlöneskulden har klassificerats som kortfristig skuld.

Pensionsskuld och pensionskostnader
Årets pensionsutbetalningar inkl. löneskatt, som utgörs av inbetalningar till KPA och alternativa lösningar, redovisas bland verksamhetens kostnader. Pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 samt garanti- och visstidspensioner, inklusive särskild löneskatt, redovisas som avsättning. Pensionsskuldens finansiella kostnader redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen. Den individuella delen som intjänats under 2024 och som utbetalas i mars 2025 redovisas som kortfristig skuld. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt, som är intjänade av arbetstagare och pensionstagare före 1998. Ansvarsförbindelsen ligger utanför balansräkningen och påverkar inte resultaträkningen. I enlighet med Redovisningsrådets rekommendation periodiserar kommunen den särskilda löneskatten för samtliga pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelser till förtroendevalda som ännu ej börjat utbetalas redovisas i enlighet med RKR rekommendation R9 som ansvarsförbindelse.

Pensionsstiftelse
Från och med år 2024 tillämpar kommunen RKR-R20 för redovisning av pensionsstiftelse säkrad i KGPs. Nettot av förvaltningstillgången, dvs stiftelsens tillgångar minus skulder samt värdet av de säkrade pensionsförpliktelserna, redovisas som kortfristig placeringstillgång i balansräkningen.

Övriga avsättningar
Övriga avsättningar redovisas enligt RKR R9. Eda kommuns övriga avsättningar avser deponi Lunden. Avsättningen för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Personalomkostnadspålägg
Arbetsgivaravgifter/personalomkostnader har påförts respektive verksamhet genom procentuellt påslag i samband med löneutbetalningen. Följande procentpåslag har använts under 2024:

Anställda	47,18
Förtroendevalda	35,92

Kapitalkostnader
Nämndernas driftkostnader belastas med en internt kalkylerad kapitalkostnadsränta. Räntan beräknas på bokfört värde och räntesatsen har varit 2,50 procent.

Sammanställd redovisning
Den sammanställda redovisningen upprättas enligt LKBR kap 12. I koncernbokslutet ingår Eda kommun och de bolag i vilka kommunen innehar en röstandel av minst 20 procent, nämligen Eda Bostads AB (100 procent), Eda Energi AB (100 procent) och Valfjället Skicenter AB (100 procent). Teknik i Väst AB (10 procent) ingår också i koncernbokslutet då det är att betraktas som ett kommunalt koncernföretag enligt 2 kap LKBR. Kommunen har också små ägarandelar i Kommentusgruppen AB och Kommunassurans Syd Försäkrings AB, vilka inte ingår i den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Koncerninterna poster av väsentlig betydelse har uppskattats och eliminerats.

Driftredovisning (tkr)

	Urspr. ram	Tilläggs-anslag	Total budget	Utfall	Budgetav-vikelse
Kommunstyrelsen	***43 000***	***0***	***43 000***	***42 651***	***349***
Gemensam förvaltning	35 052		35 052	34 350	702
Politisk verksamhet	6 164		6 164	5 611	553
Infrastruktur, näringsliv m m	1 484		1 484	1 325	159
Fritid och kultur	300		300	300	0
Finansiering	0		0	9	-9
Jämförelsestörande	0		0	1 057	-1 057
Bildning	**264 470**	**0**	**264 470**	**259 538**	**4 932**
Bildningsnämnden	300		300	342	-42
Gemensam förvaltning	73 489		73 489	69 392	4 097
Musikskola	3 315		3 315	2 808	507
Förskoleverksamhet o skolbarnsomsorg	18 574		18 574	18 972	-398
Grundskola inkl grundsärskola	123 884		123 884	124 210	-326
Gymnasieskola inkl gymnasiesärskola	39 400		39 400	38 554	846
Vuxenutbildning o övrig utbildning	5 508		5 508	5 230	278
Vård o omsorg	0		0	30	-30
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Vård och stöd	**271 586**	**0**	**271 586**	**293 480**	**-21 894**
Socialnämnden	300		300	417	-117
Gemensam verksamhet	12 307		12 307	14 458	-2 151
Vård och omsorg	167 507		167 507	168 302	-795
Individ- och familjeomsorg	46 444		46 444	52 606	-6 162
LSS/Psykiatri	45 028		45 028	57 696	-12 668
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Samhällsbyggnad	**68 198**	**0**	**68 198**	**66 556**	**1 642**
Servicenämnden	300		300	326	-26
Gemensamma Lokaler	1 530		1 530	3 505	-1 975
Gemensam verksamhet	12 214		12 214	9 568	2 646
Gator, vägar, parker	16 986		16 986	18 573	-1 587
Räddningstjänst	13 231		13 231	13 043	188
Fritidsverksamhet	16 710		16 710	15 315	1 395
Särskilt riktade insatser	10 004		10 004	7 734	2 270
Flyktingmottagande	-293		-293	-1 727	1 434
Vatten och avlopp	0		0	0	0
Avfallshantering	-1 000		-1 000	1 739	-2 739
Övrig verksamhet	-1 484		-1 484	-1 519	35
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Miljö och hälskoskyddsnämnd	**4 657**		**4 657**	**4 548**	**109**
Myndighetsnämnden	160		160	145	15
Fysisk/teknisk planering	788		788	942	-154
Miljö- och hälsoskydd	3 709		3 709	3 462	248
Summa nämnder	**651 911**	**0**	**651 911**	**666 774**	**-14 863**
Finansförvaltningen	**-4 826**		**-4 826**	**-12 785**	**7 959**
Finansiering	-4 826		-4 826	-12 785	7 959
Verksamhetens nettokostnader	**647 085**	**0**	**647 085**	**653 989**	**-6 904**
Skatter och avgifter	-648 460		-648 460	-653 620	5 160
Summa / resultat	**-1 375**	**0**	**-1 375**	**369**	**-1 744**

Driftredovisning per verksamhet

	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024	Utfall 2023
SERVICEVERKSAMHET	41 079	42 628	-1 549	38 492
POLITISK VERKSAMHET	7 224	6 836	388	6 853
INFRASTRUKTUR, SKYDD M M	43 915	43 201	714	38 761
FRITID OCH KULTUR	20 325	18 422	1 903	19 034
PEDAGOGISK VERKSAMHET	260 855	256 360	4 495	261 595
VÅRD OCH OMSORG	271 286	293 091	-21 805	274 105
SÄRSKILT RIKTADE INSATSER	9 711	6 007	3 704	5 820
AFFÄRSVERKSAMHET	-2 484	204	-2 688	-3 542
FINANSIERING	-653 286	-666 381	13 095	-609 867
	-1 375	**369**	**-1 744**	**31 250**

Investeringsredovisning (tkr)

		Redovisning:		
	Total budget	Inkomst	utgift	Avvikelse
Serviceverksamhet*	97 538	-1 385	53 278	45 645
Infrastruktur, skydd mm	3 805	0	6 343	-2 537
Fritid och kultur	3 144	0	396	2 747
Pedagogisk verksamhet	5 259	0	1 031	4 228
Vård och omsorg	4 950	0	2 974	1 976
Särskilt riktade insatser	0	0	102	-102
Affärsverksamhet*	35 697	0	17 510	18 187
	150 394	**-1 385**	**81 635**	**70 144**

*

Serviceverksamhet består främst av kommunens lokaler, både egna och inhyrda. I mindre omfattning även möbler, informationsteknologi med mjukvara och personalbilar. Affärsverksamhet består av vattenförsörjning, avlopp- och avfallshantering samt fjärrvärme. I mindre omfattning även industrifastigheter och skogsdrift.

Investeringsprojekt 2024	Budget	Redovisat	Kvar av budget
Större investeringsprojekt			
1001 - Renovering stall Norra Mon	1 143,8	259,5	884,3
1004 - Ombyggn Kopparen 11	500,0	5,5	494,5
1007 - Säker busshpl Gärdesskolan	4 000,0	4 263,7	-263,7
1008 - Omklrum Gränshallen	2 000,0	0,0	2 000,0
1009 - Sorteringsrum	5 000,0	107,2	4 892,8
1010 - Skolan 7, enl lokalplan	7 796,9	4 282,0	3 514,9
1011 - Omklrum brandstn Chberg	2 500,0	0	2 500,0
1012 - Gärdesskolan kök/omklrum mm	2500,0	1 392,8	1 107,2
1013 - LSS-boende	3 000,0	0	3 000,0
1014 - Valfjället, kök/persrum/soph	0	60,9	-60,9
1286 - Energioptimering	5 379,2	3 778,8	1 600,4
1399 - Korsn. åtg Rv61/Rastavägen	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2
2736 - Nytt admsystem VoS	2 966,9	1 679,4	1 287,5
Större investeringar VA/Renhållning			
1101 - Spillvattenrening Noresund	907,3	551,1	356,2
1102 - VA-försörjning Haganäset	7 000,0	386,7	6 613,3
Investeringsram Fastighet	**22 579,6**	**4 818,8**	**17 760,8**
1212 - Ombyggn hemkunsk Hiernesk		*26,3*	
1223 - Ventilationsopt Violen		*37,5*	
1225 - Golv/förråd Gärdeshallen		*966,6*	
1227 - Förråd skolor/förskolor		*135,2*	
1228 - Ventilation Vita Villan		*3,8*	
1229 - Hårdgjord yta konstgräsplan		*350,5*	
1230 - Gamla VA-verket Chberg		*153,8*	
1231 - Skogsborg 8		*304,4*	
1232 - Varmvatten Gränshallen		*224,6*	
1234 - Skyddsrum		*154,2*	
1235 - Tak Blåsippan		*420,7*	
1236 - Laddare elbilar		*245,1*	
1237 - Utrustning idrottshallar		*23,2*	
1239 - Belysning Tallmon		*244,0*	
1294 – Tak o toaletter kommunhus		*1 528,9*	
Investeringsram Gata / Park	**9 143,8**	**7 428,2**	**1 715,6**
1301 - Underhåll GC-vägar		*158,4*	
1302 - Återställ gata e VA-sanering		*1 343,3*	
1304 - Beläggning		*3 493,6*	
1308 - Gatubelysning		*505,3*	
1309 - GC Skogsvägen		*459,6*	
1310 - GC-väg etapp 1 och 2		*535,9*	
1311 - GC-väg Gärdesskolan		*932,1*	
Investeringsram VA	**25 262,8**	**14 224,1**	**11 038,7**
1401 - Dagvattensanering		*163,2*	
1402 - Styr o regler, ny/ombyggnad		*150,0*	
1407 - VA-sanering		*3 560,4*	
1411 - Reservvattentäkt, utredning		*265,7*	
1412 - Slampress Åfs arv		*5 370,6*	
1413 - Driftoptimering Cbg/Åfs		*163,1*	

1415 - Skillingsfors vattenverk		*2 144,0*	
1416 - Digitala vattenmätare		*748,3*	
1417 - Tak reningsverk Åmotfors		*67,3*	
1419 - Eternitsanering		*76,7*	
1420 - Energioptimering VA		*44,0*	
1421 - Hökedalen materialupplag		*269,8*	
1422 - Byte Scadasystem		*1 177,4*	
1425 - Nya serviser		*23,6*	
Investeringsram Renhållning	**2 526,7**	**2 244,0**	**282,7**
1502 - Insamlingssystem matavfall		*17,6*	
1506 - Obligatorisk matutsortering		*698,7*	
1507 - Containrar ÅVS		*588,5*	
1509 - Kulvert Lunden		*939,2*	
Investeringsram Räddningstjänst	**1 330,6**	**190,9**	**1 139,7**
2101 - Räddningstjänstutrustning		*190,9*	
Investeringsram Fritid och Kultur	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Investeringsram KLS	**379,4**	**356,3**	**23,1**
2302 - Kommersiellt bredband		*186,4*	
2303 - Ny server		*169,9*	
Investeringsram Kostsektionen	**3 332,0**	**529,1**	**2 802,9**
2401 - Köksutrustning		*529,1*	
Investeringsram Miljö och Bygg	**100,0**	**88,0**	**12,0**
2501 - Integration Bygg-R		*88,0*	
Investeringsram Bildning	**2 259,0**	**1 031,4**	**1 227,6**
2600 - Investeringsram Bildning		*685,3*	
2601 - Inventarier Fsk/Grundsk		*92,1*	
2602 - Lekutrustn Gärdesskolan		*4,7*	
2605 - Idrottsredskap Gärdeshallen		*249,3*	
Investeringsram Socialnämnden	**1 983,5**	**1 187,7**	**795,8**
2700 - Investeringsram Socialnämden		*306,0*	
2701 - Inventarier Demensboende		*602,9*	
2702 - Utbyte vårdsängar		*278,9*	
Summa Investeringar	**150 393,7**	**80 249,4**	**70 144,3**

För projekt 1399 så kommer den i budget negativa avvikelsen balanseras över tid då fakturering kommer ske.

VA-VERKSAMHETEN

RESULTATRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Verksamhetens intäkter	27 880	22 340
Verksamhetens kostnader	-20 068	-16 572
Avskrivningar	-5 070	-4 567
Verksamhetens nettokostnader	***2 742***	***1 201***
Finansiella kostnader	-2 742	-1 201
Årets resultat	**0**	**0**

Verksamhetens intäkter		
Konsumtionsavgifter	26 651	21 696
Intern överföring slam	554	545
Anslutningsavgifter	148	136
Övr intäkter	527	-37
	27 880	**22 340**
Verksamhetens kostnader		
Köp av verksamhet TiVAB	-16 226	-12 741
Anläggn mtrl	0	-4
Entr o konsulttjänster	-42	-36
Övr verksamhetskostn	-3 366	-3 362
	-19 634	-16 143
Fördeln kostn SB-förvaltn (8%)	-354	-349
Fördeln kostn KL-förvaltn	-80	-80
	-20 068	**-16 572**

BALANSRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Fastigheter och anläggningar	116 257	110 131
Summa tillgångar	**116 257**	**110 131**
Skulder och eget kapital		
Avräkningspost Eda kommun	113 241	103 904
Skuld till VA kollektivet	3 016	6 227
Årets resultat	0	0
Summa skulder och eget kapital	**116 257**	**110 131**

Överskott/underuttag
VA kollektivet ska vara självfinansierat och över/underuttag ska återföras till kollektivet inom tre år. År 2024 har 3 211,3 tkr bokförts som en minskad skuld till VA kollektivet. Resterande del av VA verksamhetens resultat, 0 tkr, avser oreglerad verksamhet och ingår i Eda kommuns resultat år 2023. Skulden till VA-kollektivet kommer under 2025 regleras genom att 2 418 tkr budgeteras som reglering av VA-intäkter för ett nollresultat, därutöver driftkostnader av engångskaraktär.

Fondering för nyinvesteringar
Om brukningsavgifterna överstiger kostnaderna kan medel sättas av för fondering till nyinvesteringar. År 2016 fonderades 195 tkr till nyinvesteringar.

Periodisering anslutningsavgifter
Anslutningsavgifter ska periodiseras över anläggningens avskrivningstid för att finansiera investeringar i anläggningen. År 2024 har 562,3 tkr satts av för periodisering av anslutningsavgifter.

RENHÅLLNING

RESULTATRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Verksamhetens intäkter	17 755	13 902
Verksamhetens kostnader	-18 294	-15 353
Avskrivningar	-954	-651
Verksamhetens nettokostnader	***-1 493***	***-2 712***
Finansiella kostnader	-244	-130
Årets underskott att balansera	**-1 736**	**-2 842**

Verksamhetens intäkter			
Konsumtionsavgifter		14 761	12 171
Övriga intäkter		2 994	1 120
		17 755	**13 292**
Verksamhetens kostnader			
Köp av verksamhet TiVAB		-17 039	-16 233
Köp av verksamhet övr		-4	0
Övr verksamhetskostn		-440	1 679
		-17 483	-14 554
Fördeln kostn SB-förvaltn (4%)		-731	-718
Fördeln kostn KL-förvaltn		-80	-80
	2024		
Övr adm kostn	-80		
		-18 294	**-15 353**

Överskott/underuttag

Kollektivet ska vara självfinansierat och över/underuttag ska återföras till kollektivet inom tre år. År 2024 finns ingen skuld till avfallskollektivet. Hela avfallsverksamhetens resultat, -1 736,4 tkr, ingår i Eda kommuns resultat år 2024.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31/12	8 412	8 499	8 535	8 490	8 550
Skattesats kommunen, kr	22,27	22,27	22,27	22,27	22,27
Skattesats Regionen, kr	11,68	11,68	11,68	11,68	11,68
Årets resultat, tkr	-369	-31 250	5 458	20 508	12 276
Budgetavvikelse	-1 744	-31 250	-3 844	14 863	3 904
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, och generella bidrag %	102,0	104,0	99,1	96,3	97,4
Nettokostnad per invånare, kr	79 268	77 119	76 794	65 341	62 381
Nettoinvesteringar, tkr	80 250	159 880	94 236	38 159	75 362
Långfristiga skulder, tkr	371 686	324 365	174 702	152 871	120 180
Soliditet, %	39,3	42,4	47,7	58,0	58,5
Soliditet inkl pensionsåtagande, %	19,9	22,2	30,9	31,6	30,1
Balanslikviditet, %	101	87	116	112	100
Borgens- och ansvarsförbindelser, inkl åtagande för pensionsförpliktelser, tkr	389 575	391 202	380 821	393 285	399 979

Redogörelse över kommunens pensionsförpliktelse	**tkr**
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	64 118
Ansvarsförbindelser - pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar	186 238
Finansiella placeringar, bokfört värde	22 111
Totala förpliktelser / Finansiella placeringar	228 244
Finansiella placeringar, marknadsvärde	0
Aktualiseringsgrad	95 %

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Årets verksamhet

Ekonomi och planering
Arbetet med sammanställning och färdigställande av den strategiska planen, årsredovisning, delårsrapport och prognoser har utgjort en väsentlig del av arbetet under året.

Ekonomi och planering hanterar den löpande ekonomiadministrationen i två av kommunens bolag, Valfjällets Skicenter AB och Eda Energi AB.

Under 2024 har ett arbete inletts med implementering av SKR:s ”Prislappsmodell” i budgetprocessen vilket har tagits emot positivt både i verksamheten och hos politiken. Med tanke på de ekonomiska utmaningarna som har funnits och i flera fall fortfarande finns i våra verksamheter har avdelningen arbetat nära både politik och verksamhet för att stötta i analys- och uppföljningsarbete.

IT-funktionen
IT –funktionen är en samverkansfunktion för IT-relaterade frågor för Arvika och Eda kommuner. Funktionen ska stödja koncernerna genom att erbjuda en användarvänlig, stabil och säker IT-miljö, med efterfrågade relevanta IT-tjänster. Funktionen ska bidra med att skapa förutsättningar för att koncernerna utvecklas med stöd av digitala lösningar för effektivisering eller innovation.

IT-samverkan mellan kommunerna fungerar mycket bra och utvecklas enligt plan.
Vi har hittills haft få incidenter kopplade till IT trots det tuffa omvärldsläget med ökad risk för cyberhot. Verksamheten har i övrigt bedrivits enligt plan.

Turism, Information och Administration
I avdelningens ansvar ingår att hantera kommunens och några av de kommunala bolagens posthantering, registrering och diarieföring av handlingar samt sköta kommunarkivet och arkivtjänster. Dessutom ingår administration kring politiska sammanträden och att ge service till politiken. Avdelningen samordnar och leder utredningsinsatser enligt direktiv och koordinerar kommunens dataskyddsarbete.

Medborgarkontoret är kommunens ansikte utåt och ansvarar för kundtjänst till medborgare, inklusive information, service och vägledning i kommunala ärenden. I TIA-avdelningens uppdrag ingår ansvar för kommunens besöksnäring, informationsverksamhet, övergripande hållbarhetsarbete, kvalitetsarbete, EU-frågor och omvärldsbevakning. Arbetet fokuserar på att aktivt, strategiskt och i samverkan med andra aktörer göra kommunen attraktiv.

De viktigaste händelserna hittills i år:

Turism och näringsliv har, tillsammans med flera aktörer inom handel och besöksnäring, genomfört projektet Destination Eda. Projektet är finansierat av Leader 7-sam Värmland. Målet är att etablera Eda som en attraktiv destination där besökare vill stanna längre. En längre film och en kortare variant har skapats, anpassade för sociala medier, fysiska skärmar och webben. Förhoppningen är att knyta fler samarbetspartners till projektet.

Arbetet med att ta fram en ny grafisk profil för kommunen pågår. Merparten av arbetet utförs i egen regi men med stöd av en extern kommunikationsbyrå. Detta för att ta fram en grund som sedan kan implementeras på nytt intranät och ny webbplats.

Under det första halvåret har avdelningen omstrukturerat arbetsuppgifter på grund av Europaparlamentsvalet. En effektiv organisation med 60 personer, inklusive röst-

mottagare, säkerställde en smidig och rättvis valprocess. Processerna för förtidsröstning, valdag och onsdagsräkning utfördes korrekt, och många röstmottagare vill delta igen. Valet genomfördes rättssäkert och godkändes av Länsstyrelsen Värmland. Utvärdering med involverade har genomförts och förbättringar har följts upp. Avdelningen fortsätter att förbättra processerna för att möta ökade krav på valadministration.

Eda deltar, tillsammans med Arvika och Årjängs kommuner, i projektet Ledningssystem för informationssäkerhet. Målet med projektet är att förbättra kommunens förmåga att hantera sina informationstillgångar och införa ett systematiskt arbetssätt. Kompetensen inom verksamheterna ska stärkas för att bättre kunna identifiera sårbarheter och risker samt utveckla lämpliga åtgärder. Dessutom ska kommunkoncernen få de förutsättningar som krävs för att uppfylla framtida lagkrav inom informationssäkerhet och hantering av personuppgifter.

Ett samverkansprojekt pågår tillsammans med Arvika, Årjäng och Säffle kommuner för införande av ett e-arkiv. Under 2024 låg fokus på att höja kunskapsnivån för att införa och driva e-arkiv samt besluta om samverkansform och typ av e-arkivslösning. Planen för 2025 är att genomföra en upphandling av system. Därefter ska det bedrivas ett pilotprojekt, en vägledande modell skapas och ett e-arkiv införas i samtliga fyra kommuner.

Verksamheterna arbetar aktivt enligt handlingsplanen för kommunens miljö- och energiplan. Bland annat har implementeringen av Agenda 2030 påbörjats genom en planerad utbildning för chefer och politiker. Revideringen av hållbarhetsstrategin pågår.
Revidering av hållbarhetsstrategin fortgår. Arbetet med kommunens våtmarksplan har startat och underlaget har skickats till en extern konsult.

Indikatorer	**Enhet**	**Utfall 2024**	**Mål 2024**	**Mål 2025**
Befolkning	Antal invånare	8 394 1)	8 540	-
Arbetslöshet	%	6,1 2)	7,1	-
Sjukfrånvaro kommunen	%	6,51 3)	5,5	6,0
Sjukfrånvaro kommunlednings-stab	%	1,02 4)	1,8	1,5
Frisknärvaro kommunen	%	49,30 5)	60	50
Frisknärvaro kommunlednings-stab	%	66,67 5)	70	70

1) Målet uppnås inte. Rapporter visar att befolkningen i kommunen kommer att minska framöver.
2) Total andel arbetslösa i åldern 16 – 65 år per 31 december 2024. Målet uppnås.
3) Sjukfrånvarotalen ökade något på kommunnivå från 2023 till 2024 och målet för 2024 nås inte. En bidragande faktor till de ökade sjukfrånvarotalen under 2024 är att vi ser en negativ utveckling på årsbasis framförallt inom vård och stöd. Dessutom var sjuktalen ovanligt höga under tredje kvartalet vilket även det påverkar negativt på årsbasis.
4) Sjuktalen för kommunledningsstaben når målen för 2024.
5) Frisknärvaron är andelen anställda utan någon sjukanmälan. Målet uppnås inte för kommunen men för kommunledningsstaben.

Personalavdelningen
Personalavdelningen ansvarar för strategisk och operativ personalledning. Avdelningen är den centrala funktionen för personalfrågor, arbetsgivarfrågor och löneadministration. Den största delen av arbetsinsatserna inom avdelningen är att stödja kommunens verksamheter och bolag med lag och avtalstolkning, förhandlingsverksamhet, rehabilitering, pension och lönefrågor. Även flertalet övergripande arbetsgivaruppgifter sorterar under avdelningen som t ex tvisteförhandlingar, företagshälsovård, friskvård, chefsutbildningar och utarbetande av

riktlinjer och policys. Hit hör även övergripande ansvar för verksamhetsmålen att skapa goda förutsättningar för en god arbetsmiljö för medarbetarna, ökad jämställdhet och mångfald samt att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Under 2024 har det bland annat varit en stor omorganisation inom bildnings verksamhetsområde vilket lett till att personalavdelningen fått fokusera på att stötta verksamheten i den processen.

Näringsliv
Ett bra företagsklimat är viktigt för utvecklingen av Eda kommun. Med ett bra företagsklimat skapas det förutsättningar för att starta, behålla och utveckla framgångsrika företag. Fler invånare kommer i arbete och skatteintäkterna ökar.

Under året ha vi genom diverse företagsbesök och kontakter med kommunens företagare samlat på oss en förståelse för våra företags möjligheter och hot. Vi har bjudit in till olika typer av möten och träffar där både näringsliv, politiker och tjänstepersoner möts för att öka samsynen kring vilka förändringar som bör prioriteras. Ett arbete kring ökad samverkan mellan skola och näringsliv har etablerats.

Vi har haft en gemensam utbildningsaktivitet om AI (artificiell intelligens) för kommunens chefer och näringslivet.

Från och med 2023 deltar Eda kommun i SKR:s sk insiktundersökning som mäter kommunens myndighetsutövande. Fem olika myndighetsområden mäts. Till skillnad från Svenskt Näringslivs undersökning av företagsklimatet mäts här endast företag som haft kontakt med kommunen och resultatet kan fortlöpande användas som ett verktyg för förbättringsarbete i kommunens myndighetsutövning. Under vårt första mätår 2023, fick Eda kommun ett NKI index på 71, vilket enligt SKR är ett högt resultat.

I Svenskt Näringslivundersökning om företagsklimatet 2024 hamnade vi på plats 160 av 290 kommuner och är en liten nedgång, från ifjol då vi intog plats 150, den högsta placering kommunen har haft sedan enkätundersökningen startades.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-1 567	-2 181	*614*	-1 440	
Kostnader	44 567	44 832	*-265*	44 950	
Nettokostnader	**43 000**	**42 651**	***349***	**43 510**	**42 357**
Avvikelse mot budget		**349**			
Kommunchef	2 726	3 954	*-1 228*	3 493	
Ekonomi	5 951	5 071	*880*	6 144	
IT	10 771	10 820	*-49*	8 882	
Turism, Info, Adm	13 629	13 334	*295*	14 015	
HR	8 503	8 216	*287*	9 579	
Näringslivsenheten	1 420	1 257	*163*	1 397	

Kommunledningsstaben redovisar sammantaget ett överskott gentemot budget på 349 tkr.

Kommunchef
Redovisar ett underskott på 1 228 tkr. Anledningen till överskottet är en reserverad post i ett rättsärende där överprövning pågår.

Ekonomi och planering
Totalt visar ekonomi och planering ett överskott på 880 tkr. Det positiva resultatet beror till på vakanser, en controllertjänst på helår samt ytterligare en under 4 månader.

IT-avdelningen
Underskott 49 tkr, beror främst på ökade licenskostnader.

Turism, Information och Administration

Avdelningens verksamhet visar ett budgetöverskott med 295 tkr. Överskottet beror på att kommunstyrelsens anslag för oförutsett inte nyttjats.

Personalavdelningen
Personalavdelningen redovisar ett överskott på 287 tkr. Utfallet beror främst på direktivet om allmän restriktivitet för kommunens alla verksamheter som bland annat inneburit återhållsamhet gällande chefsutbildningar mm.

Näringsliv
Verksamheten redovisar ett överskott mot budget på ca 160 tkr, främst då finansiering i olika sammanhang försöks lösas gemensamt med andra aktörer.

Framtiden

Ekonomi och planering
Arbetet med att effektivisera och automatisera ekonomiprocessen fortskrider. Vi har dock fortfarande kvar en del manuella processer som är tidskrävande, inte minst i samband med sammanställning texter och material till delårs- och årsbokslut. Införandet av SKR:s ”Prislappsmodell” har underlättat i budgetarbetet även om vi inte fullt ut satt alla rutiner och processer kring denna.

IT-funktionen
SKR pekar på att kommuner måste accelerera sin digitala omställning. Omställningen innebär en ökad användning av digitala lösningar, välfärdstjänster och förändrade arbetssätt vilket kommer vidga IT-funktionens verksamhetsuppdrag.

Vi behöver fortsätta utveckla organisationen för att stödja våra koncerners behov i den digitala omställningen. IT-funktionens målsättning är att bygga EN ny gemensam IT-miljö, anpassad för flera kommuner, som kommer förenkla och tydliggöra vad som ska levereras och där begränsande gamla digitala arv kan rättas till. Genom en gemensam IT-miljö skapas förutsättningar för gemensamma verksamhetssystem, dels för att minska sårbarheten på kompetens men även för att kunna skapa kostnadseffektivare produktionsmiljöer.
Ett annat område att utveckla kan vara och erbjuda efterfrågade IT-tjänster baserade på en gemensam tjänstekatalog för koncernerna.

Turism, Information och Administration
Visit Värmland och arbetet med turismfrågor i länet genomgår en omorganisering. Region Värmland tar över ansvaret för besöksnäringen och Visit Värmland omvandlas till ett regionalt bolag. Kommunen är medlem i Visit Värmland och bidrar ekonomiskt till verksamheten. Det är dock oklart hur detta beslut kommer att påverka samarbetet med andra kommuner i länet och det ekonomisks bidragets storlek.

Under 2025 ska ett nytt intranät för hela kommunen implementeras i samarbete med en extern byrå. Grunden finns redan på plats då bildning redan infört ett nytt. TIA-avdelningen har också undersökt olika alternativ till ett nytt webbpubliceringsverktyg för att skapa en mer tilltalande och användarvänlig webbplats för eda.se Planen är att påbörja detta projekt under 2025, när intranätet är i drift.

Valkansliet har påbörjat arbetet med de allmänna valen 2026 och valnämnden har beslutat om vallokaler. Under 2025 deltar kommunen i ett valnätverk samordnat av Sveriges kommuner och regioner. Nätverket, som startade hösten 2024 och avslutas efter valet 2026, fokuserar på valadministration och valets genomförande för att säkerställa trygga och rättssäkra val.

Avdelningen arbetar ständigt med att utveckla verksamheten. Mina meddelanden är namnet på den myndighetsgemensamma infrastrukturen för säker digital post som digitaliseringsmyndigheten ansvarar för. Kommunen undersöker möjligheterna att skicka digital post och följer utvecklingen av dessa tjänster noggrant. Under hösten 2025 kommer arbetet att påbörjas tillsammans med Arvika kommun.

Det är viktigt att arbetet med hållbarhetsfrågor genomsyrar organisationen och är långsiktigt för att lyckas. För att uppnå framgång inom hållbar utveckling behöver kommunen, förutom ekologisk hållbarhet, även fokusera på social och ekonomisk hållbarhet. Dessa aspekter bör kopplas till de globala målen, Agenda 2030 och Värmlandsstrategin.

Personalavdelningen
En av de viktigaste frågorna att arbeta med på avdelningsnivå är fortsatt digitalisering men syfte att HR- och löneprocesserna ska bli än mer användarvänliga för medarbetare, chefer m. fl.

På kommunövergripande nivå är kompetensförsörjning den största utmaningen. För att möta denna utmaning behöver vi arbeta brett med att skapa möjligheter till ett långt arbetsliv med en god arbetsmiljö, lönebildning, förmåner och att vara en attraktiv arbetsgivare. Att rekrytera och behålla personal är av yttersta vikt. En pusselbit i detta är företagshälsovård och fortsatt personalutveckling i form av olika typer av utbildningar. Inom dessa områden bedöms det framöver behöva tillföras ytterligare resurser.

Bildningsnämnden

Beskrivning av verksamhetsområdena

Bildningsnämnden ansvarar för förvaltning och utveckling av flera olika verksamheter inom bildning, utbildning och kulturskola. Nämnden arbetar utifrån det övergripande styrdokument som kommunfullmäktige har beslutat om i den strategiska planen för 2025–2027. Målet är att skapa förutsättningar för ett livslångt lärande med fokus på: ”Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav, ökad utbildningsnivå och möjligheter till distansutbildning.”

I verksamhetsplanen för 2024–2026 har nämnden fastställt en tydlig vision, en målbild och övergripande mål för alla verksamhetsområden för att säkerställa att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Vision: ”Alla ska lyckas” - Bildningsnämndens verksamheter i Eda kommun genomsyras av visionen att alla ska lyckas. Verksamheten strävar efter att ge varje individ de bästa förutsättningarna att utvecklas och nå sin fulla potential i en inspirerande och kvalitativ lärmiljö.

Målbild - Barn, elever, vårdnadshavare och medarbetare samverkar för att skapa en positiv lärandemiljö, där alla ges möjlighet att utvecklas optimalt och nå de övergripande utbildningsmålen inom Eda kommun.

Övergripande mål - Bildningsnämnden arbetar aktivt för att säkerställa att alla elever lyckas inom samtliga skolformer. Ambitionen är att bildningsförvaltningens verksamheter kontinuerligt utvecklas och rankas som en av Värmlands främsta utbildningsinstitutioner. Genom detta skapas möjligheter för alla att utvecklas så långt som möjligt.

För att uppnå de ekonomiska och verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige har fastställt för perioden 2024–2026, har nämnden identifierat fem prioriterade områden: kunskap, trygghet, stöd, språk och framtid. Dessa områden utgör grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet och vägledningen av verksamheterna.

Målområden	Beskrivning	Mål	Delmål
Kunskap	Alla ska ha de kunskaper som krävs för att vara förberedda för fortsatt utbildning	100%	85%
Trygghet	Alla ska få utbildning och undervisning som präglas av trygghet och studiero.	100%	85%
Stöd	Alla som är i behov av stöd ska få det stöd de behöver i samhället.	100%	85%
Språk	Alla ska kunna få lära sig läsa och kunna använda hela det svenska språket.	100%	85%
Framtid	Alla ska utveckla en stark framtidstro för att kunna utvecklas så långt som möjligt.	100%	85%

Bildningsnämndens aktiviteter för ökad måluppfyllelse 2024

Kunskap - Bildningsnämnden har under 2024 tagit viktiga steg för att ytterligare höja kvaliteten i undervisningen genom ett förstärkt systematiskt kvalitetsarbete. Genom tydliga strukturer, rutiner och riktlinjer säkerställs regelbundna avstämningar och uppföljningar på alla nivåer. Detta arbete bidrar till ökad likvärdighet och högre skolresultat för alla elever. Det utökade kvalitetsarbetet omfattar hela styr- och stödkedjan och skapar bättre förutsättningar för framgångsrik undervisning. Verksamheten följer upp sina resultat 31/10, 31/12, 31/3 och 30/5 på individ-, grupp och organisationsnivå. Bildningsnämnden har beslutat om att ingå i Skolverkets Riktade Insatser (SRI) vilket omfattar 3 års processtöd från Skolverket och Karlstad Universitet.

Trygghet - Trygghet och studiero är avgörande för elevers lärande och trivsel. För att stärka detta har bildningsnämnden fastställt tydliga riktlinjer och rutiner i arbetet med en plan mot

diskriminering och kränkande behandling. Ett nytt förväntansdokument, tydliga kontaktvägar och föreskrifter för disciplinåtgärder har införts. Under 2024 har löpande uppföljningar genomförts för att identifiera och åtgärda trygghetsrelaterade händelser. För att ytterligare stärka tryggheten har fler socialpedagoger, fritidspedagoger och skolsocionomer anställts. Deras arbete syftar till att främja en positiv och inkluderande skolmiljö.

Stöd - Alla barn och elever ska ges de bästa förutsättningarna för att lyckas i skolan. Under 2024 har bildningsnämnden prioriterat tidig upptäckt av barn och elever i behov av särskilt stöd. Fler specialpedagoger och speciallärare har anställts för att arbeta med ledning och stimulans, extra anpassningar och tillgängliga lärmiljöer. En kompetensväxling har genomförts för att öka andelen utbildade och behöriga medarbetare, vilket skapar högre kvalitet i undervisningen. Bildningsnämnden har också beslutat om en barn- och elevhälsoplan, och den samlade elevhälsan placeras under rektor på enhetsnivå för att säkerställa en mer sammanhållen stödstruktur. Bildningsnämnden har även fått stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten under 2024.

Språk - Språkutveckling är nyckeln till framgång i alla skolämnen. Därför har bildningsnämnden intensifierat arbetet med ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i samtliga skol- och verksamhetsformer. Detta gör det möjligt att tidigt identifiera och stötta barn och elever med läs- och skrivsvårigheter. En språk-, läs- och skrivutvecklare har anställts centralt för att samordna och driva insatser inom läs-, skriv- och räknagarantin. En handlingsplan har utarbetats för att säkerställa att elever som inte når kunskapsmålen i svenska, svenska som andraspråk och matematik får rätt stödinsatser på ett tidigt stadium.

Framtid - För att ge varje barn och elev de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential satsar bildningsnämnden på ett starkt och strukturerat samarbete mellan skola, hem och samhälle. Nya riktlinjer har fastställts för att förbättra samverkan mellan skola och omvärld, samt för att säkerställa trygga övergångar mellan skolformer. En kartläggning av samarbetsformer i närsamhället har genomförts, där skolan aktivt engagerar sig i lokalsamhällets kultur-, förenings- och näringsliv både på och utanför skoltid. Denna satsning skapar en starkare och mer inkluderande utbildningsmiljö, vilket ger barn och unga bättre möjligheter att lyckas i framtiden. Bildningsnämnden har via förvaltningen arbetat mot att närma sig kultur- och fritidsverksamheten i Eda kommun, samt via Eda näringslivsförening. Genom dessa initiativ tar bildningsnämnden ett samlat grepp för att skapa en trygg, likvärdig och framåtblickande utbildning för att alla barn och elever ska lyckas i Eda kommun.

Verksamhet förskolas övergripande mål

I förskolan får varje barn en utbildning av hög kvalitet som ger barnet goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande samt förberedelse för fortsatt utbildning.

Mål	Delmål	Personal	Vårdnads-havare
Kunskap	Alla barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning.		88%
Trygghet	Alla barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.		
Stöd	Alla barn som är i behov av stöd får det stöd de behöver.		
Språk	Alla barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.		
Framtid	Alla barn ska få en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och		

	stimulans de behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.		

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Förskolan har framgångsrikt ökat andelen inskrivna barn genom riktade insatser och ökad förståelse för orsakerna till att vissa barn inte är inskrivna. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete har den pedagogiska verksamheten stärkts, vilket har skapat bättre förutsättningar för barnens övergång till förskoleklass och grundskola. Detta har resulterat i att fler barn nu är väl förberedda inför skolstarten, vilket stärker deras möjligheter till en positiv skolgång. Förskolan har även arbetat med att höja behörigheten av förskolelärare och minskat antalet obehöriga medarbetare.

Trygghet - Förskoleverksamheten har säkerställt trygga och stimulerande lärmiljöer där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Ett särskilt fokus har lagts på att skapa tillgängliga lärmiljöer, där förskolan fungerar som en levande social gemenskap som både skapar trygghet och främjar lusten att lära. Dessa insatser har resulterat i en ökad trivsel och trygghet för barnen.

Stöd - Genom ett fördjupat samarbete mellan förskolan och socialtjänsten har stödet till barn i behov av särskilda insatser stärkts. Barn som riskerar att fara illa får nu snabbare och mer anpassat stöd från olika samhällsinstanser. Denna samverkan har bidragit till en mer inkluderande verksamhet där alla barn ges de bästa förutsättningarna för en trygg och utvecklande förskolemiljö. Förskolan har framgångsrikt arbetat med tillgängliga lärmiljöer via specialpedagogen för att möta barn med olika funktionsvariatoner och det har införts en socioekonomisk resursfördelningsmodell

Språk - Språkutvecklingen i förskolan har förstärkts med särskilt fokus på flerspråkiga barn. Förbättrade rutiner för övergången mellan förskola och grundskola har implementerats, vilket säkerställer att viktig information om barns språkutveckling följer med och att rätt stöd kan sättas in i ett tidigt skede. Genom detta arbete har fler barn fått bättre förutsättningar att utveckla sina språkliga färdigheter och nå goda resultat i skolan. Språkutvecklingen följs upp i förskoleklass och återkopplas till förskolan för att utvärdera och utveckla språkundervisningen i förskolan.

Framtid - Övergången från förskola till skola har utvecklats genom uppdaterade och nu obligatoriska rutiner. Särskilt fokus har lagts på att integrera språkutvecklande arbetssätt i både förskola och skola, vilket möjliggör tidig upptäckt av barn med läs- och skrivsvårigheter. Återkoppling från förskoleklass till förskola har också förstärkts, vilket skapar en röd tråd i barnens lärande och utveckling. Dessa insatser har lett till en tryggare och mer strukturerad övergång till grundskolan, där barnens behov och förutsättningar sätts i främsta rummet.

Genom dessa framgångsrika insatser fortsätter förskolan i Eda kommun att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barnen att lyckas och deras framtida lärande och utveckling.

Grundskolan

Grundskolan i Eda kommun omfattar förskoleklass, grundskola för årskurs 1-9, anpassad grundskola samt fritidshem. Uppdraget är att bedriva utbildning och undervisning inom dessa verksamheter för barn och elever i åldrarna 6-15 år, vilka omfattas av skolplikten enligt svensk lagstiftning. Skollagen reglerar både barnens och vårdnadshavarnas rättigheter och skyldigheter.

Grundskolans verksamheter, inklusive förskoleklass och fritidshem, är organiserade vid fyra skolenheter i kommunen: Adolfsfors skola, Gunnarsbyskolan, Gärdesskolan och Hierneskolan. Anpassad grundskola bedrivs på Gunnarsbyskolan. Alla barn och elever som omfattas av skolplikten erbjuds en skolplats samt avgiftsfri utbildning från och med höstterminen det år de fyller sex år.

Verksamhet grundskolas övergripande mål

I grundskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning.

Mål	Delmål	Elever	Vårdnadshavare	Personal
Kunskap	Alla elever har de kunskaper den behöver för att vara väl förberedda för fortsatt utbildning.	82%	-	-
Trygghet	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero**.**	82%	69%	69%
Stöd	Alla elever som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	73%	58%	65%
Språk	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt.	-	-	
Framtid	Alla elever får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	73%	64%	64%

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Grundskolan har genom ett målmedvetet arbete höjt kunskapsmålen genom att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i centrum. På alla nivåer i verksamheten planeras, genomförs, följs upp och analyseras arbetet för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för elevernas lärande. Resultatet är en mer strukturerad och effektiv undervisning som ger eleverna de verktyg de behöver för att lyckas i sin utbildning.

Trygghet - För att säkerställa en trygg och inkluderande skolmiljö har grundskoleverksamheten intensifierat sitt arbete med att främja trygghet och studiero. Skolorna är nu utrustade med tydliga riktlinjer, regler, rutiner och handlingsplaner som aktivt implementeras och efterlevs. Undervisningen bedrivs i miljöer fria från diskriminering och kränkande behandling, vilket har skapat en tryggare och mer harmonisk lärmiljö för alla elever.

Stöd - Genom ett omfattande arbete med att utveckla tillgängliga pedagogiska, fysiska och sociala lärmiljöer har grundskolan minskat behovet av individuella anpassningar och särskilt stöd. Fokus ligger nu på hälsofrämjande lärmiljöer i samverkan med socialtjänsten, vilket har resulterat i en mer inkluderande skolgång där alla elever ges möjlighet att lyckas. Riktlinjer från ledning och stimulans till särskilt stöd har införts och ett arbete med extra anpassningar har slutförts 2024.

Språk - Språkutvecklingen har stärkts genom en läs- och skrivutvecklingsplan som gör det möjligt att tidigt upptäcka och uppmärksamma elever med läs- och skrivsvårigheter. Samverkan mellan skolor har intensifierats för att säkerställa att språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt är en naturlig del av undervisningen. Genom dessa insatser har fler elever fått det stöd de behöver för att utveckla sina språkliga färdigheter och nå högre kunskapsmål. Ett arbete har påbörjats för att genomföra tidigt riktade insatser till barn och elever inom läsa, skriva och räknagarantin.

Framtid - Grundskolan har framgångsrikt utvecklat undervisningen för att ge eleverna den vägledning och stimulans som krävs för att de ska kunna reflektera över sin framtid. Eleverna ges en bred inblick i närsamhällets arbetsliv, föreningsliv och kulturliv, samt kunskap om framtida utbildningsmöjligheter. Genom en strukturerad och målinriktad samverkan mellan skola och samhälle skapas starkare förutsättningar för elevernas framtida studier och yrkesval.

Genom dessa insatser har grundskolan i Eda kommun stärkt sin position som en utbildningsverksamhet i framkant, där varje elev ges de bästa möjligheterna att utvecklas och nå sin fulla potential.

Verksamhet gymnasie- och vuxenutbildning

Gymnasie- och vuxenutbildningen i Eda kommun omfattar gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunalt aktivitetsansvar, kommunal vuxenutbildnings inom svenska för invandrare, grundläggande och gymnasial nivå samt Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Verksamheten vänder sig till ungdomar från 16 år upp till vuxna som är 65 år som är folkbokförda i Eda kommun. Eda kommun, bildningsförvaltningen saknar i egen regi gymnasieskola men har ett ansvar som huvudman och hemkommun för barn och elever som är folkbokförda i kommunen samt för kommunalt aktivitets- och uppföljningsansvar vilket motsvarande 250 elever. Kommunal vuxenutbildning inom Eda kommun bedrivs i Åmotfors och (komvux) består av fem skolformsdelar: komvux på grundläggande nivå, komvux på gymnasial nivå, komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå, komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå, komvux i svenska för invandrare (sfi).

Övergripande mål

I gymnasie- och vuxenutbildningen får varje elev en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta, utveckla, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden samt ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Utbudet av utbildningar är anpassat till ungdomars och vuxnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov av gymnasialt och eftergymnasialt utbildade personer.

Mål	Delmål	Personal
Kunskap	Alla elever får en god grund för fortsatt utbildning och stärker sin ställning i arbets- och samhällslivet.	-
Trygghet	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.	-
Stöd	Varje elev som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	-
Språk	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett nyanserat sätt.	-
Framtidstro	Alla elever får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	-

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Bildningsförvaltningen har framgångsrikt stärkt samarbetet med arbetsmarknads- och integrationsenheten för att skapa bättre möjligheter för elever och vuxenstuderande. En effektiv kommunövergripande samverkan har etablerats för att säkerställa att kursutbudet i gymnasie- och vuxenutbildningen matchar arbetsmarknadens behov. Detta har resulterat i fler utbildningsvägar och ökad sysselsättning för invånarna i Eda kommun via primär- och sekundärsamverkan.

Trygghet - Vuxenutbildningen har utvecklat och implementerat en framgångsrik plan mot kränkande behandling, vilket har resulterat i en tryggare och mer inkluderande studiemiljö. Genom strukturerad och varierad undervisning samt stärkta relationer mellan elever och lärare har nolltolerans mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling säkerställts. Denna insats har gett märkbara positiva effekter på studieron och det sociala klimatet i utbildningsverksamheten.

Stöd - Verksamheten har också breddat sitt utbud av alternativa utbildnings- och undervisningsformer för att skapa en mer individanpassad och flexibel studiegång. Extra anpassningar och stöd har utvecklats för att möta elevernas varierande behov, samtidigt som den interna samverkan med andra kommunala verksamheter har förstärkts. Genom samarbeten med Arvika, Årjäng och andra kommuner har eleverna fått utökade möjligheter till utbildning och utveckling.

Språk - Utbildningen i svenska språket har stärkts för att möta individens behov och möjliggöra en effektiv kombination med förvärvsarbete och andra aktiviteter. Genom arbetslivs- och samhällsorientering, praktik och kompletterande utbildningar har fler elever fått bättre förutsättningar att aktivt delta i arbetslivet, samhället och fortsatta studier. Dessa insatser har bidragit till ökad integration och förbättrade möjligheter för eleverna att nå sina mål.

Framtid - Den kommunala vuxenutbildningen har utvecklat och etablerat framgångsrika insatser för att fler individer som står långt ifrån arbetsmarknaden eller har långvarigt behov av försörjningsstöd ska nå egen försörjning. Genom möjligheter till en andra chans via Komvux har fler vuxna fått möjlighet att stärka sin kompetens och skapa en hållbar framtid. Dessa insatser har resulterat i högre sysselsättningsgrad och en positiv utveckling för både individen och samhället. Verksamheten har tagit över den kommunala aktivitets- och uppföljningsansvaret under 2024.

Genom dessa strategiska satsningar har vuxenutbildningen i Eda kommun blivit en stark och inkluderande utbildningsplattform som rustar invånarna för framtidens arbetsmarknad och ett livslångt lärande.

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Framgångsområden med positiva avvikelser

Kunskap - Bildningsförvaltningen noterar en allmänt positiv trend när det gäller måluppfyllelse inom alla verksamheter som omfattas av bildningsnämnden. Det är tydligt att det finns en ökning i inskrivningsgraden inom förskolan och en högre andel elever som uppnår kunskapsmålen i grundskolan och vuxenutbildningen, mer än vad som förväntats. Denna positiva trend kan tillskrivas flera faktorer. En ny strategi för systematiskt kvalitetsarbete har införts med fokus på att förbättra undervisningskvaliteten och skapa mer individanpassade lärmiljöer. Det har skett en ökad samverkan mellan lärare och elevstödjande funktioner, såsom fler behöriga lärare, speciallärare, socialpedagoger, fritidsledare och skolsocionomer.

Trygghet - Bildningsnämnden rapporterar en hög grad av trivsel och trygghet bland både elever och vårdnadshavare. Förbättrade rutiner för trygghetsarbete och förbättrade relationer mellan elever, lärare och annan personal. Skolenkäterna visar en ökad trivsel och arbetsglädje. Trots dessa framsteg behöver bildningsnämnden fortsatt arbeta med att minska mobbning och

kränkande behandling. Det är viktigt att fortsätta med psykosociala insatser och stärka verksamhetens trygghetsarbete.

Stöd - När det gäller stödbehov, är det tydligt att barn och elever i framtiden fortsatt kommer att behöva det stöd de har rätt till enligt skollagen. Verksamheten organiseras genom olika tvärprofessionella team där alla skolor skapar lokala elevhälso-, trygghets-, resurs- och skolsociala team för att öka kvaliteten och likvärdigheten i skolan. Stödet ges genom ett utökat samarbete mellan mentorer, socialpedagoger och skolsocionomer i samverkan med vårdnadshavare, socialtjänst samt hälso- och sjukvården i Eda kommun och Region Värmland.

Språk - Bildningsnämnden ser att språk- och kunskapsutveckling är sammanlänkade och att tidigare satsningar på språkutveckling har haft viss positiv effekt. För att ytterligare förbättra resultaten planeras fortsatta åtgärder. Fokus på språk-, läs- och skrivutveckling med tidiga insatser mot läsa-, skriva- och räknagarantin samt anställning av läs- och skrivutvecklare för att stärka språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i alla verksamheter.

Framtid - Förbättrat samarbete med externa aktörer, såsom kultur-, förenings- och näringsliv, har visat sig framgångsrikt i att erbjuda praktikplatser och arbetslivsanknutna utbildningar. En aktiv dialog med företag och organisationer samt en anpassning av utbildningsutbudet till arbetsmarknadens behov är fortsatt viktigt. Det är också viktigt att fortsätta bygga relationer med lokala och regionala aktörer.

Framgångsområden - Framgångområden för det positiva ekonomiska utfallet 2024 omfattar införandet av en resursfördelningsmodell inom förskola och skola. Beslut har fattats om omorganisationer baserade på minskat barnantal, vilket inkluderar att minska antalet förskoleenheter i Charlottenbergs upptagningsområde och sammanslagning av sommarförskola. Grundskolan har vidtagit åtgärder för att minska 2023 års underskott genom att minska antalet skolledare, elevhälsopersonal samt elevstödjande personal såsom barnskötare och elevassistenter. Grundskolan har även infört en grund- och resursorganisation enligt den budgetram som fastställts. Bildningsnämnden har beslutat om förhöjd delegation och större restriktivitet vid anställning av vikarier, samt nya reglementen och riktlinjer för huvudmannen. Dessutom har ett beslut fattats om att återintegrera den kommunala vuxenutbildningen i verksamheten.

Utvecklingsområden med negativa avvikelser

Kunskap - Bildningsförvaltningen ser fortsatt behov av utveckling inom vissa ämnen och elevgrupper för att stärka måluppfyllelsen. Trots positiva trender finns det fortfarande elever, särskilt pojkar i mellan- och högstadiet, som inte når kunskapsmålen i matematik, svenska och svenska som andraspråk. För att möta dessa utmaningar behövs fortsatt arbete med individanpassad undervisning, kompetensutveckling för lärare samt en förstärkning av insatser inom specialpedagogik och fler legitimerade lärare.

Trygghet - Bildningsnämnden arbetar aktivt för att ytterligare stärka tryggheten i skolan. Skolenkäter visar en positiv utveckling i trivsel och arbetsglädje, men fortsatt arbete behövs för att minska mobbning och kränkande behandling. Det finns behov av att förbättra rutinerna för att identifiera och hantera kränkningar samt att ge personalen mer utbildning i att förebygga och hantera dessa situationer. Att arbeta vidare med psykosociala insatser och trygghetsfrämjande åtgärder är en prioritet.

Stöd - Ett viktigt utvecklingsområde är att förbättra stödet för elever med hög frånvaro. Bildningsnämnden ser ett behov av att stärka uppföljningen av frånvaro och öka samarbetet mellan elevhälsan, vårdnadshavare och socialtjänst. Genom att skapa mer motiverande lärmiljöer och individuella insatser kan fler elever få det stöd de behöver för att delta aktivt i undervisningen.

Språk - Språk-, läs- och skrivutveckling är fortsatt en prioritet för att förbättra elevernas skolframgång och framtida möjligheter. Trots tidigare insatser finns det fortfarande elever som inte når förväntade kunskapsmål inom läs- och skrivutveckling. Det behövs en fortsatt satsning på tidiga insatser, en stärkt strategi för att integrera läs- och skrivutveckling i alla ämnen samt en förstärkning av resurserna inom språkstödjande insatser.

Framtid - Ett långsiktigt utvecklingsområde är att stärka samarbetet med externa aktörer, såsom kultur-, förenings- och näringslivet, för att skapa fler arbetslivsanknutna utbildningar och praktikmöjligheter. En fortsatt dialog med företag och organisationer samt en anpassning av utbildningsutbudet efter arbetsmarknadens behov är viktiga faktorer för att ge eleverna bättre förutsättningar inför framtiden.

Framgångsområden och fortsatt utveckling - Under 2024 har flera åtgärder implementerats för att förbättra resursfördelningen och skapa en mer hållbar utbildningsstruktur. Det återstår dock arbete med att säkerställa att omorganisationer, såsom minskning av förskoleenheter och effektivisering av resursfördelningen i grundskolan, leder till långsiktigt positiva effekter för verksamheten. Vidare behöver arbetet med att stärka den kommunala vuxenutbildningen fortsätta för att säkerställa att fler invånare får möjlighet till utbildning och egen försörjning.

Genom att fortsätta fokusera på dessa utvecklingsområden skapas bättre förutsättningar för att stärka skolans kvalitet och ge varje barn och elev möjlighet att lyckas.

Framtiden

Ekonomisk översyn och effektivisering

Bildningsförvaltningen genomför en översyn av kostnaderna för skolskjuts, en betydande utgiftspost för bildningsnämnden. Antalet elever med särskilda behov och växelvis boende som beviljas skolskjuts ökar, vilket kräver en hållbar resursfördelning. Samtidigt har interkommunala ersättningar för elever som går i grundskola i annan kommun ökat, medan kostnaderna för tilläggsbelopp minskat avsevärt under 2024. Ett ökat samarbete mellan skolan och socialtjänsten säkerställer att placeringar enligt LSS och IFO sker på ett resurseffektivt sätt.

Förskolans utveckling

Förskolorna i Eda kommun fortsätter att framgångsrikt rekrytera förskollärare och barnskötare. Arbetet med uppsökande verksamhet för att öka inskrivningsgraden fortgår och förväntas ge positiva resultat. Fokus ligger även på att skapa tillgängliga lärmiljöer genom anpassningar av fysiska, pedagogiska och sociala miljöer. Systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation stärks med stöd av en förste förskollärare, och digitaliseringsarbetet leds av en IKT-pedagog.

Grundskolans framtid

Eda kommun fokuserar på att höja undervisningskvaliteten och likvärdigheten genom att anpassa verksamheten efter rådande förutsättningar. Tillgängliga lärmiljöer utvecklas, resurser fördelas rättvist och kompetensutveckling av personalen fortsätter. En satsning på rekrytering av fler behöriga och legitimerade lärare planeras, och en resursfördelningsmodell införs för att effektivisera ekonomin. En lokalrevision genomförs för att säkerställa att skolans lärmiljöer möter elevernas behov och undanröjer hinder för hälsa, lärande och utveckling.

Gymnasie- och vuxenutbildningens utveckling

Genom samverkan med Arvika, Årjäng och Säffle kommun samt det regionala sekundäravtalet i Värmland pågår en dimensioneringsutredning inför 2025. Utbildningsutbudet anpassas efter arbetsmarknadens behov för att stärka anställningsbarheten för ungdomar och vuxna i Eda kommun. En fördjupad dialog med Arvika kommun planeras för att skapa fler platser på yrkesintroduktionsprogrammet och stärka kommunens aktivitetsansvar.

Genom dessa insatser och utvecklingsområden fortsätter Eda kommun att skapa hållbara, kvalitativa utbildningsmöjligheter som ger varje barn, elev och vuxenstuderande de bästa förutsättningarna för framtiden.

Bildningsnämndens ekonomiska utfall 2024

Drift	**Budget 2024**	**Utfall 2024**	***Avvikelse***	**Budget 2025**	**Budget 2026**
Intäkter	-25 556	-30 770	*5 214*	-27 210	
Kostnader	290 026	290 309	*-283*	287 410	
Nettokostnader	**264 470**	**259 539**	***4 931***	**260 200**	**265 013**
Avvikelse mot budget		**4 931**			
Politisk verksamhet	300	337	*-37*	400	
Kulturskola	3 315	2 808	*507*	3 390	
Gemensam förvaltning	12 936	8 407	*4 529*	16 627	
Förskoleverksamhet	61 787	62 169	*-382*	59 153	
Fritidshem	11 148	10 907	*241*	11 401	
Förskoleklass	6 192	6 917	*-725*	5 831	
Grundskoleverksamhet	113 143	114 113	*-970*	107 005	
Anpassad grundskola	10 741	10 097	*644*	11 757	
Gymnasieskola	36 900	37 023	*-123*	38 900	
Anpassad gymnasieskola	2 500	1 531	*969*	1 450	
Vuxenutbildning	5 508	5 230	*278*	4 286	

Bildningsnämnden har framgångsrikt genomfört omfattande insatser som har stärkt ekonomin och effektiviserat verksamheten. Genom strategiska åtgärder och noggrant kartläggningsarbete har förvaltningen skapat hållbara lösningar som nu resulterar i ett positivt ekonomiskt utfall för bildningsnämnden. Under hösten 2023 inleddes ett ambitiöst arbete för att identifiera och genomföra effektiviseringar och anpassningar. Flera åtgärder kunde snabbt realiseras, medan mer omfattande förändringar har implementerats i samband med höstterminens start 2024. Resultatet är en balanserad ekonomi där överskott inom vissa områden framgångsrikt har kompenserat för andra, vilket ger en stabil grund för framtiden. Ett glädjande resultat är att budgeten för skolskjutsar och interkommunal ersättning nu är i linje med de faktiska kostnaderna, och till och med visar ett överskott. Detta är ett tydligt bevis på att genomförda åtgärder har varit effektiva och att vi har skapat en hållbar ekonomisk struktur.

Förskoleverksamheten har anpassats efter det förändrade barnantalet, vilket har bidragit till en mer resurseffektiv och kvalitativ verksamhet. Inom grundskolan har en omfattande omstrukturering av resursorganisationen genomförts, och vi ser redan nu en positiv trend och långsiktiga förbättringar med fler behöriga och legitimerade professioner i nämndens verksamheter. Vidare har en ny förskoleorganisationen tagits fram och kommer att implementeras inför hösten 2024.

Även övertalighetsprocessen, som krävde noggrann hantering under våren 2024, har gett tydliga effekter. Personalen som kvarstår under uppsägningstid bidrar aktivt i verksamheten genom att täcka vakanta tjänster, vilket möjliggör en stabil bemanning och hanterbara kostnader. Åtgärder som implementerats inkluderar återgång av kommunal vuxenutbildning i egen regi, Vuxenutbildningen har också uppnått ett starkt resultat, där återtagandet av ansvaret från en extern leverantör har visat sig vara en lyckad strategi. Genom denna förändring har vi stärkt kvaliteten och skapat en mer effektiv organisation.

Genom en rad strategiska insatser har bildningsförvaltningen fortsatt att utveckla och stärka verksamheten. införandet av en resursfördelningsmodell för förskola och grundskola, samt

effektiviseringar inom bemannings- och vikarieringshantering. Dessutom har beslut fattats om nya riktlinjer, reglementen och rutiner för huvudmannen, samtidigt som barn-, elevhälso- och resursorganisationen har anpassats för att bättre möta verksamhetens behov. Parallellt utvecklas resursfördelningen baserat på prislappar, vilket bidrar till en mer transparent och effektiv budgetprocess. För att säkerställa fortsatt ekonomisk stabilitet genomförs regelbunden ekonomi- och verksamhetsuppföljning på månadsbasis. Dessa insatser har lagt en stabil grund för fortsatt utveckling och kvalitetssäkring inom utbildningsområdet. Bildningsförvaltningen fortsätter sitt arbete med att stärka verksamheten och optimera resursanvändningen, allt med målet att erbjuda en trygg, kvalitativ och långsiktigt hållbar utbildning för alla barn och elever i kommunen.

Socialnämnden

Årets verksamhet

Verksamhetsområde Vård & Stöd

Årsredovisning och prognos för 2024 har upprättats i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eda kommun. Uppföljning har skett regelbundet under året och har varit en återkommande punkt på socialnämndens föredragningslista och i verksamhetens ledningsgrupp. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten vård och stöd som består av följande huvudgrupper:

- ***Biståndsenhet*** - fattar beslut om insatser enligt styrande lag SoL.
- ***Vård och omsorg*** - särskilt boende, hemtjänst, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård, korttidsvård, rehabilitering, hjälpmedel och bostadsanpassning.
- ***LSS/socialpsykiatri*** - gruppbostäder, servicebostad, daglig verksamhet, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktpersoner, korttidsvistelse, elevhem i annan kommun och boendestöd.

Verksamheten regleras av flera lagar, inklusive socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Enligt dessa lagar ska verksamheten säkerställa skäliga levnadsförhållanden för individen, goda levnadsvillkor för personer med omfattande funktionsnedsättningar samt en god och säker hälso- och sjukvård. Målet är att förebygga och möta behov kopplade till sociala problem, funktionsnedsättningar, åldrande och sjukdom.

Sammanfattning övergripande
Helårsprognos för vård och stöd visade i augusti en negativ avvikelse på 13 800 tkr och utfallet blev 15 300 tkr. Flera faktorer bidrog till avvikelsen. En av de främsta orsakerna var ökade kostnader för externa placeringar inom främst LSS/Socialpsykiatri, men även placering i äldreomsorgen. Trots aktiva åtgärder för att minska kostnaderna, förhindrade bland annat en rättslig tvist att dessa åtgärder har gett önskad effekt.

Beslutet om ökad bemanning på särskilda boenden inom äldreomsorgen, som togs 2022, återkallades i slutet av juni 2023 som en del av ansträngningarna att hålla verksamheten inom budgetram. Beslutet verkställdes i september och varsel om uppsägning utfärdades. För vissa berörda medarbetare löpte uppsägningstiden över årsskiftet och in i mitten av mars, vilket bidrog till delvis fortsatt höga kostnader i början av 2024.

Inflationen fortsatte att påverka genom ökade kostnader för sjukvårdsmaterial och skyddsutrustning, men det planade ut under året. Nya avtal för inköp skrevs.

Sommarperioden innebar som tidigare stora utmaningar när det gällde bemanning. Planeringen fungerade dock bättre inför 2024 till stor del beroende sommargruppens och bemanningscentralens arbete. För att säkerställa tillräcklig bemanning under semesterperioden erbjöds sommarersättning till vikarier, vilket medförde ytterligare kostnader men mycket lägre än 2023 (cirka 750 tkr 2024 jämfört med cirka 3 200 tkr 2023). Hade verksamheten inte fått täckning av vikarier riskerades att semesterlagen inte kunde efterlevas samt att kostnaderna för mertid hade ökat.

Sjukfrånvaro, både planerad långtidsfrånvaro och inte planerad, bland ordinarie sjuksköterskor ledde till att bemanningsbehoven inte kunde täckas internt. Som en följd av detta behövde verksamheten anlita bemanningsföretag för att tillgodose behovet av legitimerad personal, vilket ytterligare påverkade kostnaderna negativt (cirka 1 800 tkr, helår 2024).

Den nya arbetstidslagen trädde i kraft den 1 oktober 2023 och försvårade bemanningsplaneringen för våra verksamheter, särskilt genom ökad administrativ hantering och svårigheter med schemaläggning på grund av skärpta krav på dygns- och veckovila. För att efterleva nya arbetstidslagen hade verksamheten svårigheter att bland annat bemanna helger med enbart ordinarie personal utan att bryta mot dygnsvilan, vilket ledde till ökade kostnader. Den minskade flexibiliteten i arbetstiderna försvårade alltså ytterligare för verksamheten att effektivt hantera personalkostnader. De ekonomiska utmaningarna förstärktes och i slutet av året anlitades en konsult i bemanningsekonomi för att se på vilka ändringar som verksamheten kunde genomföra för att förbättra verksamhetens planering.

Det var fortsatt ökad komplexitet i ärenden som verksamheten hanterade.

Centralt: Ny verksamhetschef tillsattes i början av året. Under föräldraledighet och vid övrig frånvaro fick tjänstgörande områdeschefer ansvara för flera områden. Arbetet med att få kontroll på ekonomiskt utfall och andra parametrar inom internkontroll fortsatte. Det gjordes en kartläggning/omvärldsanalys över hur andra kommuner jobbar med styrning av ekonomi och kvalitet inom vård och stöd. Detta ledde till att verksamheten 2025 startar användandet av en controller-modul som tydligt visar om det bemannas enligt verksamhetens behov och budget före, under och efter schemaläggning. På uppdrag av socialnämnden anlitades en extern konsult (denne skulle kosta 190 tkr 2024 men landade på drygt 400 tkr) för att genomlysa LSS-verksamheten vilket utmynnade i ett antal förslag på åtgärder. Det anställdes en utvecklingsledare för LSS, till att börja med 6 månader. Uppdraget var bl.a. att minska kostnader för externa placeringar och utveckla verksamheten.

Fokus har varit på följande förbättringsområden:

- hur ekonomiska resurser används mer effektivt utan försämring av kvalitet
- säkra kompetensförsörjning inom flera områden
- kartlägga goda exempel från andra kommuner avseende att utveckla arbetssätt

Digitalisering: Det fortsatta arbetet med att utveckla digitaliseringen inom vården pågick i mindre skala. Bytet av verksamhetssystemet Procapita+ till moduler i Lifecare fortsatte. Utbildning genomfördes för hemtjänsten, korttiden och nattpatrullen som under året startade användningen av Lifecare. Antal läkemedelsautomater, tillsynskameror och e-tjänster för medborgare utökades eller bibehölls. Under 2025 kommer alla lägenheter i demensboenden att ha tillsynskameror.

Mål: Bedömningen är att målen uppfylldes.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Läkemedelsautomater	st	25	20	30
Tillsyn via kamera, ordinärt boende	st	10	13	13
Tillsyn via kamera, särskilt boende	st	26	30	49
E-tjänster	st	14	14	14

Hemtjänsten: Det var utmanande att rekrytera vikarier med rätt kompetens, särskilt undersköterskor med körkort. Ett nära samarbete mellan områdeschefer och planerare var avgörande för att snabbt anpassa verksamheten vid förändrade behov. Detta resulterade i en

ökad samplanering mellan enheterna, vilket var nödvändigt för att säkerställa bemanningen. Under årets första månader var andelen resurskrävande ärenden fortsatt hög, men minskade mot slutet av första halvåret i två av hemtjänstområdena.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Hemtjänst				
Andel helt nöjda vårdtagare inom hemtjänst	%	95	98-100	98-100
Andel vårdtagare med genomförandeplan	%	95	100	100
Enskildes delaktighet i genomförandeplan	%	68	100	100
Korttidsvård Åmotfors				
Antal dygn med betalningsansvar till Regionen	st	0	< 4	0

Korttidsvården: Beläggningen var periodvis hög, periodvis behövdes personalförstärkning för en säker vård och arbetsmiljö. Ett dödsfall på enheten i början av året genererade ökade kostnader. Det gjordes en intern utredning avseende kvalitet för den enskilde och kostnadseffektivisering för verksamheten. Samarbetet mellan ansvariga områdeschefer för korttidsplatser och särskilda boendeplatser fungerande väl vilket gav flexibilitet.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Särskilt boende: Under året ansökte 39 personer om särskilt boende, och samtliga beviljades plats. Under väntetiden, som inte i något ärende översteg tre månader, erbjöds de korttidsboende inom kommunen. Väntetiderna kortades ytterligare när nybyggda demensboenden i Charlottenberg öppnade och snabbt fylldes. I samband med detta avvecklades demensplatser på ett på Hiernegården i Koppom, och beslutet om en centraliserad demensvård genomfördes. En extern placering kvarstod, och försök att flytta brukaren till ett av de nya demensboendena i kommunen ledde till en rättslig tvist som pågick under hela året. Inom flera boenden förstärktes personalstyrkan tillfälligt för att möta behoven hos vårdtagare med särskilda omsorgsbehov. Dessutom infördes brukardokumentation enligt IBIC (Individens behov i centrum) på den sista återstående enheten, vilket innebär att modellen nu tillämpas på samtliga särskilda boenden.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en trygg och bra boendemiljö.

Resultatet avseende helt nöjda brukare fortsatte sakta att öka.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Andel helt nöjda brukare inom särskilt boende	%	74	95-100	95-100
Andel vårdtagare med genomförandeplan	%	96	100	100
Enskildes delaktighet i genomförandeplan	%	54	100	100

Antal ej verkställda beslut inom 3 mån				
Särskilt boende	st	0	0	0
Parboende	st	0	0	0

Rehabilitering/Sjuksköterskor/Biståndsenhet/Dagverksamhet/Hjälpmedel/Bostadsanpassning: På grund av sjukfrånvaro fanns vakanta arbetspass för sjuksköterskor, främst natt under stora delar av första halvåret. Vakanserna innebar en högre personalkostnad då bemanningsföretag för sjuksköterskor anlitades. Verksamheten fick i uppdrag att se över hur kostnaden för bemanningssjuksköterskor kan minskas, framförallt inför nästa sommar. Rehabiliteringsenheten hade under året en något högre bemanning p.g.a. implementering av nya arbetssätt för att öka kostnadseffektiviteten och stärka rehabiliteringen. Förberedelser inför anpassning till EU-förordningen Medical Device Regulation (MDR) rörande medicintekniska produkter pågick. Biståndsenheten hade en längre sjukfrånvaro under våren vilket gjorde att områdeschef periodvis fick hjälpa till med omprövningar av beslut så att handläggarna kunde fortsätta implementeringen av nytt verksamhetssystem enligt planering. En biståndshandläggare rekryterades under perioden.

Mål: Bedömningen är att del av målen uppfylldes och ska bibehållas/förbättras.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Seniorträning, deltagare i genomsnitt/mån	st	7	Pausad ½ år	20
Läkemedelshantering				
Utförda ordinationer	%	99	98-100	98-100
Ordinationer utförda i tid	%	93	95-100	95-100
Träning				
Utförd träning	%	96	95-100	95-100
Hjälpmedel				
Kontroll av lyftselar	%	100	100	100

LSS-verksamheten: Kostsamma externa placeringar i gruppboende och daglig verksamhet där behovet av insatser inte kunde tillgodoses i kommunen. Kostnaderna för externa placeringar ökade under årets gång på grund av ökat behov för befintliga brukare och även nytillkomna brukare. Under slutet av året avslutades en extern placering. En tjänst inrättades med start i december för att arbeta med att reducera kostnader för externa placeringar.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes. Indikatorer/mål för aktiviteter se rubrik "Upplevelser".

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Andel brukare med genomförandeplan inom LSS	%	100	100	100

Andel helt nöjda brukare i gruppboende LSS	%	92	95-100	95-100
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader, gruppboende LSS	st	0	0	0
Utöka antal externa platser för daglig verksamhet	st	8	9	15

Socialpsykiatrin: Det var periodvis hög sjukfrånvaro under året samt rekryteringssvårigheter av vikarier med rätt kompetens. Det fanns en hög flexibilitet hos ordinarie personal. Nya ärenden för boendestöd tillkom under året.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes.

Upplevelser:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Träffpunkten, antal deltagare genomsnitt/månad	st	104	100	100
Alla genomförandeplaner inom LSS, ska beskriva behov av aktivitet på fritiden	%	100	100	100
Antal genomsnitt egna aktiviteter/ vecka/vårdtagare inom särskilt boende SoL	st	2	1	1
Antal genomsnitt egna aktiviteter/vecka/brukare inom LSS	st	1	1	1

Mål: Bedömningen är att målen uppfylldes. Träffpunkten i Charlottenberg fick efter byggnationer åter igen tillgång till lokaler i anslutning till seniorboendet, Petersborg och Demensenheten vilket gjorde att antal besökare ökade.

Medarbetarrelaterade mål:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Korttidsfrånvaro dag 1-14, genomsnitt/månad	%	3,7	3,8	3,8

Mål: Bedömningen är att målen för korttidsfrånvaron uppfylldes. Korttidsfrånvaron var hög i början av året men minskade successivt för att åter igen öka något under andra halvåret. Den totala sjukfrånvaron låg fortsatt på en hög nivå men lägre än tidigare år. Generellt över hela verksamheten ses en ökad vårdtyngd vilket påverkar personalens arbetsmiljö.

Verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg

Årsredovisning och prognos för 2024 har upprättats i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eda kommun. Uppföljning har skett regelbundet under året och har varit en återkommande punkt på socialnämndens föredragningslista och i verksamhetens ledningsgrupp. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten individ- och familjeomsorg (IFO). Verksamheten består av enheten för Barn- och unga, enheten för Vuxen- och ekonomifrågor med varsin enhetschef samt central stab och verkställighet under verksamhetschefen.

Verksamhetens styrs utöver den lokala styrkedjan av Socialtjänstlagen och tillhörande speciallagstiftning.

2024 har präglats av att ett flertal insatser har kostat mer än tilldelad ram. Då det saknats andra medel att fördela har nämndens verksamheter arbetat med åtgärder för att nå ett läge där kostnaderna är i nivå med beslutad ram, så även IFO. Inom barn- och unga landade man i åtgärder som syftar till att förebygga och sänka placeringskostnader. Det handlar om att rekrytera och behålla egna familjehem och att utveckla nya arbetssätt vid utredningar och bedömningar. Inom vuxenverksamheter tillkom en ny kategori placeringar; avhoppare från kriminalitet. Det finns statsbidrag att söka för ändamålet, tyvärr medger inte ansökningsprocessen att 2024 års ekonomiska resultat kan förbättras i den här delen förrän tidigast 2025. Såväl verksamhet som nämnd upplever att den statliga nivån brustit i finansieringsprincipen när det gäller avhoppare, och det har olyckligtvis lett till en kostnadsövervältring i delar av IFO:s verksamhet.

Arbete med förberedelser inför den nya socialtjänstlag som förväntas träda i kraft under 2025 har pågått under 2024. Kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet har också implementerats på olika sätt i verksamheten.

Individ- och familjomsorgens mål saknar idag tydlig koppling till kommunfullmäktiges målstyrning. Detta har bade påpekats av revision och av nämnden själv identifierats som en brist. Inför budget 2026 föreslås kommunfullmäktiges målstyrning av nämnderna revideras, vilket bedömts som en lämplig tidpunkt att även justera IFO:s mål. De ska därefter ha en tydlig koppling till kommunens övergipande målsättningar.

Mål för enheterna Barn och unga och Vuxen inom verksamheten

- Att arbeta främjande och förebyggande för att förbättra levnadsvillkoren för barn- och unga.
- I första hand erbjuda evidensbaserade hemmaplanslösningar för utredda behov.
- Erbjuda insatser som minskar bidragsberoende och ökar egen försörjning.

Aktiviteter för att nå målen

- Delta i samverkan med andra berörda aktörer. Initiera samverkan när det behövs.
- Följa budget och uppsatta nyckeltal löpande.
- Aktivt arbeta med avvikelser, synpunkter/ klagomål.
- Aktivt arbeta med aktiviteter motsvarande de som finns angivna i folkhälsostrategin.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024, (Mål 2023)

Antal hushåll med försörjningsstöd ska ej överstiga mål, genomsnitt/månad	st.	81 (84)
Andel av den vuxna befolkningen med ekonomiskt bistånd	%	1,07 (3,5)
Andel egna familjehem	%	80 (95)
Antal barn i familjehem ska ej överstiga mål	st.	30 (17)
LVU- antal vårddygn	Dygn	3122 (1500)
LVM- antal vårddygn	Dygn	0 (0)

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-40 818	-43 654	*2 836*	-42 585	
Kostnader	312 404	337 134	*-24 730*	324 276	
Nettokostnader	**271 586**	**293 480**	***-21 894***	**281 691**	**287 273**
Avvikelse mot budget		**-26 630**			
Vård & Stöd	*223 853*	*239 199*	*-15 346*	*233 426*	
Verksamhetschef	27 007	27 854	*-847*	32 578	
Omr 1, Koppom hemtjänst	12 073	12 650	*-577*	14 280	
Omr 2, Åmotfors hemtjänst	11 775	10 862	*913*	11 300	
Omr 3, Ch-berg hemtjänst	15 337	13 493	*1 844*	14 512	
Omr 4, Resursenheten	32 647	32 008	*639*	35 208	
Omr 5, Demensenheten	15 607	16 616	*-1 009*	14 755	
Omr 6, Älvgården	15 869	15 176	*693*	13 319	
Omr 7, Korttidsvård	11 064	11 573	*-509*	10 636	
Omr 8, Hiernegården	15 126	16 245	*-1 119*	17 485	
Omr 9, Petersborg	20 424	21 520	*-1 096*	12 868	
Omr 10, Socialpsykiatri & LSS	26 832	39 029	*-12 197*	37 321	
Omr 11, LSS	17 435	18 901	*-1 466*	16 279	
Omr 12, Bemanningscentral	2 657	3 272	*-615*	2 885	
Individ- & familjeomsorg	*47 733*	*54 281*	*-6 548*	*48 265*	
Central adm	6 932	6 894	*38*	6 925	
IFO barn	25 652	30 280	*-4 628*	24 919	
IFO vuxen	15 149	17 107	*-1 958*	16 421	

Verksamhetsområde Vård & Stöd:

Centralt: Statsbidrag rekvirerades under perioden och fördelades ut inom berörda områden. Konstruktionen av statsbidragen gjorde så att en stor del av det som tilldelades 2024 måste flyttas över till 2025, vilket påverkade resultatet. På uppdrag av socialnämnden anlitades en konsult för genomlysning av LSS-verksamheten. Även en konsult för bemanningsekonomi anlitades.

Hemtjänsten inkl. nattpatrullen: I början av året var det många resurskrävande ärenden men det lättade under slutet av första halvåret i två hemtjänstområden.

Särskilt boende: Vårdtyngden var periodvis hög på alla boenden men främst inom somatiskt boende. Det var nödvändigt att förstärka personalbemanningen för att trygga en god och säker vård samt en hållbar arbetsmiljö. Det öppnades två nybyggda demensboenden där platserna snabbt fylldes.

Korttidsvården: Krävdes förstärkning av personal periodvis p.g.a. hög vårdtyngd hos vårdtagare. Utredning genomfördes i verksamheten utifrån att verksamheten har en hög nettokostnad. Under stora delar av året var det dock en stabil beläggning som utgjorde en hållbar arbetsmiljö.

Rehabilitering/sjuksköterskeenheten/biståndsenheten/dagverksamhet/bostadsanpassning och hjälpmedel: Köp från bemanningsföretag under året bidrog till höga kostnader. Verksamheten fick under år 2024 en ökad budgetram för att rekrytera legitimerad personal.

LSS-verksamheten: Ökade kostnader för externa placeringar p.g.a. ökat behov. Nytillkomna ärenden och en ökning av insatser under perioden. En genomlysning av verksamheten gjordes.

Socialpsykiatrin: En ökning av ärenden skedde under året.

Verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg:

Institutionsvård för barn- och unga är den stora delen i avvikelsen i hela IFOs underskott, avvikelse på ca 3 700 tkr. Tillkommande är kostnader för *familjehemsvård* som genererade en negativ avvikelse om 900 tkr. Vuxens negativa avvikelse kan härledas till *våldsplaceringar* som fortlöpte helår, c:a 800 tkr. Övrig del av avvikelse på IFO vuxen beror på *försörjningsstöd* och en avvikelse gentemot budget på ca 1000 tkr.

Framtiden

Arbetet med utveckling inom verksamhetsområdet behöver fortsätta systematiskt på följande områden:

- Följa verksamheten ur olika perspektiv, kvalitet, produktion och ekonomiskt, samt analysera och dra slutsatser som leder till utveckling.
- Löpande ta fram riktlinjer och rutiner för att stödja verksamhetens processer samt säkerställa att de efterlevs.
- Långsiktig och hållbar strategi/planering krävs för att lösa framtida rekryteringsbehov. Kräver ”nytänk” och andra bemanningsstrukturer för att säkerställa tillgången.
- Utreda framtida lokalbehov.
- Uppföljning av tidigare demensutredning.
- För att klara framtidens kompetenskrav är det nödvändigt att finna former för att stödja befintlig personal med kortare och längre utbildningssatsningar. Dels p.g.a. svårigheter med att rekrytera medarbetare med specialistutbildningar, dels för att behålla utbildad personal.
- Tillämpa behovsstyrd bemanning inom alla områden, personella resurser ska användas där behovet är störst.
- Fortsätta utveckla och använda välfärdsteknik inom verksamheten för att bibehålla en god omsorg och hålla god kvalitet, det ger också möjligheter till att frigöra resurser.
- Arbeta för attraktiva och friska arbetsplatser.
- Säkerställa att bemanningscentralen uppfyller sitt syfte att minska administration vid korttidsrekrytering, ger ökad kontinuitet, bättre arbetsmiljö, minskad sårbarhet och

minskad övertidsersättning.

- Fler multisjuka vårdas i hemmet med stora omvårdnadsbehov och insatser både utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Kommer innebära mer resurskrävande hemtjänst och hemsjukvård samt ökat behov av legitimerad personal samt baspersonal. Säkerställa att rutin för ”Beslut och verkställighet i omfattande ärenden inom hemtjänst” efterlevs.
- Effektivisera och optimera rehabiliteringen för den enskilde på Korttiden, för att öka självständigheten hos personer som ska åter till hemmet.
- Fortsatt samverkan och utveckling av mobila team i Västra Värmland med Region Värmland.
- Omställningen “Nära vård” kommer medföra ökade krav på verksamheten, främst avseende kompetens och personella resurser. I Västra Värmland finns idag ett samarbete i omställningen mellan kommunerna och Region Värmland.
- Kontinuerligt analysera förutsättningar och behov för ett boende inom socialpsykiatri/LSS/individ- och familjeomsorg.
- Behov av boendestöd kan komma att öka i takt med att externa placeringar minskas.
- Fortsätta implementera arbetssättet med dokumentations- och utredningsmodellen IBIC (individens behov i centrum). Modellen utgår från den enskildes behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i det dagliga livet. IBIC bidrar till en likvärdig hantering av ansökan, utredning och uppföljning.
- Införa modulerna Lifecare HSL, Lifecare Mobil Omsorg, Lifecare Meddelande och Lifecare Avgifter i vård och stöds verksamhetssystem.
- Införa HSL-uppdrag inom SÄBO, Korttiden och LSS för ökad patientsäkerhet och bättre kartläggning av insatsernas omfattning.
- Fortsätta arbetet med att utbilda språkombud i verksamheten.
- Samsjuklighetsutredningen och nya socialtjänstlagen kommer att påverka verksamheten. Omvärldsbevakning, intern utbildning och anpassning av organisationen blir centrala processer i detta.
- För IFO är det ytterst angeläget för verksamheten att komma till rätta med den negativa ekonomiska utvecklingen. Kopplat till ny lagstiftning och allmänt känd kunskap föreligger behov av utveckling av verksamheten. Den behöver bli mera förbyggande, mera lättillgänglig, samarbeta mera intensivt med andra aktörer i samhället och den ska därtill bygga på forskning och beprövad erfarenhet. Det är rimligt att anta att omställningen kommer ta formen av en första, respektive andra linjens socialtjänst. Den första linjen ska agera förebyggande och erbjuda tidiga insatser, utan föregående utredning - medan den andra ska bedriva myndighetsutövning och utreda behov.

Verksamhetsberättelse Servicenämnden

Årets verksamhet

I Servicenämndens verksamhet: plan/fastighetssektion, kostsektion, fritid/kultur, AMI och räddningstjänsten – till vardags kallat Samhällsbyggnad. Samhällsbyggnad lämnar via verksamhetschefen, årligt beställningsuppdrag till Teknik i Väst AB, för drift och skötsel av gator och vägar, renhållning samt VA.

Plan/fastighet
Under perioden från valet till kommunfullmäktige 2022 fram till september 2024 har kommunerna haft i uppdrag att antingen anta en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan. Eda kommun har valt att anta en planeringsstrategi, vilket har resulterat i en tydlig prioritering av framtida planeringsinsatser.

Ombyggnation och renovering av fastigheten Skolan 7 pågår enligt lokalutredningen. Renoveringen av Gärdesskolans kök har slutförts och köket var redo för drift efter sommarlovet. Demensboendet Kv Violen färdigställdes enligt projektplanen, invigning var den 13:e september.

Ett samarbete med gemensam ledning inom kostverksamheten mellan Arvika och Eda har utvecklats och kommer att implementeras 2025.

Samrådsmöten för vindkraftsprojekten vid Tobaksberget och Eriksbråtberget har genomförts. Avtal om etablering av laddningspunkter i Åmotfors, Valfjället och Charlottenberg har slutits. En ny elupphandling har genomförts inför 2025. Underlag för kommande parkeringsövervakning har tagits fram.

Efter en genomgång av underlaget har skaderegleraren bedömt att skadehändelsen vid fastigheten Skogsborg 8 inte är ersättningsbar enligt vår försäkring hos Kommunassurans Försäkring AB.

En organisationsöversyn, inklusive riskbedömning och handlingsplan, har genomförts och förhandlats för en eventuell övergång av fritids- och kulturverksamheten till bildningsnämnden.

Gata, VA, Renhållning (TiVAB)
Vatten och avlopp, Gata och Renhållningsverksamheten sköts av Teknik i Väst AB sedan 1 januari 2019.

Vatten och avlopp
VA-kollektivets verksamhet är taxefinansierad och utgörs av samtliga fastigheter som är anslutna till kommunalt VA. Förnyelse av ledningsnätet (dricksvatten, spill och dagvatten) samt övrig reinvestering i VA-verksamheten har bedrivits enligt plan.

Gata
Drift och underhåll av gator och vägar har utförts enligt avtal av Teknik i Väst AB.

Renhållning
Den kommunala renhållningsskyldigheten innebär ett kommunalt ansvar för omhändertagande av hushållsavfall, vilket inkluderar slamtömning, grovavfall och kärlavfall med mera. Denna verksamhet är inte vinstdrivande och är taxefinansierad. Övrig avfallsverksamhet som bedrivs av kommunen utanför det så kallade renhållningskollektivets ram, utgör affärsverksamhet kopplat till verksamhetsutövares hantering av verksamhetsavfall.

Kostsektion
Kostsektionen är en serviceenhet som säljer frukost, lunch, mellanmål och middag till

förskola, fritids, skola, vård och stöd inom Eda kommun. Kostenheterna i Eda, Arvika och Årjäng har tillsammans genomfört en livsmedelsupphandling som resulterade i två leverantörer: Lilla grossist där Skafferi Värmland blev leverantör och Stora grossist där Menigo blev leverantör. Målet var att upphandla lokala livsmedel enligt politiskt beslut men även för att öka produktionen av livsmedel i närområdet för att bli bättre rustade för en kris.

Arbete och integration
Sektionen arbetar med kommunala och statliga arbetsmarknadsfrågor i nära samverkan med alla kommunala verksamheter, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, näringslivet, Region, Sociala företag, civilsamhället och föreningar. Även bosättningen och etableringen av nyanlända i kommunen sker via Arbete och Integration. Arbete och Integration är en flexibel verksamhet som utvecklar verksamheten utifrån olika målgrupper och behov. Sektionen arbetar målmedvetet med individen i centrum för att skapa förutsättningar för personer att närma sig den reguljära arbetsmarknaden eller påbörja eller återgå i studier, då sektionens huvudsyfte är att skapa rätt och relevanta insatser för personer som behöver stöd för att nå en egen försörjning vilket alltid är verksamhetens fokus. Under sektionens verksamhet ligger även kommunens Fordonsservice som ansvarar för kommunens fordon.

Under 2024 har Arbete och Integration drivit och medverkat i olika projekt som finansierats genom Länsstyrelsens §37-medel, AMIF och ESF. Samverkan med den ideella organisationen Civilisationen har fortlöpt under 2024, samverkan kommer att fortsätta under 2025.

Arbete och Integration har under 2024 fortsatt sitt arbete med att ställa om sin verksamhet efter de målgrupper som är inskrivna i verksamheten. Uppbyggnad av en lågtröskelverksamhet har varit en pågående process under 2024 för att skapa rätt insatser till de målgrupper som är anvisade till verksamhet.

Fritids- och kulturavdelningen
Fritids- och kulturavdelningen svarar för kommunens verksamhet när det gäller fritid, folkhälsa, folk-/skolbibliotek, allmänkultur, verksamhet för barn/unga med skollovsaktiviteter och simskola. De olika verksamheterna utgår från gällande lagstiftning, kommunala verksamhetsplaner, styrdokument och den strategiska planen.

Fritidsverksamheten
Förutom det övergripande verksamhetsansvaret för avdelningen som inkluderar ekonomi och personal med arbetsmiljö, ingår följande arbetsuppgifter: administration av olika former av kommunalt stöd – bidrag/service till föreningslivet, utveckling av fritidsaktiviteter i samverkan med föreningslivet, lokalupplåtelse/uthyrning av kommunens fritidsanläggningar, ansvaret för badplatser, ansvar för simskolan, lotteriverksamhet – tillståndsgivning/ registrering, enligt Spellagen.

Det kommunala föreningsstödet består av flera delar och inom fritidsverksamheten har det beviljats bidrag med lite drygt 3 000 tkr. Därtill kommer upplåtelsen av kommunens fritidsanläggningar och utlåning av en del kommunal utrustning, som är helt avgiftsfritt för föreningslivet.

Föreningslivet i kommunen består av totalt c a 150 föreningar/organisationer. Under året har föreningar bedrivit någon form av verksamhet för barn och unga i åldern 7-20 år och antalet föreningsaktiviteter uppgår till totalt 2 716. Under året har ett nytt datastöd, Interbook Go, tagits i bruk. Tjänsten innehåller moduler för bidragshanteringen, lokalupplåtelse och föreningsregister.

Fritidsgårdsverksamheten
Under året har det bedrivits fritidsgårdsverksamhet i Charlottenberg för ungdomar i åldern 13–18 år. Öppethållandet har varit regelbundet, 3 ggr/vecka, totalt 88 tillfällen med totalt 1 376 besökare. Under en period var fritidsgården stängd på grund av vakanser. I juni anställdes en tredje fritidsledare vilket innebar att personal kunde besöka skolorna mer regelbundet vilket resulterat i fler besökare till fritidsgården. Inom lovverksamheten, som arrangerades under sport-, påsk-, sommar-, höst- och julloven har ett stort antal aktiviteter genomförts med totalt 340 deltagare och 39 ledare.

Under våren hjälpte fritidsgårdspersonal LSS med sin öppna verksamhet i Åmotfors vid fem tillfällen.

En motorträff i Åmotfors folkets park arrangerades med cirka 60 besökare. Mellan vecka 23–27 bjöd fritidsgården på sommarlovsaktiviteter runt om i kommunen. Sommarens simskola ställdes in p.g.a. för få sökande till simlärartjänsterna då hårdare krav på förutbildning har försvårat rekryteringen.

En stor del av fritidsgårdens verksamhetskostnader har finansierats genom ett internt bidrag via projektet Edas Framtid (statligt stöd från Tillväxtverket, projekt 3005). Det har under hösten även inletts förberedelser för att flytta Fritidsgården till nedlagda förskolan Gullvivans lokaler.

Folkhälsoverksamheten
Folkhälsoverksamheten ägnar sig åt ett brett allmänt folkhälsoarbete utifrån kommunens nya Folkhälsostrategi 2024-2030 och är kopplad till kommunens Folkhälsoråd. Folkhälsan samverkar även nära med Friskvården i Värmland; ett treårigt Friskvårdsavtal har under 2024 tecknats mellan Friskvården i Värmland och kommunen. Under 2024 har det pågått arbete med att ta fram en folkhälsostrategi som är mer långsiktig än tidigare hälsoplan samt att med hjälp av verksamheterna skapa en handlingsplan med utgångspunkt i strategin. Strategin kommer även omfatta områden som tidigare haft en egen plan/program såsom suicidprevention, ANDTS och funktionsrätt (tidigare handikappolitiskt program). Aktiviteter under 2024 rörde sig främst om återkommande arrangemang såsom Edakalaset, Edastolpen, Träffs och trivs samt Suicidpreventiva veckan. Lilla Tallmoloppet arrangerades i Koppom som Lilla Koppomsloppet - dels för att skapa en spridning i aktiviteter mellan orter i kommunen, dels för att variera samarbetet med idrottsföreningar utifrån orten där de hör hemma. Utöver detta arrangerades Seniorfestivalen under hösten i ett brett samarbete mellan både kommunala verksamheter, föreningar och andra värdefulla aktörer såsom Friskvården, Folktandvården, banken, polisen mm. En föreningsmässa arrangerades med en stor uppslutning bland föreningar i kommunen.

Biblioteksverksamheten / folk- och skolbibliotek
I kommunen finns ett huvudbibliotek i Charlottenberg och biblioteksfilialer i Koppom och Åmotfors. Verksamheten riktar sig till en bred allmänhet och omfattar kulturupplevelser, lärande och samhällsinformation. Fokus ligger på tillgänglighet samt bred och kostnadsfri service. Biblioteket har under året fått bidragsmedel för ett läsfrämjande projekt som genomförs under 2025 samt pengar från Edas framtid för att införa meröppet på huvudbiblioteket. Biblioteket har under året med hjälp av bidragsmedel från Kulturrådet fortsatt projekt utåtriktad verksamhet som jobbat med läsfrämjande insatser riktade mot äldre och brukare inom LSS. Även projektet för skaparverkstad har löpt på och under första halvåret arrangerades varje vecka skaparverkstad för barn i åldern 8-13 år vid tot 22 tillfällen. Båda dessa projekt avslutades efter sommaren.

Biblioteket har under året arrangerat 7 IT-träffar för äldre i samarbete med SPF där de fått hjälp med sina frågor och problem som rör IT. Inom Bibliotek Värmland-samarbetet pågår

sedan ett antal år tillbaka en process för att se över samarbetet, vilket ska utmynna i ett nytt samverkansavtal och en verksamhetsplan. Inom ramen för Bibliotek Värmland drivs projektet Läsäventyret där kommunerna tillsammans ska ta fram en digital plattform efter norsk förebild (Sommerles) för sommarlovsläsningen. En direktupphandling kopplat till detta har inletts.

Antal besökare vid biblioteken:	*55 221*	*(2023: 56 115)*
Antal utlån/kommuninvånare:	*4,6*	*(2023: 4,6)*
Antal utlån till skolor (inkl. omlån):	*7 854*	*(2023: 6 158)*
Antal utställningar, vuxna/barn:	*15*	*(2023: 18)*

Allmänkultur
Inom den allmänna kulturverksamheten handlar det till största delen om kulturaktiviteter som bedrivs av kultur-, hembygds- och museiföreningar. Det ingår ansvar för administration av kommunalt stöd i olika former såsom verksamhetsbidrag, kulturarrangemang, museiverksamhet och olika verksamheter inom studieorganisationer. Föreningsbidrag med totalt 425 tkr som avser kulturverksamheten. Till detta kommer den lokalsubvention som Eda kommun svarar för till de båda museilokalerna Eda Skans Museum och Eda Glasmuseum. Under 2024 bildades Edas kulturråd för att stärka samarbetet mellan Edas Kulturföreningar, Bl.a. ska kulturstig/ar startas under 2025 där kulturhistoriska platser ska sättas på kartan.

Arbetet med skolprojektet ”Eda i närmiljö” har fortsatt och numera är det en del i projektet Kulturtrappan vilket är en form av ”kulturgaranti” för Edas skolelever fsk- årskus 9. Projektet är ett samarbete med Karlstads Universitet, bibliotek, kulturföreningar och grundskolan. Vikten av att koppla den lokala historien till den ”stora historien” är betydelsefull för vårt kulturarv i Eda. Story spot, digitala kulturupplevelser ingår i Eda i närmiljö. Kulturjakten har arrangerats under året. Det är en aktivitet för allmänheten där man kan utmana sig själv genom att besöka 16 olika kulturella besöksplatser. Vi har även inlett medverkan i projektet ”Felles historia – gemensam framtid”, för att stärka samarbetet över gränsen.

Utöver detta ligger ansvaret för kommunens konstinnehav på avdelningen vilket innefattar utlåning samt inköp/underhåll av konst. Totalt omfattar konstinnehavet ca. 600 konstverk,
Antal kulturarrangemang: 21 (2023:22)
Antal museibesökare: ca. 4 700 (2023: ca. 4 800).

Fritids- och idrottsanläggningar
De kommunala fritids-/idrottsanläggningarna är Gillevihallen, Gränshallen, Gunnarsbyhallen, Gärdeshallen, Eda Ridcenter och Sparbanksvallen. Eda Bostads AB svarar för förvaltningen av anläggningarna och samverkan sker med Fritids- och kulturavdelningen och föreningarna Charlottenbergs Hockeyclub, Eda Ryttarförening, Koppoms Idrottsklubb och Åmotfors Idrottsförening. Föreningarna har anställda vaktmästare.

Vid Gärdeshallen i Åmotfors har det under året slutförts ett ombyggnadsarbete för att göra anläggningen anpassad för skolidrott och ett nytt sportgolv har lagts.

Fritids- och kulturavdelningen har ansvaret för beslut om dels ersättningen för samverkan kring driften och skötseln av anläggningarna och dels lönebidragen till föreningarna.

De kommunala badplatserna ligger i Adolfsfors-Hugn, Häljeboda-Vällen, Koppom-Vadjungen och Åmotfors-Nysockensjön. Driften och skötseln svarar Eda Bostads AB för utifrån ett avtal.

Räddningstjänsten
Under 2024 har kommunens beredskap att hantera kriser och krig ökats genom

kontinuitetsanalyser och planeringsarbete. Kommunens lagstiftade ansvar att förebygga brott bedrivs systematiskt med utgångspunkt i upprättade lägesbilder. 156 räddningsinsatser har genomförts under året vilket är något färre än 2023. Främst har antalet automatiska brandlarm minskat medan antalet brand i byggnad och trafikolyckor ligger i linje med tidigare år. Under 2024 bistod räddningstjänsten ambulansen vid IVPA-larm 254 gånger vilket är färre än för 2023 då antalet var 302. Orsaken till detta bedöms vara att Regionen från februari hanterar mottagande av 112-samtal i egen regi vilket medför andra prioriteringar av sjukvårdslarm och längre larmbehandlingstid innan räddningstjänsten kan larmas vid IVPA. Arbete pågår för att försöka korta dessa tider. Räddningstjänsten har genomfört tillsyner av brandskyddet i byggnader vid 18 tillfällen. Utifrån dessa har 11 beslut om förelägganden fattats. Ett av dessa har överklagats till Länsstyrelsen varvid Länsstyrelsen gjort samma bedömning som räddningstjänsten och avslagit överklagan

Bemanningsläget under året har varit delvis ansträngt men räddningstjänsten har i stort klarat att nyrekrytera i nödvändig omfattning.

Övergripande målsättningar, verksamhetsmål och aktiviteter

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Verksamhetsmål

Detaljplaner för bostäder
Förebygga bränder
Verka för inkludering av alla medborgare
Genom miljöarbete öka kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt

Aktiviteter för att nå målen

Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda
Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda kommun ska ha fungerande brandvarnare.
Erbjuda relevanta insatser för människor i utanförskap.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Räddningstjänsten når inte riktigt målet att hålla nere antalet bränder i byggnader och det totala antalet räddningsinsatser. Ett fortsatt aktivt förebyggande arbete krävs därför.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Brand i byggnad	Antal	23	<20	<20
Total antal räddningsinsatser	Antal	156	<140	<140
Utbetalt försörjningsstöd i kr per invånare enligt kolada	kr	Ej tillgängligt i Kolada	1 100kr/inv	1 100kr/inv

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål

Arbeta för goda kommunikationer inom kommunen.
Tillgänglighetsanpassad gatuanläggning med hög trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.
Digitala lösningar som underlättar kommunikationen med kommunen.

Aktiviteter för att nå målen

Anlägger, underhåller och förnyar kommunens gator samt gång- och cykelvägar. Genom undersökningen Kritik på Teknik mäts nöjdheten vart tredje år. Nästa mätning 2025.
Införande av digitalt felanmälningssystem för den kommunaltekniska verksamheten.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:

Eftersatt underhåll på våra gc-vägar och lokalgator

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Medborgarna om gator och vägar	Nöjda medborgare	Ingen mätning	Sverige medel 36	Sverige medel 36

Medborgarna om gång- och cykelvägar	Nöjda medborgare	Ingen mätning	Sverige medel 54	Sverige medel 54

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål

Arbeta med fysisk planering.
ha en god dialog med näringslivet

Aktiviteter för att nå målen

Arbeta med mark och exploateringsfrågor
Planberedskap för olika typer av verksamheter
Relevanta insatser utifrån deltagarnas behov samt hur arbetsmarknaden ser ut i Eda kommun, även en god samverkan med kommunala verksamheter och det lokala näringslivet är viktig.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Detaljplan för utvidgning av Hilmer Anderssons sågverk antogs 2024-01-21
Planarbete projekt Noresund är klart och har överklagats till förvaltningsrätten och vidare till kammarrätten.
Planarbete Morast Handelsplats är vilande.
Planarbete Kojan är vilande.
Planarbete Morast 1:175 under arbete, Trafikverket kräver en trafiklösning ut mot Rv 61, planen kan antas tidigast under 2025.
Planarbete Eda Glasbruk under arbete, beräknas antas under 2025.
Planarbete Haganäset är uppstartat.
Arbete och Integration når nästan upp till det uppsatta målet vilket ändå får ses som ett gott resultat.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Antal deltagare inom Arbete och Integration som avslutas i jobb på öppna arbetsmarknaden.	Antal	39	40	30
Planberedskap	Antal	1	2 Nya planer	2 Nya planer

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

Inom Samhällsbyggnad ingår kontrollområde, utveckling av fritids- och kulturaktiviteter.

Aktiviteter för att nå målen

Antalet föreningsaktiviteter och antalet deltagartillfällen redovisas av föreningslivet.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Föreningslivet i kommunen består av totalt c a 150 föreningar/organisationer. Under året har

föreningar bedrivit någon form av verksamhet för barn och unga i åldern 7–20 år och antalet föreningsaktiviteter uppgår till totalt 2 716.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Utveckling av fritids-och kulturaktiviteter	Antal förenings-aktiviteter	2 716	2 200	2 200

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Levererar tjänster som medborgare, brukare och kunder är nöjda med.
Leverera måltider som är hållbara En god och ändamålsenlig service till personer som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden.

Medarbetare

Personalen ska känna stolthet och trygghet i sitt arbete och sin kommun.
Personalen skall känna att de bidrar till ett bättre klimat genom att öka närproducerad och ekologisk mat till våra gäster.

Aktiviteter för att nå målen

Regeringens mål 2030 är 60 % ekologiskt i offentlig sektor. Kostsektionen jobbar med att utöka närproducerade och ekologiska livsmedel inom ram.
Informationsåtgärder samt utveckling av Lundens verksamhet ökad återanvändning och återvinning.
Successiv förnyelse av VA-anläggningen.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Kundnöjdhet renhållning mäts genom SKR:s undersökning Kritik på teknik som genomförs var tredje år. Utfall från senaste undersökningen (2022) redovisas nedan. Nästa undersökning genomförs år 2025.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Svenskt närproducerat	%	62%	75%	75%
Ekologiska livsmedel	%	20%	30%	30%
Reinvesteringar i förhållande till nuanskaffningsvärdet (NUAK) VA ska uppgå till minst 1%	%	1,3%	1%	1%
Kundnöjdhet renhållning	%	80%	80%	80%

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

Att måluppfyllelsen bland personer som skrivs in för arbete eller utbildning ska öka årligen.
Att genomföra specifika uppdrag åt exempelvis Försäkringskassan, kriminalvården och socialtjänsten enligt överenskommelse och med god kvalitet.

Aktiviteter för att nå målen
Kartläggningssamtal, individuella handlingsplaner, arbetsträning, praktik, vägledning samt att deltagare får relevanta insatser utifrån sina mål. Ett fungerande integrationsarbete där nyanlända blir medvetna om rättigheter och skyldigheter i Sverige.
God samverkan internt i kommunen likaså med externa aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen, föreningar, Civilsamhället och Migrationsverket.

Kommentarer kring måluppfyllelsen
Det goda resultatet under 2024 har uppnåtts genom att vi framgångsrikt genomfört de uppsatta aktiviteterna och levererat relevanta insatser. Dessa insatser har varit avgörande för att uppnå våra mål.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Andel inskrivna som nått sitt mål om egen försörjning/studier	%	89%	75%	75%

Statistiken ovan gäller endast de som bedömts redo för en skarp planering mot egen försörjning/studier. Övriga deltagare har bedömts behöva basala insatser innan, eller är föremål för annan särskild insats.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-130 684	-141 411	*10 727*	-139 072	
Kostnader	198 882	207 967	*-9 085*	211 589	
Nettokostnader	**68 198**	**66 556**	***1 642***	**72 517**	**74 443**
Avvikelse mot budget		**9 928**			
Verksamhetschef	2 016	1 443	*573*	1 989	
Gata, VA & Renhållning	16 859	21 368	*-4 509*	18 500	
Fritid & kultur	13 581	12 633	*948*	13 818	
Kost	3 487	2 895	*592*	3 437	
Räddningstjänst	13 231	13 043	*188*	12 089	
Arbetsmarknad & Integration	9 811	6 080	*3 731*	9 839	
Plan & fastighet	9 213	9 095	*118*	12 845	

Servicenämnden redovisar totalt ett positivt resultat på 1 642 tkr

Verksamhetschef
Verksamhetschef visar ett positivt resultat på 573 tkr, försäljning och färre köp av tjänster

Gata
Gatuverksamheten visar negativt resultat på 1 770 tkr. Vinterväghållningen har totalt överskridit budget med 1 376 tkr. Återhållsamhet har skett under året främst inom verksamheterna beläggning och barmarksunderhåll då tidiga prognoser visade hög kostnad för vinterväghållning. Gatubelysning har ett resultat på 150 tkr bättre än budget främst på grund av lägre elkostnader.

VA
Resultatet från VA visar ett resultat på 292 tkr bättre än budget och innebär att 3 301 tkr av dom förinbetalda avgifterna används. Större avvikelser mot budget är att verksamheten har haft lägre kostnader för el och kapitaltjänst men högre kostnad för reparationer på ledningsnätet.

Renhållningsverksamheten
Den taxefinansierade renhållningsverksamheten visar år 2024 en negativ budgetavvikelse. Detta behöver kompenseras genom framtida taxejustering. Intäkterna ligger i balans men kostnaderna är högre än budget. Orsaker är bland annat förberedelser inför fastighetsnära insamling av förpackningar, kostnader kopplade till nya tillsynsmyndighetens tolkning av tillståndet för Lunden och nödvändiga åtgärder på anläggningen, bland annat hantering av slam från reningsverk.

Resultatet för affärsverksamheten på Lunden är -1 000 tkr. Det budgeterade överskottet på 1 000 tkr kunde inte uppnås, på grund av mindre mängd bränd metall och lägre metallpriser jämfört med tidigare år.

Totalt för avfall innebär det ett negativt resultat på 2 739 tkr

Plan-/fastighetssektion
Totalt ett positivt resultat på 188 tkr
Plan/fastighetssektion har ett positivt resultat på 581 tkr, sälj av tjänster.
Skogsdriftern har ett positivt resultat på 1 374 tkr
CO-bolaget har ett underskott totalt på -1 836 tkr. Det är främst inom fastighetsskötsel och snöröjning -760 tkr, reparationer och underhåll -500 tkr, olja/flis/fjärrvärme -400 tkr och försäkringar -475 tkr

Kostsektion
Visar ett överskott på 592 tkr och det är inköp av livsmedel.

Arbete och Integration
Visar ett positiv resultat på 3 731 tkr. Det ekonomiska överskottet beror på lägre personalkostnader p.g.a. vakanta tjänster, försäljning av fordon/inventarier, samt allmän återhållsamhet inom verksamheten.

Fritids- och kulturavdelningen
Fritids- och kulturavdelningen redovisar ett överskott med 948 tkr.

Det ekonomiska överskottet beror på klart lägre kostnader än budgeterat inom folkhälsoverksamheten, fritidsverksamheten, kulturverksamheten och fritidsgårdsverksamheten, vilket i huvudsak kan förklaras med dels en allmän återhållsamhet rörande kostnader inom de olika verksamheterna och dels att en hel del kostnader finansierats med medel ur projekt 3005, Edas Framtid.

Räddningstjänsten:
Räddningstjänsten gör ett mindre överskott på 188 tkr tack vare något färre insatser än tidigare år.

Framtiden

Verksamhetschef, plan- och fastighet
Enligt Bostadsförsörjningslagen ska Sveriges kommuner genom framtagande av riktlinjer planera för sin bostadsförsörjning. Eda kommuns bostadsförsörjningsprogram behöver aktualiseras.

Medel till fastighetsunderhållet har under en längre tid varit underfinansierade, vilket leder till försämrade byggnader och ökade kostnader på lång sikt. Det behövs även en långsiktig lokalförsörjningsplan som ska tillgodose våra kommunala verksamheter i minst fem år, med utblick mot tio år.

Vi ser en ökning av invasiva arter på våra fastigheter och kommunen är ansvarig för att ta bort och förhindra spridning av arter från sin egen mark och fastigheter. Detta inkluderar ökad skötsel av parker och andra allmänna ytor för att förhindra att invasiva arter planteras eller sprids.

Arbete och prioriteringar gällande vår skyldighet av kommunal beredskap, såsom trygghetspunkter, reservkraft, mat, etc., behöver planeras och samordnas.
Eda kommun har antagit en planeringsstrategi. Nästa steg är att planera och budgetera resursbehovet för kommande arbete med en ny översiktsplan. Fram till dess att ett nytt översiktsplanearbete sätts igång behöver de pågående planeringsunderlagen färdigställas. Det behöver tas fram en utökad utredning av möjliga ras- och skredområden.

Gata
Kostnaden för driften av gatuanläggningarna ökar oroväckande. Största posten är vinterväghållning där driftinsatserna nu oftare varierar mellan halkbekämpning och snöplogning utan längre perioder med stabilt väder. De numera oftare förekommande nollgenomgångarna under vinterhalvåret ger ökat slitage med frostsprängningar och potthål, vilket då innebär fler akuta driftinsatser och ökar behovet av en god reinvesteringstakt.

VA
Kraven på VA-verksamheten att leverera ett gott och säkert dricksvatten samt rena avloppsvatten kommer att öka från både medborgare och myndigheter i framtiden. EU-kommissionen tog beslut 2024 om det nya Avloppsdirektivet som nu ska implementeras i svensk lagstiftning och först då vet vi i detalj vad direktivet innebär. Det som redan nu är klart är ökade krav på rening av PFAS och läkemedel men även näringsämnen för vissa avloppsreningsverk, beroende på storlek och recipientens status. Likaså är tidsfaktorn för införandet fortfarande oklar men det kommer att innebära investeringar som kräver god framförhållning.

Framtidens dricksvattenförsörjning i Åmotfors med omnejd är fortsatt under utredning och den pågående förstudien är klar våren 2025. Den blir ett viktigt underlag för fortsatta beslut, som anger hur den långsiktiga vattenförsörjningen kan och ska ordnas för området. Fortsatt arbete pågår med att upprätta vattenskyddsområden där det saknas och att revidera gamla.

Renhållning
Renhållningsverksamheten står inför stora förändringar. Ökade krav på återbruk samt utsortering och insamling av olika avfalls- och återvinningsfraktioner ställer nya krav på verksamheten och kommer att kräva höjning av taxan de kommande åren.

Senast 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningar ha startat. Kostnaden ska ligga kvar hos producenterna och kommunen får ersättning via schablon, men hela kostnaden väntas inte täckas av ersättningen, vilket innebär ytterligare behov av taxehöjning.

En sluttäckningsplan för deponin på Lunden har tagits fram och medel måste avsättas för att täcka kostnader för sluttäckningen.

Gällande avfallsplan innebär ett antal åtgärder som bidrar till att kommunen klättrar uppåt i avfallstrappan och bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Kostsektion
Fr o m 1 januari 2025 har Arvika och Eda gemensam ledning inom kost. Målet är att tillsammans uppnå flera samordningfördelar inom utveckling, erfarenheter, minskad sårbarhet, effektivare upphandlingar, krisberedskap mm.

Vid skyddsronderna i slutet av 2024 står fortfarande bristerna kvar på Gunnarsbyskolans kök. Här hotas verksamheten av en 6:6a anmälan om inget åtgärdas.

Arbete och Integration
Arbete och Integration står inför en spännande framtid med både utmaningar och möjligheter som kommer att forma vår verksamhet. Den globala ekonomiska osäkerheten och den snabba teknologiska utvecklingen kräver att vi fortsätter att vara flexibla och anpassningsbara. Detta kommer att säkerställa att våra deltagare är väl rustade för framtidens arbetsmarknad.

Vi ser positivt på att fortsätta utveckla verksamheten och skapa fler insatser för våra deltagare att närma sig arbetsmarknaden och etablera sig i samhället. Samverkan överlag är en viktig del för att nå verksamhetens mål. Vi kommer att fortsätta att intensifiera vårt samarbete och nätverkande med olika aktörer, såsom alla kommunens verksamheter, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, näringslivet och civilsamhället. Genom att stärka dessa samarbeten kan vi erbjuda mer omfattande och skräddarsydda insatser för våra målgrupper.

Hållbarhet och social inkludering kommer att vara ledstjärnor i vårt arbete. Vi kommer att fortsätta att utveckla insatser som främjar social integration och ekonomisk självförsörjning för nyanlända och andra utsatta grupper. Ett minskat inflöde av nyanlända har noterats och förefaller vara en fortgående trend. De nyanlända vi tar emot har en längre väg för att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden.

En utmaning framöver för sektionen är att flera anställda inom den ordinarie verksamheten har anställningar med lönestöd. Detta innebär att när dessa tjänster ska tillsättas på nytt, kommer lönestödet med största sannolikhet att försvinna, vilket medför en ökade kostnad för sektionen.

Flexibilitet och anpassningsförmåga kommer att vara avgörande för att hantera framtida förändringar på arbetsmarknaden. Vi kommer att fortsätta att utveckla våra tjänster och insatser för att möta de skiftande behoven hos våra deltagare och arbetsgivare. I den egna verksamheten är det i första hand prioriterat att nyttja Fritidsbanken samt ett kommunalt återbruk som ett nav för verksamhetens egna arbetsuppgifter.

Sammanfattningsvis står Arbete och Integration väl rustade för att möta framtidens utmaningar och möjligheter.

Fritids- och kulturavdelningen
Ambitionen för avdelningen är att på olika sätt tillsammans med vårt aktiva föreningsliv verka för att utveckla fritidsutbudet, så att både edaborna och gäster/turister kan erbjudas olika alternativ till en meningsfull och kvalitativ fritid.

I likhet med tidigare årsredovisningar är det därför viktigt att inför framtiden poängtera att ett rikt och omväxlande fritids- och kulturutbud är av omistligt värde för en kommun, dess invånare och besökare. En kommun som saknar detta riskerar mista sin attraktionskraft. Därför är sektorn en bärande del i kommunens övergripande mål med att försöka göra kommunen än mer attraktiv.

Organisation:
Utifrån de arbetsuppgifter och krav som finns på avdelningen och dess olika verksamhetsgrenar och vid en jämförelse med andra liknande kommuner, så framgår det tydligt att det finns behov av en del personalförstärkningar till skolbiblioteksverksamheten, fritidsverksamheten, fritidsgårdsverksamheten samt den allmänna kulturverksamheten. Dessutom behöver det stärkas upp med personella resurser till driften och skötseln av en rad fritidsanläggningar runt om i kommunen, såsom utegym, vandringsleder mm.

Fritidsgårdsverksamheten har sedan några år tillbaka fått ett särskilt ekonomiskt stöd genom projekt 3005, Edas Framtid, med statligt stöd genom Tillväxtverket. Om och när detta stöd upphör så kommer det krävas en kraftig anslagsförstärkning i den kommunala budgeten för att klara av att fortsätta driva den verksamheten.

När det gäller driften och skötseln av kommunens större fritids- och idrottsanläggningar, som grundas på ett förvaltningsavtal mellan Eda kommun och Eda Bostads AB samt samverkan med ett antal idrottsföreningar, så finns det behov av att se över vem som ska göra vad i de olika anläggningarna/ fastigheterna. Det bör grundas på vad Eda kommun genom Samhällsbyggnad ser som bästa lösningen för olika delar i fastighetsskötseln.

Under 2025 kommer meröppet att införas på huvudbiblioteket vilket gör att besökare själva kan få tillträde till biblioteket efter stängning och på helger, något som kommer öka tillgängligheten till biblioteksservice i kommunen. Under 2025 kommer det även införas ökade lagkrav på bemannade skolbibliotek och statliga medel kommer skjutas till för att stärka upp verksamheten.

Avdelningen inleder under 2025 ett filmprojekt för barn och unga vilket ska utmynna i en filmfestival på Åmotfors Folkets Hus 2026.

Räddningstjänsten
Ett fortsatt aktivt arbete med att bibehålla och rekrytera personal kommer att krävas för att klara personalförsörjningen. Åtgärder behöver vidtas för att skapa bättre arbetsmiljö på våra brandstationer. På två av tre brandstationer kommer dessa åtgärder vara av mer omfattande karaktär.

Från och med 2025 kommer utbildning av räddningstjänstens personal i att hantera krig och höjd beredskap påbörjas. Utbildningen kommer att omfatta 1–2 dagar per år och finansieras av MSB.

Från och med 2025 har kommunen ett avtal med en ny entreprenör för sotning och brandskyddskontroll.

Planerat från 2027 och framåt kommer nästa generations RAKEL-kommunikation att införas. RAKEL G2 kommer skapa möjligheter för bland annat räddningstjänsten att överföra mer information, såsom bilder, via det säkra och digitala kommunikationssystemet.

Myndighetsnämnden

Årets verksamhet

Verksamheten har huvudsakligen bedrivits i enlighet med avdelningens framtagna tillsynsplaner, vilka inkluderar Tillsynsplan Miljöskydd, Tillsynsplan Hälsoskydd, Kontrollplan Livsmedel, Tillsynsplan Alkohol & Tobak samt Tillsynsplan och behovsutredning 2024 för Plan- och bygglagen. Dessa tillsynsplaner har utarbetats utifrån noggranna behovsutredningar för respektive område och har anpassats efter de tillgängliga personella resurserna. Genomförandegraden reflekterar därför enbart de förväntade åtgärderna för 2024 och omfattar inte det totala behovet av lagstyrda arbetsuppgifter inom de olika områdena.

Plan och bygglagen: Ärendemängden och genomförandegraden ligger i linje med de förväntningar som fanns vid årets början. Totalt hanterades 173 lovärenden och 21 tillsynsärenden under 2024. Motsvarande siffra 2023 var 176 lovärenden och 13 tillsynsärenden. Under året har avdelningen haft en långtidssjukskrivning bland ordinarie personal, vilket har påverkat arbetets genomförande. För att hantera detta har en tidsbegränsad vikarieanställning genomförts, vilket har möjliggjort att handläggningsärenden har kunnat utföras enligt plan.

Utvecklingen av verksamhetens rutiner, system och liknande har emellertid stagnerat till viss del på grund av sjukskrivningen, då sådana uppgifter inte kan förväntas utföras av tillfällig personal. Den tillfälliga personalen avslutade sina anställningar vid årsskiftet, och ordinarie personal har återgått till arbetet med en tjänstgöringsgrad på 75%. Vid starten av verksamhetsåret 2025 kommer avdelningen att arbeta med en personalavvikelse på 25% tjänst.

Alkohol och tobak: Inom området alkohol och tobak har den beslutade tillsynsplanen genomförts fullt ut, vilket resulterat i en genomförandegrad om 100 %.

Livsmedel: Det nya systemet för omklassning och efterhandsdebitering har medfört att arbetet under året inte har genomförts helt enligt plan. Vid delårsbokslutet var förväntningarna att genomförandegraden skulle uppgå till 100 % vid årsskiftet. Efter årets slut kan vi konstatera att målet inte uppnåddes i sin helhet, och genomförandegraden uppgick istället till 87 %. Några veckors arbete i slutet av året uteblev på grund av sjukdom. Eftersom endast en tjänsteperson är ansvarig för området innebär sådana avvikelser en extra känslighet. Behovsutredningen visar att tillsynen under 2025 förväntas kunna genomföras fullt ut.

Miljö och hälsoskydd: Lite förändringar i personalstyrkan på grund av föräldraledigheter och tjänstledigheter har påverkat genomförandetakten. Detta har parerats genom att ta in tidsbegränsad personal och avdelningen har nu full anställning enligt personalbilagan. På grund av förändringarna i personalstyrkan under året uppnådde man inte full genomförande grad enligt tillsynsplanen. Resultatet på miljöskydd blev en genomförandegrad på 71,7% och motsarvande för hälsoskydd blev 86,3 %.

Mål enligt verksamhetsplan

Bra boendemöjligheter

Tillse att bygglov, bygganmälningar, strandskyddsansökningar hanteras skyndsamt och rättssäkert. Säkerställa att klagomålsärenden gällande boendemiljö handläggs skyndsamt och rättssäkert. Genom att fatta snabba och korrekta beslut i ovanstående frågor så möjliggör man för bra boendemiljöer i kommunen.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Bygglov inom 10 veckor	%	90 %	86 %
Bygganmälan startbesked inom 4 veckor	%	90 %	90 %
Klagomålsärenden avslutade inom 6 månader	%	80 %	86 %

Resultatbeskrivning

Av de 59 bygglov som har granskats har 51 ärenden haft en handläggningstid på mindre än 10 veckor, vilket resulterar i en andel om 86 %. För bygganmälningar var 33 av de 37 granskade ärendena utförda inom 4 veckor, vilket ger ett resultat på 90 %. Samtliga ärenden saknar dock markeringen i systemet för ”ärende komplett”, vilket är från det datum handläggningstiden börjar räknas. Ingen djupare granskning har genomförts, men det är troligt att resultatet, efter en sådan granskning, skulle närma sig 100 %. Hittills har 6 av 7 avslutade klagomålsärenden som rör boendemiljön blivit avslutade inom 6 månader från det att de inkom, vilket ger ett resultat på 86 %.

Resultatanalys

Samtliga mätområden är i linje med målbilden. Förvaltningen får inför kommande år bli bättre på att lägga in händelsen ”ärende komplett” för att kunna få en mer rättvisande bild av resultatet.

Ett utvecklat näringsliv

Den mest frekventa formen av kommunikation mellan en kommun och ett företag rör tillstånd eller tillsyn. Hur företag upplever bemötandet och servicen i dessa processer påverkar deras syn på kommunen. Detta innebär att myndighetsutövningen har en avgörande inverkan på möjligheterna att starta och utveckla ett företag i en kommun.
Det är därför av stor vikt att handläggningen sker skyndsamt och rättssäkert.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Beslut ansökningar alkohol/Tobak <8 veckor	%	90%	100%

Resultatbeskrivning

Vid detta tillfälle har miljö- och byggavdelningen ett samlat aggregerat resultat på NKI = 77. Detta är fördelat på bygglov med NKI = 86, miljö med NKI = 74, samt livsmedel med NKI = 74. Samtliga livsmedelsregistreringar har handlagts inom det angivna tidsintervallet. 20 % respektive 71 % av anmälningarna inom miljö- och hälsoskyddsområdet har handlagts inom tidsintervallet, samt 100 % av alkohol- och tobaksansökningarna.

Resultatanalys

Resultatet för NKI och livsmedelsregistreringar ligger inom målintervallet. Av hälsoskyddsanmälningarna har 1 av 5 handlagts inom det angivna tidsintervallet. De övriga 4 inkom under semesterperioden, och efter dialog med sökandena enades man om att

handläggningstiden skulle bli längre. Inom miljöskydd har man, likt för bygglov, inte angett när ansökan eller anmälan anses vara komplett, vilket gör det svårt att fastställa när handläggningstiden ska börja räknas. Procentsatsen skulle troligtvis vara något högre om denna markering hade gjorts

Mål: Kännetecken - Kvalité
Inom myndighetsutövning så är snabba handläggningstider ofta avgörande för hur myndigheten upplevs av kommuninvånare och företag. Alla vill få snabba beslut så man kan komma vidare med sitt ärende. Minst lika viktigt som snabbhet är kvalité och rättssäkerhet. Ett felaktigt beslut kan få stora konsekvenser för så väl privatpersoner, företag och miljön.

Indikator	**Enhet**	**Mål 2024**	**Utfall 2024**
Rätt vid överklaganden (samtliga områden)	%	>80%	82%
Rätt vid överprövning av strandskyddsärenden	%	>80%	100%

Resultatbeskrivning
Totalt har elva överklagade beslut fått ett lagakraftvunnet beslut i högre instanser. Av dessa har nio beslut följt förvaltningens eller nämndens bedömning, vilket ger ett resultat på 82 % och ligger inom målintervallet. Ingen av avdelningens strandskyddsdispenser har överprövats av länsstyrelsen under året.

Resultatanalys
Värt att notera att de två överklagande besluten som har gått förvaltningen/nämnden emot har varit på ”formalia”. Överinstans har inte ansett att det är fel i sakfrågan. I övrigt inget att anmärka.

Sammanfattning
Överlag ser förvaltningen positivt på resultatet utifrån verksamhetsplanen. 7 av 10 målområden har uppnåtts helt. Två av målområdena ligger nära sitt uppsatta mål och skulle i praktiken kunna anses vara uppfyllda även de, om markeringen för ”ärende komplett” hade gjorts i systemen. Ett målområde ligger långt ifrån det uppsatta resultatet, men detta har en naturlig förklaring och beslutades i samråd med sökanden.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att man har bidragit till att arbeta mot kommunfullmäktiges övergripande mål om bra boendemiljöer, ett utvecklat näringsliv samt hålla en hög kvalitet.

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-4 607	-4 572	*-35*	-4 890	
Kostnader	9 264	9 120	*144*	9 437	
Nettokostnader	**4 657**	**4 548**	***109***	**4 547**	**4 603**
Avvikelse mot budget		**109**			

Verksamheten har till stora delar kunnat bedrivas enligt fastställda planer. Verksamheten har en positiv bild av hur årets resultat. Man har kunnat hålla bemanningen på en stabil nivå trotts sjukskrivningar, tjänstledigheter och föräldraledigheter. Tidigare år har man haft svårare att parera för sådana ”personalförändringar”. Detta har resulterat i en högre genomförandegrad av tillsynsplaner och kortare handläggningstider på ärenden samt ökat resultat i NKI mätningen än tidigare år. Omklassningen och byte till efterhandsdebitering på livsmedelsområdet har gett en ekonomisk konsekvens. Intäkterna på området har minskat med ca 30 % jämfört med tidigare år. Trotts detta gör avdelningen ett positivt resultat ekonomiskt 2024.

Framtiden

Verksamheten ser både positiva och utmanande aspekter på framtiden. På den positiva sidan finns en förhoppning om att kunna upprätthålla en stabil bemanning samt behålla den nuvarande kompetensen, vilket skulle skapa möjligheter att ytterligare effektivisera arbetet. Å andra sidan, enligt avdelningens behovsutredningar, saknas fortfarande resurser inom flera områden för att kunna utföra de lagstadgade arbetsuppgifterna. Med den nuvarande budgetramen och de tillgängliga resurserna tvingas nämnden årligen att bortprioritera lagstadgade uppgifter. Precis som tidigare år bedömer avdelningen att en full bemanning, enligt personalbilagan, sannolikt skulle kunna leda till ett negativt ekonomiskt resultat för 2025.

Verksamhetsberättelser, kommunala bolag

Eda Bostads AB

Allmänt om verksamheten

Eda Bostads AB är ett kommunalt bostadsaktiebolag som ägs till 100% av Eda Kommun. Verksamheten i bolaget består av att äga, förvalta och utveckla fastigheter, som inrymmer bostäder, affärslokaler och kollektiva anordningar. Bolaget har uppdraget att förvalta stora delar av kommunens fastighetsbestånd för vilket förvaltningsersättning erhålls. Verksamheten i bolaget ska bidra till att främja bostadsförsörjningen inom Eda Kommun.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

Ekonomisk översikt	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*	*2020*
Nettoomsättning		81 398	76 669	75 108	72 491
Resultat efter finansiella poster		5 833	2 450	7 158	1 379
Balansomslutning		256 923	238 368	239 900	230 196
Soliditet, %		22	22	21	20

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 5 833 tkr vilket är 3 383 tkr högre än föregående år. Förutom en minskad vakansgrad förklaras resultatutvecklingen med upptagande av en beräknad försäkringsersättning från Trygg Hansa gällande brand i fastighet Boda 1:217.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har en totalbrand inträffat på Boda 1:217, rivning av byggnaden har genomförts.

Det omfattande projektet på Hjorten 1 har fortsatt, åtgärderna omfattar ett nytt ventilationssystem, invändiga åtgärder i lägenheter, utvändiga åtgärder avseende fasader samt ett nytt tak och en solcellsanläggning. Ytterligare solcellsanläggningar har påbörjats på Bete 1:289 och Bete 1:291.

Förväntad framtida utveckling

Hyreshöjningen för år 2024 är framförhandlad till en ökning med 5,1% fr o m 1 januari 2024.

Under år 2024 skall byggnaden på Boda 1:217 återuppbyggas. Investeringar för energibesparande åtgärder kommer de närmsta åren att fortsätta. I övrigt förväntas verksamheten bedrivas i enlighet med bolagets plan för underhåll och löpande förvaltningsåtgärder.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Det senaste året har präglats av ränteökningar som i sin tur bedöms ha en påverkan på både bostadshyresgäster och lokalhyresgästers betalningsförmåga. Det finns risk för ökade vakanser och hyresförluster.

Övrig information

Bolaget är medlem i Sveriges Allmännytta, arbetsgivarorganisationen Fastigo och Husbyggnadsvaror förening HBV.

Eda Energi AB

Allmänt om verksamheten

Eda Energi AB distribuerar fjärrvärme till kunder i Åmotfors. Bolaget erhåller sina värmeleveranser från Nevel AB och dess avfallsförbränningsanläggning på orten. För att säkerställa värmeleveranser då Nevel inte kan leverera värme har bolaget två reservoljepannor med en sammanlagd effekt på 4 MW vid Älvgårdens panncentral. De körs normalt vid det årliga underhållsstoppet hos Nevel i juli.

Anläggningstillgångarna, som består av fjärrvärmenätet, reservoljepannorna i panncentralen vid Älvgården samt bolagets distributionsanläggning vid Nevel AB, uppgår till sammanlagt 24 490 tkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Eda Energi AB har från 2023-01-01 inlett en ny period för värmeleveranser från Nevel AB genom nytt avtal som sträcker sig till 2028. Ny prissättningsmodell infördes 2023 med nödvändiga prishöjningar. Andelen av den fria tilldelningen av utsläppsrätter har setts över hos Nevel vilket har fallit ut till Eda Energis fördel varför priset till kunderna lämnades oförändrat 2024. Under året genomfördes undersökningen för kundnöjdhet som gav bolaget betyget Mycket Väl Godkänd liksom tidigare undersökningsår.

Under 2024 har ingen fastighet anslutits till fjärrvärmenätet och totala antalet anslutna fastigheter uppgår till sammanlagt 128 st. Samtliga av kommunens och Eda Bostads fastigheter är anslutna. Av fastigheterna är 10 st flerbostadshus, 17 st lokaler, 4 st industrier (3 till Norma) och 97 st villor.

Under 2024 levererades totalt 8,29 GWh (8,82) GWh varav 1,64 GWh till flerbostadshus 1,65 GWh till småhus 2,13 GWh till industri och 2,87 GWh till offentliga lokaler. Verksamhetsåret har gett ett lägre rörelseresultat än budgeterat främst orsakat av högre kostnad för olja då veckan för underhållsstoppet hos Nevel i januari var kallare än på många år. Minskad omsättning jämfört med 2023 förklaras av mindre sålda GWh 0,53.

Framtida utveckling

Eda Energi AB planerar att utöka samarbetet med Nevel AB för att se över möjligheter till framtida energieffektivisering.

Anslutning av nya abonnenter sker oftast enbart av fastigheter som ligger efter befintlig fjärrvärmeledning. Det beror på att vi närmar oss den effekt, 4 MW, bolaget får köpa av Nevel AB. Vi kan ansluta motsvarande några villor ytterligare.

Under 2025 planeras för förbättrad hemsida.

Förebyggande underhåll fortgår prioriterat under 2025 för att förbättra anläggningarna och förbättra rutiner och arbetssätt för att motverka störningar.

Miljöpåverkan

Fjärrvärme ger hushållen möjligheten till miljövänligt uppvärmningsalternativ. Bolaget verkar för att distribuera energi med låg miljöpåverkan och kommer att se över möjligheten till annan värmeförsörjning än fossil olja för reservoljepannorna vid Älvgården. Andelen avfallsbaserad, förnybar, energi som köps från Nevel AB utgör 91 %. I resultatet för 2024 redovisas kostnaden för utsläppsrätter till 923 tkr.

Valfjället Skicenter AB

Allmänt om bolagets verksamhet

Valfjället Skicenter AB är ett 100 %-igt kommunalägt bolag vars ändamål är att ”främja turismnäringens utveckling inom Eda kommun”. Bolaget bedriver för närvarande Valfjället Skicenter AB kompletterat med camping och boende i villavagnar. Ägardirektiven revideras senast 2022-08-24.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Snöläggningen inför säsongen 2023/2024 påbörjades under november och samtliga backar förutom Matts Olsson backen öppnades 15 december. Inledningsvis under 2024 gjordes kompletteringar gällande snöläggningen i Matts Olsson backen innan den var klar för öppning i mitten av januari 2024. Därefter var anläggningen öppen fullt ut fram tills säsongsavslutningen i slutet av vecka 14 2024. Snöläggning 2024/2025 påbörjades i november 2024 med stora temperaturskillnader som utmaning vilket skattbidrog till att enbart delar av anläggningen kunde tas i bruk under öppningshelgen 21–22 december.

Kostnaden för snöläggning och preparering av pister påverkas fortsatt av höga energi- och drivmedelskostnader. Det uppdrag styrelsen fick av kommunens ombud under 2023, att söka alternativ för en mer kostnadseffektiv anläggning, har fullförts men indikerar på en för hög totalkostnad för vår anläggning som blir svår att ekonomiskt räkna hem. Styrelsen har löpande under året 2024 fortsatt att utvärdera mindre men kostnadseffektiva åtgärder för att kunna effektivisera snöläggningen. Styrelsen har tillsammans med driftledningen utvecklat effektiviteten vid snöläggningen via omkopplingar av vatten och tryckluft vilket har påverkat snöläggningskapaciteten. Kontakter har tagits med vår elnätsleverantör Ellevio för att undersöka möjligheterna att uppgradera strömförsörjningen högre upp i backarna för att därigenom öka kapaciteten. Styrelsen kommer att få förslag på detta under andra kvartalet 2025.

Beläggningen i och intäkterna rörande Drömbyn har ökat under 2024 jämfört med 2023. Samtliga säsongsplatser för husvagnar har varit uthyrda, därav har en utökning vid Norli skett under året. Även dessa platser är nu fullbelagda.

Bolaget har under året erhållit 90 tkr i punktskatter för el i industriell verksamhet.

Bolaget erhöll under hösten 2023 ett interimistiskt slutbesked avseende villavagnarna i Drömbyn som innebar att bolaget skulle inkomma med brandskyddsdokumentation som bekräftelse för permanent brandskyddsåtgärd senast 2024-04-30. Styrelsen beslutade då att man våren 2024 skulle avyttra 14 villavagnar. Tio av dessa såldes under året och resterande fyra planeras att säljas under kommande år. Avyttringen av vagnarna har genererat en reavinst.

Sista helgen i mars 2024 drabbades anläggningen av kraftigt åskväder vilket ledde till nedslag i liftelektronik och visst kablage. Vidare upptäcktes lagerhaveri i en av pumpmotorerna. Kostnader för reparationsarbeten påverkar årets resultat.

Bolaget har under året deltagit i en samordnad upphandling av el eftersom avtalet med tidigare leverantör löpte ut 2024-12-31. Ny upphandlad leverantör är Mälarenergi AB för hela kommunkoncernen och de erbjuder sina kunder möjlighet till prissäkring av delar av volymen. Effekterna av detta är inledningsvis svåra att bedöma då prissättningen varierar kraftigt beroende på marknadens efterfrågan.

Under året har ett optionsavtal med Valfjällets Slalomklubb tecknats som innebär att bolaget erlägger ett årligt driftbidrag för att få nyttja klubbens anläggningar.

I nuläget finns ingen giltig kapitaltäckningsgaranti men styrelsen har för avsikt att under första halvåret 2025 ansöka om en ny sådan hos kommunfullmäktige. Denna garanti är och kommer att vara nödvändig för att parera effekterna av klimateffekter samt osäkerheten kring energikostnadernas utveckling framgent.

Bolagets intäkter 2024 har minskat med 630 tkr jämfört med året innan. Minskningen beror främst på lägre försäljning av liftkort och skiduthyrning kopplat till ett antal helger med dåligt väder under vårsäsongen 2024 vilket direkt påverkat försäljningen. Ett resultat på 681 tkr redovisas för verksamhetsåret, vilket i jämförelse med året innan är en försämring med 129 tkr.

Bolaget har för verksamhetsåret 2025 budgeterat med ett positivt resultat.

Teknik i Väst AB

Allmänt om bolagets verksamhet

Arvika Energi och Miljö AB, som är en del av en helägd kommunal koncern, äger 80 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Arvika Elnät AB, som är en del av en helägd kommunal koncern, äger 10 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Eda kommun 10 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Teknik i Väst AB har till uppgift att skapa förutsättningar för god livskvalitet för dagens och morgondagens invånare genom att tillhandahålla hållbara tjänster med stort kundvärde och hög driftsäkerhet.

Bolaget arbetar på uppdrag av Arvika Energi och Miljö AB, Arvika Elnät AB, Arvika Kraft AB, Arvika Kommunnät AB, Arvika kommun, Eda kommun, Eda Energi AB, Årjängs Nät AB och ytterligare några kommunala uppdragsgivare.

Uppdragen består av drift och underhåll av anläggningar, projektledning, att tillhandahålla kompetens inom miljö och ekonomi samt inom marknad, försäljning och kundservice.

Resultat och ställning

Ekonomisk översikt (tkr)	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*	*2020*
Nettoomsättning	332 860	230 454	198 463	131 384	124 274
Resultat efter finansiella poster	1 000	1 140	1 009	1 929	1 354
Balansomslutning	85 330	65 875	66 541	54 887	58 206
Soliditet, %	7,5	8,3	7,1	6,8	3,8
Avkastning på eget kapital (%)	12,2	17,6	23,8	51,2	62,5

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Energifrågan är fortsatt högaktuell. Arbete pågår tillsammans med samhällsbyggnad i Arvika för att ta fram den strategiska energiplanen. Teknik i Väst har samordnat kommunkoncernens aktiviteter för energibesparing. Slutredovisning sker i början av 2025.

Teknik i Västs fordonsverkstad som var lokaliserad på Förrådsgatan, som också utförde service på Arvika Fastighets fordon och maskiner, är nu lokaliserad på Rosendalsvägen.

Då kommunkoncernen ska börja med hållbarhetsrapportering, enligt CSRD, har förberedelser för insamlande av data påbörjats i Teknik i Väst. Teknisk stab och Renhållnings-verksamheterna har tillsammans med Norrköpings kommun ett pågående utbytesprojekt om avfall och återvinning med sju distrikt i Kenya. Projektet finansieras av ICLD.

Ny organisation för renhållningen trädde i kraft i juni. Avdelningen delas nu upp i två enheter: insamling och ÅVC/deponi, vilka verkar i båda kommunerna.

Under året investerades totalt 12 108 (1 935) tkr i licenser, fordon och maskiner. Investeringarna avsåg bland annat en eldriven renhållningsbil och licens för vårt kundsystem. Kundsystemet har övertagits från koncernbolaget Arvika Elnät AB.

Uppdrag

Bolagets uppdrag har inneburit drift, skötsel och investeringsinsatser i anläggningar för vatten och avlopp, renhållning, gator, elnät, fjärrvärmenät, bredbandsnät och kraftstationer. Verksamheten har bedrivits på ett bra sätt och bolagets och uppdragsgivarnas mål har i huvudsak uppfyllts.

Medarbetare

Medarbetarundersökning har genomförts under hösten. Resultatet är över lag högt, men sjönk

något inom tre av fem målområden. Analys av resultatet och framtagande av handlingsplaner sker under 2025.

Sjukfrånvaron för helåret stannar på 3,2%, 0,6 procentenheter lägre än 2023. Målvärdet är 4,0%. Sjukfrånvaron för kvinnor har sjunkit med hela 1,7 procentenheter från 5,8% 2023 till 4,1%. Sjukfrånvaron för män är 3,0 %.

Framtida utveckling
Arbetet med att utveckla den nya organisationen kommer att fortgå i syfte att skapa en ökad samverkan mellan såväl ägarkommunerna, de kommunala bolagen som avdelningarna inom Teknik i Väst.

Bolaget kommer även fortsättningsvis lägga fokus på reinvesteringar och förnyelse av fordon och maskiner för att på ett säkert och kvalitetsmässigt bra sätt kunna leverera de tjänster som efterfrågas och samtidigt sörja för en god miljö och arbets-miljö. Det är också viktigt att fortsätta med en intensiv branschbevakning, att följa teknikutvecklingen i samhället liksom utvecklingen inom digitalisering.

Utvecklingen på energiområdet är särskilt aktuell och kommer att så vara de närmaste åren. Ökat behov av laddinfrastruktur och mer mikroproduktion av el kommer innebära nya utmaningar för organisationer.

Miljöpåverkan
Teknik i Väst har som övergripande strategiskt mål att låta miljö- och klimatfrågorna stå i fokus med syfte att bidra till ett hållbart samhälle.

Bolagets största miljöpåverkan är utsläpp från for-don som används i verksamheten. För att minska utsläppen ställs krav på hög miljöklass vid inköp och leasing. Målet för utsläpp av växthusgaser från förbränning av bensin och diesel i bolagets egna fordon har uppnåtts, då fler fordon kontinuerligt tankas med förnybart bränsle. Under året har en eldriven sopbil köpts in och bolaget har beviljats klimatstöd för köpet.

För att minska utsläppen uppmuntras personalen att arrangera och delta i digitala möten, resa miljövänligt, cykla eller promenera till möten i arbetet. På flertalet av bolagets arbetsplatser finns det elcyklar att låna.

Klimatanpassningsstrategin följs upp årligen av verksamheterna. Åtgärder och förebyggande arbete genomförs enligt en prioriteringslista.

Allmänna utskottet

Protokollsutdrag 2025-03-10

§ 28 Årsredovisning 2024

Diarienummer: KS/2025:60

Bokslutsberedningens beslut

Bokslutsberedningen föreslår kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige följande:

- godkänna upprättat förslag till årsredovisning 2024.
- överföra investeringsmedel från föregående år enligt förslag i sammanfattning av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Under sammanträdet

Ordförande lämnar över ordet till ekonomichefen som tillsammans med kommundirektör sammanfattar årsredovisningen och informerar om resultatutvecklingen för kommunen.

Verksamhetschef Miljö- och bygg, och ordförande för myndighetsnämnden redovisar ekonomiskt resultat och sammanfattar verksamhetsberättelsen.

Verksamhetschef IFO och verksamhetschef vård och stöd samt ordförande för socialnämnden redovisar ekonomiskt resultat och sammanfattar verksamhetsberättelsen.

Bokslutsberedningen ajourneras klockan 09:15-09:30.

Verksamhetschef Bildning och ordförande för bildningsnämnden redovisar bildningssiffror och en sammanfattning av verksamhetsberättelsen.

Verksamhetschef Samhällsbyggnad och ordförande för servicenämnden redovisar samhällsbyggnads siffror och en sammanfattning av verksamhetsberättelsen.

Bokslutsberedningen ajourneras klockan 10:13-10:18.

Resultatutveckling
Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett överskott på 4,8 mkr (-30,1 mkr), vilket är en förbättring med 34,9 mkr jämfört med föregående år.

För kommunens del blev resultatet -0,4 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 4,5 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,7 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på -0,03 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 6,9 mkr för koncernen, för kommunen ökade de även där med 11,4 mkr. Ökningen är lägre än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 6 mkr vilket till största delen kan förklaras med att ytterligare etapper av det nya demensboendet färdigställts.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 23,7 mkr och uppgick sammanlagt till 653,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 380,2 mkr vilket motsvarar 58,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget
Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 0,3 mkr, i huvudsak med anledning av vakanshållna tjänster under året.

Bildning redovisar ett överskott gentemot budget på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är lägre kostnader än budgeterat för interkommunal ersättning och skolskjuts, effektivt nyttjande av statsbidrag, effektiv vikarieanskaffning under höstterminen samt att vissa tjänster som var budgeterade från tidig höst först har utlysts eller tillsatts närmare årsskiftet.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på 21,9 mkr. De största bidragande posterna till Vård och Stöds underskott var externa placeringar inom LSS. Gällande individ- och familjeomsorgen finns de största avvikelserna på externa placeringar för barn och unga samt familjehemsplaceringar. Övriga bidragande orsaker var kostnader för sjukfrånvaro, personalkostnader i allmänhet samt att konstruktionen av vissa statsbidrag gör att delar ska intäktsredovisas först under 2025. Inom IFO hittar vi den största avvikelsen inom kostnader för institutionsvård för barn och unga. Men även ökade kostnader för familjehem och ekonomiskt bistånd bidrar till underskottet.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 1,6 mkr. Den största delen av överskottet, ca 3,7 mkr, härrör sig till Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt att statsbidrag fortfarande till viss del kan hjälpa till att finansiera vissa tjänster. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,9 mkr, främst pga vakanser under vissa perioder. Gata/VA/Renhållning redovisar ett underskott på ca 4,5 mkr där Renhållningsverksamheten står för ungefär hälften av detta. Ökade kostnader för vinterväghållning bidrar också till avvikelsen där.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott mot budget på 13,1 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har utvecklats positivt gentemot budget men pensions- och räntekostnader har varit något högre än budgeterat. Kostnaden för semesterlöner bidrar också negativt. En extraordinär post motsvarande 22,1 mkr bidrar positivt för finansförvaltningen vilket beror på orealiserad värdeökning på avsatta medel i pensionsstiftelsen.

Investeringsverksamheten
Kommunen hade en investeringsnivå på 80,2 mkr 2024. Den budgeterade investeringsvolymen var 150,4 mkr inklusive omföringar från 2023.

Aktuella större projekt som slutförts och påbörjats under året är demensboende i Charlottenberg (Kv Violen), ombyggnationer av Skolan 7 (Älvgården), säker busshållplats vid Gärdesskolan samt energioptimering.

Kommunen hade materiella anläggningstillgångar till ett bokfört värde på 772,4 mkr varav 692,4 mkr i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Avskrivningarna uppgick till 43,3 mkr. Årets investeringsnivå finansierades till stor del av upplånade medel. Kassa och banktillgångar uppgick per 31/12 till 57 mkr (ifjol 38) i kommunen.

Balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Eda kommun har sedan införandet år 2000 periodvis inte uppfyllt balanskravet. Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -23 827 tkr, vilket därmed inte lever upp till lagens krav och ska återställas inom de tre påföljande åren.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns ett historiskt underskott att återställa
- Intäkterna justerades för realisationsvinster på 1 347 tkr
- Någon resultatutjämningsreserv (RUR) finns inte längre att tillgå för att balansera resultatet

Nedan följer balanskravsutredningen med jämförelse ett år tillbaka.

Balanskravsutredning		**2024**	**2023**
	Årets resultat enligt resultaträkningen	**-369**	**-31 250**
-	Samtliga realisationsvinster	-1 347	-2 391
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0

+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-22 111	0
+/-	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**-23 827**	**-33 641**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	4 169
=	**Årets balanskravsresultat**	**-23 827**	**-29 472**
-	Justerat resultat från föregående år	-8 442	0
+	Synnerliga skäl att inte återställa	0	21 030
=	**Kvar att återställa**	**-32 269**	**-8 442**

Enligt balanskravsutredningen ska 32 269 tkr återställas inom de kommande tre åren, varav 8 442 tkr inom de kommande två åren. Utifrån de budgeterade resultaten framåt (2025: 11 772 tkr, 2026: 20 548 tkr, 2027: 25 331 tkr) så ska detta vara möjligt, givet att verksamheten bedrivs inom ram. Socialnämnden arbetar idogt med att hitta kostnadsanpassningar och i samband med budgetarbetet inför 2025 och framåt har vi implementerat en ny resursfördelningsmodell i budgetarbetet där vi successivt ska kunna koppla ramar till demografisk utveckling. Budget för 2025 är den första som tagits fram genom den processen och vi märker ett ökat fokus inom såväl verksamheten som politiken vilket bör öka sannolikheten att lyckas.

Äskande om omföring av investeringsmedel

Kod	PROJ Text	Budget inkl tilläggs-anslag	Redovisn 2024	Kvar av budget	Äskande omföring	
1001	RENOVERING STALL N MON	1 143,8	259,5	884,3	884,3	Överföres, arbete pågår
1004	OMBYGGN KOPPAREN 11	500,0	5,5	494,5	494,5	Överföres, arbete fortsätter under våren, markarbeten mm
1007	SÄKER BUSSHP GÄRDESSKOLAN	4 000,0	4 263,7	-263,7	-263,7	Påbörjat nu, ytterligare medel finns 2025, bidrag kommer in från Trafikverket

1008	OMKLÄDNINGSRUM GRÄNSHALLE	2 000,0	0,0	2 000,0	2 000,0	Ny sarg/publikskydd, behovsutreds, återlämnas annars - byte av projektnamn görs
1009	SORTERINGSRUM	5 000,0	107,2	4 892,8	4 892,8	Pilotprojekt påbörjat
1010	SKOLAN 7, ENL LOKALPLAN	7 796,9	4 282,0	3 514,9	3 514,9	Arbete pågår
1011	OMKLRUM BRANDSTN CHBERG	2 500,0	0,0	2 500,0	2 500,0	Överföres
1012	GÄRDESSKOLAN KÖK/OMKLRUM	2 500,0	1 392,8	1 107,2	1 107,2	Överföres, arbete pågår
1013	LSS-BOENDE	3 000,0	0,0	3 000,0	3 000,0	Överföres, arbete pågår med utredning, grundplåt till kommande
1014	VALFJÄLLET KÖK/PERSRUM/SOPHANT	0,0	60,9	-60,9	-60,9	Kostnad tagen i förtid, medel från 2025 finns
1101	SPILLVATTENRENING NORESUND	907,3	551,1	356,2	356,2	Överföres, färdigställs under 2025
1102	VA-FÖRSÖRJNING HAGANÄSET	7 000,0	386,7	6 613,3	6 613,3	Överföres, projekt pågår
1286	ENERGIOPTIMERING	5 379,2	3 778,8	1 600,4	1 600,4	Överföres, läggs till nya medel 2025, pågår
1399	KORSN.ÅTG RV61/RASTAVÄGEN	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2	-5 384,2	Fakturering sker årligen till 2027
1805	DEMENSBOENDE	43 571,2	32 768,1	10 803,1	10 803,1	Överföres, behöver finnas kvar under garantiperiod

2736	NYTT ADM SYSTEM VOS	2 966,9	1 679,4	1 287,5	1 287,5	Överföres, arbete pågår, nya moduler
1200	INVESTERINGSRAM FASTIGHET	22 579,6	4 818,8	17 760,8	17 760,8	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1300	INVESTERINGSRAM GATA/PARK	9 143,8	7 428,2	1 715,6	1 715,6	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1400	INVESTERINGSRAM VA	25 262,8	14 224,1	11 038,7	11 038,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1500	INVESTERINGSRAM RENHÅLLN	2 526,7	2 244,0	282,7	282,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2100	INVESTERINGSRAM RTJ	1 330,6	190,9	1 139,7	1 139,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2400	INVESTERINGSRAM KOST	3 332,0	529,1	2 802,9	2 802,9	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2600	INVESTERINGSRAM BILDNING	2 259,0	1 031,4	1 227,6	1 227,6	Överföres, arbete pågår med t.ex. anpassningar i studiemiljö, inventarier mm

2700	INVESTERINGSRAM VÅRD/STÖD	1 983,5	1 187,7	795,8	795,8	Överföres, läggs till ram för 2025
		149 914,3	79 805,1	70 109,2	**70 109,2**	

Beslutsunderlag

Preliminär sammanställning till bokslutsberedning 2025-03-5
Äskande omföring investeringar 2025-03-05

Efter beslut i kommunfullmäktige skickas det till

För kännedom
-

För åtgärd
-

Eda kommun

Årsredovisning 2024

Innehåll

Förvaltningsberättelse 2
Måluppfyllelse 15
Personalekonomisk redovisning 17
Sammanställd redovisning 23
Verksamhetsberättelser 41
Kommunstyrelsen 41
Bildningsnämnden 46
Socialnämnden 56
Servicenämnden 65
Myndighetsnämnden 77
Verksamhetsberättelser, kommunala bolag 81
Eda Bostads AB 81
Eda Energi AB 82
Valfjället Skicenter AB 83
Teknik i Väst AB 85

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Eda kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen redovisade ett resultat på -19,9 mkr för verksamhetsåret 2024. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

Det redovisade resultatet för 2024, -19,9 mkr, är mycket svagt. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat under året, däremot har kostnaderna inom skola och vård fortsatt ökat, samt att kostnaden för pensioner varit fortsatt hög under året. Utförligare kommentarer kring detta finns i stycket om ”Resultat och ekonomisk ställning” längre fram.

Den finansiella ställningen är fortsatt stabil. Soliditeten (med hänsyn till totala pensionsförpliktelser) är 19,9 procent i kommunen.

Den kommunala koncernen

	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter (mkr)	217,1	208,7	186,5	189,9	190,7
Verksamhetens kostnader (mkr)	821,5	817,2	732,9	701,2	677,4
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	653,6	630,3	598,6	575,9	547,7
Årets resultat (mkr)	-14,8	-27,0	7,6	22,7	13,6
Soliditet (%)	35,7	37,2	45,6	47,7	46,4
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	20,2	21,4	27,8	28,1	25,5
Låneskuld (mkr)	495,3	450,9	292,9	279,7	284,0

Kommunen

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31/12	8 412	8 499	8 535	8 490	8 550
Kommunal skattesats (%)	22,27	22,27	22,27	22,27	22,27
Verksamhetens intäkter (mkr)	158,6	151,9	145,5	138,1	141,7
Verksamhetens kostnader (mkr)	781,1	773,5	704,9	661,1	645,8
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	653,6	630,3	598,6	575,9	547,7
Årets resultat (mkr)	-19,9	-28,2	5,5	20,5	12,3
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella bidrag (%)	102,0	104,0	99,1	96,3	97,4
Nettokostnad per invånare (kr)	79 268	77 119	69 534	65 341	62 381
Soliditet (%)	39,3	42,4	54,8	58,0	58,5
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	19,9	22,2	30,9	31,6	30,1
Låneskuld (mkr)	309,2	260	110	90	90
Antal anställda	712	745	722	678	655

Eda kommun har, trots ökad skuldsättning under året, fortsatt en förhållandevis stark balansräkning som skapar förutsättningar för att möta kommande investeringsbehov. Större investeringar behöver dock utredas särskilt noggrant för att säkerställa att de driftkostnader som uppkommer ryms inom driftbudgeten. Den ökade upplåningen innebär dessutom en ökad finansiell risk då förändringar på räntemarknaden får större betydelse.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag (Eda Bostads AB, Eda Energi AB och Valfjället Skicenter AB) samt ett delägt bolag (Teknik i Väst AB). Därtill finns två samverkansföretag: Kommunassurans Syd AB, som hanterar kommunens försäkringar, och Kommuninvest Ekonomisk Förening genom vilken Eda kommun finansierar delar av kommunens investeringsbehov. Kommunen anlitar en privat utförare inom vuxenutbildningen.

En översikt av den kommunala verksamheten vid utgången av 2024 visas i organisationsschemat nedan.

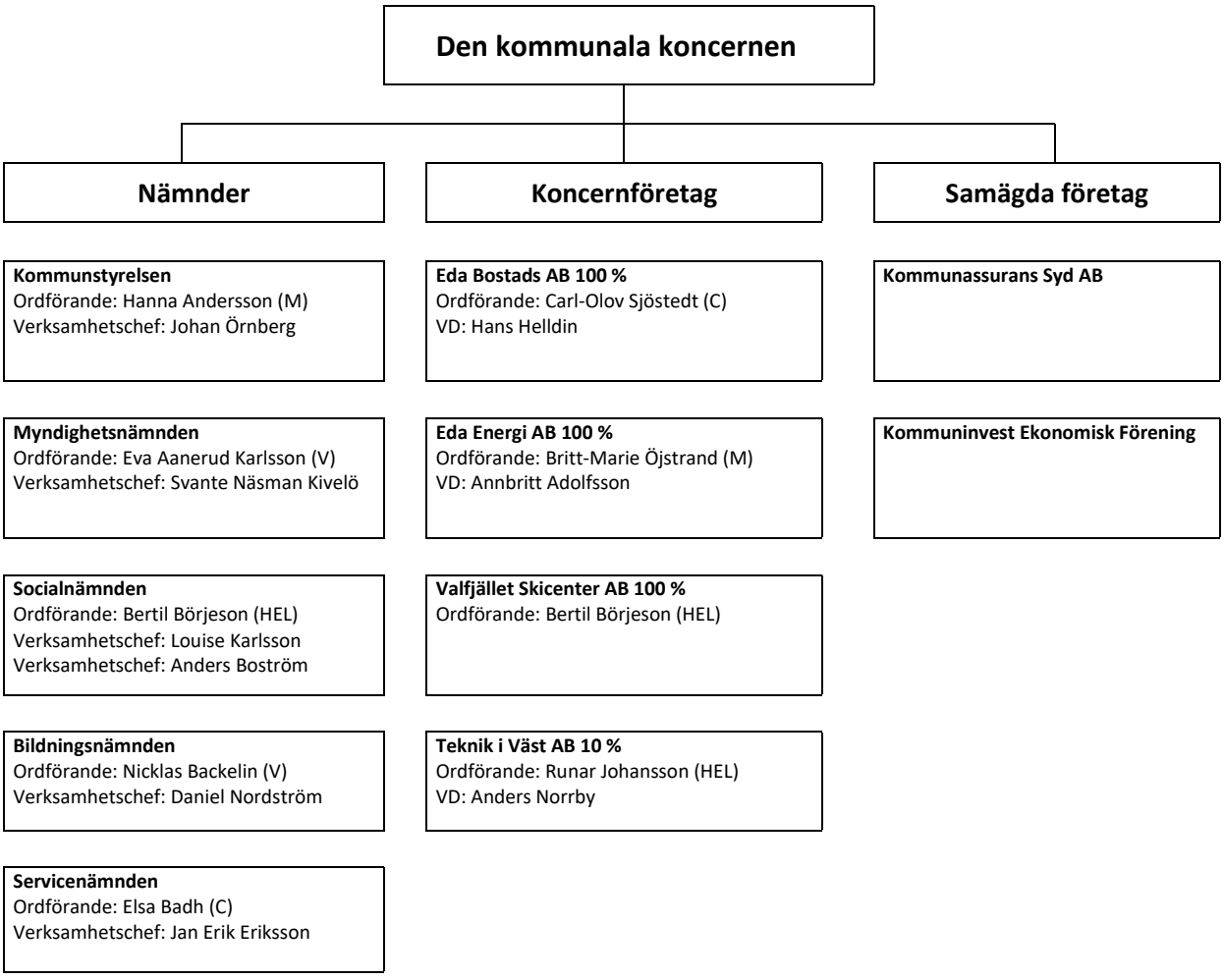

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet, här finns två utskott: arbetsutskott samt personalutskott.

Myndighetsnämnden ansvarar för de myndighetsuppgifter som åvilar en kommunalnämnd enligt ett flertal lagar, som exempel kan nämnas Plan- och bygglag (2010:900 (med undantag för översikts-, detalj- och regionplanering samt områdesbestämmelser (3-7 kap §§)), Miljöbalk (1998:808), Livsmedelslag (2006:804) och Alkohollag (2010:1622).

Socialnämnden är inrättad för att bereda och besluta i frågor kopplade till verksamhetsområdena Vård och Stöd samt IFO. Den ansvarar bland annat för förvaltning och utveckling av hemtjänst, särskilda boenden, biståndsbedömning enligt SoL, LSS, försörjningsstöd samt vård och behandlingsinsatser för barn och unga samt vuxna.

Bildningsnämnden ansvarar för verksamhet inom förskola, fritidshem, grundskola (F-9), anpassad grundskola samt gymnasie- och vuxenutbildning.

Servicenämnden har som uppdrag att ansvara för kost till skola och vård, fritid och kultur, arbetsmarknad och integration, kommunens fastigheter och planarbete. Även räddningstjänsten hör till Servicenämndens verksamhet, likaså områdena gata, VA och avfall där driften sköts av det med Arvika gemensamägda driftbolaget Teknik i Väst AB.

Eda Bostads AB bedriver dels allmännyttig bostadsverksamhet, dels förvaltning av kommunens verksamhetslokaler. Eda Energi AB distribuerar och säljer fjärrvärme i Åmotfors. Valfjället Skicenter AB driver skidanläggningen vid Valfjället. Teknik i Väst AB är ett driftbolag gemensamt med Arvika kommun som sköter drift och underhåll inom områdena gator och vägar, vatten och avlopp samt renhållning. De kommunala bolagen leds av i huvudsak politiskt tillsatta styrelser.

Från och med 1/1 2023 har Eda övergått till nämndorganisation.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Eda kommuns resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunkoncernen och kommunen. Riskerna presenteras övergripande i följande tabell och fördjupas därefter under rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. I tabellen sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunkoncernen och kommunen.

Identifierad risk	**Beskrivning**	**Organisatorisk enhet**	**Hantering av risk**
Omvärldsrisk			
Minskande befolkning	Kan medföra svårighet för såväl kommunen som företag i kommunen att rekrytera arbetskraft. Minskade skatteintäkter för kommunen.	Kommunstyrelsen	- Bostadsförsörjningsprogram - Näringslivspolicy
Åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgs-verksamheten	Socialnämnden	- Personalförsörjningsprogram - Flexibel organisation
Verksamhetsrisk			
Personal	Den demografiska förändringen medför förändrade behov i verksamheterna.	Den kommunala koncernen	- Omställningsmöjligheter - Behålla kompetens
Åldrande anläggningar och fastigheter	Utan nödvändigt underhåll riskerar investeringsbehoven öka framåt.	Servicenämnden	- Lokalförsörjning - Lokal - Prioriteringar
Finansiell risk			
Ränterisk	I takt med omfattande investeringar har låneskulden ökat. Ökad räntenivå får då större kostnadseffekt.	Den kommunala koncernen	- Policy för räntebindning - Investeringsprövning

Omvärldsrisker
I takt med att gränshandeln återhämtat efter pandemin har behovet av tillgänglig arbetskraft ökat, vilket har fått inverkan på de kommunala verksamheterna dit många sökte sig från handeln och där många nu sökt sig tillbaka. Det har varit minst sagt utmanande att hitta vikarier för förskolorna och vården. Ett minskat invånarantal slår också direkt på skatteintäkter för kommunen och svängningar här kan därför bli kännbara då det inte per automatik innebär att behoven i verksamheterna minskar.

En åldrande befolkning medför också utmaningar för kommunen framåt för att kunna tillgodose den vård och omsorg som kan komma att behövas. I takt med att vi lever längre förändras också demografin vilket ställer andra krav framöver. Antalet födda barn 2023 var också betydligt lägre än tidigare vilket gör att behoven inom främst förskoleverksamheten kan komma att se annorlunda ut framåt.

Verksamhetsrisker
Tillgången till kompetens och utbildad personal är en nyckel för att kunna bibehålla och utveckla kvalitén i verksamheten framåt. För att kommunen ska kunna lösa detta är det av stor vikt att anses som en attraktiv arbetsgivare och kommunen som plats måste också anses som attraktiv att bo och leva i. Här är det därför viktigt att lyfta fram och utveckla det som finns idag i form av fritids- och kulturutbud osv. Det kommer sannolikt också behöva ske en omställning med anledning av förändrade demografiska förutsättningar där vi ser minskande behov inom barnomsorg framåt men ökade behov inom äldreomsorgen.

En annan stor utmaning är att kunna underhålla och sköta det fastighetsbestånd som finns i kommunen. Med kostnadsökningar för såväl material som energi kommer det vara utmanande framåt att finansiera detta. Det är därför viktigt att se över de ytor vi har och när vi eventuellt tillskapar nya ytor måste också en medvetenhet finnas om att det innebär ökade driftkostnader för lokalerna.

Finansiella risker
Kommunen har i samband med byggnationen av det nya demensboendet ökat sin upplåning vilket innebär att förändrade räntor får en allt större effekt. Från verksamheten har ytterligare investeringsbehov aviserats framåt, såväl för befintligt bestånd som nya ytor. Eventuell ytterligare upplåning innebär därför nu en mer betydande belastning på ekonomin.

Förändrade förutsättningar för skatteintäkter och generella statsbidrag har vi redan varit inne på under omvärldsrisker men tål att lyftas här också. Staten har dessutom tillskapat ett antal större riktade statsbidrag vilka i huvudsak är direkt nödvändiga för att finansiera delar av den verksamhet som bedrivs idag. Skulle något eller några av dessa upphöra medför det stora konsekvenser för verksamheten.

Den höga inflationen samt stigande räntor har, i kombination med förändrat pensionsavtal, medfört kraftigt ökade kostnader för pensioner. I budgetarbetet inför 2023 och 2024 togs viss höjd för detta men då detta utgick från en tidig prognos var det visserligen bättre 2024 men inte fullt tillräckligt. Kostnaderna förväntas sjunka från 2025.

Händelser av väsentlig betydelse

Ryssland fortsatta invasion av Ukraina har av naturliga skäl medfört ett större fokus på arbete med säkerhetsfrågor samt risk- och sårbarhet. Under året har ett flertal kommuner och större organisationer utsatts för cyberattacker vilket innebär att vi behöver arbeta förebyggande mot den typen av hot. Med anledning av alla utspel som kommer i svallvågorna efter President Trumps tillträde känns omvärlden än svårare att analysera.

Räntemarknaden och inflationen i Sverige har dock stabiliserat sig. Vi ser att investeringstakten lugnat ner sig något inom våra skattefinansierade verksamheter men ser en

ökning framåt inom våra taxekollektiv. Detta kommer innebära fortsatt belastning på likviditeten.

Under året har ledningsorganisationen fått vara stabil, något som bidragit till en annan arbetsro. Däremot har en större organisationsförändring skett inom Bildnings verksamhetsområde, något som naturligtvis märkts av men som utifrån den ekonomiska situationen varit nödvändig. Parallellt sker också en kompetensväxling för att bättre kunna möta framtidens behov inom skolan.

Kommunstyrelsen beslutade under hösten 2023 att kommunen skulle delta i SKR:s projekt kring budget och resursfördelning (Prislappsmodellen). Projektet syftar till att få en tydligare resursfördelning utifrån demografi och där politiska prioriteringar tydliggörs på ett annat sätt än tidigare. Förhoppningen är att arbetet med detta ska kunna skapa bättre planeringsförutsättningar på både kort och lång sikt. Vi har nu genomfört en budgetprocess med den nya modellen som stöd och såväl verksamhet som politik upplever en ökad förståelse och en ökad tydlighet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Eda kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder och dess bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Eda kommunkoncern.

Ansvarsstruktur
Inom Eda kommun finns olika nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och genomförandet av verksamheten.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt att besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar och har till uppgift att bereda ärenden till fullmäktige och ansvara för verkställigheten av fullmäktiges beslut vilket också inbegriper ledning, samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av den kommunala koncernen. Mycket av detta är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål och indikatorer

samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Nämnder och styrelser rapporterar normalt till kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens *tjänstemän* ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstemännen i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen
I Eda kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på koncernnivå.

Centrala styrdokument
Inom Eda kommun används olika styrdokument. Dessa syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Nedan anges några av de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan
Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande plan för de efterföljande två åren. Kommunens totala verksamhet bedrivs i både förvaltningsform och i bolagsform. I budgeten framgår, förutom de ekonomiska ramarna, också fullmäktiges prioriterade mål för en god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag.

Företagspolicy
Företagspolicyn är ett centralt styrdokument i Eda kommun. Syftet med företagspolicyn är dels att ge möjlighet till en mer likartad ställning ur insyns- och styrningssynpunkt som för förvaltningsorganisationen, samt att åstadkomma en närmare samverkan mellan bolagen och kommunen. Dokumentet anger främst ägarens/kommunens intentioner avseende mål, samordning, insyn, uppföljning och kontroll samt innehåller de generella ägardirektiv som ska gälla för kommunens bolag.

Övriga koncerngemensamma styrdokument
För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom den kommunala koncernen har ett flertal övriga styrdokument beslutats gälla, bland annat:

- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy
- Policy mot muta och bestickning
- Informationssäkerhetspolicy
- Arvodesreglemente
- Riktlinjer för representation

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen
Kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål är styrande för alla verksamheter om inte

annat anges i beslutet eller om det är uppenbart att målet avser en viss verksamhet. Det är koncernenheternas ansvar att översätta målen till sin verksamhet.

De sex övergripande målen för år 2024 är:

- Bra boendemöjligheter
- Goda kommunikationer
- Ett utvecklat näringsliv
- Upplevelser
- Offentlig service
- Livslångt lärande

Till varje övergripande mål finns sedan ett antal verksamhetsmål med indikatorer som beskriver ambitionsnivån inom varje område. Indikatorerna är ett stöd för den helhetsbedömning som görs av huruvida verksamheten utvecklas i enlighet med uppställda mål. Kommunen är medveten om att det finns utvecklingspotential i målstyrningen och ett arbete med att strukturera om och förtydliga den processen har inletts under slutet av 2024 med sikte mot 2026.

Utöver fullmäktiges mål har nämnderna och bolagen i uppdrag att självständigt arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet med hjälp av mål, mått och utvärderingar. Utfallet rapporteras i de verksamhetsberättelser som lämnas i årsredovisningen.

Planering innan budgetåret
Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen:

Oktober-februari
Budgetarbete i verksamheten, arbeta fram underlag till budgetseminarie i februari. Övergripande ekonomi, mål, utmaningar etc.

Februari
Budgetseminarie för kommunstyrelsens ledamöter samt ordförande, vice ordförande och oppositionsrepresentant från respektive nämnd. Tjänstepersoner från verksamheten deltar. Information om budgetförutsättningar för planperioden, ekonomi och mål.

Mars
Vid första tillfället i mars redovisas resultat- och driftsplan enligt liggande flerårsplan, justerad med ny skatteprognos. Budgetförutsättningar för den kommande planperioden diskuteras och preliminära tekniska ramar presenteras. Politiska prioriteringar tillkännages ekonomiavdelningen som får i uppdrag att utarbeta förslag till preliminär ramtilldelning enligt givna villkor till nästa möte.

Vid det andra mötet i mars presenteras en uppdaterad resultat- och driftplan i enlighet med villkor givna från förra mötet. De finansiella målen presenteras och likaså verksamhetsmålen. Fortsatt diskussion kring politiska prioriteringar vilket sedan ska mynna ut i en preliminär resultat- och driftplan för kommande planperiod.

I samband med detta informeras centralråd om budgetförutsättningar och målarbetet. Därefter följer en fortsatt diskussion om den preliminära ramtilldelningen utifrån tekniska ramar samt politiska prioriteringar, investeringsutrymme samt finansiella och verksamhetsmål. Målet är att fastställa en preliminär resultat- och driftsplan samt investeringsutrymme som därefter överlämnas till nämnderna.

April
Nämnderna arbetar med sin preliminärt tilldelade ram och ser över vilka effekter det får för deras verksamhet.

Maj
Under inledningen av maj månad hålls ett möte med KSAU, tjänstepersoner från verksamheten, representanter från ekonomiavdelningen samt representanter från respektive nämnd där nämnderna redogör för effekterna av den preliminära ramtilldelningen för drift och investering, samt eventuell övrig information enligt budgetanvisningar. Detta tas sedan med in i budgetberedningen som äger rum under KSAU:s ordinarie sammanträde i maj månad. Här fastställs sedan slutligt förslag till resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål samt målindikatorer och skattesats.

Därefter sker central samverkan om förslag till budgetramar för kommande planperiod, skattesats, mål och investeringsbudget.

Juni
Kommunstyrelsen fastställer slutligt förslag till resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål inklusive målindikatorer samt skattesats.

I juni ska sedan också kommunfullmäktige besluta kring resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål inklusive målindikatorer samt skattesats.

Uppföljning under verksamhetsåret
Ekonomi och verksamhet skall följas upp regelbundet under budgetåret. Rapportering skall ske månadsvis dels mellan verksamhetsområde och nämnd, dels från utskott till kommunstyrelsen.

Rapportering med avseende på ekonomisk uppföljning från förvaltningen till nämnd/styrelse ska ske månadsvis.

Rapportering från nämnd/styrelse till kommunfullmäktige ska ske vid tre tillfällen under året, mars, augusti, och december. I samband med augusti månads uppföljning skall även delårsrapport upprättas. Rapporteringen ska innehålla uppgifter om intäkts/kostnadsutvecklingen, prognos för helåret, kommentarer till eventuella avvikelser, måluppfyllelse samt förslag till åtgärder med anledning av avvikelser.

Slutredovisning av färdigställda investeringsprojekt skall ske löpande under året. Förvaltningen skall även sammanställa en uppföljning avseende pågående och planerade investeringsprojekt. Detta skall ske i samband med uppföljningstillfällena efter mars och augusti.

Bokslut och årsredovisning
Efter verksamhetsårets slut ska förvaltningen upprätta en ekonomisk sammanställning och avge en verksamhetsberättelse. Därefter ska bokslutsberedningen behandla bokslutet och gå igenom de olika verksamheternas resultat. Beredningen ska bland annat granska resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer.

En årsredovisning ska upprättas som omfattar hela kommunkoncernen. Årsredovisningen ska godkännas av kommunstyrelsen före revisorernas granskning. Årsredovisningen skall behandlas av kommunfullmäktige senast under maj månad året efter verksamhetsåret.

Uppsiktsplikt
Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt verksamhetsplaner. Utöver delårsrapporten rapporterar verksamheterna till kommunstyrelsen

avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll
Kommunstyrelsen har ansvaret för att en kommunövergripande internkontrollorganisation med reglementen, regler och riktlinjer upprättas. Det ska finnas en god internkontroll i kommunens samtliga verksamhetsområden. I detta ingår också ett övergripande ansvar för fortlöpande utveckling i takt med ändrade förutsättningar i organisationen.

Verksamhetsområdeschefer ansvarar för att internkontrollplaner tas fram för respektive område. I syfte att åstadkomma en god internkontroll ska verksamhetschef inom varje område, utifrån de övergripande bestämmelserna för internkontroll, upprätta kontrollplaner och se till att kontrollplanerna lämnas in.

Senast i januari varje år ska en särskild kontrollplan för granskning antas. I januari ska även respektive verksamhet rapportera resultatet av föregående års kontroll. Kontrollplan samt rapport överlämnas sedan till kommunens revisorer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga att det ska prägla hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Eda kommunkoncern och Eda kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen sorteras in under rubrikerna *Bra boendemöjligheter, Goda kommunikationer, Ett utvecklat näringsliv, Upplevelser, Offentlig service* samt *Livslångt lärande*. Därutöver finns tre finansiella mål:

- Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag under planperioden 2024–2026. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.
- Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens investeringar så långt som möjligt bör finansieras med egna medel.

Strukturen och processerna för målstyrning i Eda kommun beskrivs i avsnittet om ”Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten”.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning
Utvärderingen av Eda kommuns finansiella ställning utgår från ett koncernperspektiv men med en uppdelning av den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform samt i bolagsform. Enskilda enheter kommenteras där det är relevant.

Utvärderingen utgår från områdena:

- Koncernens intäkter, kostnader och resultat
- Budgetföljsamhet
- Koncernens investeringar och deras finansiering
- Pensionsskuldens utveckling
- Koncernens soliditet

Resultatutveckling
Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett underskott på 14,8 mkr (-27 mkr), vilket är en förbättring med 12,2 mkr jämfört med föregående år. För kommunens del blev resultatet -19,9 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 4,5 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,7 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på -0,03 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 6,9 mkr för koncernen, för kommunen ökade de även där med 11,4 mkr. Ökningen är lägre än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 6 mkr vilket till största delen kan förklaras med att ytterligare etapper av det nya demensboendet färdigställts.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 23,7 mkr och uppgick sammanlagt till 653,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 380,2 mkr vilket motsvarar 58,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget
Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 0,3 mkr, i huvudsak med anledning av vakanshållna tjänster under året.

Bildning redovisar ett överskott gentemot budget på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är lägre kostnader än budgeterat för interkommunal ersättning och skolskjuts, effektivt nyttjande av statsbidrag, effektiv vikarieanskaffning under höstterminen samt att vissa tjänster som var budgeterade från tidig höst först har utlysts eller tillsatts närmare årsskiftet.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på 21,9 mkr. De största bidragande posterna till Vård och Stöds underskott var externa placeringar inom LSS. Gällande individ- och familjeomsorgen finns de största avvikelserna på externa placeringar för barn och unga samt familjehemsplaceringar. Övriga bidragande orsaker var kostnader för sjukfrånvaro, personalkostnader i allmänhet samt att konstruktionen av vissa statsbidrag gör att delar ska intäktsredovisas först under 2025. Inom IFO hittar vi den största avvikelsen inom kostnader för institutionsvård för barn och unga. Men även ökade kostnader för familjehem och ekonomiskt bistånd bidrar till underskottet.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 1,6 mkr. Den största delen av överskottet, ca 3,7 mkr, härrör sig till Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt att statsbidrag fortfarande till viss del kan hjälpa till att finansiera vissa tjänster. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,9 mkr, främst pga vakanser under vissa perioder. Gata/VA/Renhållning redovisar ett underskott på ca 4,5 mkr där Renhållningsverksamheten står för ungefär hälften av detta. Ökade kostnader för vinterväghållning bidrar också till avvikelsen där.

Finansförvaltningen redovisar ett underskott mot budget med ca 6,5 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har utvecklats positivt gentemot budget men pensions- och räntekostnader har varit något högre än budgeterat. Kostnaden för semesterlöner bidrar också negativt.

Investeringsverksamheten
Kommunen hade en investeringsnivå på 80,2 mkr 2024. Den budgeterade investeringsvolymen var 150,4 mkr inklusive omföringar från 2023.

Aktuella större projekt som slutförts och påbörjats under året är demensboende i Charlottenberg (Kv Violen), ombyggnationer av Skolan 7 (Älvgården), säker busshållplats vid Gärdesskolan samt energioptimering.

Kommunen hade materiella anläggningstillgångar till ett bokfört värde på 772,4 mkr varav 692,4 mkr i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Avskrivningarna uppgick till 43,3 mkr. Årets investeringsnivå finansierades till stor del av upplånade medel. Kassa och banktillgångar uppgick per 31/12 till 57 mkr (ifjol 38) i kommunen.

Soliditet
Koncernens soliditet uppgår till 35,7 vilket är en försämring med 1,5 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditeten har sjunkit något de senaste åren med anledning av svaga resultat och ökat skuldsättning. Soliditeten i kommunen var per årsskiftet 19,9 % med hänsyn till pensionsförpliktelserna.

Pensionsskuld
Avsättningen för pensioner intjänade från och med 1998 har ökat med 15 mkr till 64 mkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade till och med 1997 har ökat med 5,3 mkr till 186,2 mkr. För att möta framtida pensionsutbetalningar har Eda kommun under 2018 överfört medel till en pensionsstiftelse, inga nya överföringar har gjorts under 2023.

Känslighetsanalys
Eda kommunala koncerns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Effekt på koncernens intäkter/kostnader	**Förändring**	**Effekt +/- mkr**
Skatteintäkter	1 %	3,8
Generella statsbidrag och utjämning	1 %	2,7
Personalkostnader (kommunen)	1 %	4,6
Förändrad upplåningsränta (koncernen)	1 %-enhet	4,9
Förändrad upplåningsränta (kommunen)	1 %-enhet	3,1
Effekt av förändring skattesats		
Förändring kommunalskatt	10 öre	1,9

En procents förändring av personalkostnaderna har en stor effekt på resultatet (4,6 mkr), Förändringen här är beräknad utifrån statistik från Kolada över personalkostnad/invånare och baseras på siffror från föregående räkenskapsår. En motsvarande förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag skulle innebära en sammanlagd effekt på 6,5 mkr.

Effekten av förändrad upplåningsränta är beräknad utifrån aktuell låneskuld i såväl koncernen som i kommunen. Med nuvarande snittränta i kommunen (se not 32 i den sammanställda redovisningen) skulle en ökad upplåning med exempelvis 100 mkr innebära en ökad räntekostnad på ca 3 mkr.

Svängningar i invånarantalet kan få en effekt på skatteintäkter och generella bidrag, däremot är den svår att fastställa då det beror på inom vilka demografiska grupper förändringen sker. Under 2024 har invånarantalet sjunkit. En förändring av skattesatsen med 10 öre påverkar ca 1,9 mkr.

Slutsats avseende resultat och ekonomisk ställning
Inledningen av 2024 präglades av en större organisationsöversyn inom Bildningsnämndens verksamhetsområden. Anpassningar gjordes till den beslutade budgetramen. Resursorganisationen har förändrats och en satsning på exempelvis speciallärare, specialpedagoger och socialpedagoger har gjorts i stället för elevassistenter. Ett tydligt fokus på ekonomi i anslutning till den processen har gjort att nämnden lyckats eliminera det underskott på drygt 10 mkr som redovisades 2023. Detta visar tydligt att det finns möjligheter att vända negativa resultat. Inom Socialnämndens verksamheter har det däremot varit fortsatta utmaningar. En stabsarbetsplan har framtagits under senare delen av hösten för att möta den ekonomiska utvecklingen och nämnden har dessutom fått ett tillskott till sin ram för 2025. Här är det av största vikt att utvecklingen bryts och att vi kommer till rätta med den ekonomiska situationen. Både för nämndens och kommunens del.

År 2024 var fortsatt präglat av högre pensionskostnader, något vi ser sjunker avsevärd till 2025. Räntemarknaden har stabiliserats något och inflationstrycket har lättat, åtminstone för stunden. Implementeringen av SKR:s prislappsmodell i budgetprocessen har hjälpt till att tydliggöra vilka överkostnader som finns inom våra kärnverksamheter och tillsammans med en tydlig demografisk koppling ser planeringsförutsättningarna bättre ut framåt.

Vi behöver fortsatt ha uppsikt över investeringsnivån men med stora behov inom de taxefinansierade verksamheterna kan kommunens likviditet belastas inledningsvis av de investeringarna, här finns en antagen låneram för att kunna möta det behovet. Det är dock viktigt att vi klarar underhålla de fastigheter och anläggningar vi har för att inte investeringsbehoven ska öka än mer framåt.

Balanskravsresultatet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Eda kommun har sedan införandet år 2000 periodvis inte uppfyllt balanskravet. Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -23 827 tkr, vilket därmed inte lever upp till lagens krav och ska återställas inom de tre påföljande åren.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns ett historiskt underskott att återställa
- Intäkterna justerades för realisationsvinster på 1 347 tkr
- Någon resultatutjämningsreserv (RUR) finns inte längre att tillgå för att balansera resultatet

Nedan följer balanskravsutredningen med jämförelse ett år tillbaka.

	Balanskravsutredning	2024	2023
	Årets resultat enligt resultaträkningen	**-19 944**	**-28 246**
-	Samtliga realisationsvinster	-1 347	-2 391
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-2 356	-3 004
+/-	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**-23 827**	**-33 641**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	4 169
=	**Årets balanskravsresultat**	**-23 827**	**-29 472**
-	Justerat resultat från föregående år	-8 442	0
+	Synnerliga skäl att inte återställa	0	21 030
=	**Kvar att återställa**	**-32 269**	**-8 442**

Enligt balanskravsutredningen ska 32 269 tkr återställas inom de kommande tre åren, varav 8 442 tkr inom de kommande två åren. Utifrån de budgeterade resultaten framåt (2025: 11 772 tkr, 2026: 20 548 tkr, 2027: 25 331 tkr) så ska detta vara möjligt, givet att verksamheten bedrivs inom ram. Socialnämnden arbetar idogt med att hitta kostnadsanpassningar och i samband med budgetarbetet inför 2025 och framåt har vi implementerat en ny resursfördelningsmodell i budgetarbetet där vi successivt ska kunna koppla ramar till demografisk utveckling. Budget för 2025 är den första som tagits fram genom den processen och vi märker ett ökat fokus inom såväl verksamheten som politiken vilket bör öka sannolikheten att lyckas.

Väsentliga personalförhållanden

Här hänvisar vi till kapitlet ”Personalekonomisk redovisning” senare i årsredovisningen.

Förväntad utveckling

Även om inflationstakten mattats av och vi ser en stabilisering av marknadsräntorna innebär har de senaste årens kostnadsökningar ändå en stark inverkan på det ekonomiska utrymmet. Skatteunderlagsutvecklingen i reala termer ser dock bättre ut från 2025. De senaste årens resultat innebär att vi kommer behöva skapa positiva resultat framåt för att återställa balanskravet. Det är också viktigt för kassaflödet framåt med tanke på framtida investeringsbehov och att vi kommer behöva amortera av på låneskulden. Arbetet med kostnadsbesparingar behöver fortlöpa och det är i synnerhet våra kärnverksamheter som är särskilt kostsamma. Även om Bildningsnämnden gjort en fantastisk resa ekonomiskt under 2024 är verksamheten fortfarande kostsam i jämförelse med andra. Inom Socialnämnden finns en arbetsplan för att komma till rättatill rätta med underskottet under 2025, något som är en absolut nödvändighet för att kunna möta framtiden och för att kunna arbeta med utveckling framåt. Under 2025 kommer arbetet med budget i enlighet med prislappsmodellen fortlöpa och vi ser en tydlig förändring i hur vi ser på och pratar om budget framåt i och med införandet av denna. Här tas också stor hänsyn till den demografiska utvecklingen framåt. Antalet födda barn i kommunen 2023 var det lägsta på många år, något högre 2024 men fortfarande relativt långt från de födelsetal vi såg för bara några år sedan. Andelen äldre ökar tydligt framåt, särskilt i åldersgruppen 80+.

Måluppfyllelse

Finansiella mål

Den övergripande finansiella målsättningen för planperioden 2024 – 2026 är att verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

- *Utfallet 2024 är 102,0 %. Målet har inte uppfyllts för det aktuella året, inte heller för planperioderna bakåt och framåt. För planperioden bakåt (2021–2024) är utfallet 100,5 % och för perioden framåt (2024–2027) prognostiseras ett utfall utifrån budgeterade resultat på 97,7 %.*

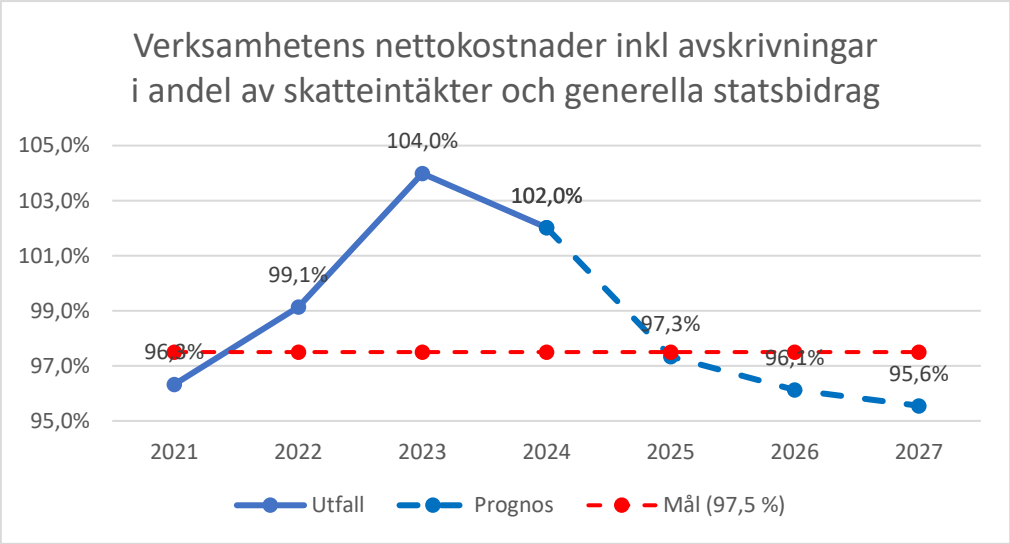

Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.

- *Ett resultat på 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarar 2024 ett resultat på 9 804 tkr. Det redovisade resultatet för 2024 är -19 944 tkr. Målet har inte uppfyllts.*

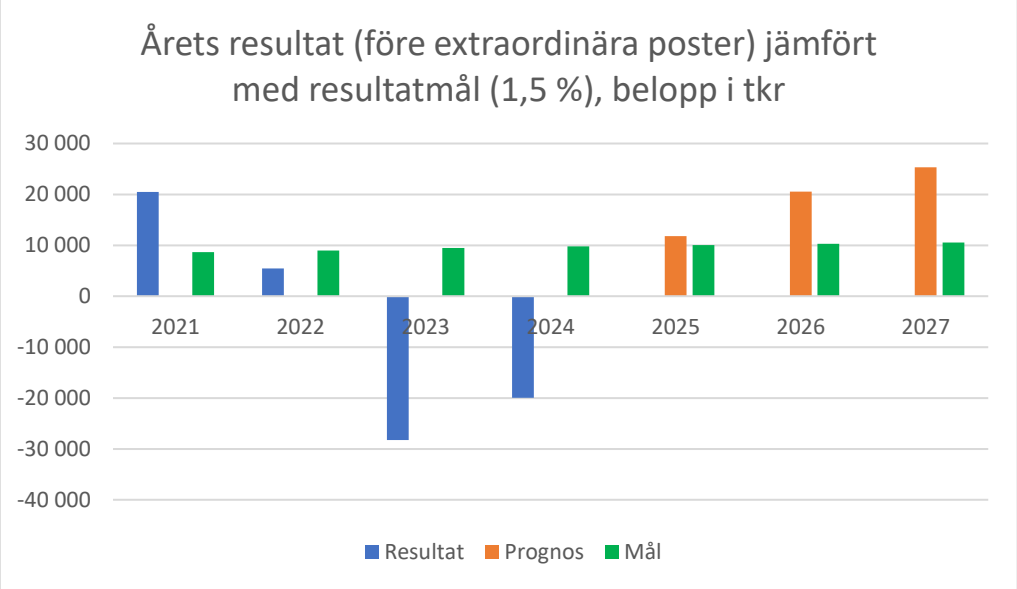

Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens investeringar ska finansieras med egna medel.

- *Nya lån har upptagits under 2024. Målet har således inte uppfyllts.*

Kommentar
Inget av de tre finansiella målen uppnås under det enskilda året 2024. Resultatmålen för 2024 är präglade av de ökade pensionskostnaderna. Åren 2021 och 2022 har varit starkt präglade av i första hand pandemin och att staten skjutit till medel vilket fått en gynnsam utveckling på skatteintäkter och generella statsbidrag, medan 2023 och 2024 präglats av inflation och höga kostnader för pensioner. Förutsättningarna ser bättre ut framöver men det råder fortfarande osäkerhet kring utvecklingen med tanke på rådande omvärldssituation. För 2025 är det budgeterade resultatet dock åter på en normal nivå.

Övergripande verksamhetsmässiga mål

Kommunfullmäktige har i den strategiska planen för 2024 – 2026 fattat beslut om ett antal övergripande mål. Dessa bryts sedan ned till verksamhetsmål i de olika verksamhetsområdena där sedan ett antal aktiviteter fastställs för att nå dessa. För att bilda sig en uppfattning kring måluppfyllelsen finns också ett antal indikatorer för att kunna mäta dessa.

Kommentar
För en mer detaljerad redovisning kring de enskilda verksamheternas måluppfyllelse hänvisas tillrespektive områdes verksamhetsberättelse längre fram i årsredovisningen för utfall och kommentarer kring dessa. Verksamheten har initierat ett arbete med att se över målstrukturen inför 2026 för att förtydliga kopplingen och för att kunna skapa förutsättningar för att en bedömning kring god ekonomisk hushållning ska vara möjlig att göra utifrån verksamhetsmålen. De finansiella målen når vi inte för 2024 men förutsättningarna framåt ser bättre ut.

Personalekonomisk redovisning

Anställda (per 241231)

Antal anställda / Personalstruktur	2020	2021	2022	2023	2024
Årsarbetare kommunen	586	608	659	687	653
Kommunledningsstaben	*36*	*27*	*29*	*29*	*30*
Bildning	*229*	*248*	*263*	*274*	*237*
Socialnämnden	*275*	*276*	*311*	*325*	*328*
Samhällsbyggnad	*36*	*47*	*46*	*48*	*47*
Miljö och Bygg	*10*	*10*	*10*	*11*	*11*
Antal anställda (personer)	655	678	722	745	712

Antalet årsarbetare minskade totalt i kommunen med 34 st.

Könsfördelning

Könsfördelning personer %
Kvinnor 87 %
Män 13 %

Könsfördelning personer %	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	89 %	88 %	88 %	88 %	87 %
Män	11 %	12 %	12 %	12 %	13 %

Eda kommun fortsätter att totalt sett vara en kvinnodominerad arbetsplats. Andelen män har dock ökat med 1 %-enhet från föregående år.

Ålder

Genomsnitt ålder	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	47	46	46	47	47
Män	48	47	46	47	47
Totalt	**47**	**46**	**46**	**47**	**47**

Genomsnittsåldern för såväl kvinnor som män är oförändrad på 47 år.

Medelpensionsålder
Medelpensionsålder för kommunens anställda är 65,8 år. Siffran baseras på när anställda i praktiken går i pension oberoende av orsak.

Pensionsavgångar
Antalet personer mellan 61-68 år för respektive verksamhet och som inom en femårsperiod kommer att gå i ålderspension med antagandet om att pensionsåldern är 65 år. Av tabellen framkommer att arbetskraftsbehovet inom en 5 års period är stort i hela kommunen. Totalt kommer 113 personer att gå i ålderspension och det är oförändrat jämfört med föregående år. Utöver dessa finns de personer som slutar av egen vilja samt de som blir beviljade sjukersättning.

Pensionsavgångar antal/vht	2020	2021	2022	2023	2024
Kommunledningsstaben	5	2	2	1	1
Bildningsnämnden	39	39	36	38	37
Socialnämnden	57	53	59	55	62
Servicenämnden (Samhällsbyggnad)	12	14	17	19	13
Totalt	**113**	**108**	**114**	**113**	**113**

Medellön

Siffrorna visar medellön för heltidsanställda oavsett befattning. Medellönen har totalt ökat med 1 531 kr jämfört med år 2023.

Medellön	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	28 600	29 810	31 761	32 531	33 919
Män	30 381	31 437	33 250	33 787	36 337
Totalt	**28 635**	**30 006**	**31 937**	**32 682**	**34 213**

Arbetad tid - frånvarotid

	2020	2021	2022	2023	2024
Nettoarbetstid	75,6 %	74,6 %	72,4 %	73,4 %	74,6 %
Semester	8,5 %	8,4 %	8,5 %	9,6 %	8,9 %
Sjukdom	6,5 %	7,4 %	7,7 %	6,6 %	6,5 %
Föräldraledighet	4,7 %	5,2 %	6,1 %	5,1 %	5,5 %
Tjänstledigheter	3,1 %	2,8 %	3,3 %	3,5 %	2,9 %
Facklig verksamhet	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Studier	1,0 %	0,9 %	1,2 %	1,1 %	0,8 %
Övrig frånvaro*	0,5 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %	0,7 %
Total frånvaro	***24,4 %***	***25,4 %***	***27,6 %***	***26,6 %***	***25,4 %***

** Ex på övrig frånvaro är kompledighet, närståendevård, olovlig frånvaro mm*

Nettoarbetstiden är den tid som blir kvar när all frånvarotid är avräknad från bruttoarbetstiden och har historiskt varit stabil med mindre svängningar upp och ner. Under 2024 har frånvarotiden totalt minskat något.

Frånvarotimmar per verksamhet och orsak

	KLS	Myndighet	Bildning	Service	Social	Totalt
Facklig verksamhet	0	8	452	301	400	**1 161**
Föräldraledighet	4 195	1 337	32 928	3 997	36 158	**78 617**
Semester	6 277	2 033	36 678	10 703	69 627	**125 318**
Sjukdom	632	1 608	34 088	4 152	52 509	**92 988**
Studieledighet	18	72	2 671	1 090	7 313	**11 163**
Tjänstledighet	285	2 737	25 406	1 133	12 078	**41 639**
Övrig frånvaro	923	130	3 516	1 305	4 092	**9 965**
Totalt	**12 330**	**7 924**	**135 740**	**22 680**	**182 177**	**360 852**

Övertid och fyllnadstid per verksamhet under 2023–2024

	Bildning		KLS		Servicenämnd		Socialnämnd		Myndighet		Totalt	
	2023	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**
Fyllnadstid	1 918	1 850	5	64	412	940	8 815	10 335	0	7	11 150	13 196
Övertid	1 805	953	53	69	222	287	8 087	6 363	55	86	10 222	7 759
Timmar totalt	3 723	2 803	58	133	634	1 228	16 902	16 697	55	93	21 372	20 955
Kostnad totalt (tkr)	**903**	**724**	**34**	**56**	**185**	**412**	**6 647**	**6 089**	**24**	**45**	**7 793**	**7 326**

Mertidsuttaget för de anställda har minskat i omfattning och detta medför en kostnadsminskning på totalt 467 tkr jämfört med föregående år.

Den största minskningen av mertid är inom Socialnämnden där kostnaden minskat med 558 tkr jämfört med föregående år. Nedan visas en sammanställning över den totala kostnaden i tkr åren 2019–2023 (Myndighetsnämnden ingår i Servicenämndens siffror till år 2021).

Verksamhet	2020	2021	2022	2023	2024
Bildningsnämnden	1 151	1 274	1 199	903	724
Kommunledningsstaben	106	310	106	34	56
Socialnämden	4 506	5 671	10 487	6 647	6 089
Servicenämnden	105	111	202	185	412
Myndighetsnämnden	-	-	14	24	45
Totalt (kostnad i tkr)	**5 867**	**7 367**	**12 008**	**7 793**	**7 326**

Fyllnadstid är den extra tid som deltidsanställda jobbar upp till heltidsmåttet för anställningen.

Övertid är den tid som anställda jobbar extratid utöver heltidsmåttet för anställningen eller på fridag som infaller på lördag, söndag eller heldag.

Övertid och fyllnadstid i timmar per anställd person	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Fyllnad	22,16	24,65	24,45	14,97	18,53
Övertid	8,56	10,77	21,84	13,72	10,90
Total övertid/fyllnadstid	**30,72**	**35,42**	**46,29**	**28,69**	**29,43**

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden per 241231 var 22 974 tkr vilket är en ökning med 906 tkr från 2023.

Sjukfrånvaro

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totalt sjuktal (%)	*6,5 %*	*7,4 %*	*7,7 %*	*6,4 %*	*6,5 %*
Sjukfrånvaro per vht (%)					
Kommunledningsstab	2,39 %	4,96 %	1,94 %	1,13 %	1,02 %
Myndighetsnämnd	1,81 %	0,99 %	2,38 %	3,49 %	7,53 %
Bildningsnämnden	5,39 %	6,50 %	7,20 %	5,81 %	5,83 %
Servicenämnden	2,84 %	2,90 %	4,93 %	5,51 %	4,10 %
Socialnämnden	8,97 %	9,63 %	9,58 %	7,90 %	8,22 %

Sjukfrånvaron totalt ökar med 0,1 procentenheter från föregående år.

Sjukfrånvaro i % avseende frånvaro under sammanhängande tid av 60 dagar eller mer

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Kommunledningsstab	0 %	73,37 %	27,36 %	0 %	21,03 %
Miljö & bygg	0 %	0 %	0 %	0 %	36,00 %
Bildning	24,60 %	29,48 %	35,48 %	31,66 %	38,68 %
Samhällsbyggnad	22,08 %	17,04 %	31,44 %	25,49 %	8,10 %
Vård och stöd	42,84 %	44,28 %	37,25 %	36,42 %	39,54 %
Totalt	**45,97 %**	**34,57 %**	**38,60 %**	**36,06 %**	**37,83 %**

Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid fördelat på åldersintervall

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
→ 29 år	4,85 %	6,31 %	7,02 %	5,49 %	7,50 %
30 – 49 år	6,02 %	7,07 %	7,01 %	5,74 %	6,28 %
50 år →	7,52 %	8,05 %	8,68 %	7,47 %	6,58 %
Totalt	**6,51 %**	**7,39 %**	**7,73 %**	**6,44 %**	**6,52 %**

Slutsats sjukfrånvaro

De åtgärder som kommunen främst har jobbat med för att bibehålla och sänka sjuktalen under 2024 är följande:

- Anställda erbjuds 1 timme/vecka för friskvård på betald arbetstid. Anställda som arbetar ständig natt har fått friskvårdsbidrag. Som anställd har man möjlighet att välja på friskvårdsbidrag eller friskvårdstimme
- Punktinsatser utifrån behov som framkommit. Ex utbildningar och handledning
- Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud, pågår även 2025
- Kompetensutveckling för chefer och medarbetare
- Stödinsatser pga upprepad korttidsfrånvaro
- Motionskampanjer
- Sponsring i motionslopp och Eda Klassikern
- Tidig-rehab som innebär möjlighet för alla chefer att kontinuerligt träffa företagshälsovården, för att tillsammans gå igenom de sjukskrivna i syfte att se vad som kan göras och i ett tidigt skede upptäckta tecken på eventuell ohälsa.
- Beslut riktlinje om 35 medarbetare per chef
- Kompetensutveckling, t.ex. hot och våld, psykisk ohälsa för chefer mm.

Utmaningar
För att kunna få ett bra personalekonomiskt ”bokslut” i framtiden finns en rad utmaningar inom personalområdet att ta tag i. Några av dessa insatsområden är följande:

Kompetensförsörjning
Enligt SCB kommer antalet äldre öka i Värmland samtidigt som andelen i arbetsför ålder inte kommer öka i samma takt. Det innebär att färre personer ska arbeta och ta hand om fler behov. Det är därav av stor vikt att varje person i arbetsför ålder kommer ut i arbete. Tillgången på arbetskraft i Värmland beräknas minska medan andelen äldre ökar. I Eda beräknas andelen i arbetsför ålder ligga kvar på ungefär samma nivåer som idag men andelen äldre beräknas öka, precis som i Värmland. Detta innebär att kompetensförsörjningen är och kommer vara en av kommunens viktigaste utmaningar.

Attraktiv arbetsgivare
Det är viktigt att kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare för att både kunna rekrytera och behålla personal. Lön är ett styrmedel men forskning och medarbetarundersökningar visar att en god arbetsmiljö är lika viktigt för att medarbetarna ska vilja och orka stanna kvar. Vi fortsätter därför arbetet med att vara attraktiv arbetsgivare i framtiden för att behålla våra medarbetare.

Utbildningssatsningarna inom bildning, i form av rekryteringssatsning, och vård och stöd, i form av äldreomsorgslyftet, har fortsatt. Utöver detta har interna utbildningssatsningar på chefer gjorts för att öka deras kunskaper om arbetsmiljöarbete. Fokus har även lagts på att kommunen ska bli mer synlig hos utbildningsgivare både på gymnasie- och högskolenivå. Detta har gjorts genom deltagande i olika mässor, informationsdagar samt aktivt mottagande av praktikanter från skolorna.

Det pågår fortfarande insatser utifrån resultatet i den medarbetarundersökning som genomfördes i februari 2022. Det har under året bl.a. arbetats fram ett förslag på förmånspaket till kommunens medarbetare som syftar till att bidra till att bli en än mer attraktiv arbetsgivare.

Även en sk trivselpeng om 500 kr per medarbetare har införts.

Rekrytering
Bemanningsfrågan är stor och viktig för hela Eda kommun och vi behöver ta tillvara på alla

resurser som finns på ett effektivt och ekonomiskt sätt. Vi behöver arbeta med tekniska och praktiska lösningar för att lösa problem som uppstår med kommunikation så att vi kan jobba på ett övergripande sätt och ha hela kommunen som målbild.

Det är svårt att rekrytera personer till vissa befattningar med den kompetens som efterfrågas. Sökande finns till nästan varje ledigt arbete, men en allt lägre andel av dem motsvarar kraven för uppgiften. Detta är visserligen en allmän trend på arbetsmarknaden, men många glesbygdskommuner känner av den mer än andra arbetsgivare.

Kommunen behöver arbeta strategiskt med att de i arbetsför ålder faktiskt arbetar alternativt utbildar sig inom yrkesområden som kommunen behöver, både som arbetsgivare och för kommunens näringsliv. Här behöver flera verksamheter inom kommunen samarbeta så som t.ex. vuxenutbildningen, arbete och integration m. fl. men även samarbete med externa aktörer behövs för att klara den utmaning som vi står inför.

Kompetensutveckling
Kraven på den kommunala verksamheten skärps successivt hela tiden, både vad kommunerna ska klara och även med vilken kvalité olika tjänster ska levereras till kommuninvånarna.

Denna utveckling ställer allt högre krav på medarbetarna. En avgörande förutsättning för att klara av de ökade kraven är att fortbildning och kompetensutvecklingen ligger i nivå med de yttre krav som ställs på medarbetarna.

En stor utmaning är därför att både få fram resurser för en sådan möjlighet och tillse att de fördelas på rätt typ av kompetensutveckling.

Personalrörlighet
En utmaning är att utveckla motivationen till att arbeta flexiblare geografiskt i kommunen, men även inom olika verksamheter. Ett exempel som nämnts ofta är möjligheten att kunna kombinera en tjänst i deltidsbrandkåren med yrken i kommunen och förutsättningarna för att göra detta möjligt. Ett annat exempel är att samplanera bemanningen inom fler enheter för att på så vis utnyttja resurserna på ett effektivare vis. Arbete med detta pågår bland annat inom Vård och Stöd.

Hantering av bemanningsfrågor och kompetensutveckling blir enklare att hantera i en kommungemensam personalpool och bemanningscentral som har mandat att arbeta kommunövergripande. Arbete med att centralisera detta pågår under 2025.

Att behålla och utveckla egen kompetens höjer kvaliteten på omsorgstjänsterna och kan på längre sikt bidra till en kostnadseffektivare verksamhet.

Heltid
I huvudöverenskommelse mellan Kommunal och SKR har parterna kommit överens om att alla kommuner och regioner ska eftersträva heltidsarbete som norm.
Att erbjuda heltidsarbeten bidrar till att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Heltidsanställningar är en viktig faktor i konkurrensen om arbetskraften. Om fler arbetar mer kan vi ta tillvara på kompetensen som redan finns i verksamheten. Utökad sysselsättningsgrad kommer också att medföra arbete på flera arbetsplatser som i sin tur bidrar till att öka den interna kompetensöverföringen och kvalitén i verksamheten höjs därmed.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

(Belopp i tkr)		Koncernen		Eda kommun	
		2024	**2023**	**2024**	**2023**
Verksamhetens intäkter	Not 2	217 062	208 744	158 625	151 904
Jämförelsestörande intäkt	Not 3	0	3 387	0	3 387
Verksamhetens kostnader	Not 4	-821 544	-817 222	-781 081	-773 485
Jämförelsestörande kostnad	Not 5	-1 057	0	-1 057	0
Avskrivningar	Not 7	-52 452	-45 936	-43 292	-37 239
Verksamhetens nettokostnader		***-657 991***	***-651 027***	***-666 805***	***-655 433***
Skatteintäkter	Not 8	380 152	368 420	380 152	368 420
Generella statsbidrag och utjämning	Not 9	273 468	261 874	273 468	261 874
Verksamhetens resultat		***-4 371***	***-20 733***	***-13 185***	***-25 139***
Finansiella intäkter	Not 10	7 810	4 474	6 199	5 419
Finansiella kostnader	Not 11	-15 698	-10 795	-12 958	-8 526
Resultat efter finansiella poster		***-12 260***	***-27 054***	***-19 944***	***-28 246***
Extraordinära intäkter	Not 12	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Årets resultat		***-12 260***	***-27 054***	***-19 944***	***-28 246***
Förändring ansvarsförbindelse pensioner	Not 33	5 299	2 353	5 299	2 353
Res. pensioner enl. fullkostnadsmodell		-6 961	-24 701	-14 644	-25 893

KASSAFLÖDESANALYS

(Belopp i tkr)

		Koncernen		Eda kommun	
LÖPANDE VERKSAMHET		**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Årets Resultat		-14 796	-27 054	-19 944	-28 246
Av- och nedskrivningar	Not 7	52 452	45 936	43 292	37 239
Uppl bidrag statlig infrastruktur	Not 25	1 162	1 162	1 162	1 162
Förändring pens avs	Not 30	15 107	15 026	15 107	15 026
Förändring övriga avsättningar	Not 14	-110	6 483	-588	-2 157
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 15	-2 641	-2 437	-1 347	-2 391
Medel från verksamheten före förändr av rörelsekapital		**51 175**	**39 115**	**37 682**	**20 633**
Kortfristiga fordringar	Not 27	19 677	-3 203	12 458	10 456
Förråd	Not 26	-329	28	0	0
Kortfristiga skulder	Not 32	-1 392	27 317	9 472	13 391
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**69 131**	**63 257**	**59 612**	**44 480**
INVESTERINGAR					
Investering av materiella tillgångar		-98 064	-187 068	-88 489	-167 587
Försäljning av materiella tillgångar	Not 16	4 420	7 219	2 555	3 715
Investering av finansiella tillgångar		238	-2 210	-845	-845
Försäljning av finansiella tillgångar		0	24	0	0
Investeringsbidrag övr inkomster	Not 17	1 385	1 390	1 385	1 390
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-92 021**	**-180 645**	**-85 395**	**-163 326**
FINANSIERING					
Nyupptagna lån / Statliga investeringsbidrag	Not 18	50 924	161 590	50 924	151 590
Amortering av långfristiga skulder	Not 19	-6 352	-2 653	-1 477	-733
Förändring av långfristiga skulder		216	-31 928	-2 127	-1 194
Förändring av kortfristiga placeringar		-2 536	-3 004	-2 536	-3 004
Förändring av långfristiga placeringar		0	0	0	0
Aktieägartillskott		0	0	0	0
Kassaflöde från finansverksamheten		**42 253**	**124 005**	**44 785**	**146 658**
Årets Kassaflöde		**19 363**	**6 616**	**19 002**	**27 812**
Likvida medel vid årets början	Not 29	37 983	31 367	38 025	10 213
Likvida medel vid årets slut	Not 29	57 346	37 983	57 027	38 025

BALANSRÄKNING

(Belopp i tkr)		Koncernen		Eda kommun	
		2024	**2023**	**2024**	**2023**
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 20	1 271	0	927	0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 21	906 897	853 623	692 388	654 356
Maskiner och inventarier	Not 22	96 531	97 059	68 756	67 975
Pågående investeringar	Not 23	14 599	26 169	11 310	8 445
Finansiella anläggningstillgångar	Not 24	12 622	12 860	22 563	21 718
Bidrag till infrastruktur	Not 25	20 868	22 030	20 868	22 030
Summa anläggningstillgångar		*1 052 788*	*1 011 742*	*816 812*	*774 524*
Omsättningstillgångar					
Exploateringsmark och förråd	Not 26	5 733	5 404	4 915	4 915
Kortfristiga fordringar	Not 27	70 846	90 522	63 645	76 103
Kortfristiga placeringar	Not 28	22 112	19 575	22 112	19 575
Kassa och bank	Not 29	57 346	37 983	57 027	38 025
Summa omsättningstillgångar		*156 036*	*153 485*	*147 698*	*138 618*
Summa tillgångar		***1 208 824***	***1 165 227***	***964 510***	***913 142***
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital		431 012	445 807	378 594	398 538
Därav årets resultat		-14 795	-27 054	-19 944	-28 246
Varav resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Summa eget kapital		*431 012*	*445 807*	*378 594*	*398 538*
Avsättningar	Not 30				
Avsättning för pensioner		64 118	49 011	64 118	49 011
Andra avsättningar		31 545	31 655	3 256	3 844
Summa avsättningar		*95 662*	*80 666*	*67 374*	*52 855*
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 31	490 450	445 661	371 686	324 365
Kortfristiga skulder	Not 32	191 701	193 093	146 856	137 385
Summa skulder		*682 150*	*638 753*	*518 542*	*461 749*
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		***1 208 824***	***1 165 227***	***964 510***	***913 142***
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	Not 33	186 238	180 938	186 238	180 938
Ansvarsförbindelser	Not 34	16 040	16 014	15 700	15 700
Koncerninterna	Not 36			187 075	193 950
Borgensåtagande, övriga förpliktelser	Not 36	562	614	562	614

Not 1 Redovisningsprinciper

Den kommunala Redovisningslagen
Eda kommun följer Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR) med något undantag. Undantagen, som beskrivs nedan, gäller vissa avskrivningstider samt dokumentation av redovisningssystemet.

Immateriella anläggningstillgångar
RKRs rekommendation R4 följs vid redovisning av immateriella anläggningstillgångar.

Materiella anläggningstillgångar
Har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas när anläggningen tas i bruk. Under år 2014 påbörjades arbetet med komponentavskrivning, denna metod kommer successivt införas.

Avskrivningstider

Anläggningstillgång	*Antal komponenter*	*Avskrivningstid*
Verksamhetsfastigheter	4	70, 30, 30, 20 år
Gator och vägar	5	0, 33, 10, 25, 5 år
VA-verkets anläggningar	5	50, 20, 5, 25, 10 år
Reningsverkets anläggningar	3	70, 10, 25 år
Maskiner, bilar och andra inventarier	Komponenter tillämpas ej	5, 10, 33 år

Nedskrivningar
Nedskrivning av tillgångar görs i enlighet med RKR rekommendation R6. Prövning av nedskrivning görs om tillgången inte längre använts och det finns beslut om att avveckla tillgången, tillgången har blivit skadad, eller att tekniska eller legala förändringar har gjort att tillgången inte längre kan användas för sitt ursprungliga ändamål. Om en tillgång vid prövning har lägre återvinningsvärde än det bokförda värdet görs en nedskrivning enligt RKR R6.

Bidrag infrastrukturella investeringar
I enlighet med RKR rekommendation R2 redovisas bidrag till infrastrukturella investeringar som finansiell anläggningstillgång och upplöses i takt med avskrivningstiden på investeringen.

Redovisning av finansiella tillgångar
I enlighet med RKR rekommendation R7 har omklassificering från och med 2011 gjorts av finansiella tillgångar. Detta har inneburit att de finansiella tillgångar som inte brukas stadigvarande omklassas från anläggningstillgång till omsättningstillgång.

Exploateringsfastigheter
Från och med år 2011 har exploateringsfastigheter omklassificerats från materiell anläggningstillgång till omsättningstillgång enligt god redovisningssed.

Leasing
Från och med 1 september 2020 redovisas leasing enligt RKR R5 på alla nya leasingavtal avseende bilar för kommunen. Från och med 1 januari 2021 har de hyresavtal avseende

fastigheter som uppfyller kraven för att betraktas som finansiell leasing omklassificerats till finansiella leasingavtal och redovisas enligt RKR R5.

Anslutningsavgifter.
Eda kommun periodiserar anslutningsavgifter enligt RKR R2. Anslutningsavgifter intäktsredovisas i takt med avskrivningstiden på anläggningen.

Skatteintäkter
Redovisningen av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R2 Intäkter.

Periodiseringar
Leverantörsfakturor på väsentliga belopp som inkommit efter årsskiftet men som är hänförliga till redovisningsåret, har skuldbokförts och belastar 2023 års redovisning. Löner som intjänats i december 2024 men utbetalas i januari 2025 (timlöner, OB-ersättning och övertidsersättning) har periodiserats som kortfristig skuld och belastar 2024 års resultat. Arbetsgivaravgiften för december 2024 har också periodiserats som en kortfristig skuld.

Semesterlöneskuld
Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar, okompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift. Semesterlöneskulden har klassificerats som kortfristig skuld.

Pensionsskuld och pensionskostnader
Årets pensionsutbetalningar inkl. löneskatt, som utgörs av inbetalningar till KPA och alternativa lösningar, redovisas bland verksamhetens kostnader. Pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 samt garanti- och visstidspensioner, inklusive särskild löneskatt, redovisas som avsättning. Pensionsskuldens finansiella kostnader redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen. Den individuella delen som intjänats under 2024 och som utbetalas i mars 2025 redovisas som kortfristig skuld. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt, som är intjänade av arbetstagare och pensionstagare före 1998. Ansvarsförbindelsen ligger utanför balansräkningen och påverkar inte resultaträkningen. I enlighet med Redovisningsrådets rekommendation periodiserar kommunen den särskilda löneskatten för samtliga pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelser till förtroendevalda som ännu ej börjat utbetalas redovisas i enlighet med RKR rekommendation R9 som ansvarsförbindelse.

Pensionsstiftelse
Från och med år 2024 tillämpar kommunen RKR-R20 för redovisning av pensionsstiftelse säkrad i KGPs. Nettot av förvaltningstillgången, dvs stiftelsens tillgångar minus skulder samt värdet av de säkrade pensionsförpliktelserna, redovisas som kortfristig placeringstillgång i balansräkningen.

RKR-R20 trädde i kraft år 2023. Med anledning av det har ingående balanser rättats för år 2023. Ingående balans har korrigerats med 16 572 tkr som var övervärdet på pensions-stiftelsen 31/12 år 2022. Motsvarande belopp har korrigerats på ingående balans kortfristig placeringstillgång år 2023. Resultatet på år 2023 har korrigerats med 3 004 tkr som var förändringen på övervärdet av pensionsstiftelsen mellan år 2022 och år 2023.

Övriga avsättningar
Övriga avsättningar redovisas enligt RKR R9. Eda kommuns övriga avsättningar avser deponi Lunden. Avsättningen för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Personalomkostnadspålägg
Arbetsgivaravgifter/personalomkostnader har påförts respektive verksamhet genom procentuellt påslag i samband med löneutbetalningen. Följande procentpåslag har använts under 2024:

Anställda	47,18
Förtroendevalda	35,92

Kapitalkostnader
Nämndernas driftkostnader belastas med en internt kalkylerad kapitalkostnadsränta. Räntan beräknas på bokfört värde och räntesatsen har varit 2,50 procent.

Sammanställd redovisning
Den sammanställda redovisningen upprättas enligt LKBR kap 12. I koncernbokslutet ingår Eda kommun och de bolag i vilka kommunen innehar en röstandel av minst 20 procent, nämligen Eda Bostads AB (100 procent), Eda Energi AB (100 procent) och Valfjället Skicenter AB (100 procent). Teknik i Väst AB (10 procent) ingår också i koncernbokslutet då det är att betraktas som ett kommunalt koncernföretag enligt 2 kap LKBR. Kommunen har också små ägarandelar i Kommentusgruppen AB och Kommunassurans Syd Försäkrings AB, vilka inte ingår i den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Koncerninterna poster av väsentlig betydelse har uppskattats och eliminerats.

NOTER (tkr)

2. Verksamhetens intäkter	**2024**	**2023**
Koncernen		
Eda kommun	158 625	151 904
Eda Bostads AB	87 515	92 381
Valfjället Skicenter AB	9 006	9 637
Eda Energi AB	9 016	9 505
Teknik i Väst AB	34 249	23 331
Eliminering interna poster	-81 348	-78 013
	217 062	**208 744**
Kommunen		
Taxor och avgifter	66 090	60 495
Hyror och arrenden	18 513	17 027
Bidrag från staten	44 770	49 094
Övriga bidrag	11 513	5 157
Reavinster (försäljning av anläggn.tillg.)	1 347	2 391
Övriga intäkter	16 393	17 740
S:a verksamhetens intäkter:	**158 625**	**151 904**

3. Jämförelsestörande intäkt		
Elstöd	0	3 387
	0	**3 387**

4. Verksamhetens kostnader		
Koncernen		
Eda kommun	-781 081	-773 485
Eda Bostads AB	-71 891	-81 790
Valfjället Skicenter AB	-7 266	-7 847
Eda Energi AB	-6 812	-7 207
Teknik i Väst AB	-33 498	-22 564
Eliminering interna poster	79 005	75 670
	-821 544	**-817 222**
Kommunen		
Löner och sociala avgifter	-420 649	-422 098
Pensionskostnader	-59 967	-56 525
Bidrag	-24 275	-21 450
Köp av huvudverksamhet	-144 971	-141 275
Förändring avsättning	0	2 157
Övriga kostnader	-131 219	-134 294
S:a verksamhetens kostnader:	**-781 081**	**-773 485**

5. Jämförelsestörande kostnad		
Nedsättning KRF	-1 057	0
	-1 057	**0**

6. Kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	-133	-556
Förtroendevalda revisorer	-619	-195
	-752	**-751**

7. Avskrivningar		
Koncernen		
Eda kommun	-43 292	-37 239
Eda Bostads AB	-7 654	-7 305
Valfjället Skicenter AB	-962	-885
Eda Energi AB	-2 107	-2 107
Teknik i Väst AB	-781	-742
Eliminering interna poster	2 343	2 343
	-52 452	**-45 936**
Kommunen		
Immateriella anläggningstillgångar	-144	0
Maskiner och inventarier	-9 280	-7 309
Fastigheter och anläggningar	-33 868	-29 931
	-43 292	**-37 239**

8. Skatteintäkter		
Kommunen		
Preliminär kommunalskatt	380 736	359 360
Preliminär slutavr. innevarande år	1 591	6 718
Slutavräkning föregående år	-2 174	2 203
Mellankommunalutjämning	0	140
S:a skatteintäkter:	**380 152**	**368 420**

9.Generella statsbidrag och utjämning	**2024**	**2023**
Kommunen		
Strukturbidrag	2 508	2 510
Inkomstutjämningsbidrag	188 982	189 260
Kommunal fastighetsavgift	24 390	21 473
Övriga bidrag från staten	6 059	4 105
Regleringsbidrag	26 062	19 938
Kostnadsutjämningsbidrag	19 389	22 160
Bidrag för LSS-utjämning	6 079	2 429
Avgift för kostnadsutjämning	0	0
Utjämningsavgift LSS	0	0
S:a statsbidrag och utjämn:	**273 468**	**261 874**

10. Finansiella intäkter		
Koncernen		
Eda kommun	6 119	5 419
Eda Bostads AB	500	437
Valfjället Skicenter AB	12	0
Eda Energi AB	218	116
Teknik i Väst AB	86	30
Eliminering interna intäkter	-1 741	-1 529
	5 274	**4 474**
Kommunen		
Ränteintäkter på kundfordringar	90	94
Ränteintäkter på lånefordringar	0	64
Övriga ränteintäkter	2 265	1 286
Borgensavgift koncernbolag	947	972
Utdelning aktier/andelar	360	0
Värdeökning pensionsstiftelse	2 536	3 004
S.a finansiella intäkter kommun	**6 199**	**5 419**

11. Finansiella kostnader		
Koncernen		
Eda kommun	-12 958	-8 526
Eda Bostads AB	-3 976	-3 346
Valfjället Skicenter AB	-109	-95
Eda Energi AB	-315	-307
Teknik i Väst AB	-83	-51
Eliminering interna kostnader	1 741	1 529
	-15 698	**-10 795**
Kommunen		
Ränta på pensionsskuld	-1 378	-2 024
Räntekostnader leverantörsskuld.	-4	-1
Övriga räntekostnader	-11 471	-6 398
Bankkostnader	-104	-84
Övriga finansiella kostnader	0	-18
S.a finansiella kostnader kommun	**-12 958**	**-8 526**

12. Eget kapital		
Ingående EK enligt fastställd BR	456 290	410 212
Årets resultat, fastställd RR	-30 058	-31 250
Rättelse av fel, redovisning av kommunal Pensionsstiftelse		
Ingående EK enligt fastställd BR	456 290	410 212
Årets resultat efter rättelse av fel	-27 054	-28 246
Korrigering ingående eget kapital	16 572	16 572
	445 807	**398 537**

13. Avstämning av balanskravet		
Kommunen		
Årets resultat enligt resultaträkn.	-19 944	-28 246
Avgår: samtliga realisationsvinster	-1 347	-2 391
Återföring, ej realiserad värdeökning	-2 536	-3 004
Justerat resultat	**-23 827**	**-33 641**
Avgår medel till resultatutjämn. reserv	0	0
Avgår medel från resultatutjämn. reserv		4 169
Årets balanskravsresultat	**-23 827**	**-29 472**
Synnerliga skäl att inte återställa		21 030
Justerat resultat från föregående år	-8 442	0
Kvar att återställa	**-32 269**	**-8 442**

NOTER (tkr)

14. Förändring övriga avsättningar	**2024**	**2023**
Eda kommun, Sluttäckning soptipp	588	2 157
Eda Energi AB	344	1 702
Eda Bostads AB	-8	6 826
Teknik i Väst AB	127	1 100
S:a förändring övriga avsättningar	**1 051**	**11 785**

15. Reavinst / reaförlust		
Eda kommun	1 347	2 391
Eda Bostads AB	34	0
Valfjället Skicenter AB	1 226	0
Teknik i Väst AB	34	46
Eliminering interna poster	0	0
S:a reavinst / reaförlust	**2 641**	**2 437**

16. Försäljning/avyttring av materiella tillgångar		
Eda kommun, Övrig fsg	2 555	3 715
Eda Bostad	34	3 457
Valfjället	1 797	0
Teknik i Väst AB	34	46
S:a försäljning materiella tillgångar	**4 420**	**7 219**

17. Investeringsbidrag övr ink.		
Kommunen		
Övrig investeringsinkomst	1 385	1 390
S.a investeringsbidrag övr ink.	**1 385**	**1 390**

18. Nyupptagna lån / Statliga investeringsbidrag		
Eda kommun upptaget lån	50 000	150 000
Eda kommun, statl. investeringsb.	924	1 590
Eda Bostads AB	0	10 000
Eda Energi AB	0	0
Valfjället Skicenter AB	0	0
Teknik i Väst AB	0	0
S:a nyuppt. lån/statl. investeringsb.	**50 924**	**161 590**

19. Amortering av långfristiga skulder / Statliga investeringsbidrag		
Eda kommun, statl. investeringsb.	-727	-733
Eda kommun, amortering lån	-750	0
Eda Bostads AB	-4 000	0
Eda Energi AB	0	-920
Valfjället Skicenter AB	-875	-1 000
Teknik i Väst AB	0	0
S:a amort. långfr skulder/statl. invb	**-6 352**	**-2 653**

20. Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående balans	0	0
Årets utgifter	1 070	0
Avskrivningar	-144	0
Utgående balans	**927**	**0**

21. Mark, byggn, tekn. anläggn.		
Koncernen		
Eda kommun	692 388	654 356
Eda Bostads AB	220 746	224 837
Eda Energi AB	1 285	1 433
Valfjället Skicenter AB	4 061	4 209
Teknik i Väst AB	2 028	2 466
Eliminering interna poster	-13 611	-15 954
	906 897	**871 347**

Kommunen		
Fastigheter och anläggningar		
Ingående balans	654 356	464 638
Årets utgifter	65 613	232 420
Avskrivningar	-33 868	-29 931
Årets inkomster	-1 385	-1 390
Omklassifierat från pågående	8 445	0
Årets justering bokfört värde	-773	-3 709
Utgående balans	**692 388**	**654 356**

Specifikation (tkr)	**2024**	**2023**
Mark	0	0
Markreserv	6 999	6 999
Verksamhetsfastigheter	24 496	20 559
Skolfastigheter	146 096	151 928
Servicehus	246 848	216 411
Fritidsfastigheter	17 034	16 894
Va-verkets anläggningar	92 788	85 953
Reningsverkets anläggningar	23 469	24 178
Gator, vägar, allmänna platser	90 326	90 381
Fastigheter för annan verksamhet	173	269
Industri- o hantverkshus	9 493	10 289
Övriga fastigheter o anläggningar	11 671	11 787
Leasade fastigheter	22 995	26 380
	692 388	**662 028**

Finansiell leasing ingår med 22,9 mkr
Genomsnittlig nyttjandetid för mark, byggn, tekn. anläggningar är 30 år.

22. Maskiner och inventarier		
Koncernen		
Eda kommun	68 756	68 749
Eda Bostads AB	1 325	1 122
Eda Energi AB	23 205	25 164
Valfjället Skicenter AB	2 028	2 104
Teknik i Väst AB	1 217	694
	96 531	**97 833**

Kommunen		
Maskiner, inventarier, transportmedel, konstverk och samlingar		
Ingående balans	68 749	61 400
Årets utgifter	11 478	15 418
Årets inkomster	0	0
Avskrivningar	-9 281	-7 309
Årets justering bokfört värde	-2 191	-761
Utgående balans	**68 756**	**68 749**

Specifikation (tkr)		
Maskiner	1 068	1 915
Inventarier	49 048	49 598
Bilar, övriga transportmedel	18 509	17 100
Konstverk o samlingar	89	89
Övriga maskiner och inv	42	47
	68 756	**68 749**

Finansiell leasing ingår med 13,7 mkr
Genomsnittlig nyttjandetid för maskiner och inventarier är 10 år.

23. Pågående investeringar		
Koncernen		
Eda kommun	11 310	8 445
Eda Bostads AB	3 289	17 724
Eda Energi AB	0	0
Valfjället Skicenter AB	0	0
Teknik i Väst AB	0	0
	14 599	**26 169**

Kommunen		
Ingående balans	8 445	0
Årets utgifter	11 310	8 445
Omklassificerat till fastigheter och anläggn	-8 445	0
	11 310	**8 445**

NOTER (tkr)

24. Finansiella anläggningstillgångar	2024	2023
Koncernen		
Eda kommun	22 563	21 718
Eda Bostads AB	725	1 867
Teknik i Väst AB	87	27
Eda Energi AB	5	5
Eliminering interna poster	-10 757	-10 757
	12 622	**12 860**
Kommunen		
Finansiella anläggningstillgångar		
Värdepapper, andelar		
Aktier Eda Bostads AB	2 652	2 652
Aktier Valfjället Skicenter AB	4 005	4 005
Aktieägartillsk. Valfjället Skicenter AB	21 020	21 020
Nedskrivning " Valfjället Skicenter AB	-21 020	-21 020
Aktier Eda Energi AB	4 000	4 000
Teknik i Väst AB	100	100
Aktier KommentusGruppen AB	2	2
Andelar Stiftelsen Glaskogen	9	9
Andelar Kommuninvest ek förening	8 299	7 453
Visit Värmland	44	44
Inera	43	43
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	576	576
Långfristiga kapitalplaceringar	0	0
Långfristiga fordringar		
Eda Golfklubb	2 833	2 833
S:a finans. anl. tillgångar kommun	**22 563**	**21 718**

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemission för Eda kommun. Eda kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår till 10 988 900 kr.

25. Bidrag till infrastruktur		
Kommunen		
Ombyggnad länsväg 631 i Korterud	2 575	2 575
Ombyggnad Riksväg 61	26 480	26 480
Summa	29 055	29 055
Upplösning	8 187	7 025
S:a bidrag till infrastruktur	**20 868**	**22 030**

Bidragens tid för upplösning är 25 år

26. Exploateringsmark o förråd		
Koncernen		
Eda kommun	4 915	4 915
Eda Energi	475	290
Valfjället	342	199
Teknik i Väst AB	1	0
	5 733	**5 404**
Kommunen		
Bostadsmark under exploatering	4 915	4 915
S:a exploateringsmark o förråd	**4 915**	**4 915**

27. Kortfristiga fordringar	2024	2023
Koncernen		
Eda kommun	63 645	76 103
Eda Bostads AB	11 680	11 717
Valfjället Skicenter	1 286	2 343
Eda Energi AB	1 534	2 362
Teknik i Väst AB	5 143	3 401
Eliminering interna poster	-12 442	-5 403
	70 846	**90 522**
Kommunen		
Kundfordringar	7 172	12 986
Interimsfordringar	20 607	17 224
Momsfordran	6 129	7 008
Kommunal fastighetsavgift	21 274	17 995
Skatteverket	689	408
Upplupna generella statsbidrag	0	0
Upplupna riktade statsbidrag	688	640
Upplupna skatteintäkter	6 132	18 840
Övriga fordringar	955	1 001
	63 645	**76 103**

28. Kortfristiga placeringar		
Andel av pensionsstiftelse kpgs	6,60%	6,40%
Investerat i stiftelse	18 528	18 528
Ack avkastning	11 455	7 844
Säkrade pensionsförpliktelser	-7 872	-6 797
	22 111	**19 575**

29. Kassa och bank		
Koncernen		
Eda kommun	57 027	38 025
Eda Bostads AB	22 210	17 380
Valfjället Skicenter AB	290	179
Eda Energi AB	7 584	4 578
Teknik i Väst AB	0	0
Eliminering av interna poster	-29 795	-22 179
	57 346	**37 983**
Kommunen		
Westra Wermlands Sparbank	57 027	37 827
Skandinaviska Enskilda Banken	0	198

NOTER (tkr)

30. Avsättningar	**2024**	**2023**
Koncernen		
Eda kommun, pensioner	64 118	49 011
Eda kommun, återställande av soptipp	3 256	3 844
Eda Energi AB, uppskjuten skatt	15 995	15 651
Eda Bostads AB, uppskjuten skatt	4 854	4 846
Eda Bostads AB, obeskattade reserver	6 838	6 838
Teknik i Väst AB, bokslutsdisposition	602	475
	95 663	**80 666**
Kommunen, förändring pensionsavsättning		
Ingående avsättning	49 011	33 985
Pensionsutbetalningar	-1 563	-1 301
Nyintjänad pension	9 694	10 729
Ränte- o basbeloppsuppräkningar	4 032	2 655
Övrig post	-7	10
Förändring av löneskatt	2 950	2 934
Utgående avsättning	**64 118**	**49 011**
Kommunen, specifikation pensionsavsättning		
Förmånsbestämd ÅP	39 818	28 727
Ålderspension PA-KL	10 617	10 037
Pension till efterlevande	0	0
Visstidspensioner	1 164	678
Löneskatt avsättning	12 518	9 568
Utgående avsättning	**64 118**	**49 011**
Politiker	1	1
Aktualiseringsgrad	95%	95 %

31. Långfristiga skulder		
Koncernen		
Eda kommun*	371 686	324 365
Eda Bostads AB	115 000	119 000
Valfjället Skicenter AB	2 375	3 250
Eda Energi AB	12 000	12 000
Teknik i Väst AB	3 000	3 000
Eliminering interna poster	-13 611	-15 954
	490 450	**445 661**

**3 016 tkr avser överskott VA som ska återföras inom 3 år.*
5 381 tkr avser anslutningsavgifter som periodiseras över anläggningens livstid.

32. Kortfristiga skulder		
Koncernen		
Eda Kommun	146 856	137 385
Eda Bostads AB	77 941	75 391
Valfjället Skicenter AB	1 962	2 796
Eda Energi AB	2 093	2 179
Teknik i Väst AB	5 056	2 924
Eliminering interna poster	-42 207	-27 582
	191 701	**193 093**

Kommunen	**2024**	**2023**
Leverantörsskulder	25 570	28 362
Anställdas skatter och intresseavdrag	6 134	6 205
Upplupna sociala avgifter	8 129	7 833
Interimsskulder	13 593	15 597
Semesterlöneskuld	22 974	22 068
Upplupna löner inkl sociala avgifter	4 838	3 873
Momsskuld	2 156	2 459
Förutbetalda generella statsbidrag	3 471	0
Förutbetalda riktade statsbidrag	4 855	4 784
Uppl pensionsskuld, individuell del	11 650	11 425
Uppl löneskatt på pensionskostn ind del	2 827	2 772
Övriga kortfristiga skulder	40 659	32 007
S:a kortfristiga skulder kommun	**146 856**	**137 385**

33. Pensionsförpliktelser		
Kommunen		
Ansvarsförbindelse		
Ingående ansvarsförbindelse	180 938	178 585
Pensionsutbetalningar	-10 974	-8 974
Ränte- o basbeloppsuppräkning	11 381	11 706
Förändring av löneskatt	1 034	459
Aktualisering m m	3 858	-838
Utgående ansvarsförbindelse	**186 238**	**180 938**

34. Ansvarsförbindelser		
Koncernen		
Eda kommun, Länsstyrelsen	15 700	15 700
Eda Bostads AB	340	314
	16 040	**16 014**

35. Operationella och finansiella leasingavtal, kommunen		
Operationell leasing		
Minimileaseavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	0	0
1-5 år	717	944
Finansiell leasing		
Inventarier		
Redovisat värde inventarier	13 681	11 649
Totala minimileasavgifter	14 861	10 254
Nuvärde minimileasavgifter	13 157	9 445
Förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	1 344	0
1-5 år	11 812	9 445
Fastigheter		
Redovisat värde fastigheter	22 995	26 380
Totala minimileasavgifter	23 657	27 137
Nuvärde minimileasavgifter	22 545	25 942

36. Borgensåtaganden	**2024**	**2023**
Koncernen		
Eda kommun		
Borgensåtag. Eda Bostads AB	171 700	175 700
Borgensåtag. Eda Energi AB	12 000	12 000
Borgensåtag. Teknik i Väst AB	3 375	3 000
Borgensåtag. Valfjället Skicenter AB	2 375	3 250
Övriga förpliktelser	562	614
	190 012	**194 564**

Kommunen
Under året har inga utbetalningar skett avseende borgensansvar.

Eda kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Eda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 095 707 587 kronor och totala tillgångar till 603 619 952 803 kronor. Eda kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 551 146 383 och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 553 292 892 kronor.

37. Finansiella skulder	**2024**	**2023**
Kommunen		
Lån i banker och kreditinstitut		
Genomsnittlig upplåningsränta	3,07%	3,05%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,15 år	2,95 år
Låneskuldens förfallostruktur		
Inom 1 år	40 000	20 000
1-2 år	40 000	80 000
2-3 år	59 500	90 000
3-4 år	59 750	50 000
4-5 år	50 000	0
5-6 år	40 000	0
tills vidare	20 000	20 000
	309 250	**260 000**

38. Upplysning om upprättade särredovisningar
Följande särredovisningar har upprättats:
VA-verksamheten
Särredovisning som upprättats enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. VA-verksamheten redovisade ett underskott på 3 211,2 tkr år 2024, och har bokförts som en minskad skuld till VA-kollektivet. Särredovisningen återfinns på sida 39 i årsredovisningen

Avfallsverksamheten
Särredovisning har upprättats för avfallsverksamheten. Kollektivet har inga balanserade överuttag år 2024 därmed belastar hela avfallsverksamhetens underskott på -1 736,4 tkr kommuns resultat och egna kapital år 2024. Särredovisningen finns på sida 40 i årsredovisningen

Driftredovisning (tkr)

	Urspr. ram	Tilläggs-anslag	Total budget	Utfall	Budgetav-vikelse
Kommunstyrelsen	***43 000***	***0***	***43 000***	***42 651***	***349***
Gemensam förvaltning	35 052		35 052	34 350	702
Politisk verksamhet	6 164		6 164	5 611	553
Infrastruktur, näringsliv m m	1 484		1 484	1 325	159
Fritid och kultur	300		300	300	0
Finansiering	0		0	9	-9
Jämförelsestörande	0		0	1 057	-1 057
Bildning	**264 470**	**0**	**264 470**	**259 538**	**4 932**
Bildningsnämnden	300		300	342	-42
Gemensam förvaltning	73 489		73 489	69 392	4 097
Musikskola	3 315		3 315	2 808	507
Förskoleverksamhet o skolbarnsomsorg	18 574		18 574	18 972	-398
Grundskola inkl grundsärskola	123 884		123 884	124 210	-326
Gymnasieskola inkl gymnasiesärskola	39 400		39 400	38 554	846
Vuxenutbildning o övrig utbildning	5 508		5 508	5 230	278
Vård o omsorg	0		0	30	-30
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Vård och stöd	**271 586**	**0**	**271 586**	**293 480**	**-21 894**
Socialnämnden	300		300	417	-117
Gemensam verksamhet	12 307		12 307	14 458	-2 151
Vård och omsorg	167 507		167 507	168 302	-795
Individ- och familjeomsorg	46 444		46 444	52 606	-6 162
LSS/Psykiatri	45 028		45 028	57 696	-12 668
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Samhällsbyggnad	**68 198**	**0**	**68 198**	**66 556**	**1 642**
Servicenämnden	300		300	326	-26
Gemensamma Lokaler	1 530		1 530	3 505	-1 975
Gemensam verksamhet	12 214		12 214	9 568	2 646
Gator, vägar, parker	16 986		16 986	18 573	-1 587
Räddningstjänst	13 231		13 231	13 043	188
Fritidsverksamhet	16 710		16 710	15 315	1 395
Särskilt riktade insatser	10 004		10 004	7 734	2 270
Flyktingmottagande	-293		-293	-1 727	1 434
Vatten och avlopp	0		0	0	0
Avfallshantering	-1 000		-1 000	1 739	-2 739
Övrig verksamhet	-1 484		-1 484	-1 519	35
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Miljö och hälskoskyddsnämnd	**4 657**		**4 657**	**4 548**	**109**
Myndighetsnämnden	160		160	145	15
Fysisk/teknisk planering	788		788	942	-154
Miljö- och hälsoskydd	3 709		3 709	3 462	248
Summa nämnder	**651 911**	**0**	**651 911**	**666 774**	**-14 863**
Finansförvaltningen	**-4 826**		**-4 826**	**6 790**	**7 959**
Finansiering	-4 826		-4 826	6 790	7 959
Verksamhetens nettokostnader	**647 085**	**0**	**647 085**	**653 989**	**-6 904**
Skatter och avgifter	-648 460		-648 460	-653 620	5 160
Summa / resultat	**-1 375**	**0**	**-1 375**	**19 944**	**-21 319**

Driftredovisning per verksamhet

	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024	Utfall 2023
SERVICEVERKSAMHET	41 079	42 628	-1 549	38 492
POLITISK VERKSAMHET	7 224	6 836	388	6 853
INFRASTRUKTUR, SKYDD M M	43 915	43 201	714	38 761
FRITID OCH KULTUR	20 325	18 422	1 903	19 034
PEDAGOGISK VERKSAMHET	260 855	256 360	4 495	261 595
VÅRD OCH OMSORG	271 286	293 091	-21 805	274 105
SÄRSKILT RIKTADE INSATSER	9 711	6 007	3 704	5 820
AFFÄRSVERKSAMHET	-2 484	204	-2 688	-3 542
FINANSIERING	-653 286	-646 806	-6 481	-612 871
	-1 375	**19 944**	**-21 319**	**28 246**

Investeringsredovisning (tkr)

	Total budget	Redovisning: Inkomst	utgift	Avvikelse	*Nettoredovisat föregående år*
Serviceverksamhet*	97 538	-1 385	53 278	45 645	*117 665*
Infrastruktur, skydd mm	3 805	0	6 343	-2 537	*17 787*
Fritid och kultur	3 144	0	396	2 747	*1 775*
Pedagogisk verksamhet	5 259	0	1 031	4 228	*593*
Vård och omsorg	4 950	0	2 974	1 976	*887*
Särsk riktade insatser	0	0	102	-102	*0*
Affärsverksamhet*	35 697	0	17 510	18 187	*21 173*
	150 394	**-1 385**	**81 635**	**70 144**	***159 880***

* Serviceverksamhet består främst av kommunens lokaler, både egna och inhyrda. I mindre omfattning även möbler, informationsteknologi med mjukvara och personbilar.

Affärsverksamhet består av vattenförsörjning, avlopp- och avfallshantering samt fjärrvärme. I mindre omfattning även industrifastigheter och skogsdrift.

Investeringsprojekt 2024	Budget	Redovisat	Kvar av budget
Större investeringsprojekt			
1001 - Renovering stall Norra Mon	1 143,8	259,5	884,3
1004 - Ombyggn Kopparen 11	500,0	5,5	494,5
1007 - Säker busshpl Gärdesskolan	4 000,0	4 263,7	-263,7
1008 - Omklrum Gränshallen	2 000,0	0,0	2 000,0
1009 - Sorteringsrum	5 000,0	107,2	4 892,8
1010 - Skolan 7, enl lokalplan	7 796,9	4 282,0	3 514,9
1011 - Omklrum brandstn Chberg	2 500,0	0	2 500,0
1012 - Gärdesskolan kök/omklrum mm	2 500,0	1 392,8	1 107,2
1013 - LSS-boende	3 000,0	0	3 000,0
1014 - Valfjället, kök/persrum/soph	0	60,9	-60,9
1286 - Energioptimering	5 379,2	3 778,8	1 600,4
1399 - Korsn. åtg Rv61/Rastavägen	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2
1805 - Demensboende Cbg	43 571,2	32 768,1	10 803,1
2736 - Nytt admsystem VoS	2 966,9	1 679,4	1 287,5
Större investeringar VA/Renhållning			
1101 - Spillvattenrening Noresund	907,3	551,1	356,2
1102 - VA-försörjning Haganäset	7 000,0	386,7	6 613,3
Investeringsram Fastighet	**22 579,6**	**4 818,8**	**17 760,8**
1212 - Ombyggn hemkunsk Hiernesk		*26,3*	
1223 - Ventilationsopt Violen		*37,5*	
1225 - Golv/förråd Gärdeshallen		*966,6*	
1227 - Förråd skolor/förskolor		*135,2*	
1228 - Ventilation Vita Villan		*3,8*	
1229 - Hårdgjord yta konstgräsplan		*350,5*	
1230 - Gamla VA-verket Chberg		*153,8*	
1231 - Skogsborg 8		*304,4*	
1232 - Varmvatten Gränshallen		*224,6*	
1234 - Skyddsrum		*154,2*	
1235 - Tak Blåsippan		*420,7*	
1236 - Laddare elbilar		*245,1*	
1237 - Utrustning idrottshallar		*23,2*	
1239 - Belysning Tallmon		*244,0*	
1294 – Tak o toaletter kommunhus		*1 528,9*	
Investeringsram Gata / Park	**9 143,8**	**7 428,2**	**1 715,6**
1301 - Underhåll GC-vägar		*158,4*	
1302 - Återställ gata e VA-sanering		*1 343,3*	
1304 - Beläggning		*3 493,6*	
1308 - Gatubelysning		*505,3*	
1309 - GC Skogsvägen		*459,6*	
1310 - GC-väg etapp 1 och 2		*535,9*	
1311 - GC-väg Gärdesskolan		*932,1*	
Investeringsram VA	**25 262,8**	**14 224,1**	**11 038,7**
1401 - Dagvattensanering		*163,2*	
1402 - Styr o regler, ny/ombyggnad		*150,0*	
1407 - VA-sanering		*3 560,4*	
1411 - Reservvattentäkt, utredning		*265,7*	
1412 - Slampress Åfs arv		*5 370,6*	
1413 - Driftoptimering Cbg/Åfs		*163,1*	
1415 - Skillingsfors vattenverk		*2 144,0*	

1416 - Digitala vattenmätare		*748,3*	
1417 - Tak reningsverk Åmotfors		*67,3*	
1419 - Eternitsanering		*76,7*	
1420 - Energioptimering VA		*44,0*	
1421 - Hökedalen materialupplag		*269,8*	
1422 - Byte Scadasystem		*1 177,4*	
1425 - Nya serviser		*23,6*	
Investeringsram Renhållning	**2 526,7**	**2 244,0**	**282,7**
1502 - Insamlingssystem matavfall		*17,6*	
1506 - Obligatorisk matutsortering		*698,7*	
1507 - Containrar ÅVS		*588,5*	
1509 - Kulvert Lunden		*939,2*	
Investeringsram Räddningstjänst	**1 330,6**	**190,9**	**1 139,7**
2101 - Räddningstjänstutrustning		*190,9*	
Investeringsram Fritid och Kultur	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Investeringsram KLS	**379,4**	**356,3**	**23,1**
2302 - Kommersiellt bredband		*186,4*	
2303 - Ny server		*169,9*	
Investeringsram Kostsektionen	**3 332,0**	**529,1**	**2 802,9**
2401 - Köksutrustning		*529,1*	
Investeringsram Miljö och Bygg	**100,0**	**88,0**	**12,0**
2501 - Integration Bygg-R		*88,0*	
Investeringsram Bildning	**2 259,0**	**1 031,4**	**1 227,6**
2600 - Investeringsram Bildning		*685,3*	
2601 - Inventarier Fsk/Grundsk		*92,1*	
2602 - Lekutrustn Gärdesskolan		*4,7*	
2605 - Idrottsredskap Gärdeshallen		*249,3*	
Investeringsram Socialnämnden	**1 983,5**	**1 187,7**	**795,8**
2700 - Investeringsram Socialnämden		*306,0*	
2701 - Inventarier Demensboende		*602,9*	
2702 - Utbyte vårdsängar		*278,9*	
Summa Investeringar	**150 393,7**	**80 249,4**	**70 144,3**

För projekt 1399 så kommer den i budget negativa avvikelsen balanseras över tid då fakturering kommer ske. Av årets investeringsbudget på 150 393,7 tkr avser 94 993,7 tkr omföringar från föregående år. Projekt 1805 ”Demensboende Cbg” startades 2020 och har haft en sammanlagd budget på 205,6 miljoner kronor. Fram till och med 2024-12-31 har 194,8 miljoner kronor nyttjats, resterande del behöver ligga kvar i budget under garantiperioden framåt. Ombyggnation av fastigheten Skolan 7 färdigställs i etapper, arbete kommer att fortgå här under ytterligare något år.

VA-VERKSAMHETEN

RESULTATRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Verksamhetens intäkter	27 880	22 340
Verksamhetens kostnader	-20 068	-16 572
Avskrivningar	-5 070	-4 567
Verksamhetens nettokostnader	***2 742***	***1 201***
Finansiella kostnader	-2 742	-1 201
Årets resultat	**0**	**0**

Verksamhetens intäkter			
	Konsumtionsavgifter	26 651	21 696
	Intern överföring slam	554	545
	Anslutningsavgifter	148	136
	Övr intäkter	527	-37
		27 880	**22 340**
Verksamhetens kostnader			
	Köp av verksamhet TiVAB	-16 226	-12 741
	Anläggn mtrl	0	-4
	Entr o konsulttjänster	-42	-36
	Övr verksamhetskostn	-3 366	-3 362
		-19 634	-16 143
	Fördeln kostn SB-förvaltn (8%)	-354	-349
	Fördeln kostn KL-förvaltn	-80	-80
		-20 068	**-16 572**

BALANSRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Fastigheter och anläggningar	116 257	110 131
Summa tillgångar	**116 257**	**110 131**
Skulder och eget kapital		
Avräkningspost Eda kommun	113 241	103 904
Skuld till VA kollektivet	3 016	6 227
Årets resultat	0	0
Summa skulder och eget kapital	**116 257**	**110 131**

Överskott/underuttag
VA kollektivet ska vara självfinansierat och över/underuttag ska återföras till kollektivet inom tre år. År 2024 har 3 211,3 tkr bokförts som en minskad skuld till VA kollektivet. Resterande del av VA verksamhetens resultat, 0 tkr, avser oreglerad verksamhet och ingår i Eda kommuns resultat år 2023. Skulden till VA-kollektivet kommer under 2025 regleras genom att 2 418 tkr budgeteras som reglering av VA-intäkter för ett nollresultat, därutöver driftkostnader av engångskaraktär.

Fondering för nyinvesteringar
Om brukningsavgifterna överstiger kostnaderna kan medel sättas av för fondering till nyinvesteringar. År 2016 fonderades 195 tkr till nyinvesteringar.

Periodisering anslutningsavgifter
Anslutningsavgifter ska periodiseras över anläggningens avskrivningstid för att finansiera investeringar i anläggningen. År 2024 har 562,3 tkr satts av för periodisering av anslutningsavgifter.

RENHÅLLNING

RESULTATRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Verksamhetens intäkter	17 755	13 292
Verksamhetens kostnader	-18 294	-15 353
Avskrivningar	-954	-651
Verksamhetens nettokostnader	***-1 493***	***-2 712***
Finansiella kostnader	-244	-130
Årets underskott att balansera	**-1 736**	**-2 842**

Verksamhetens intäkter			
Konsumtionsavgifter		14 761	12 171
Övriga intäkter		2 994	1 120
		17 755	**13 292**
Verksamhetens kostnader			
Köp av verksamhet TiVAB		-17 039	-16 233
Köp av verksamhet övr		-4	0
Övr verksamhetskostn		-440	1 679
		-17 483	-14 554
Fördeln kostn SB-förvaltn (4%)		-731	-718
Fördeln kostn KL-förvaltn		-80	-80
	2024		
Övr adm kostn	-80		
		-18 294	**-15 353**

Överskott/underuttag

Kollektivet ska vara självfinansierat och över/underuttag ska återföras till kollektivet inom tre år. År 2024 finns ingen skuld till avfallskollektivet. Hela avfallsverksamhetens resultat, -1 736,4 tkr, ingår i Eda kommuns resultat år 2024.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31/12	8 412	8 499	8 535	8 490	8 550
Skattesats kommunen, kr	22,27	22,27	22,27	22,27	22,27
Skattesats Regionen, kr	11,68	11,68	11,68	11,68	11,68
Årets resultat, tkr	-19 944	-28 246	5 458	20 508	12 276
Budgetavvikelse	-21 319	-28 246	-3 844	14 863	3 904
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, och generella bidrag %	102,0	104,0	99,1	96,3	97,4
Nettokostnad per invånare, kr	79 268	77 119	76 794	65 341	62 381
Nettoinvesteringar, tkr	80 250	159 880	94 236	38 159	75 362
Långfristiga skulder, tkr	371 686	324 365	174 702	152 871	120 180
Soliditet, %	39,3	42,4	47,7	58,0	58,5
Soliditet inkl pensionsåtagande, %	19,9	22,2	30,9	31,6	30,1
Balanslikviditet, %	101	87	116	112	100
Borgens- och ansvarsförbindelser, inkl åtagande för pensionsförpliktelser, tkr	389 575	391 202	380 821	393 285	399 979

Redogörelse över kommunens pensionsförpliktelse	**tkr**
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	64 118
Ansvarsförbindelser - pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar	186 238
Finansiella placeringar, bokfört värde	22 111
Totala förpliktelser / Finansiella placeringar	228 244
Finansiella placeringar, marknadsvärde	0
Aktualiseringsgrad	95 %

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Årets verksamhet

Ekonomi och planering
Arbetet med sammanställning och färdigställande av den strategiska planen, årsredovisning, delårsrapport och prognoser har utgjort en väsentlig del av arbetet under året.

Ekonomi och planering hanterar den löpande ekonomiadministrationen i två av kommunens bolag, Valfjällets Skicenter AB och Eda Energi AB.

Under 2024 har ett arbete inletts med implementering av SKR:s ”Prislappsmodell” i budgetprocessen vilket har tagits emot positivt både i verksamheten och hos politiken. Med tanke på de ekonomiska utmaningarna som har funnits och i flera fall fortfarande finns i våra verksamheter har avdelningen arbetat nära både politik och verksamhet för att stötta i analys- och uppföljningsarbete.

IT-funktionen
IT –funktionen är en samverkansfunktion för IT-relaterade frågor för Arvika och Eda kommuner. Funktionen ska stödja koncernerna genom att erbjuda en användarvänlig, stabil och säker IT-miljö, med efterfrågade relevanta IT-tjänster. Funktionen ska bidra med att skapa förutsättningar för att koncernerna utvecklas med stöd av digitala lösningar för effektivisering eller innovation.

IT-samverkan mellan kommunerna fungerar mycket bra och utvecklas enligt plan.
Vi har hittills haft få incidenter kopplade till IT trots det tuffa omvärldsläget med ökad risk för cyberhot. Verksamheten har i övrigt bedrivits enligt plan.

Turism, Information och Administration
I avdelningens ansvar ingår att hantera kommunens och några av de kommunala bolagens posthantering, registrering och diarieföring av handlingar samt sköta kommunarkivet och arkivtjänster. Dessutom ingår administration kring politiska sammanträden och att ge service till politiken. Avdelningen samordnar och leder utredningsinsatser enligt direktiv och koordinerar kommunens dataskyddsarbete.

Medborgarkontoret är kommunens ansikte utåt och ansvarar för kundtjänst till medborgare, inklusive information, service och vägledning i kommunala ärenden. I TIA-avdelningens uppdrag ingår ansvar för kommunens besöksnäring, informationsverksamhet, övergripande hållbarhetsarbete, kvalitetsarbete, EU-frågor och omvärldsbevakning. Arbetet fokuserar på att aktivt, strategiskt och i samverkan med andra aktörer göra kommunen attraktiv.

De viktigaste händelserna hittills i år:

Turism och näringsliv har, tillsammans med flera aktörer inom handel och besöksnäring, genomfört projektet Destination Eda. Projektet är finansierat av Leader 7-sam Värmland. Målet är att etablera Eda som en attraktiv destination där besökare vill stanna längre. En längre film och en kortare variant har skapats, anpassade för sociala medier, fysiska skärmar och webben. Förhoppningen är att knyta fler samarbetspartners till projektet.

Arbetet med att ta fram en ny grafisk profil för kommunen pågår. Merparten av arbetet utförs i egen regi men med stöd av en extern kommunikationsbyrå. Detta för att ta fram en grund som sedan kan implementeras på nytt intranät och ny webbplats.

Under det första halvåret har avdelningen omstrukturerat arbetsuppgifter på grund av Europaparlamentsvalet. En effektiv organisation med 60 personer, inklusive röst-

mottagare, säkerställde en smidig och rättvis valprocess. Processerna för förtidsröstning, valdag och onsdagsräkning utfördes korrekt, och många röstmottagare vill delta igen. Valet genomfördes rättssäkert och godkändes av Länsstyrelsen Värmland. Utvärdering med involverade har genomförts och förbättringar har följts upp. Avdelningen fortsätter att förbättra processerna för att möta ökade krav på valadministration.

Eda deltar, tillsammans med Arvika och Årjängs kommuner, i projektet Ledningssystem för informationssäkerhet. Målet med projektet är att förbättra kommunens förmåga att hantera sina informationstillgångar och införa ett systematiskt arbetssätt. Kompetensen inom verksamheterna ska stärkas för att bättre kunna identifiera sårbarheter och risker samt utveckla lämpliga åtgärder. Dessutom ska kommunkoncernen få de förutsättningar som krävs för att uppfylla framtida lagkrav inom informationssäkerhet och hantering av personuppgifter.

Ett samverkansprojekt pågår tillsammans med Arvika, Årjäng och Säffle kommuner för införande av ett e-arkiv. Under 2024 låg fokus på att höja kunskapsnivån för att införa och driva e-arkiv samt besluta om samverkansform och typ av e-arkivslösning. Planen för 2025 är att genomföra en upphandling av system. Därefter ska det bedrivas ett pilotprojekt, en vägledande modell skapas och ett e-arkiv införas i samtliga fyra kommuner.

Verksamheterna arbetar aktivt enligt handlingsplanen för kommunens miljö- och energiplan. Bland annat har implementeringen av Agenda 2030 påbörjats genom en planerad utbildning för chefer och politiker. Revideringen av hållbarhetsstrategin pågår.
Revidering av hållbarhetsstrategin fortgår. Arbetet med kommunens våtmarksplan har startat och underlaget har skickats till en extern konsult.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Befolkning	Antal invånare	8 412 1)	8 540	-
Arbetslöshet	%	6,1 2)	7,1	-
Sjukfrånvaro kommunen	%	6,51 3)	5,5	6,0
Sjukfrånvaro kommunlednings-stab	%	1,02 4)	1,8	1,5
Frisknärvaro kommunen	%	49,30 5)	60	50
Frisknärvaro kommunlednings-stab	%	66,67 5)	70	70

1) Målet uppnås inte. Rapporter visar att befolkningen i kommunen kommer att minska framöver.
2) Total andel arbetslösa i åldern 16 – 65 år per 31 december 2024. Målet uppnås.
3) Sjukfrånvarotalen ökade något på kommunnivå från 2023 till 2024 och målet för 2024 nås inte. En bidragande faktor till de ökade sjukfrånvarotalen under 2024 är att vi ser en negativ utveckling på årsbasis framförallt inom vård och stöd. Dessutom var sjuktalen ovanligt höga under tredje kvartalet vilket även det påverkar negativt på årsbasis.
4) Sjuktalen för kommunledningsstaben når målen för 2024.
5) Frisknärvaron är andelen anställda utan någon sjukanmälan. Målet uppnås inte för kommunen men för kommunledningsstaben.

Personalavdelningen
Personalavdelningen ansvarar för strategisk och operativ personalledning. Avdelningen är den centrala funktionen för personalfrågor, arbetsgivarfrågor och löneadministration. Den största delen av arbetsinsatserna inom avdelningen är att stödja kommunens verksamheter och bolag med lag och avtalstolkning, förhandlingsverksamhet, rehabilitering, pension och lönefrågor. Även flertalet övergripande arbetsgivaruppgifter sorterar under avdelningen som t ex tvisteförhandlingar, företagshälsovård, friskvård, chefsutbildningar och utarbetande av

riktlinjer och policys. Hit hör även övergripande ansvar för verksamhetsmålen att skapa goda förutsättningar för en god arbetsmiljö för medarbetarna, ökad jämställdhet och mångfald samt att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Under 2024 har det bland annat varit en stor omorganisation inom bildnings verksamhetsområde vilket lett till att personalavdelningen fått fokusera på att stötta verksamheten i den processen.

Näringsliv
Ett bra företagsklimat är viktigt för utvecklingen av Eda kommun. Med ett bra företagsklimat skapas det förutsättningar för att starta, behålla och utveckla framgångsrika företag. Fler invånare kommer i arbete och skatteintäkterna ökar.

Under året ha vi genom diverse företagsbesök och kontakter med kommunens företagare samlat på oss en förståelse för våra företags möjligheter och hot. Vi har bjudit in till olika typer av möten och träffar där både näringsliv, politiker och tjänstepersoner möts för att öka samsynen kring vilka förändringar som bör prioriteras. Ett arbete kring ökad samverkan mellan skola och näringsliv har etablerats.

Vi har haft en gemensam utbildningsaktivitet om AI (artificiell intelligens) för kommunens chefer och näringslivet.

Från och med 2023 deltar Eda kommun i SKR:s sk insiktundersökning som mäter kommunens myndighetsutövande. Fem olika myndighetsområden mäts. Till skillnad från Svenskt Näringslivs undersökning av företagsklimatet mäts här endast företag som haft kontakt med kommunen och resultatet kan fortlöpande användas som ett verktyg för förbättringsarbete i kommunens myndighetsutövning. Under vårt första mätår 2023, fick Eda kommun ett NKI index på 71, vilket enligt SKR är ett högt resultat.

I Svenskt Näringslivundersökning om företagsklimatet 2024 hamnade vi på plats 160 av 290 kommuner och är en liten nedgång, från ifjol då vi intog plats 150, den högsta placering kommunen har haft sedan enkätundersökningen startades.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-1 567	-2 181	*614*	-1 440	
Kostnader	44 567	44 832	*-265*	44 950	
Nettokostnader	**43 000**	**42 651**	***349***	**43 510**	**42 357**
Avvikelse mot budget		**349**			
Kommunchef	2 726	3 954	*-1 228*	3 493	
Ekonomi	5 951	5 071	*880*	6 144	
IT	10 771	10 820	*-49*	8 882	
Turism, Info, Adm	13 629	13 334	*295*	14 015	
HR	8 503	8 216	*287*	9 579	
Näringslivsenheten	1 420	1 257	*163*	1 397	

Kommunledningsstaben redovisar sammantaget ett överskott gentemot budget på 349 tkr.

Kommunchef
Redovisar ett underskott på 1 228 tkr. Anledningen till överskottet är en reserverad post i ett rättsärende där överprövning pågår.

Ekonomi och planering
Totalt visar ekonomi och planering ett överskott på 880 tkr. Det positiva resultatet beror till på vakanser, en controllertjänst på helår samt ytterligare en under 4 månader.

IT-avdelningen
Underskott 49 tkr, beror främst på ökade licenskostnader.

Turism, Information och Administration

Avdelningens verksamhet visar ett budgetöverskott med 295 tkr. Överskottet beror på att kommunstyrelsens anslag för oförutsett inte nyttjats.

Personalavdelningen
Personalavdelningen redovisar ett överskott på 287 tkr. Utfallet beror främst på direktivet om allmän restriktivitet för kommunens alla verksamheter som bland annat inneburit återhållsamhet gällande chefsutbildningar mm.

Näringsliv
Verksamheten redovisar ett överskott mot budget på ca 160 tkr, främst då finansiering i olika sammanhang försöks lösas gemensamt med andra aktörer.

Framtiden

Ekonomi och planering
Arbetet med att effektivisera och automatisera ekonomiprocessen fortskrider. Vi har dock fortfarande kvar en del manuella processer som är tidskrävande, inte minst i samband med sammanställning texter och material till delårs- och årsbokslut. Införandet av SKR:s ”Prislappsmodell” har underlättat i budgetarbetet även om vi inte fullt ut satt alla rutiner och processer kring denna.

IT-funktionen
SKR pekar på att kommuner måste accelerera sin digitala omställning. Omställningen innebär en ökad användning av digitala lösningar, välfärdstjänster och förändrade arbetssätt vilket kommer vidga IT-funktionens verksamhetsuppdrag.

Vi behöver fortsätta utveckla organisationen för att stödja våra koncerners behov i den digitala omställningen. IT-funktionens målsättning är att bygga EN ny gemensam IT-miljö, anpassad för flera kommuner, som kommer förenkla och tydliggöra vad som ska levereras och där begränsande gamla digitala arv kan rättas till. Genom en gemensam IT-miljö skapas förutsättningar för gemensamma verksamhetssystem, dels för att minska sårbarheten på kompetens men även för att kunna skapa kostnadseffektivare produktionsmiljöer.
Ett annat område att utveckla kan vara och erbjuda efterfrågade IT-tjänster baserade på en gemensam tjänstekatalog för koncernerna.

Turism, Information och Administration
Visit Värmland och arbetet med turismfrågor i länet genomgår en omorganisering. Region Värmland tar över ansvaret för besöksnäringen och Visit Värmland omvandlas till ett regionalt bolag. Kommunen är medlem i Visit Värmland och bidrar ekonomiskt till verksamheten. Det är dock oklart hur detta beslut kommer att påverka samarbetet med andra kommuner i länet och det ekonomisks bidragets storlek.

Under 2025 ska ett nytt intranät för hela kommunen implementeras i samarbete med en extern byrå. Grunden finns redan på plats då bildning redan infört ett nytt. TIA-avdelningen har också undersökt olika alternativ till ett nytt webbpubliceringsverktyg för att skapa en mer tilltalande och användarvänlig webbplats för eda.se Planen är att påbörja detta projekt under 2025, när intranätet är i drift.

Valkansliet har påbörjat arbetet med de allmänna valen 2026 och valnämnden har beslutat om vallokaler. Under 2025 deltar kommunen i ett valnätverk samordnat av Sveriges kommuner och regioner. Nätverket, som startade hösten 2024 och avslutas efter valet 2026, fokuserar på valadministration och valets genomförande för att säkerställa trygga och rättssäkra val.

Avdelningen arbetar ständigt med att utveckla verksamheten. Mina meddelanden är namnet på den myndighetsgemensamma infrastrukturen för säker digital post som digitaliseringsmyndigheten ansvarar för. Kommunen undersöker möjligheterna att skicka digital post och följer utvecklingen av dessa tjänster noggrant. Under hösten 2025 kommer arbetet att påbörjas tillsammans med Arvika kommun.

Det är viktigt att arbetet med hållbarhetsfrågor genomsyrar organisationen och är långsiktigt för att lyckas. För att uppnå framgång inom hållbar utveckling behöver kommunen, förutom ekologisk hållbarhet, även fokusera på social och ekonomisk hållbarhet. Dessa aspekter bör kopplas till de globala målen, Agenda 2030 och Värmlandsstrategin.

Personalavdelningen
En av de viktigaste frågorna att arbeta med på avdelningsnivå är fortsatt digitalisering men syfte att HR- och löneprocesserna ska bli än mer användarvänliga för medarbetare, chefer m. fl.

På kommunövergripande nivå är kompetensförsörjning den största utmaningen. För att möta denna utmaning behöver vi arbeta brett med att skapa möjligheter till ett långt arbetsliv med en god arbetsmiljö, lönebildning, förmåner och att vara en attraktiv arbetsgivare. Att rekrytera och behålla personal är av yttersta vikt. En pusselbit i detta är företagshälsovård och fortsatt personalutveckling i form av olika typer av utbildningar. Inom dessa områden bedöms det framöver behöva tillföras ytterligare resurser.

Bildningsnämnden

Beskrivning av verksamhetsområdena

Bildningsnämnden ansvarar för förvaltning och utveckling av flera olika verksamheter inom bildning, utbildning och kulturskola. Nämnden arbetar utifrån det övergripande styrdokument som kommunfullmäktige har beslutat om i den strategiska planen för 2025–2027. Målet är att skapa förutsättningar för ett livslångt lärande med fokus på: ”Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav, ökad utbildningsnivå och möjligheter till distansutbildning.”

I verksamhetsplanen för 2024–2026 har nämnden fastställt en tydlig vision, en målbild och övergripande mål för alla verksamhetsområden för att säkerställa att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Vision: ”Alla ska lyckas” - Bildningsnämndens verksamheter i Eda kommun genomsyras av visionen att alla ska lyckas. Verksamheten strävar efter att ge varje individ de bästa förutsättningarna att utvecklas och nå sin fulla potential i en inspirerande och kvalitativ lärmiljö.

Målbild - Barn, elever, vårdnadshavare och medarbetare samverkar för att skapa en positiv lärandemiljö, där alla ges möjlighet att utvecklas optimalt och nå de övergripande utbildningsmålen inom Eda kommun.

Övergripande mål - Bildningsnämnden arbetar aktivt för att säkerställa att alla elever lyckas inom samtliga skolformer. Ambitionen är att bildningsförvaltningens verksamheter kontinuerligt utvecklas och rankas som en av Värmlands främsta utbildningsinstitutioner. Genom detta skapas möjligheter för alla att utvecklas så långt som möjligt.

För att uppnå de ekonomiska och verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige har fastställt för perioden 2024–2026, har nämnden identifierat fem prioriterade områden: kunskap, trygghet, stöd, språk och framtid. Dessa områden utgör grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet och vägledningen av verksamheterna.

Målområden	Beskrivning	Mål	Delmål
Kunskap	Alla ska ha de kunskaper som krävs för att vara förberedda för fortsatt utbildning	100%	85%
Trygghet	Alla ska få utbildning och undervisning som präglas av trygghet och studiero.	100%	85%
Stöd	Alla som är i behov av stöd ska få det stöd de behöver i samhället.	100%	85%
Språk	Alla ska kunna få lära sig läsa och kunna använda hela det svenska språket.	100%	85%
Framtid	Alla ska utveckla en stark framtidstro för att kunna utvecklas så långt som möjligt.	100%	85%

Bildningsnämndens aktiviteter för ökad måluppfyllelse 2024

Kunskap - Bildningsnämnden har under 2024 tagit viktiga steg för att ytterligare höja kvaliteten i undervisningen genom ett förstärkt systematiskt kvalitetsarbete. Genom tydliga strukturer, rutiner och riktlinjer säkerställs regelbundna avstämningar och uppföljningar på alla nivåer. Detta arbete bidrar till ökad likvärdighet och högre skolresultat för alla elever. Det utökade kvalitetsarbetet omfattar hela styr- och stödkedjan och skapar bättre förutsättningar för framgångsrik undervisning. Verksamheten följer upp sina resultat 31/10, 31/12, 31/3 och 30/5 på individ-, grupp och organisationsnivå. Bildningsnämnden har beslutat om att ingå i Skolverkets Riktade Insatser (SRI) vilket omfattar 3 års processtöd från Skolverket och Karlstad Universitet.

Trygghet - Trygghet och studiero är avgörande för elevers lärande och trivsel. För att stärka detta har bildningsnämnden fastställt tydliga riktlinjer och rutiner i arbetet med en plan mot

diskriminering och kränkande behandling. Ett nytt förväntansdokument, tydliga kontaktvägar och föreskrifter för disciplinåtgärder har införts. Under 2024 har löpande uppföljningar genomförts för att identifiera och åtgärda trygghetsrelaterade händelser. För att ytterligare stärka tryggheten har fler socialpedagoger, fritidspedagoger och skolsocionomer anställts. Deras arbete syftar till att främja en positiv och inkluderande skolmiljö.

Stöd - Alla barn och elever ska ges de bästa förutsättningarna för att lyckas i skolan. Under 2024 har bildningsnämnden prioriterat tidig upptäckt av barn och elever i behov av särskilt stöd. Fler specialpedagoger och speciallärare har anställts för att arbeta med ledning och stimulans, extra anpassningar och tillgängliga lärmiljöer. En kompetensväxling har genomförts för att öka andelen utbildade och behöriga medarbetare, vilket skapar högre kvalitet i undervisningen. Bildningsnämnden har också beslutat om en barn- och elevhälsoplan, och den samlade elevhälsan placeras under rektor på enhetsnivå för att säkerställa en mer sammanhållen stödstruktur. Bildningsnämnden har även fått stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten under 2024.

Språk - Språkutveckling är nyckeln till framgång i alla skolämnen. Därför har bildningsnämnden intensifierat arbetet med ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i samtliga skol- och verksamhetsformer. Detta gör det möjligt att tidigt identifiera och stötta barn och elever med läs- och skrivsvårigheter. En språk-, läs- och skrivutvecklare har anställts centralt för att samordna och driva insatser inom läs-, skriv- och räknagarantin. En handlingsplan har utarbetats för att säkerställa att elever som inte når kunskapsmålen i svenska, svenska som andraspråk och matematik får rätt stödinsatser på ett tidigt stadium.

Framtid - För att ge varje barn och elev de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential satsar bildningsnämnden på ett starkt och strukturerat samarbete mellan skola, hem och samhälle. Nya riktlinjer har fastställts för att förbättra samverkan mellan skola och omvärld, samt för att säkerställa trygga övergångar mellan skolformer. En kartläggning av samarbetsformer i närsamhället har genomförts, där skolan aktivt engagerar sig i lokalsamhällets kultur-, förenings- och näringsliv både på och utanför skoltid. Denna satsning skapar en starkare och mer inkluderande utbildningsmiljö, vilket ger barn och unga bättre möjligheter att lyckas i framtiden. Bildningsnämnden har via förvaltningen arbetat mot att närma sig kultur- och fritidsverksamheten i Eda kommun, samt via Eda näringslivsförening. Genom dessa initiativ tar bildningsnämnden ett samlat grepp för att skapa en trygg, likvärdig och framåtblickande utbildning för att alla barn och elever ska lyckas i Eda kommun.

Verksamhet förskolas övergripande mål

I förskolan får varje barn en utbildning av hög kvalitet som ger barnet goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande samt förberedelse för fortsatt utbildning.

Mål	Delmål	Personal	Vårdnads-havare
Kunskap	Alla barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning.		88%
Trygghet	Alla barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.		
Stöd	Alla barn som är i behov av stöd får det stöd de behöver.		
Språk	Alla barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.		
Framtid	Alla barn ska få en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans de behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.		

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Förskolan har framgångsrikt ökat andelen inskrivna barn genom riktade insatser och ökad förståelse för orsakerna till att vissa barn inte är inskrivna. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete har den pedagogiska verksamheten stärkts, vilket har skapat bättre förutsättningar för barnens övergång till förskoleklass och grundskola. Detta har resulterat i att fler barn nu är väl förberedda inför skolstarten, vilket stärker deras möjligheter till en positiv skolgång. Förskolan har även arbetat med att höja behörigheten av förskolelärare och minskat antalet obehöriga medarbetare.

Trygghet - Förskoleverksamheten har säkerställt trygga och stimulerande lärmiljöer där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Ett särskilt fokus har lagts på att skapa tillgängliga lärmiljöer, där förskolan fungerar som en levande social gemenskap som både skapar trygghet och främjar lusten att lära. Dessa insatser har resulterat i en ökad trivsel och trygghet för barnen.

Stöd - Genom ett fördjupat samarbete mellan förskolan och socialtjänsten har stödet till barn i behov av särskilda insatser stärkts. Barn som riskerar att fara illa får nu snabbare och mer anpassat stöd från olika samhällsinstanser. Denna samverkan har bidragit till en mer inkluderande verksamhet där alla barn ges de bästa förutsättningarna för en trygg och utvecklande förskolemiljö. Förskolan har framgångsrikt arbetat med tillgängliga lärmiljöer via specialpedagogen för att möta barn med olika funktionsvariatoner och det har införts en socioekonomisk resursfördelningsmodell

Språk - Språkutvecklingen i förskolan har förstärkts med särskilt fokus på flerspråkiga barn. Förbättrade rutiner för övergången mellan förskola och grundskola har implementerats, vilket säkerställer att viktig information om barns språkutveckling följer med och att rätt stöd kan sättas in i ett tidigt skede. Genom detta arbete har fler barn fått bättre förutsättningar att utveckla sina språkliga färdigheter och nå goda resultat i skolan. Språkutvecklingen följs upp i förskoleklass och återkopplas till förskolan för att utvärdera och utveckla språkundervisningen i förskolan.

Framtid - Övergången från förskola till skola har utvecklats genom uppdaterade och nu obligatoriska rutiner. Särskilt fokus har lagts på att integrera språkutvecklande arbetssätt i både förskola och skola, vilket möjliggör tidig upptäckt av barn med läs- och skrivsvårigheter. Återkoppling från förskoleklass till förskola har också förstärkts, vilket skapar en röd tråd i barnens lärande och utveckling. Dessa insatser har lett till en tryggare och mer strukturerad övergång till grundskolan, där barnens behov och förutsättningar sätts i främsta rummet.

Genom dessa framgångsrika insatser fortsätter förskolan i Eda kommun att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barnen att lyckas och deras framtida lärande och utveckling.

Grundskolan

Grundskolan i Eda kommun omfattar förskoleklass, grundskola för årskurs 1-9, anpassad grundskola samt fritidshem. Uppdraget är att bedriva utbildning och undervisning inom dessa verksamheter för barn och elever i åldrarna 6-15 år, vilka omfattas av skolplikten enligt svensk lagstiftning. Skollagen reglerar både barnens och vårdnadshavarnas rättigheter och skyldigheter.

Grundskolans verksamheter, inklusive förskoleklass och fritidshem, är organiserade vid fyra skolenheter i kommunen: Adolfsfors skola, Gunnarsbyskolan, Gärdesskolan och Hierneskolan. Anpassad grundskola bedrivs på Gunnarsbyskolan. Alla barn och elever som omfattas av skolplikten erbjuds en skolplats samt avgiftsfri utbildning från och med höstterminen det år de fyller sex år.

Verksamhet grundskolas övergripande mål

I grundskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning.

Mål	Delmål	Elever	Vårdnadshavare	Personal
Kunskap	Alla elever har de kunskaper den behöver för att vara väl förberedda för fortsatt utbildning.	82%	-	-
Trygghet	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.	82%	69%	69%
Stöd	Alla elever som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	73%	58%	65%
Språk	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt.	-	-	
Framtid	Alla elever får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	73%	64%	64%

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Grundskolan har genom ett målmedvetet arbete höjt kunskapsmålen genom att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i centrum. På alla nivåer i verksamheten planeras, genomförs, följs upp och analyseras arbetet för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för elevernas lärande. Resultatet är en mer strukturerad och effektiv undervisning som ger eleverna de verktyg de behöver för att lyckas i sin utbildning.

Trygghet - För att säkerställa en trygg och inkluderande skolmiljö har grundskoleverksamheten intensifierat sitt arbete med att främja trygghet och studiero. Skolorna är nu utrustade med tydliga riktlinjer, regler, rutiner och handlingsplaner som aktivt implementeras och efterlevs. Undervisningen bedrivs i miljöer fria från diskriminering och kränkande behandling, vilket har skapat en tryggare och mer harmonisk lärmiljö för alla elever.

Stöd - Genom ett omfattande arbete med att utveckla tillgängliga pedagogiska, fysiska och sociala lärmiljöer har grundskolan minskat behovet av individuella anpassningar och särskilt stöd. Fokus ligger nu på hälsofrämjande lärmiljöer i samverkan med socialtjänsten, vilket har resulterat i en mer inkluderande skolgång där alla elever ges möjlighet att lyckas. Riktlinjer från ledning och stimulans till särskilt stöd har införts och ett arbete med extra anpassningar har slutförts 2024.

Språk - Språkutvecklingen har stärkts genom en läs- och skrivutvecklingsplan som gör det möjligt att tidigt upptäcka och uppmärksamma elever med läs- och skrivsvårigheter. Samverkan mellan skolor har intensifierats för att säkerställa att språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt är en naturlig del av undervisningen. Genom dessa insatser har fler elever fått det stöd de behöver för att utveckla sina språkliga färdigheter och nå högre kunskapsmål. Ett arbete har påbörjats för att genomföra tidigt riktade insatser till barn och elever inom läsa, skriva och räknagarantin.

Framtid - Grundskolan har framgångsrikt utvecklat undervisningen för att ge eleverna den vägledning och stimulans som krävs för att de ska kunna reflektera över sin framtid. Eleverna ges en bred inblick i närsamhällets arbetsliv, föreningsliv och kulturliv, samt kunskap om framtida utbildningsmöjligheter. Genom en strukturerad och målinriktad samverkan mellan skola och samhälle skapas starkare förutsättningar för elevernas framtida studier och yrkesval.

Genom dessa insatser har grundskolan i Eda kommun stärkt sin position som en utbildningsverksamhet i framkant, där varje elev ges de bästa möjligheterna att utvecklas och nå sin fulla potential.

Verksamhet gymnasie- och vuxenutbildning

Gymnasie- och vuxenutbildningen i Eda kommun omfattar gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunalt aktivitetsansvar, kommunal vuxenutbildnings inom svenska för invandrare, grundläggande och gymnasial nivå samt Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Verksamheten vänder sig till ungdomar från 16 år upp till vuxna som är 65 år som är folkbokförda i Eda kommun. Eda kommun, bildningsförvaltningen saknar i egen regi gymnasieskola men har ett ansvar som huvudman och hemkommun för barn och elever som är folkbokförda i kommunen samt för kommunalt aktivitets- och uppföljningsansvar vilket motsvarande 250 elever. Kommunal vuxenutbildning inom Eda kommun bedrivs i Åmotfors och (komvux) består av fem skolformsdelar: komvux på grundläggande nivå, komvux på gymnasial nivå, komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå, komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå, komvux i svenska för invandrare (sfi).

Övergripande mål

I gymnasie- och vuxenutbildningen får varje elev en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta, utveckla, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden samt ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Utbudet av utbildningar är anpassat till ungdomars och vuxnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov av gymnasialt och eftergymnasialt utbildade personer.

Mål	Delmål	Personal
Kunskap	Alla elever får en god grund för fortsatt utbildning och stärker sin ställning i arbets- och samhällslivet.	-
Trygghet	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.	-
Stöd	Varje elev som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	-
Språk	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett nyanserat sätt.	-
Framtidstro	Alla elever får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	-

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Bildningsförvaltningen har framgångsrikt stärkt samarbetet med arbetsmarknads- och integrationsenheten för att skapa bättre möjligheter för elever och vuxenstuderande. En effektiv kommunövergripande samverkan har etablerats för att säkerställa att kursutbudet i gymnasie- och vuxenutbildningen matchar arbetsmarknadens behov. Detta har resulterat i fler utbildningsvägar och ökad sysselsättning för invånarna i Eda kommun via primär- och sekundärsamverkan.

Trygghet - Vuxenutbildningen har utvecklat och implementerat en framgångsrik plan mot kränkande behandling, vilket har resulterat i en tryggare och mer inkluderande studiemiljö. Genom strukturerad och varierad undervisning samt stärkta relationer mellan elever och lärare har nolltolerans mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling säkerställts. Denna insats har gett märkbara positiva effekter på studieron och det sociala klimatet i utbildningsverksamheten.

Stöd - Verksamheten har också breddat sitt utbud av alternativa utbildnings- och undervisningsformer för att skapa en mer individanpassad och flexibel studiegång. Extra anpassningar och stöd har utvecklats för att möta elevernas varierande behov, samtidigt som den interna samverkan med andra kommunala verksamheter har förstärkts. Genom samarbeten med Arvika, Årjäng och andra kommuner har eleverna fått utökade möjligheter till utbildning och utveckling.

Språk - Utbildningen i svenska språket har stärkts för att möta individens behov och möjliggöra en effektiv kombination med förvärvsarbete och andra aktiviteter. Genom arbetslivs- och samhällsorientering, praktik och kompletterande utbildningar har fler elever fått bättre förutsättningar att aktivt delta i arbetslivet, samhället och fortsatta studier. Dessa insatser har bidragit till ökad integration och förbättrade möjligheter för eleverna att nå sina mål.

Framtid - Den kommunala vuxenutbildningen har utvecklat och etablerat framgångsrika insatser för att fler individer som står långt ifrån arbetsmarknaden eller har långvarigt behov av försörjningsstöd ska nå egen försörjning. Genom möjligheter till en andra chans via Komvux har fler vuxna fått möjlighet att stärka sin kompetens och skapa en hållbar framtid. Dessa insatser har resulterat i högre sysselsättningsgrad och en positiv utveckling för både individen och samhället. Verksamheten har tagit över den kommunala aktivitets- och uppföljningsansvaret under 2024.

Genom dessa strategiska satsningar har vuxenutbildningen i Eda kommun blivit en stark och inkluderande utbildningsplattform som rustar invånarna för framtidens arbetsmarknad och ett livslångt lärande.

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Framgångsområden med positiva avvikelser

Kunskap - Bildningsförvaltningen noterar en allmänt positiv trend när det gäller måluppfyllelse inom alla verksamheter som omfattas av bildningsnämnden. Det är tydligt att det finns en ökning i inskrivningsgraden inom förskolan och en högre andel elever som uppnår kunskapsmålen i grundskolan och vuxenutbildningen, mer än vad som förväntats. Denna positiva trend kan tillskrivas flera faktorer. En ny strategi för systematiskt kvalitetsarbete har införts med fokus på att förbättra undervisningskvaliteten och skapa mer individanpassade lärmiljöer. Det har skett en ökad samverkan mellan lärare och elevstödjande funktioner, såsom fler behöriga lärare, speciallärare, socialpedagoger, fritidsledare och skolsocionomer.

Trygghet - Bildningsnämnden rapporterar en hög grad av trivsel och trygghet bland både elever och vårdnadshavare. Förbättrade rutiner för trygghetsarbete och förbättrade relationer mellan elever, lärare och annan personal. Skolenkäterna visar en ökad trivsel och arbetsglädje. Trots dessa framsteg behöver bildningsnämnden fortsatt arbeta med att minska mobbning och

kränkande behandling. Det är viktigt att fortsätta med psykosociala insatser och stärka verksamhetens trygghetsarbete.

Stöd - När det gäller stödbehov, är det tydligt att barn och elever i framtiden fortsatt kommer att behöva det stöd de har rätt till enligt skollagen. Verksamheten organiseras genom olika tvärprofessionella team där alla skolor skapar lokala elevhälso-, trygghets-, resurs- och skolsociala team för att öka kvaliteten och likvärdigheten i skolan. Stödet ges genom ett utökat samarbete mellan mentorer, socialpedagoger och skolsocionomer i samverkan med vårdnadshavare, socialtjänst samt hälso- och sjukvården i Eda kommun och Region Värmland.

Språk - Bildningsnämnden ser att språk- och kunskapsutveckling är sammanlänkade och att tidigare satsningar på språkutveckling har haft viss positiv effekt. För att ytterligare förbättra resultaten planeras fortsatta åtgärder. Fokus på språk-, läs- och skrivutveckling med tidiga insatser mot läsa-, skriva- och räknagarantin samt anställning av läs- och skrivutvecklare för att stärka språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i alla verksamheter.

Framtid - Förbättrat samarbete med externa aktörer, såsom kultur-, förenings- och näringsliv, har visat sig framgångsrikt i att erbjuda praktikplatser och arbetslivsanknutna utbildningar. En aktiv dialog med företag och organisationer samt en anpassning av utbildningsutbudet till arbetsmarknadens behov är fortsatt viktigt. Det är också viktigt att fortsätta bygga relationer med lokala och regionala aktörer.

Framgångsområden - Framgångområden för det positiva ekonomiska utfallet 2024 omfattar införandet av en resursfördelningsmodell inom förskola och skola. Beslut har fattats om omorganisationer baserade på minskat barnantal, vilket inkluderar att minska antalet förskoleenheter i Charlottenbergs upptagningsområde och sammanslagning av sommarförskola. Grundskolan har vidtagit åtgärder för att minska 2023 års underskott genom att minska antalet skolledare, elevhälsopersonal samt elevstödjande personal såsom barnskötare och elevassistenter. Grundskolan har även infört en grund- och resursorganisation enligt den budgetram som fastställts. Bildningsnämnden har beslutat om förhöjd delegation och större restriktivitet vid anställning av vikarier, samt nya reglementen och riktlinjer för huvudmannen. Dessutom har ett beslut fattats om att återintegrera den kommunala vuxenutbildningen i verksamheten.

Utvecklingsområden med negativa avvikelser

Kunskap - Bildningsförvaltningen ser fortsatt behov av utveckling inom vissa ämnen och elevgrupper för att stärka måluppfyllelsen. Trots positiva trender finns det fortfarande elever, särskilt pojkar i mellan- och högstadiet, som inte når kunskapsmålen i matematik, svenska och svenska som andraspråk. För att möta dessa utmaningar behövs fortsatt arbete med individanpassad undervisning, kompetensutveckling för lärare samt en förstärkning av insatser inom specialpedagogik och fler legitimerade lärare.

Trygghet - Bildningsnämnden arbetar aktivt för att ytterligare stärka tryggheten i skolan. Skolenkäter visar en positiv utveckling i trivsel och arbetsglädje, men fortsatt arbete behövs för att minska mobbning och kränkande behandling. Det finns behov av att förbättra rutinerna för att identifiera och hantera kränkningar samt att ge personalen mer utbildning i att förebygga och hantera dessa situationer. Att arbeta vidare med psykosociala insatser och trygghetsfrämjande åtgärder är en prioritet.

Stöd - Ett viktigt utvecklingsområde är att förbättra stödet för elever med hög frånvaro. Bildningsnämnden ser ett behov av att stärka uppföljningen av frånvaro och öka samarbetet mellan elevhälsan, vårdnadshavare och socialtjänst. Genom att skapa mer motiverande lärmiljöer och individuella insatser kan fler elever få det stöd de behöver för att delta aktivt i undervisningen.

Språk - Språk-, läs- och skrivutveckling är fortsatt en prioritet för att förbättra elevernas skolframgång och framtida möjligheter. Trots tidigare insatser finns det fortfarande elever som inte når förväntade kunskapsmål inom läs- och skrivutveckling. Det behövs en fortsatt satsning på tidiga insatser, en stärkt strategi för att integrera läs- och skrivutveckling i alla ämnen samt en förstärkning av resurserna inom språkstödjande insatser.

Framtid - Ett långsiktigt utvecklingsområde är att stärka samarbetet med externa aktörer, såsom kultur-, förenings- och näringslivet, för att skapa fler arbetslivsanknutna utbildningar och praktikmöjligheter. En fortsatt dialog med företag och organisationer samt en anpassning av utbildningsutbudet efter arbetsmarknadens behov är viktiga faktorer för att ge eleverna bättre förutsättningar inför framtiden.

Framgångsområden och fortsatt utveckling - Under 2024 har flera åtgärder implementerats för att förbättra resursfördelningen och skapa en mer hållbar utbildningsstruktur. Det återstår dock arbete med att säkerställa att omorganisationer, såsom minskning av förskoleenheter och effektivisering av resursfördelningen i grundskolan, leder till långsiktigt positiva effekter för verksamheten. Vidare behöver arbetet med att stärka den kommunala vuxenutbildningen fortsätta för att säkerställa att fler invånare får möjlighet till utbildning och egen försörjning.

Genom att fortsätta fokusera på dessa utvecklingsområden skapas bättre förutsättningar för att stärka skolans kvalitet och ge varje barn och elev möjlighet att lyckas.

Framtiden

Ekonomisk översyn och effektivisering

Bildningsförvaltningen genomför en översyn av kostnaderna för skolskjuts, en betydande utgiftspost för bildningsnämnden. Antalet elever med särskilda behov och växelvis boende som beviljas skolskjuts ökar, vilket kräver en hållbar resursfördelning. Samtidigt har interkommunala ersättningar för elever som går i grundskola i annan kommun ökat, medan kostnaderna för tilläggsbelopp minskat avsevärt under 2024. Ett ökat samarbete mellan skolan och socialtjänsten säkerställer att placeringar enligt LSS och IFO sker på ett resurseffektivt sätt.

Förskolans utveckling

Förskolorna i Eda kommun fortsätter att framgångsrikt rekrytera förskollärare och barnskötare. Arbetet med uppsökande verksamhet för att öka inskrivningsgraden fortgår och förväntas ge positiva resultat. Fokus ligger även på att skapa tillgängliga lärmiljöer genom anpassningar av fysiska, pedagogiska och sociala miljöer. Systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation stärks med stöd av en förste förskollärare, och digitaliseringsarbetet leds av en IKT-pedagog.

Grundskolans framtid

Eda kommun fokuserar på att höja undervisningskvaliteten och likvärdigheten genom att anpassa verksamheten efter rådande förutsättningar. Tillgängliga lärmiljöer utvecklas, resurser fördelas rättvist och kompetensutveckling av personalen fortsätter. En satsning på rekrytering av fler behöriga och legitimerade lärare planeras, och en resursfördelningsmodell införs för att effektivisera ekonomin. En lokalrevision genomförs för att säkerställa att skolans lärmiljöer möter elevernas behov och undanröjer hinder för hälsa, lärande och utveckling.

Gymnasie- och vuxenutbildningens utveckling

Genom samverkan med Arvika, Årjäng och Säffle kommun samt det regionala sekundäravtalet i Värmland pågår en dimensioneringsutredning inför 2025. Utbildningsutbudet anpassas efter arbetsmarknadens behov för att stärka anställningsbarheten för ungdomar och vuxna i Eda kommun. En fördjupad dialog med Arvika kommun planeras för att skapa fler platser på yrkesintroduktionsprogrammet och stärka kommunens aktivitetsansvar.

Genom dessa insatser och utvecklingsområden fortsätter Eda kommun att skapa hållbara, kvalitativa utbildningsmöjligheter som ger varje barn, elev och vuxenstuderande de bästa förutsättningarna för framtiden.

Bildningsnämndens ekonomiska utfall 2024

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-25 556	-30 770	*5 214*	-27 210	
Kostnader	290 026	290 309	*-283*	287 410	
Nettokostnader	**264 470**	**259 539**	***4 931***	**260 200**	**265 013**
Avvikelse mot budget		**4 931**			
Politisk verksamhet	300	337	*-37*	400	
Kulturskola	3 315	2 808	*507*	3 390	
Gemensam förvaltning	12 936	8 407	*4 529*	16 627	
Förskoleverksamhet	61 787	62 169	*-382*	59 153	
Fritidshem	11 148	10 907	*241*	11 401	
Förskoleklass	6 192	6 917	*-725*	5 831	
Grundskoleverksamhet	113 143	114 113	*-970*	107 005	
Anpassad grundskola	10 741	10 097	*644*	11 757	
Gymnasieskola	36 900	37 023	*-123*	38 900	
Anpassad gymnasieskola	2 500	1 531	*969*	1 450	
Vuxenutbildning	5 508	5 230	*278*	4 286	

Bildningsnämnden har framgångsrikt genomfört omfattande insatser som har stärkt ekonomin och effektiviserat verksamheten. Genom strategiska åtgärder och noggrant kartläggningsarbete har förvaltningen skapat hållbara lösningar som nu resulterar i ett positivt ekonomiskt utfall för bildningsnämnden. Under hösten 2023 inleddes ett ambitiöst arbete för att identifiera och genomföra effektiviseringar och anpassningar. Flera åtgärder kunde snabbt realiseras, medan mer omfattande förändringar har implementerats i samband med höstterminens start 2024. Resultatet är en balanserad ekonomi där överskott inom vissa områden framgångsrikt har kompenserat för andra, vilket ger en stabil grund för framtiden. Ett glädjande resultat är att budgeten för skolskjutsar och interkommunal ersättning nu är i linje med de faktiska kostnaderna, och till och med visar ett överskott. Detta är ett tydligt bevis på att genomförda åtgärder har varit effektiva och att vi har skapat en hållbar ekonomisk struktur.

Förskoleverksamheten har anpassats efter det förändrade barnantalet, vilket har bidragit till en mer resurseffektiv och kvalitativ verksamhet. Inom grundskolan har en omfattande omstrukturering av resursorganisationen genomförts, och vi ser redan nu en positiv trend och långsiktiga förbättringar med fler behöriga och legitimerade professioner i nämndens verksamheter. Vidare har en ny förskoleorganisationen tagits fram och kommer att implementeras inför hösten 2024.

Även övertalighetsprocessen, som krävde noggrann hantering under våren 2024, har gett tydliga effekter. Personalen som kvarstår under uppsägningstid bidrar aktivt i verksamheten genom att täcka vakanta tjänster, vilket möjliggör en stabil bemanning och hanterbara kostnader. Åtgärder som implementerats inkluderar återgång av kommunal vuxenutbildning i egen regi, Vuxenutbildningen har också uppnått ett starkt resultat, där återtagandet av ansvaret från en extern leverantör har visat sig vara en lyckad strategi. Genom denna förändring har vi stärkt kvaliteten och skapat en mer effektiv organisation.

Genom en rad strategiska insatser har bildningsförvaltningen fortsatt att utveckla och stärka verksamheten. införandet av en resursfördelningsmodell för förskola och grundskola, samt

effektiviseringar inom bemannings- och vikarieringshantering. Dessutom har beslut fattats om nya riktlinjer, reglementen och rutiner för huvudmannen, samtidigt som barn-, elevhälso- och resursorganisationen har anpassats för att bättre möta verksamhetens behov. Parallellt utvecklas resursfördelningen baserat på prislappar, vilket bidrar till en mer transparent och effektiv budgetprocess. För att säkerställa fortsatt ekonomisk stabilitet genomförs regelbunden ekonomi- och verksamhetsuppföljning på månadsbasis. Dessa insatser har lagt en stabil grund för fortsatt utveckling och kvalitetssäkring inom utbildningsområdet. Bildningsförvaltningen fortsätter sitt arbete med att stärka verksamheten och optimera resursanvändningen, allt med målet att erbjuda en trygg, kvalitativ och långsiktigt hållbar utbildning för alla barn och elever i kommunen.

Socialnämnden

Årets verksamhet

Verksamhetsområde Vård & Stöd

Årsredovisning och prognos för 2024 har upprättats i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eda kommun. Uppföljning har skett regelbundet under året och har varit en återkommande punkt på socialnämndens föredragningslista och i verksamhetens ledningsgrupp. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten vård och stöd som består av följande huvudgrupper:

- ***Biståndsenhet*** - fattar beslut om insatser enligt styrande lag SoL.
- ***Vård och omsorg*** - särskilt boende, hemtjänst, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård, korttidsvård, rehabilitering, hjälpmedel och bostadsanpassning.
- ***LSS/socialpsykiatri*** - gruppbostäder, servicebostad, daglig verksamhet, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktpersoner, korttidsvistelse, elevhem i annan kommun och boendestöd.

Verksamheten regleras av flera lagar, inklusive socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Enligt dessa lagar ska verksamheten säkerställa skäliga levnadsförhållanden för individen, goda levnadsvillkor för personer med omfattande funktionsnedsättningar samt en god och säker hälso- och sjukvård. Målet är att förebygga och möta behov kopplade till sociala problem, funktionsnedsättningar, åldrande och sjukdom.

Sammanfattning övergripande
Helårsprognos för vård och stöd visade i augusti en negativ avvikelse på 13 800 tkr och utfallet blev 15 300 tkr. Flera faktorer bidrog till avvikelsen. En av de främsta orsakerna var ökade kostnader för externa placeringar inom främst LSS/Socialpsykiatri, men även placering i äldreomsorgen. Trots aktiva åtgärder för att minska kostnaderna, förhindrade bland annat en rättslig tvist att dessa åtgärder har gett önskad effekt.

Beslutet om ökad bemanning på särskilda boenden inom äldreomsorgen, som togs 2022, återkallades i slutet av juni 2023 som en del av ansträngningarna att hålla verksamheten inom budgetram. Beslutet verkställdes i september och varsel om uppsägning utfärdades. För vissa berörda medarbetare löpte uppsägningstiden över årsskiftet och in i mitten av mars, vilket bidrog till delvis fortsatt höga kostnader i början av 2024.

Inflationen fortsatte att påverka genom ökade kostnader för sjukvårdsmaterial och skyddsutrustning, men det planade ut under året. Nya avtal för inköp skrevs.

Sommarperioden innebar som tidigare stora utmaningar när det gällde bemanning. Planeringen fungerade dock bättre inför 2024 till stor del beroende sommargruppens och bemanningscentralens arbete. För att säkerställa tillräcklig bemanning under semesterperioden erbjöds sommarersättning till vikarier, vilket medförde ytterligare kostnader men mycket lägre än 2023 (cirka 750 tkr 2024 jämfört med cirka 3 200 tkr 2023). Hade verksamheten inte fått täckning av vikarier riskerades att semesterlagen inte kunde efterlevas samt att kostnaderna för mertid hade ökat.

Sjukfrånvaro, både planerad långtidsfrånvaro och inte planerad, bland ordinarie sjuksköterskor ledde till att bemanningsbehoven inte kunde täckas internt. Som en följd av detta behövde verksamheten anlita bemanningsföretag för att tillgodose behovet av legitimerad personal, vilket ytterligare påverkade kostnaderna negativt (cirka 1 800 tkr, helår 2024).

Den nya arbetstidslagen trädde i kraft den 1 oktober 2023 och försvårade bemanningsplaneringen för våra verksamheter, särskilt genom ökad administrativ hantering och svårigheter med schemaläggning på grund av skärpta krav på dygns- och veckovila. För att efterleva nya arbetstidslagen hade verksamheten svårigheter att bland annat bemanna helger med enbart ordinarie personal utan att bryta mot dygnsvilan, vilket ledde till ökade kostnader. Den minskade flexibiliteten i arbetstiderna försvårade alltså ytterligare för verksamheten att effektivt hantera personalkostnader. De ekonomiska utmaningarna förstärktes och i slutet av året anlitades en konsult i bemanningsekonomi för att se på vilka ändringar som verksamheten kunde genomföra för att förbättra verksamhetens planering.

Det var fortsatt ökad komplexitet i ärenden som verksamheten hanterade.

Centralt: Ny verksamhetschef tillsattes i början av året. Under föräldraledighet och vid övrig frånvaro fick tjänstgörande områdeschefer ansvara för flera områden. Arbetet med att få kontroll på ekonomiskt utfall och andra parametrar inom internkontroll fortsatte. Det gjordes en kartläggning/omvärldsanalys över hur andra kommuner jobbar med styrning av ekonomi och kvalitet inom vård och stöd. Detta ledde till att verksamheten 2025 startar användandet av en controller-modul som tydligt visar om det bemannas enligt verksamhetens behov och budget före, under och efter schemaläggning. På uppdrag av socialnämnden anlitades en extern konsult (denne skulle kosta 190 tkr 2024 men landade på drygt 400 tkr) för att genomlysa LSS-verksamheten vilket utmynnade i ett antal förslag på åtgärder. Det anställdes en utvecklingsledare för LSS, till att börja med 6 månader. Uppdraget var bl.a. att minska kostnader för externa placeringar och utveckla verksamheten.

Fokus har varit på följande förbättringsområden:

- hur ekonomiska resurser används mer effektivt utan försämring av kvalitet
- säkra kompetensförsörjning inom flera områden
- kartlägga goda exempel från andra kommuner avseende att utveckla arbetssätt

Digitalisering: Det fortsatta arbetet med att utveckla digitaliseringen inom vården pågick i mindre skala. Bytet av verksamhetssystemet Procapita+ till moduler i Lifecare fortsatte. Utbildning genomfördes för hemtjänsten, korttiden och nattpatrullen som under året startade användningen av Lifecare. Antal läkemedelsautomater, tillsynskameror och e-tjänster för medborgare utökades eller bibehölls. Under 2025 kommer alla lägenheter i demensboenden att ha tillsynskameror.

Mål: Bedömningen är att målen uppfylldes.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Läkemedelsautomater	st	25	20	30
Tillsyn via kamera, ordinärt boende	st	10	13	13
Tillsyn via kamera, särskilt boende	st	26	30	49
E-tjänster	st	14	14	14

Hemtjänsten: Det var utmanande att rekrytera vikarier med rätt kompetens, särskilt undersköterskor med körkort. Ett nära samarbete mellan områdeschefer och planerare var avgörande för att snabbt anpassa verksamheten vid förändrade behov. Detta resulterade i en ökad samplanering mellan enheterna, vilket var nödvändigt för att säkerställa bemanningen. Under årets första månader var andelen resurskrävande ärenden fortsatt hög, men minskade mot slutet av första halvåret i två av hemtjänstområdena.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Hemtjänst				
Andel helt nöjda vårdtagare inom hemtjänst	%	95	98-100	98-100
Andel vårdtagare med genomförandeplan	%	95	100	100
Enskildes delaktighet i genomförandeplan	%	68	100	100
Korttidsvård Åmotfors				
Antal dygn med betalningsansvar till Regionen	st	0	< 4	0

Korttidsvården: Beläggningen var periodvis hög, periodvis behövdes personalförstärkning för en säker vård och arbetsmiljö. Ett dödsfall på enheten i början av året genererade ökade kostnader. Det gjordes en intern utredning avseende kvalitet för den enskilde och kostnadseffektivisering för verksamheten. Samarbetet mellan ansvariga områdeschefer för korttidsplatser och särskilda boendeplatser fungerande väl vilket gav flexibilitet.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Särskilt boende: Under året ansökte 39 personer om särskilt boende, och samtliga beviljades plats. Under väntetiden, som inte i något ärende översteg tre månader, erbjöds de korttidsboende inom kommunen. Väntetiderna kortades ytterligare när nybyggda demensboenden i Charlottenberg öppnade och snabbt fylldes. I samband med detta avvecklades demensplatser på ett på Hiernegården i Koppom, och beslutet om en centraliserad demensvård genomfördes. En extern placering kvarstod, och försök att flytta brukaren till ett av de nya demensboendena i kommunen ledde till en rättslig tvist som pågick under hela året. Inom flera boenden förstärktes personalstyrkan tillfälligt för att möta behoven hos vårdtagare med särskilda omsorgsbehov. Dessutom infördes brukardokumentation enligt IBIC (Individens behov i centrum) på den sista återstående enheten, vilket innebär att modellen nu tillämpas på samtliga särskilda boenden.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en trygg och bra boendemiljö.

Resultatet avseende helt nöjda brukare fortsatte sakta att öka.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Andel helt nöjda brukare inom särskilt boende	%	74	95-100	95-100
Andel vårdtagare med genomförandeplan	%	96	100	100
Enskildes delaktighet i genomförandeplan	%	54	100	100
Antal ej verkställda beslut inom 3 mån				
Särskilt boende	st	0	0	0
Parboende	st	0	0	0

Rehabilitering/Sjuksköterskor/Biståndsenhet/Dagverksamhet/Hjälpmedel/Bostadsanpassning: På grund av sjukfrånvaro fanns vakanta arbetspass för sjuksköterskor, främst natt under stora delar av första halvåret. Vakanserna innebar en högre personalkostnad då bemanningsföretag för sjuksköterskor anlitades. Verksamheten fick i uppdrag att se över hur kostnaden för bemanningssjuksköterskor kan minskas, framförallt inför nästa sommar. Rehabiliteringsenheten hade under året en något högre bemanning p.g.a. implementering av nya arbetssätt för att öka kostnadseffektiviteten och stärka rehabiliteringen. Förberedelser inför anpassning till EU-förordningen Medical Device Regulation (MDR) rörande medicintekniska produkter pågick. Biståndsenheten hade en längre sjukfrånvaro under våren vilket gjorde att områdeschef periodvis fick hjälpa till med omprövningar av beslut så att handläggarna kunde fortsätta implementeringen av nytt verksamhetssystem enligt planering. En biståndshandläggare rekryterades under perioden.

Mål: Bedömningen är att del av målen uppfylldes och ska bibehållas/förbättras.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Seniorträning, deltagare i genomsnitt/mån	st	7	Pausad ½ år	20
Läkemedelshantering				
Utförda ordinationer	%	99	98-100	98-100
Ordinationer utförda i tid	%	93	95-100	95-100
Träning				
Utförd träning	%	96	95-100	95-100
Hjälpmedel				
Kontroll av lyftselar	%	100	100	100

LSS-verksamheten: Kostsamma externa placeringar i gruppboende och daglig verksamhet där behovet av insatser inte kunde tillgodoses i kommunen. Kostnaderna för externa placeringar ökade under årets gång på grund av ökat behov för befintliga brukare och även nytillkomna brukare. Under slutet av året avslutades en extern placering. En tjänst inrättades med start i december för att arbeta med att reducera kostnader för externa placeringar.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes. Indikatorer/mål för aktiviteter se rubrik "Upplevelser".

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Andel brukare med genomförandeplan inom LSS	%	100	100	100
Andel helt nöjda brukare i gruppboende LSS	%	92	95-100	95-100
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader, gruppboende LSS	st	0	0	0
Utöka antal externa platser för daglig verksamhet	st	8	9	15

Socialpsykiatrin: Det var periodvis hög sjukfrånvaro under året samt rekryteringssvårigheter av vikarier med rätt kompetens. Det fanns en hög flexibilitet hos ordinarie personal. Nya ärenden för boendestöd tillkom under året.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes.

Upplevelser:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Träffpunkten, antal deltagare genomsnitt/månad	st	104	100	100
Alla genomförandeplaner inom LSS, ska beskriva behov av aktivitet på fritiden	%	100	100	100
Antal genomsnitt egna aktiviteter/ vecka/vårdtagare inom särskilt boende SoL	st	2	1	1
Antal genomsnitt egna aktiviteter/vecka/brukare inom LSS	st	1	1	1

Mål: Bedömningen är att målen uppfylldes. Träffpunkten i Charlottenberg fick efter byggnationer åter igen tillgång till lokaler i anslutning till seniorboendet, Petersborg och Demensenheten vilket gjorde att antal besökare ökade.

Medarbetarrelaterade mål:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Korttidsfrånvaro dag 1-14, genomsnitt/månad	%	3,7	3,8	3,8

Mål: Bedömningen är att målen för korttidsfrånvaron uppfylldes. Korttidsfrånvaron var hög i början av året men minskade successivt för att åter igen öka något under andra halvåret. Den totala sjukfrånvaron låg fortsatt på en hög nivå men lägre än tidigare år. Generellt över hela verksamheten ses en ökad vårdtyngd vilket påverkar personalens arbetsmiljö.

Verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg

Årsredovisning och prognos för 2024 har upprättats i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eda kommun. Uppföljning har skett regelbundet under året och har varit en återkommande punkt på socialnämndens föredragningslista och i verksamhetens ledningsgrupp. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten individ- och familjeomsorg (IFO). Verksamheten består av enheten för Barn- och unga, enheten för Vuxen- och ekonomifrågor med varsin enhetschef samt central stab och verkställighet under verksamhetschefen.

Verksamhetens styrs utöver den lokala styrkedjan av Socialtjänstlagen och tillhörande speciallagstiftning.

2024 har präglats av att ett flertal insatser har kostat mer än tilldelad ram. Då det saknats andra medel att fördela har nämndens verksamheter arbetat med åtgärder för att nå ett läge där kostnaderna är i nivå med beslutad ram, så även IFO. Inom barn- och unga landade man i åtgärder som syftar till att förebygga och sänka placeringskostnader. Det handlar om att rekrytera och behålla egna familjehem och att utveckla nya arbetssätt vid utredningar och bedömningar. Inom vuxenverksamheter tillkom en ny kategori placeringar; avhoppare från kriminalitet. Det finns statsbidrag att söka för ändamålet, tyvärr medger inte ansökningsprocessen att 2024 års ekonomiska resultat kan förbättras i den här delen förrän tidigast 2025. Såväl verksamhet som nämnd upplever att den statliga nivån brustit i finansieringsprincipen när det gäller avhoppare, och det har olyckligtvis lett till en kostnadsövervältring i delar av IFO:s verksamhet.

Arbete med förberedelser inför den nya socialtjänstlag som förväntas träda i kraft under 2025 har pågått under 2024. Kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet har också implementerats på olika sätt i verksamheten.

Individ- och familjomsorgens mål saknar idag tydlig koppling till kommunfullmäktiges målstyrning. Detta har bade påpekats av revision och av nämnden själv identifierats som en brist. Inför budget 2026 föreslås kommunfullmäktiges målstyrning av nämnderna revideras, vilket bedömts som en lämplig tidpunkt att även justera IFO:s mål. De ska därefter ha en tydlig koppling till kommunens övergipande målsättningar.

Mål för enheterna Barn och unga och Vuxen inom verksamheten

- Att arbeta främjande och förebyggande för att förbättra levnadsvillkoren för barn- och unga.
- I första hand erbjuda evidensbaserade hemmaplanslösningar för utredda behov.
- Erbjuda insatser som minskar bidragsberoende och ökar egen försörjning.

Aktiviteter för att nå målen

- Delta i samverkan med andra berörda aktörer. Initiera samverkan när det behövs.
- Följa budget och uppsatta nyckeltal löpande.
- Aktivt arbeta med avvikelser, synpunkter/ klagomål.
- Aktivt arbeta med aktiviteter motsvarande de som finns angivna i folkhälsostrategin.

Tabell med indikatorer och utfall finns överst på nästa sida.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024, (Mål 2023)
Antal hushåll med försörjningsstöd ska ej överstiga mål, genomsnitt/månad	st.	81 (84)
Andel av den vuxna befolkningen med ekonomiskt bistånd	%	1,07 (3,5)
Andel egna familjehem	%	80 (95)
Antal barn i familjehem ska ej överstiga mål	st.	30 (17)
LVU- antal vårddygn	Dygn	3122 (1500)
LVM- antal vårddygn	Dygn	0 (0)

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-40 818	-43 654	*2 836*	-42 585	
Kostnader	312 404	337 134	*-24 730*	324 276	
Nettokostnader	**271 586**	**293 480**	***-21 894***	**281 691**	**287 273**
Avvikelse mot budget		**-21 894**			
Vård & Stöd	*223 853*	*239 199*	*-15 346*	*233 426*	
Verksamhetschef	27 007	27 854	*-847*	32 578	
Omr 1, Koppom hemtjänst	12 073	12 650	*-577*	14 280	
Omr 2, Åmotfors hemtjänst	11 775	10 862	*913*	11 300	
Omr 3, Ch-berg hemtjänst	15 337	13 493	*1 844*	14 512	
Omr 4, Resursenheten	32 647	32 008	*639*	35 208	
Omr 5, Demensenheten	15 607	16 616	*-1 009*	14 755	
Omr 6, Älvgården	15 869	15 176	*693*	13 319	
Omr 7, Korttidsvård	11 064	11 573	*-509*	10 636	
Omr 8, Hiernegården	15 126	16 245	*-1 119*	17 485	
Omr 9, Petersborg	20 424	21 520	*-1 096*	12 868	
Omr 10, Socialpsykiatri & LSS	26 832	39 029	*-12 197*	37 321	
Omr 11, LSS	17 435	18 901	*-1 466*	16 279	
Omr 12, Bemanningscentral	2 657	3 272	*-615*	2 885	
Individ- & familjeomsorg	*47 733*	*54 281*	*-6 548*	*48 265*	
Central adm	6 932	6 894	*38*	6 925	
IFO barn	25 652	30 280	*-4 628*	24 919	
IFO vuxen	15 149	17 107	*-1 958*	16 421	

Verksamhetsområde Vård & Stöd:

Centralt: Statsbidrag rekvirerades under perioden och fördelades ut inom berörda områden. Konstruktionen av statsbidragen gjorde så att en stor del av det som tilldelades 2024 måste flyttas över till 2025, vilket påverkade resultatet. På uppdrag av socialnämnden anlitades en konsult för genomlysning av LSS-verksamheten. Även en konsult för bemanningsekonomi anlitades.

Hemtjänsten inkl. nattpatrullen: I början av året var det många resurskrävande ärenden men det lättade under slutet av första halvåret i två hemtjänstområden.

Särskilt boende: Vårdtyngden var periodvis hög på alla boenden men främst inom somatiskt boende. Det var nödvändigt att förstärka personalbemanningen för att trygga en god och säker vård samt en hållbar arbetsmiljö. Det öppnades två nybyggda demensboenden där platserna snabbt fylldes.

Korttidsvården: Krävdes förstärkning av personal periodvis p.g.a. hög vårdtyngd hos vårdtagare. Utredning genomfördes i verksamheten utifrån att verksamheten har en hög nettokostnad. Under stora delar av året var det dock en stabil beläggning som utgjorde en hållbar arbetsmiljö.

Rehabilitering/sjuksköterskeenheten/biståndsenheten/dagverksamhet/bostadsanpassning och hjälpmedel: Köp från bemanningsföretag under året bidrog till höga kostnader. Verksamheten fick under år 2024 en ökad budgetram för att rekrytera legitimerad personal.

LSS-verksamheten: Ökade kostnader för externa placeringar p.g.a. ökat behov. Nytillkomna ärenden och en ökning av insatser under perioden. En genomlysning av verksamheten gjordes.

Socialpsykiatrin: En ökning av ärenden skedde under året.

Verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg:

Institutionsvård för barn- och unga är den stora delen i avvikelsen i hela IFOs underskott, avvikelse på ca 3 700 tkr. Tillkommande är kostnader för *familjehemsvård* som genererade en negativ avvikelse om 900 tkr. Vuxens negativa avvikelse kan härledas till *våldsplaceringar* som fortlöpte helår, c:a 800 tkr. Övrig del av avvikelse på IFO vuxen beror på *försörjningsstöd* och en avvikelse gentemot budget på ca 1000 tkr.

Framtiden

Arbetet med utveckling inom verksamhetsområdet behöver fortsätta systematiskt på följande områden:

- Följa verksamheten ur olika perspektiv, kvalitet, produktion och ekonomiskt, samt analysera och dra slutsatser som leder till utveckling.
- Löpande ta fram riktlinjer och rutiner för att stödja verksamhetens processer samt säkerställa att de efterlevs.
- Långsiktig och hållbar strategi/planering krävs för att lösa framtida rekryteringsbehov. Kräver ”nytänk” och andra bemanningsstrukturer för att säkerställa tillgången.
- Utreda framtida lokalbehov.
- Uppföljning av tidigare demensutredning.
- För att klara framtidens kompetenskrav är det nödvändigt att finna former för att stödja befintlig personal med kortare och längre utbildningssatsningar. Dels p.g.a. svårigheter med att rekrytera medarbetare med specialistutbildningar, dels för att behålla utbildad personal.
- Tillämpa behovsstyrd bemanning inom alla områden, personella resurser ska användas där behovet är störst.
- Fortsätta utveckla och använda välfärdsteknik inom verksamheten för att bibehålla en god omsorg och hålla god kvalitet, det ger också möjligheter till att frigöra resurser.
- Arbeta för attraktiva och friska arbetsplatser.

- Säkerställa att bemanningscentralen uppfyller sitt syfte att minska administration vid korttidsrekrytering, ger ökad kontinuitet, bättre arbetsmiljö, minskad sårbarhet och minskad övertidsersättning.
- Fler multisjuka vårdas i hemmet med stora omvårdnadsbehov och insatser både utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Kommer innebära mer resurskrävande hemtjänst och hemsjukvård samt ökat behov av legitimerad personal samt baspersonal. Säkerställa att rutin för ”Beslut och verkställighet i omfattande ärenden inom hemtjänst” efterlevs.
- Effektivisera och optimera rehabiliteringen för den enskilde på Korttiden, för att öka självständigheten hos personer som ska åter till hemmet.
- Fortsatt samverkan och utveckling av mobila team i Västra Värmland med Region Värmland.
- Omställningen “Nära vård” kommer medföra ökade krav på verksamheten, främst avseende kompetens och personella resurser. I Västra Värmland finns idag ett samarbete i omställningen mellan kommunerna och Region Värmland.
- Kontinuerligt analysera förutsättningar och behov för ett boende inom socialpsykiatri/LSS/individ- och familjeomsorg.
- Behov av boendestöd kan komma att öka i takt med att externa placeringar minskas.
- Fortsätta implementera arbetssättet med dokumentations- och utredningsmodellen IBIC (individens behov i centrum). Modellen utgår från den enskildes behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i det dagliga livet. IBIC bidrar till en likvärdig hantering av ansökan, utredning och uppföljning.
- Införa modulerna Lifecare HSL, Lifecare Mobil Omsorg, Lifecare Meddelande och Lifecare Avgifter i vård och stöds verksamhetssystem.
- Införa HSL-uppdrag inom SÄBO, Korttiden och LSS för ökad patientsäkerhet och bättre kartläggning av insatsernas omfattning.
- Fortsätta arbetet med att utbilda språkombud i verksamheten.
- Samsjuklighetsutredningen och nya socialtjänstlagen kommer att påverka verksamheten. Omvärldsbevakning, intern utbildning och anpassning av organisationen blir centrala processer i detta.
- För IFO är det ytterst angeläget för verksamheten att komma till rätta med den negativa ekonomiska utvecklingen. Kopplat till ny lagstiftning och allmänt känd kunskap föreligger behov av utveckling av verksamheten. Den behöver bli mera förbyggande, mera lättillgänglig, samarbeta mera intensivt med andra aktörer i samhället och den ska därtill bygga på forskning och beprövad erfarenhet. Det är rimligt att anta att omställningen kommer ta formen av en första, respektive andra linjens socialtjänst. Den första linjen ska agera förebyggande och erbjuda tidiga insatser, utan föregående utredning - medan den andra ska bedriva myndighetsutövning och utreda behov.

Verksamhetsberättelse Servicenämnden

Årets verksamhet

I Servicenämndens verksamhet: plan/fastighetssektion, kostsektion, fritid/kultur, AMI och räddningstjänsten – till vardags kallat Samhällsbyggnad. Samhällsbyggnad lämnar via verksamhetschefen, årligt beställningsuppdrag till Teknik i Väst AB, för drift och skötsel av gator och vägar, renhållning samt VA.

Plan/fastighet
Under perioden från valet till kommunfullmäktige 2022 fram till september 2024 har kommunerna haft i uppdrag att antingen anta en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan. Eda kommun har valt att anta en planeringsstrategi, vilket har resulterat i en tydlig prioritering av framtida planeringsinsatser.

Ombyggnation och renovering av fastigheten Skolan 7 pågår enligt lokalutredningen. Renoveringen av Gärdesskolans kök har slutförts och köket var redo för drift efter sommarlovet. Demensboendet Kv Violen färdigställdes enligt projektplanen, invigning var den 13:e september.

Ett samarbete med gemensam ledning inom kostverksamheten mellan Arvika och Eda har utvecklats och kommer att implementeras 2025.

Samrådsmöten för vindkraftsprojekten vid Tobaksberget och Eriksbråtberget har genomförts. Avtal om etablering av laddningspunkter i Åmotfors, Valfjället och Charlottenberg har slutits. En ny elupphandling har genomförts inför 2025. Underlag för kommande parkeringsövervakning har tagits fram.

Efter en genomgång av underlaget har skaderegleraren bedömt att skadehändelsen vid fastigheten Skogsborg 8 inte är ersättningsbar enligt vår försäkring hos Kommunassurans Försäkring AB.

En organisationsöversyn, inklusive riskbedömning och handlingsplan, har genomförts och förhandlats för en eventuell övergång av fritids- och kulturverksamheten till bildningsnämnden.

Gata, VA, Renhållning (TiVAB)
Vatten och avlopp, Gata och Renhållningsverksamheten sköts av Teknik i Väst AB sedan 1 januari 2019.

Vatten och avlopp
VA-kollektivets verksamhet är taxefinansierad och utgörs av samtliga fastigheter som är anslutna till kommunalt VA. Förnyelse av ledningsnätet (dricksvatten, spill och dagvatten) samt övrig reinvestering i VA-verksamheten har bedrivits enligt plan.

Gata
Drift och underhåll av gator och vägar har utförts enligt avtal av Teknik i Väst AB.

Renhållning
Den kommunala renhållningsskyldigheten innebär ett kommunalt ansvar för omhändertagande av hushållsavfall, vilket inkluderar slamtömning, grovavfall och kärlavfall med mera. Denna verksamhet är inte vinstdrivande och är taxefinansierad. Övrig avfallsverksamhet som bedrivs av kommunen utanför det så kallade renhållningskollektivets ram, utgör affärsverksamhet kopplat till verksamhetsutövares hantering av verksamhetsavfall.

Kostsektion
Kostsektionen är en serviceenhet som säljer frukost, lunch, mellanmål och middag till

förskola, fritids, skola, vård och stöd inom Eda kommun. Kostenheterna i Eda, Arvika och Årjäng har tillsammans genomfört en livsmedelsupphandling som resulterade i två leverantörer: Lilla grossist där Skafferi Värmland blev leverantör och Stora grossist där Menigo blev leverantör. Målet var att upphandla lokala livsmedel enligt politiskt beslut men även för att öka produktionen av livsmedel i närområdet för att bli bättre rustade för en kris.

Arbete och integration
Sektionen arbetar med kommunala och statliga arbetsmarknadsfrågor i nära samverkan med alla kommunala verksamheter, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, näringslivet, Region, Sociala företag, civilsamhället och föreningar. Även bosättningen och etableringen av nyanlända i kommunen sker via Arbete och Integration. Arbete och Integration är en flexibel verksamhet som utvecklar verksamheten utifrån olika målgrupper och behov. Sektionen arbetar målmedvetet med individen i centrum för att skapa förutsättningar för personer att närma sig den reguljära arbetsmarknaden eller påbörja eller återgå i studier, då sektionens huvudsyfte är att skapa rätt och relevanta insatser för personer som behöver stöd för att nå en egen försörjning vilket alltid är verksamhetens fokus. Under sektionens verksamhet ligger även kommunens Fordonsservice som ansvarar för kommunens fordon.

Under 2024 har Arbete och Integration drivit och medverkat i olika projekt som finansierats genom Länsstyrelsens §37-medel, AMIF och ESF. Samverkan med den ideella organisationen Civilisationen har fortlöpt under 2024, samverkan kommer att fortsätta under 2025.

Arbete och Integration har under 2024 fortsatt sitt arbete med att ställa om sin verksamhet efter de målgrupper som är inskrivna i verksamheten. Uppbyggnad av en lågtröskelverksamhet har varit en pågående process under 2024 för att skapa rätt insatser till de målgrupper som är anvisade till verksamhet.

Fritids- och kulturavdelningen
Fritids- och kulturavdelningen svarar för kommunens verksamhet när det gäller fritid, folkhälsa, folk-/skolbibliotek, allmänkultur, verksamhet för barn/unga med skollovsaktiviteter och simskola. De olika verksamheterna utgår från gällande lagstiftning, kommunala verksamhetsplaner, styrdokument och den strategiska planen.

Fritidsverksamheten
Förutom det övergripande verksamhetsansvaret för avdelningen som inkluderar ekonomi och personal med arbetsmiljö, ingår följande arbetsuppgifter: administration av olika former av kommunalt stöd – bidrag/service till föreningslivet, utveckling av fritidsaktiviteter i samverkan med föreningslivet, lokalupplåtelse/uthyrning av kommunens fritidsanläggningar, ansvaret för badplatser, ansvar för simskolan, lotteriverksamhet – tillståndsgivning/ registrering, enligt Spellagen.

Det kommunala föreningsstödet består av flera delar och inom fritidsverksamheten har det beviljats bidrag med lite drygt 3 000 tkr. Därtill kommer upplåtelsen av kommunens fritidsanläggningar och utlåning av en del kommunal utrustning, som är helt avgiftsfritt för föreningslivet.

Föreningslivet i kommunen består av totalt c a 150 föreningar/organisationer. Under året har föreningar bedrivit någon form av verksamhet för barn och unga i åldern 7-20 år och antalet föreningsaktiviteter uppgår till totalt 2 716. Under året har ett nytt datastöd, Interbook Go, tagits i bruk. Tjänsten innehåller moduler för bidragshanteringen, lokalupplåtelse och föreningsregister.

Fritidsgårdsverksamheten
Under året har det bedrivits fritidsgårdsverksamhet i Charlottenberg för ungdomar i åldern 13–18 år. Öppethållandet har varit regelbundet, 3 ggr/vecka, totalt 88 tillfällen med totalt 1 376 besökare. Under en period var fritidsgården stängd på grund av vakanser. I juni anställdes en tredje fritidsledare vilket innebar att personal kunde besöka skolorna mer regelbundet vilket resulterat i fler besökare till fritidsgården. Inom lovverksamheten, som arrangerades under sport-, påsk-, sommar-, höst- och julloven har ett stort antal aktiviteter genomförts med totalt 340 deltagare och 39 ledare.

Under våren hjälpte fritidsgårdspersonal LSS med sin öppna verksamhet i Åmotfors vid fem tillfällen.

En motorträff i Åmotfors folkets park arrangerades med cirka 60 besökare. Mellan vecka 23–27 bjöd fritidsgården på sommarlovsaktiviteter runt om i kommunen. Sommarens simskola ställdes in p.g.a. för få sökande till simlärartjänsterna då hårdare krav på förutbildning har försvårat rekryteringen.

En stor del av fritidsgårdens verksamhetskostnader har finansierats genom ett internt bidrag via projektet Edas Framtid (statligt stöd från Tillväxtverket, projekt 3005). Det har under hösten även inletts förberedelser för att flytta Fritidsgården till nedlagda förskolan Gullvivans lokaler.

Folkhälsoverksamheten
Folkhälsoverksamheten ägnar sig åt ett brett allmänt folkhälsoarbete utifrån kommunens nya Folkhälsostrategi 2024-2030 och är kopplad till kommunens Folkhälsoråd. Folkhälsan samverkar även nära med Friskvården i Värmland; ett treårigt Friskvårdsavtal har under 2024 tecknats mellan Friskvården i Värmland och kommunen. Under 2024 har det pågått arbete med att ta fram en folkhälsostrategi som är mer långsiktig än tidigare hälsoplan samt att med hjälp av verksamheterna skapa en handlingsplan med utgångspunkt i strategin. Strategin kommer även omfatta områden som tidigare haft en egen plan/program såsom suicidprevention, ANDTS och funktionsrätt (tidigare handikappolitiskt program). Aktiviteter under 2024 rörde sig främst om återkommande arrangemang såsom Edakalaset, Edastolpen, Träffs och trivs samt Suicidpreventiva veckan. Lilla Tallmoloppet arrangerades i Koppom som Lilla Koppomsloppet - dels för att skapa en spridning i aktiviteter mellan orter i kommunen, dels för att variera samarbetet med idrottsföreningar utifrån orten där de hör hemma. Utöver detta arrangerades Seniorfestivalen under hösten i ett brett samarbete mellan både kommunala verksamheter, föreningar och andra värdefulla aktörer såsom Friskvården, Folktandvården, banken, polisen mm. En föreningsmässa arrangerades med en stor uppslutning bland föreningar i kommunen.

Biblioteksverksamheten / folk- och skolbibliotek
I kommunen finns ett huvudbibliotek i Charlottenberg och biblioteksfilialer i Koppom och Åmotfors. Verksamheten riktar sig till en bred allmänhet och omfattar kulturupplevelser, lärande och samhällsinformation. Fokus ligger på tillgänglighet samt bred och kostnadsfri service. Biblioteket har under året fått bidragsmedel för ett läsfrämjande projekt som genomförs under 2025 samt pengar från Edas framtid för att införa meröppet på huvudbiblioteket. Biblioteket har under året med hjälp av bidragsmedel från Kulturrådet fortsatt projekt utåtriktad verksamhet som jobbat med läsfrämjande insatser riktade mot äldre och brukare inom LSS. Även projektet för skaparverkstad har löpt på och under första halvåret arrangerades varje vecka skaparverkstad för barn i åldern 8-13 år vid tot 22 tillfällen. Båda dessa projekt avslutades efter sommaren.

Biblioteket har under året arrangerat 7 IT-träffar för äldre i samarbete med SPF där de fått hjälp med sina frågor och problem som rör IT. Inom Bibliotek Värmland-samarbetet pågår

sedan ett antal år tillbaka en process för att se över samarbetet, vilket ska utmynna i ett nytt samverkansavtal och en verksamhetsplan. Inom ramen för Bibliotek Värmland drivs projektet Läsäventyret där kommunerna tillsammans ska ta fram en digital plattform efter norsk förebild (Sommerles) för sommarlovsläsningen. En direktupphandling kopplat till detta har inletts.

Antal besökare vid biblioteken:	*55 221*	*(2023: 56 115)*
Antal utlån/kommuninvånare:	*4,6*	*(2023: 4,6)*
Antal utlån till skolor (inkl. omlån):	*7 854*	*(2023: 6 158)*
Antal utställningar, vuxna/barn:	*15*	*(2023: 18)*

Allmänkultur
Inom den allmänna kulturverksamheten handlar det till största delen om kulturaktiviteter som bedrivs av kultur-, hembygds- och museiföreningar. Det ingår ansvar för administration av kommunalt stöd i olika former såsom verksamhetsbidrag, kulturarrangemang, museiverksamhet och olika verksamheter inom studieorganisationer. Föreningsbidrag med totalt 425 tkr som avser kulturverksamheten. Till detta kommer den lokalsubvention som Eda kommun svarar för till de båda museilokalerna Eda Skans Museum och Eda Glasmuseum. Under 2024 bildades Edas kulturråd för att stärka samarbetet mellan Edas Kulturföreningar, Bl.a. ska kulturstig/ar startas under 2025 där kulturhistoriska platser ska sättas på kartan.

Arbetet med skolprojektet ”Eda i närmiljö” har fortsatt och numera är det en del i projektet Kulturtrappan vilket är en form av ”kulturgaranti” för Edas skolelever fsk- årskus 9. Projektet är ett samarbete med Karlstads Universitet, bibliotek, kulturföreningar och grundskolan. Vikten av att koppla den lokala historien till den ”stora historien” är betydelsefull för vårt kulturarv i Eda. Story spot, digitala kulturupplevelser ingår i Eda i närmiljö. Kulturjakten har arrangerats under året. Det är en aktivitet för allmänheten där man kan utmana sig själv genom att besöka 16 olika kulturella besöksplatser. Vi har även inlett medverkan i projektet ”Felles historia – gemensam framtid”, för att stärka samarbetet över gränsen.

Utöver detta ligger ansvaret för kommunens konstinnehav på avdelningen vilket innefattar utlåning samt inköp/underhåll av konst. Totalt omfattar konstinnehavet ca. 600 konstverk,
Antal kulturarrangemang: 21 (2023:22)
Antal museibesökare: ca. 4 700 (2023: ca. 4 800).

Fritids- och idrottsanläggningar
De kommunala fritids-/idrottsanläggningarna är Gillevihallen, Gränshallen, Gunnarsbyhallen, Gärdeshallen, Eda Ridcenter och Sparbanksvallen. Eda Bostads AB svarar för förvaltningen av anläggningarna och samverkan sker med Fritids- och kulturavdelningen och föreningarna Charlottenbergs Hockeyclub, Eda Ryttarförening, Koppoms Idrottsklubb och Åmotfors Idrottsförening. Föreningarna har anställda vaktmästare.

Vid Gärdeshallen i Åmotfors har det under året slutförts ett ombyggnadsarbete för att göra anläggningen anpassad för skolidrott och ett nytt sportgolv har lagts.

Fritids- och kulturavdelningen har ansvaret för beslut om dels ersättningen för samverkan kring driften och skötseln av anläggningarna och dels lönebidragen till föreningarna.

De kommunala badplatserna ligger i Adolfsfors-Hugn, Häljeboda-Vällen, Koppom-Vadjungen och Åmotfors-Nysockensjön. Driften och skötseln svarar Eda Bostads AB för utifrån ett avtal.

Räddningstjänsten
Under 2024 har kommunens beredskap att hantera kriser och krig ökats genom

kontinuitetsanalyser och planeringsarbete. Kommunens lagstiftade ansvar att förebygga brott bedrivs systematiskt med utgångspunkt i upprättade lägesbilder. 156 räddningsinsatser har genomförts under året vilket är något färre än 2023. Främst har antalet automatiska brandlarm minskat medan antalet brand i byggnad och trafikolyckor ligger i linje med tidigare år. Under 2024 bistod räddningstjänsten ambulansen vid IVPA-larm 254 gånger vilket är färre än för 2023 då antalet var 302. Orsaken till detta bedöms vara att Regionen från februari hanterar mottagande av 112-samtal i egen regi vilket medför andra prioriteringar av sjukvårdslarm och längre larmbehandlingstid innan räddningstjänsten kan larmas vid IVPA. Arbete pågår för att försöka korta dessa tider. Räddningstjänsten har genomfört tillsyner av brandskyddet i byggnader vid 18 tillfällen. Utifrån dessa har 11 beslut om förelägganden fattats. Ett av dessa har överklagats till Länsstyrelsen varvid Länsstyrelsen gjort samma bedömning som räddningstjänsten och avslagit överklagan

Bemanningsläget under året har varit delvis ansträngt men räddningstjänsten har i stort klarat att nyrekrytera i nödvändig omfattning.

Övergripande målsättningar, verksamhetsmål och aktiviteter

Bra boendemöjligheter
Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Verksamhetsmål
Detaljplaner för bostäder
Förebygga bränder
Verka för inkludering av alla medborgare
Genom miljöarbete öka kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt

Aktiviteter för att nå målen
Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda
Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda kommun ska ha fungerande brandvarnare.
Erbjuda relevanta insatser för människor i utanförskap.

Kommentarer kring måluppfyllelsen
Räddningstjänsten når inte riktigt målet att hålla nere antalet bränder i byggnader och det totala antalet räddningsinsatser. Ett fortsatt aktivt förebyggande arbete krävs därför.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Brand i byggnad	Antal	23	<20	<20
Total antal räddningsinsatser	Antal	156	<140	<140
Utbetalt försörjningsstöd i kr per invånare enligt kolada	kr	Ej tillgängligt i Kolada	1 100kr/inv	1 100kr/inv

Goda kommunikationer
Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål
Arbeta för goda kommunikationer inom kommunen.

Tillgänglighetsanpassad gatuanläggning med hög trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Digitala lösningar som underlättar kommunikationen med kommunen.

Aktiviteter för att nå målen
Anlägger, underhåller och förnyar kommunens gator samt gång- och cykelvägar. Genom undersökningen Kritik på Teknik mäts nöjdheten vart tredje år. Nästa mätning 2025. Införande av digitalt felanmälningssystem för den kommunaltekniska verksamheten.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:
Eftersatt underhåll på våra gc-vägar och lokalgator

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Medborgarna om gator och vägar	Nöjda medborgare	Ingen mätning	Sverige medel 36	Sverige medel 36
Medborgarna om gång- och cykelvägar	Nöjda medborgare	Ingen mätning	Sverige medel 54	Sverige medel 54

Ett utvecklat näringsliv
Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål
Arbeta med fysisk planering samt ha en god dialog med näringslivet

Aktiviteter för att nå målen
Arbeta med mark och exploateringsfrågor
Planberedskap för olika typer av verksamheter
Relevanta insatser utifrån deltagarnas behov samt hur arbetsmarknaden ser ut i Eda kommun, även en god samverkan med kommunala verksamheter och det lokala näringslivet är viktig.

Kommentarer kring måluppfyllelsen
Detaljplan för utvidgning av Hilmer Anderssons sågverk antogs 2024-01-21
Planarbete projekt Noresund är klart och har överklagats till förvaltningsrätten och vidare till kammarrätten.
Planarbete Morast Handelsplats och Kojan är vilande.
Planarbete Morast 1:175 under arbete, Trafikverket kräver en trafiklösning ut mot Rv 61, planen kan antas tidigast under 2025.
Planarbete Eda Glasbruk under arbete, beräknas antas under 2025.
Planarbete Haganäset är uppstartat.
Arbete och Integration når nästan upp till det uppsatta målet vilket ändå får ses som ett gott resultat.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Antal deltagare inom Arbete och Integration som avslutas i jobb på öppna arbetsmarknaden.	Antal	39	40	30
Planberedskap	Antal	1	2 Nya planer	2 Nya planer

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

Inom Samhällsbyggnad ingår kontrollområde, utveckling av fritids- och kulturaktiviteter.

Aktiviteter för att nå målen

Antalet föreningsaktiviteter och antalet deltagartillfällen redovisas av föreningslivet.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Föreningslivet i kommunen består av totalt c a 150 föreningar/organisationer. Under året har föreningar bedrivit någon form av verksamhet för barn och unga i åldern 7–20 år och antalet föreningsaktiviteter uppgår till totalt 2 716.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Utveckling av fritids-och kulturaktiviteter	Antal förenings-aktiviteter	2 716	2 200	2 200

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Levererar tjänster som medborgare, brukare och kunder är nöjda med. Leverera måltider som är hållbara En god och ändamålsenlig service till personer som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden.

Medarbetare

Personalen ska känna stolthet och trygghet i sitt arbete och sin kommun. Personalen skall känna att de bidrar till ett bättre klimat genom att öka närproducerad och ekologisk mat till våra gäster.

Aktiviteter för att nå målen

Regeringens mål 2030 är 60 % ekologiskt i offentlig sektor. Kostsektionen jobbar med att utöka närproducerade och ekologiska livsmedel inom ram. Informationsåtgärder samt utveckling av Lundens verksamhet ökad återanvändning och återvinning. Successiv förnyelse av VA-anläggningen.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Kundnöjdhet renhållning mäts genom SKR:s undersökning Kritik på teknik som genomförs var tredje år. Utfall från senaste undersökningen (2022) redovisas nedan. Nästa undersökning genomförs år 2025.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Svenskt närproducerat	%	62%	75%	75%
Ekologiska livsmedel	%	20%	30%	30%
Reinvesteringar i förhållande till nuanskaffningsvärdet (NUAK) VA ska uppgå till minst 1%	%	1,3%	1%	1%
Kundnöjdhet renhållning	%	80%	80%	80%

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

Att måluppfyllelsen bland personer som skrivs in för arbete eller utbildning ska öka årligen. Att genomföra specifika uppdrag åt exempelvis Försäkringskassan, kriminalvården och socialtjänsten enligt överenskommelse och med god kvalitet.

Aktiviteter för att nå målen

Kartläggningssamtal, individuella handlingsplaner, arbetsträning, praktik, vägledning samt att deltagare får relevanta insatser utifrån sina mål. Ett fungerande integrationsarbete där nyanlända blir medvetna om rättigheter och skyldigheter i Sverige.
God samverkan internt i kommunen likaså med externa aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen, föreningar, Civilsamhället och Migrationsverket.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Det goda resultatet under 2024 har uppnåtts genom att vi framgångsrikt genomfört de uppsatta aktiviteterna och levererat relevanta insatser. Dessa insatser har varit avgörande för att uppnå våra mål.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Andel inskrivna som nått sitt mål om egen försörjning/studier	%	89%	75%	75%

Statistiken ovan gäller endast de som bedömts redo för en skarp planering mot egen försörjning/studier. Övriga deltagare har bedömts behöva basala insatser innan, eller är föremål för annan särskild insats.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-130 684	-141 411	*10 727*	-139 072	
Kostnader	198 882	207 967	*-9 085*	211 589	
Nettokostnader	**68 198**	**66 556**	***1 642***	**72 517**	**74 443**
Avvikelse mot budget		**1 642**			
Verksamhetschef	2 016	1 443	*573*	1 989	
Gata, VA & Renhållning	16 859	21 368	*-4 509*	18 500	
Fritid & kultur	13 581	12 633	*948*	13 818	
Kost	3 487	2 895	*592*	3 437	
Räddningstjänst	13 231	13 043	*188*	12 089	
Arbetsmarknad & Integration	9 811	6 080	*3 731*	9 839	
Plan & fastighet	9 213	9 095	*118*	12 845	

Servicenämnden redovisar totalt ett positivt resultat på 1 642 tkr

Verksamhetschef

Verksamhetschef visar ett positivt resultat på 573 tkr, försäljning och färre köp av tjänster

Gata

Gatuverksamheten visar negativt resultat på 1 770 tkr. Vinterväghållningen har totalt överskridit budget med 1 376 tkr. Återhållsamhet har skett under året främst inom

verksamheterna beläggning och barmarksunderhåll då tidiga prognoser visade hög kostnad för vintervägh̊allning. Gatubelysning har ett resultat på 150 tkr bättre än budget främst på grund av lägre elkostnader.

VA
Resultatet från VA visar ett resultat på 292 tkr bättre än budget och innebär att 3 301 tkr av dom förinbetalda avgifterna används. Större avvikelser mot budget är att verksamheten har haft lägre kostnader för el och kapitaltjänst men högre kostnad för reparationer på ledningsnätet.

Renhållningsverksamheten
Den taxefinansierade renhållningsverksamheten visar år 2024 en negativ budgetavvikelse. Detta behöver kompenseras genom framtida taxejustering. Intäkterna ligger i balans men kostnaderna är högre än budget. Orsaker är bland annat förberedelser inför fastighetsnära insamling av förpackningar, kostnader kopplade till nya tillsynsmyndighetens tolkning av tillståndet för Lunden och nödvändiga åtgärder på anläggningen, bland annat hantering av slam från reningsverk.

Resultatet för affärsverksamheten på Lunden är -1 000 tkr. Det budgeterade överskottet på 1 000 tkr kunde inte uppnås, på grund av mindre mängd bränd metall och lägre metallpriser jämfört med tidigare år.

Totalt för avfall innebär det ett negativt resultat på 2 739 tkr

Plan-/fastighetssektion
Totalt ett positivt resultat på 188 tkr
Plan/fastighetssektion har ett positivt resultat på 581 tkr, sälj av tjänster.
Skogsdriftern har ett positivt resultat på 1 374 tkr
CO-bolaget har ett underskott totalt på -1 836 tkr. Det är främst inom fastighetsskötsel och snöröjning -760 tkr, reparationer och underhåll -500 tkr, olja/flis/fjärrvärme -400 tkr och försäkringar -475 tkr

Kostsektion
Visar ett överskott på 592 tkr och det är inköp av livsmedel.

Arbete och Integration
Visar ett positiv resultat på 3 731 tkr. Det ekonomiska överskottet beror på lägre personalkostnader p.g.a. vakanta tjänster, försäljning av fordon/inventarier, samt allmän återhållsamhet inom verksamheten.

Fritids- och kulturavdelningen
Fritids- och kulturavdelningen redovisar ett överskott med 948 tkr.

Det ekonomiska överskottet beror på klart lägre kostnader än budgeterat inom folkhälsoverksamheten, fritidsverksamheten, kulturverksamheten och fritidsgårdsverksamheten, vilket i huvudsak kan förklaras med dels en allmän återhållsamhet rörande kostnader inom de olika verksamheterna och dels att en hel del kostnader finansierats med medel ur projekt 3005, Edas Framtid.

Räddningstjänsten:
Räddningstjänsten gör ett mindre överskott på 188 tkr tack vare något färre insatser än tidigare år.

Framtiden

Verksamhetschef, plan- och fastighet

Enligt Bostadsförsörjningslagen ska Sveriges kommuner genom framtagande av riktlinjer planera för sin bostadsförsörjning. Eda kommuns bostadsförsörjningsprogram behöver aktualiseras.

Medel till fastighetsunderhållet har under en längre tid varit underfinansierade, vilket leder till försämrade byggnader och ökade kostnader på lång sikt. Det behövs även en långsiktig lokalförsörjningsplan som ska tillgodose våra kommunala verksamheter i minst fem år, med utblick mot tio år.

Vi ser en ökning av invasiva arter på våra fastigheter och kommunen är ansvarig för att ta bort och förhindra spridning av arter från sin egen mark och fastigheter. Detta inkluderar ökad skötsel av parker och andra allmänna ytor för att förhindra att invasiva arter planteras eller sprids.

Arbete och prioriteringar gällande vår skyldighet av kommunal beredskap, såsom trygghetspunkter, reservkraft, mat, etc., behöver planeras och samordnas.
Eda kommun har antagit en planeringsstrategi. Nästa steg är att planera och budgetera resursbehovet för kommande arbete med en ny översiktsplan. Fram till dess att ett nytt översiktsplanearbete sätts igång behöver de pågående planeringsunderlagen färdigställas.
Det behöver tas fram en utökad utredning av möjliga ras- och skredområden.

Gata

Kostnaden för driften av gatuanläggningarna ökar oroväckande. Största posten är vintervägh̊allning där driftinsatserna nu oftare varierar mellan halkbekämpning och snöplogning utan längre perioder med stabilt väder. De numera oftare förekommande nollgenomgångarna under vinterhalvåret ger ökat slitage med frostsprängningar och potthål, vilket då innebär fler akuta driftinsatser och ökar behovet av en god reinvesteringstakt.

VA

Kraven på VA-verksamheten att leverera ett gott och säkert dricksvatten samt rena avloppsvatten kommer att öka från både medborgare och myndigheter i framtiden. EU-kommissionen tog beslut 2024 om det nya Avloppsdirektivet som nu ska implementeras i svensk lagstiftning och först då vet vi i detalj vad direktivet innebär. Det som redan nu är klart är ökade krav på rening av PFAS och läkemedel men även näringsämnen för vissa avloppsreningsverk, beroende på storlek och recipientens status. Likaså är tidsfaktorn för införandet fortfarande oklar men det kommer att innebära investeringar som kräver god framförhållning.

Framtidens dricksvattenförsörjning i Åmotfors med omnejd är fortsatt under utredning och den pågående förstudien är klar våren 2025. Den blir ett viktigt underlag för fortsatta beslut, som anger hur den långsiktiga vattenförsörjningen kan och ska ordnas för området. Fortsatt arbete pågår med att upprätta vattenskyddsområden där det saknas och att revidera gamla.

Renhållning

Renhållningsverksamheten står inför stora förändringar. Ökade krav på återbruk samt utsortering och insamling av olika avfalls- och återvinningsfraktioner ställer nya krav på verksamheten och kommer att kräva höjning av taxan de kommande åren.

Senast 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningar ha startat. Kostnaden ska ligga kvar hos producenterna och kommunen får ersättning via schablon, men hela kostnaden väntas inte täckas av ersättningen, vilket innebär ytterligare behov av taxehöjning.

En sluttäckningsplan för deponin på Lunden har tagits fram och medel måste avsättas för att täcka kostnader för sluttäckningen.

Gällande avfallsplan innebär ett antal åtgärder som bidrar till att kommunen klättrar uppåt i avfallstrappan och bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Kostsektion
Fr o m 1 januari 2025 har Arvika och Eda gemensam ledning inom kost. Målet är att tillsammans uppnå flera samordningfördelar inom utveckling, erfarenheter, minskad sårbarhet, effektivare upphandlingar, krisberedskap mm.

Vid skyddsronderna i slutet av 2024 står fortfarande bristerna kvar på Gunnarsbyskolans kök. Här hotas verksamheten av en 6:6a anmälan om inget åtgärdas.

Arbete och Integration
Arbete och Integration står inför en spännande framtid med både utmaningar och möjligheter som kommer att forma vår verksamhet. Den globala ekonomiska osäkerheten och den snabba teknologiska utvecklingen kräver att vi fortsätter att vara flexibla och anpassningsbara. Detta kommer att säkerställa att våra deltagare är väl rustade för framtidens arbetsmarknad.

Vi ser positivt på att fortsätta utveckla verksamheten och skapa fler insatser för våra deltagare att närma sig arbetsmarknaden och etablera sig i samhället. Samverkan överlag är en viktig del för att nå verksamhetens mål. Vi kommer att fortsätta att intensifiera vårt samarbete och nätverkande med olika aktörer, såsom alla kommunens verksamheter, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, näringslivet och civilsamhället. Genom att stärka dessa samarbeten kan vi erbjuda mer omfattande och skräddarsydda insatser för våra målgrupper.

Hållbarhet och social inkludering kommer att vara ledstjärnor i vårt arbete. Vi kommer att fortsätta att utveckla insatser som främjar social integration och ekonomisk självförsörjning för nyanlända och andra utsatta grupper. Ett minskat inflöde av nyanlända har noterats och förefaller vara en fortgående trend. De nyanlända vi tar emot har en längre väg för att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden.

En utmaning framöver för sektionen är att flera anställda inom den ordinarie verksamheten har anställningar med lönestöd. Detta innebär att när dessa tjänster ska tillsättas på nytt, kommer lönestödet med största sannolikhet att försvinna, vilket medför en ökade kostnad för sektionen.

Flexibilitet och anpassningsförmåga kommer att vara avgörande för att hantera framtida förändringar på arbetsmarknaden. Vi kommer att fortsätta att utveckla våra tjänster och insatser för att möta de skiftande behoven hos våra deltagare och arbetsgivare. I den egna verksamheten är det i första hand prioriterat att nyttja Fritidsbanken samt ett kommunalt återbruk som ett nav för verksamhetens egna arbetsuppgifter.

Sammanfattningsvis står Arbete och Integration väl rustade för att möta framtidens utmaningar och möjligheter.

Fritids- och kulturavdelningen
Ambitionen för avdelningen är att på olika sätt tillsammans med vårt aktiva föreningsliv verka för att utveckla fritidsutbudet, så att både edaborna och gäster/turister kan erbjudas olika alternativ till en meningsfull och kvalitativ fritid.

I likhet med tidigare årsredovisningar är det därför viktigt att inför framtiden poängtera att ett rikt och omväxlande fritids- och kulturutbud är av omistligt värde för en kommun, dess invånare och besökare. En kommun som saknar detta riskerar mista sin attraktionskraft. Därför är sektorn en bärande del i kommunens övergripande mål med att försöka göra kommunen än mer attraktiv.

Organisation:
Utifrån de arbetsuppgifter och krav som finns på avdelningen och dess olika verksamhetsgrenar och vid en jämförelse med andra liknande kommuner, så framgår det tydligt att det finns behov av en del personalförstärkningar till skolbiblioteksverksamheten, fritidsverksamheten, fritidsgårdsverksamheten samt den allmänna kulturverksamheten. Dessutom behöver det stärkas upp med personella resurser till driften och skötseln av en rad fritidsanläggningar runt om i kommunen, såsom utegym, vandringsleder mm.

Fritidsgårdsverksamheten har sedan några år tillbaka fått ett särskilt ekonomiskt stöd genom projekt 3005, Edas Framtid, med statligt stöd genom Tillväxtverket. Om och när detta stöd upphör så kommer det krävas en kraftig anslagsförstärkning i den kommunala budgeten för att klara av att fortsätta driva den verksamheten.

När det gäller driften och skötseln av kommunens större fritids- och idrottsanläggningar, som grundas på ett förvaltningsavtal mellan Eda kommun och Eda Bostads AB samt samverkan med ett antal idrottsföreningar, så finns det behov av att se över vem som ska göra vad i de olika anläggningarna/ fastigheterna. Det bör grundas på vad Eda kommun genom Samhällsbyggnad ser som bästa lösningen för olika delar i fastighetsskötseln.

Under 2025 kommer meröppet att införas på huvudbiblioteket vilket gör att besökare själva kan få tillträde till biblioteket efter stängning och på helger, något som kommer öka tillgängligheten till biblioteksservice i kommunen. Under 2025 kommer det även införas ökade lagkrav på bemannade skolbibliotek och statliga medel kommer skjutas till för att stärka upp verksamheten.

Avdelningen inleder under 2025 ett filmprojekt för barn och unga vilket ska utmynna i en filmfestival på Åmotfors Folkets Hus 2026.

Räddningstjänsten
Ett fortsatt aktivt arbete med att bibehålla och rekrytera personal kommer att krävas för att klara personalförsörjningen. Åtgärder behöver vidtas för att skapa bättre arbetsmiljö på våra brandstationer. På två av tre brandstationer kommer dessa åtgärder vara av mer omfattande karaktär.

Från och med 2025 kommer utbildning av räddningstjänstens personal i att hantera krig och höjd beredskap påbörjas. Utbildningen kommer att omfatta 1–2 dagar per år och finansieras av MSB.

Från och med 2025 har kommunen ett avtal med en ny entreprenör för sotning och brandskyddskontroll.

Planerat från 2027 och framåt kommer nästa generations RAKEL-kommunikation att införas. RAKEL G2 kommer skapa möjligheter för bland annat räddningstjänsten att överföra mer information, såsom bilder, via det säkra och digitala kommunikationssystemet.

Myndighetsnämnden

Årets verksamhet

Verksamheten har huvudsakligen bedrivits i enlighet med avdelningens framtagna tillsynsplaner, vilka inkluderar Tillsynsplan Miljöskydd, Tillsynsplan Hälsoskydd, Kontrollplan Livsmedel, Tillsynsplan Alkohol & Tobak samt Tillsynsplan och behovsutredning 2024 för Plan- och bygglagen. Dessa tillsynsplaner har utarbetats utifrån noggranna behovsutredningar för respektive område och har anpassats efter de tillgängliga personella resurserna. Genomförandegraden reflekterar därför enbart de förväntade åtgärderna för 2024 och omfattar inte det totala behovet av lagstyrda arbetsuppgifter inom de olika områdena.

Plan och bygglagen: Ärendemängden och genomförandegraden ligger i linje med de förväntningar som fanns vid årets början. Totalt hanterades 173 lovärenden och 21 tillsynsärenden under 2024. Motsvarande siffra 2023 var 176 lovärenden och 13 tillsynsärenden. Under året har avdelningen haft en långtidssjukskrivning bland ordinarie personal, vilket har påverkat arbetets genomförande. För att hantera detta har en tidsbegränsad vikarieanställning genomförts, vilket har möjliggjort att handläggningsärenden har kunnat utföras enligt plan.

Utvecklingen av verksamhetens rutiner, system och liknande har emellertid stagnerat till viss del på grund av sjukskrivningen, då sådana uppgifter inte kan förväntas utföras av tillfällig personal. Den tillfälliga personalen avslutade sina anställningar vid årsskiftet, och ordinarie personal har återgått till arbetet med en tjänstgöringsgrad på 75%. Vid starten av verksamhetsåret 2025 kommer avdelningen att arbeta med en personalavvikelse på 25% tjänst.

Alkohol och tobak: Inom området alkohol och tobak har den beslutade tillsynsplanen genomförts fullt ut, vilket resulterat i en genomförandegrad om 100 %.

Livsmedel: Det nya systemet för omklassning och efterhandsdebitering har medfört att arbetet under året inte har genomförts helt enligt plan. Vid delårsbokslutet var förväntningarna att genomförandegraden skulle uppgå till 100 % vid årsskiftet. Efter årets slut kan vi konstatera att målet inte uppnåddes i sin helhet, och genomförandegraden uppgick istället till 87 %. Några veckors arbete i slutet av året uteblev på grund av sjukdom. Eftersom endast en tjänsteperson är ansvarig för området innebär sådana avvikelser en extra känslighet. Behovsutredningen visar att tillsynen under 2025 förväntas kunna genomföras fullt ut.

Miljö och hälsoskydd: Lite förändringar i personalstyrkan på grund av föräldraledigheter och tjänstledigheter har påverkat genomförandetakten. Detta har parerats genom att ta in tidsbegränsad personal och avdelningen har nu full anställning enligt personalbilagan. På grund av förändringarna i personalstyrkan under året uppnådde man inte full genomförande grad enligt tillsynsplanen. Resultatet på miljöskydd blev en genomförandegrad på 71,7% och motsarvande för hälsoskydd blev 86,3 %.

Mål enligt verksamhetsplan

Bra boendemöjligheter

Tillse att bygglov, bygganmälningar, strandskyddsansökningar hanteras skyndsamt och rättssäkert. Säkerställa att klagomålsärenden gällande boendemiljö handläggs skyndsamt och rättssäkert. Genom att fatta snabba och korrekta beslut i ovanstående frågor så möjliggör man för bra boendemiljöer i kommunen.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Bygglov inom 10 veckor	%	90 %	86 %
Bygganmälan startbesked inom 4 veckor	%	90 %	90 %
Klagomålsärenden avslutade inom 6 månader	%	80 %	86 %

Resultatbeskrivning

Av de 59 bygglov som har granskats har 51 ärenden haft en handläggningstid på mindre än 10 veckor, vilket resulterar i en andel om 86 %. För bygganmälningar var 33 av de 37 granskade ärendena utförda inom 4 veckor, vilket ger ett resultat på 90 %. Samtliga ärenden saknar dock markeringen i systemet för ”ärende komplett”, vilket är från det datum handläggningstiden börjar räknas. Ingen djupare granskning har genomförts, men det är troligt att resultatet, efter en sådan granskning, skulle närma sig 100 %. Hittills har 6 av 7 avslutade klagomålsärenden som rör boendemiljön blivit avslutade inom 6 månader från det att de inkom, vilket ger ett resultat på 86 %.

Resultatanalys

Samtliga mätområden är i linje med målbilden. Förvaltningen får inför kommande år bli bättre på att lägga in händelsen ”ärende komplett” för att kunna få en mer rättvisande bild av resultatet.

Ett utvecklat näringsliv

Den mest frekventa formen av kommunikation mellan en kommun och ett företag rör tillstånd eller tillsyn. Hur företag upplever bemötandet och servicen i dessa processer påverkar deras syn på kommunen. Detta innebär att myndighetsutövningen har en avgörande inverkan på möjligheterna att starta och utveckla ett företag i en kommun.
Det är därför av stor vikt att handläggningen sker skyndsamt och rättssäkert.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Beslut ansökningar alkohol/Tobak <8 veckor	%	90%	100%

Resultatbeskrivning

Vid detta tillfälle har miljö- och byggavdelningen ett samlat aggregerat resultat på NKI = 77. Detta är fördelat på bygglov med NKI = 86, miljö med NKI = 74, samt livsmedel med NKI = 74. Samtliga livsmedelsregistreringar har handlagts inom det angivna tidsintervallet. 20 % respektive 71 % av anmälningarna inom miljö- och hälsoskyddsområdet har handlagts inom tidsintervallet, samt 100 % av alkohol- och tobaksansökningarna.

Resultatanalys

Resultatet för NKI och livsmedelsregistreringar ligger inom målintervallet. Av hälsoskyddsanmälningarna har 1 av 5 handlagts inom det angivna tidsintervallet. De övriga 4 inkom under semesterperioden, och efter dialog med sökandena enades man om att

handläggningstiden skulle bli längre. Inom miljöskydd har man, likt för bygglov, inte angett när ansökan eller anmälan anses vara komplett, vilket gör det svårt att fastställa när handläggningstiden ska börja räknas. Procentsatsen skulle troligtvis vara något högre om denna markering hade gjorts

Mål: Kännetecken - Kvalité
Inom myndighetsutövning så är snabba handläggningstider ofta avgörande för hur myndigheten upplevs av kommuninvånare och företag. Alla vill få snabba beslut så man kan komma vidare med sitt ärende. Minst lika viktigt som snabbhet är kvalité och rättssäkerhet. Ett felaktigt beslut kan få stora konsekvenser för så väl privatpersoner, företag och miljön.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Rätt vid överklaganden (samtliga områden)	%	>80%	82%
Rätt vid överprövning av strandskyddsärenden	%	>80%	100%

Resultatbeskrivning
Totalt har elva överklagade beslut fått ett lagakraftvunnet beslut i högre instanser. Av dessa har nio beslut följt förvaltningens eller nämndens bedömning, vilket ger ett resultat på 82 % och ligger inom målintervallet. Ingen av avdelningens strandskyddsdispenser har överprövats av länsstyrelsen under året.

Resultatanalys
Värt att notera att de två överklagande besluten som har gått förvaltningen/nämnden emot har varit på ”formalia”. Överinstans har inte ansett att det är fel i sakfrågan. I övrigt inget att anmärka.

Sammanfattning
Överlag ser förvaltningen positivt på resultatet utifrån verksamhetsplanen. 7 av 10 målområden har uppnåtts helt. Två av målområdena ligger nära sitt uppsatta mål och skulle i praktiken kunna anses vara uppfyllda även de, om markeringen för ”ärende komplett” hade gjorts i systemen. Ett målområde ligger långt ifrån det uppsatta resultatet, men detta har en naturlig förklaring och beslutades i samråd med sökanden.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att man har bidragit till att arbeta mot kommunfullmäktiges övergripande mål om bra boendemiljöer, ett utvecklat näringsliv samt hålla en hög kvalitet.

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-4 607	-4 572	*-35*	-4 890	
Kostnader	9 264	9 120	*144*	9 437	
Nettokostnader	**4 657**	**4 548**	***109***	**4 547**	**4 603**
Avvikelse mot budget		**109**			

Verksamheten har till stora delar kunnat bedrivas enligt fastställda planer. Verksamheten har en positiv bild av hur årets resultat. Man har kunnat hålla bemanningen på en stabil nivå trotts sjukskrivningar, tjänstledigheter och föräldraledigheter. Tidigare år har man haft svårare att parera för sådana ”personalförändringar”. Detta har resulterat i en högre genomförandegrad av tillsynsplaner och kortare handläggningstider på ärenden samt ökat resultat i NKI mätningen än tidigare år. Omklassningen och byte till efterhandsdebitering på livsmedelsområdet har gett en ekonomisk konsekvens. Intäkterna på området har minskat med ca 30 % jämfört med tidigare år. Trotts detta gör avdelningen ett positivt resultat ekonomiskt 2024.

Framtiden

Verksamheten ser både positiva och utmanande aspekter på framtiden. På den positiva sidan finns en förhoppning om att kunna upprätthålla en stabil bemanning samt behålla den nuvarande kompetensen, vilket skulle skapa möjligheter att ytterligare effektivisera arbetet. Å andra sidan, enligt avdelningens behovsutredningar, saknas fortfarande resurser inom flera områden för att kunna utföra de lagstadgade arbetsuppgifterna. Med den nuvarande budgetramen och de tillgängliga resurserna tvingas nämnden årligen att bortprioritera lagstadgade uppgifter. Precis som tidigare år bedömer avdelningen att en full bemanning, enligt personalbilagan, sannolikt skulle kunna leda till ett negativt ekonomiskt resultat för 2025.

Verksamhetsberättelser, kommunala bolag

Eda Bostads AB

Allmänt om verksamheten

Eda Bostads AB är ett kommunalt bostadsaktiebolag som ägs till 100% av Eda Kommun. Verksamheten i bolaget består av att äga, förvalta och utveckla fastigheter, som inrymmer bostäder, affärslokaler och kollektiva anordningar. Bolaget har uppdraget att förvalta stora delar av kommunens fastighetsbestånd för vilket förvaltningsersättning erhålls. Verksamheten i bolaget ska bidra till att främja bostadsförsörjningen inom Eda Kommun.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

Ekonomisk översikt	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*	*2020*
Nettoomsättning	86 617	81 398	76 669	75 108	72 491
Resultat efter finansiella poster	5 686	5 833	2 450	7 158	1 379
Balansomslutning	259 975	256 923	238 368	239 900	230 196
Soliditet, %	24	22	22	21	20

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 5 686 tkr vilket är i nivå med föregående år. I föregående års resultat efter finansiella poster ingick emellertid 5 636 tkr i exceptionella poster (försäkringsersättning). Anledningen till att årets resultat håller samma nivå är högre hyresintäkter samt väsentligen lägre underhållskostnader än föregående år då ett större ROT-projekt pågick.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har byggstart skett för ersättningsbyggnaden av totalbranden på Boda 1:217. Det omfattande projektet på Hjorten 1 har avslutats, åtgärderna omfattar ett nytt ventilationssystem, invändiga åtgärder i lägenheter, utvändiga åtgärder avseende fasader samt ett nytt tak och en solcellsanläggning. Ytterligare solcellsanläggningar har gjorts på Bete 1:289 och Bete 1:291 och Järnet 10. Förvärv av fastigheten Torggatan 9 i Koppom har skett under året.

Förväntad framtida utveckling

Hyreshöjningen för år 2025 är framförhandlad till en ökning med 4,8 % fr o m 1 januari 2025.

Planering och start för rotrenovering på en av våra fastigheter kommer de närmaste åren att fortsätta. Åtgärderna kommer att omfattas av ny ventilation, nya kök, stambyte och badrumsrenovering. Under år 2025 skall byggnaden på Boda 1:217 återuppbyggas. Investeringar för energibesparande åtgärder kommer de närmsta åren att fortsätta. I övrigt förväntas verksamheten bedrivas i enlighet med bolagets plan för underhåll och löpande förvaltningsåtgärder.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Lågkonjunkturen som pågår kan fortsätta påverka arbetsmarknaden och arbetslösheten, som i sin tur kan medföra svårigheter att betala hyran eller minskad efterfrågan. Det senaste året har vi trots att räntorna gått ner fått ganska stora ränteökningar p.g.a. att tidigare lån har haft långa löptider med låga räntor. Hyresrätter på mindre orter är beroende av stark arbetsmarknad. Förändringar i lagar, regler och byggnormer kan påverka bolaget, verksamheten och i sin tur lönsamheten. Ökade krav på hållbarhet och miljöanpassning kan innebära stora investeringar för att uppfylla nya standarder och regler. Kostnadsökningar i fastighetsförvaltning, underhåll och renoveringar leder till mindre lönsamhet. Att hålla sig uppdaterad, vara medveten om dessa risker och ha en strategi för att hantera dem är avgörande.

Eda Energi AB

Allmänt om verksamheten

Eda Energi AB distribuerar fjärrvärme till kunder i Åmotfors. Bolaget erhåller sina värmeleveranser från Nevel AB och dess avfallsförbränningsanläggning på orten. För att säkerställa värmeleveranser då Nevel inte kan leverera värme har bolaget två reservoljepannor med en sammanlagd effekt på 4 MW vid Älvgårdens panncentral. De körs normalt vid det årliga underhållsstoppet hos Nevel i juli.

Anläggningstillgångarna, som består av fjärrvärmenätet, reservoljepannorna i panncentralen vid Älvgården samt bolagets distributionsanläggning vid Nevel AB, uppgår till sammanlagt 24 490 tkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Eda Energi AB har från 2023-01-01 inlett en ny period för värmeleveranser från Nevel AB genom nytt avtal som sträcker sig till 2028. Ny prissättningsmodell infördes 2023 med nödvändiga prishöjningar. Andelen av den fria tilldelningen av utsläppsrätter har setts över hos Nevel vilket har fallit ut till Eda Energis fördel varför priset till kunderna lämnades oförändrat 2024. Under året genomfördes undersökningen för kundnöjdhet som gav bolaget betyget Mycket Väl Godkänd liksom tidigare undersökningsår.

Under 2024 har ingen fastighet anslutits till fjärrvärmenätet och totala antalet anslutna fastigheter uppgår till sammanlagt 128 st. Samtliga av kommunens och Eda Bostads fastigheter är anslutna. Av fastigheterna är 10 st flerbostadshus, 17 st lokaler, 4 st industrier (3 till Norma) och 97 st villor.

Under 2024 levererades totalt 8,29 GWh (8,82) GWh varav 1,64 GWh till flerbostadshus 1,65 GWh till småhus 2,13 GWh till industri och 2,87 GWh till offentliga lokaler. Verksamhetsåret har gett ett lägre rörelseresultat än budgeterat främst orsakat av högre kostnad för olja då veckan för underhållsstoppet hos Nevel i januari var kallare än på många år. Minskad omsättning jämfört med 2023 förklaras av mindre sålda GWh 0,53.

Framtida utveckling

Eda Energi AB planerar att utöka samarbetet med Nevel AB för att se över möjligheter till framtida energieffektivisering.

Anslutning av nya abonnenter sker oftast enbart av fastigheter som ligger efter befintlig fjärrvärmeledning. Det beror på att vi närmar oss den effekt, 4 MW, bolaget får köpa av Nevel AB. Vi kan ansluta motsvarande några villor ytterligare.

Under 2025 planeras för förbättrad hemsida.

Förebyggande underhåll fortgår prioriterat under 2025 för att förbättra anläggningarna och förbättra rutiner och arbetssätt för att motverka störningar.

Miljöpåverkan

Fjärrvärme ger hushållen möjligheten till miljövänligt uppvärmningsalternativ. Bolaget verkar för att distribuera energi med låg miljöpåverkan och kommer att se över möjligheten till annan värmeförsörjning än fossil olja för reservoljepannorna vid Älvgården. Andelen avfallsbaserad, förnybar, energi som köps från Nevel AB utgör 91 %. I resultatet för 2024 redovisas kostnaden för utsläppsrätter till 923 tkr.

Valfjället Skicenter AB

Allmänt om bolagets verksamhet

Valfjället Skicenter AB är ett 100 %-igt kommunalägt bolag vars ändamål är att ”främja turismnäringens utveckling inom Eda kommun”. Bolaget bedriver för närvarande Valfjället Skicenter AB kompletterat med camping och boende i villavagnar. Ägardirektiven revideras senast 2022-08-24.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Snöläggningen inför säsongen 2023/2024 påbörjades under november och samtliga backar förutom Matts Olsson backen öppnades 15 december. Inledningsvis under 2024 gjordes kompletteringar gällande snöläggningen i Matts Olsson backen innan den var klar för öppning i mitten av januari 2024. Därefter var anläggningen öppen fullt ut fram tills säsongsavslutningen i slutet av vecka 14 2024. Snöläggning 2024/2025 påbörjades i november 2024 med stora temperaturskillnader som utmaning vilket skattbidrog till att enbart delar av anläggningen kunde tas i bruk under öppningshelgen 21–22 december.

Kostnaden för snöläggning och preparering av pister påverkas fortsatt av höga energi- och drivmedelskostnader. Det uppdrag styrelsen fick av kommunens ombud under 2023, att söka alternativ för en mer kostnadseffektiv anläggning, har fullförts men indikerar på en för hög totalkostnad för vår anläggning som blir svår att ekonomiskt räkna hem. Styrelsen har löpande under året 2024 fortsatt att utvärdera mindre men kostnadseffektiva åtgärder för att kunna effektivisera snöläggningen. Styrelsen har tillsammans med driftledningen utvecklat effektiviteten vid snöläggningen via omkopplingar av vatten och tryckluft vilket har påverkat snöläggningskapaciteten. Kontakter har tagits med vår elnätsleverantör Ellevio för att undersöka möjligheterna att uppgradera strömförsörjningen högre upp i backarna för att därigenom öka kapaciteten. Styrelsen kommer att få förslag på detta under andra kvartalet 2025.

Beläggningen i och intäkterna rörande Drömbyn har ökat under 2024 jämfört med 2023. Samtliga säsongsplatser för husvagnar har varit uthyrda, därav har en utökning vid Norli skett under året. Även dessa platser är nu fullbelagda.

Bolaget har under året erhållit 90 tkr i punktskatter för el i industriell verksamhet.

Bolaget erhöll under hösten 2023 ett interimistiskt slutbesked avseende villavagnarna i Drömbyn som innebar att bolaget skulle inkomma med brandskyddsdokumentation som bekräftelse för permanent brandskyddsåtgärd senast 2024-04-30. Styrelsen beslutade då att man våren 2024 skulle avyttra 14 villavagnar. Tio av dessa såldes under året och resterande fyra planeras att säljas under kommande år. Avyttringen av vagnarna har genererat en reavinst.

Sista helgen i mars 2024 drabbades anläggningen av kraftigt åskväder vilket ledde till nedslag i liftelektronik och visst kablage. Vidare upptäcktes lagerhaveri i en av pumpmotorerna. Kostnader för reparationsarbeten påverkar årets resultat.

Bolaget har under året deltagit i en samordnad upphandling av el eftersom avtalet med tidigare leverantör löpte ut 2024-12-31. Ny upphandlad leverantör är Mälarenergi AB för hela kommunkoncernen och de erbjuder sina kunder möjlighet till prissäkring av delar av volymen. Effekterna av detta är inledningsvis svåra att bedöma då prissättningen varierar kraftigt beroende på marknadens efterfrågan.

Under året har ett optionsavtal med Valfjällets Slalomklubb tecknats som innebär att bolaget erlägger ett årligt driftbidrag för att få nyttja klubbens anläggningar.

I nuläget finns ingen giltig kapitaltäckningsgaranti men styrelsen har för avsikt att under första halvåret 2025 ansöka om en ny sådan hos kommunfullmäktige. Denna garanti är och kommer att vara nödvändig för att parera effekterna av klimateffekter samt osäkerheten kring energikostnadernas utveckling framgent.

Bolagets intäkter 2024 har minskat med 630 tkr jämfört med året innan. Minskningen beror främst på lägre försäljning av liftkort och skiduthyrning kopplat till ett antal helger med dåligt väder under vårsäsongen 2024 vilket direkt påverkat försäljningen. Ett resultat på 681 tkr redovisas för verksamhetsåret, vilket i jämförelse med året innan är en försämring med 129 tkr.

Bolaget har för verksamhetsåret 2025 budgeterat med ett positivt resultat.

Teknik i Väst AB

Allmänt om bolagets verksamhet

Arvika Energi och Miljö AB, som är en del av en helägd kommunal koncern, äger 80 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Arvika Elnät AB, som är en del av en helägd kommunal koncern, äger 10 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Eda kommun 10 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Teknik i Väst AB har till uppgift att skapa förutsättningar för god livskvalitet för dagens och morgondagens invånare genom att tillhandahålla hållbara tjänster med stort kundvärde och hög driftsäkerhet.

Bolaget arbetar på uppdrag av Arvika Energi och Miljö AB, Arvika Elnät AB, Arvika Kraft AB, Arvika Kommunnät AB, Arvika kommun, Eda kommun, Eda Energi AB, Årjängs Nät AB och ytterligare några kommunala uppdragsgivare.

Uppdragen består av drift och underhåll av anläggningar, projektledning, att tillhandahålla kompetens inom miljö och ekonomi samt inom marknad, försäljning och kundservice.

Resultat och ställning

Ekonomisk översikt (tkr)	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*	*2020*
Nettoomsättning	332 860	230 454	198 463	131 384	124 274
Resultat efter finansiella poster	1 000	1 140	1 009	1 929	1 354
Balansomslutning	85 330	65 875	66 541	54 887	58 206
Soliditet, %	7,5	8,3	7,1	6,8	3,8
Avkastning på eget kapital (%)	12,2	17,6	23,8	51,2	62,5

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Energifrågan är fortsatt högaktuell. Arbete pågår tillsammans med samhällsbyggnad i Arvika för att ta fram den strategiska energiplanen. Teknik i Väst har samordnat kommunkoncernens aktiviteter för energibesparing. Slutredovisning sker i början av 2025.

Teknik i Västs fordonsverkstad som var lokaliserad på Förrådsgatan, som också utförde service på Arvika Fastighets fordon och maskiner, är nu lokaliserad på Rosendalsvägen.

Då kommunkoncernen ska börja med hållbarhetsrapportering, enligt CSRD, har förberedelser för insamlande av data påbörjats i Teknik i Väst. Teknisk stab och Renhållnings-verksamheterna har tillsammans med Norrköpings kommun ett pågående utbytesprojekt om avfall och återvinning med sju distrikt i Kenya. Projektet finansieras av ICLD.

Ny organisation för renhållningen trädde i kraft i juni. Avdelningen delas nu upp i två enheter: insamling och ÅVC/deponi, vilka verkar i båda kommunerna.

Under året investerades totalt 12 108 (1 935) tkr i licenser, fordon och maskiner. Investeringarna avsåg bland annat en eldriven renhållningsbil och licens för vårt kundsystem. Kundsystemet har övertagits från koncernbolaget Arvika Elnät AB.

Uppdrag

Bolagets uppdrag har inneburit drift, skötsel och investeringsinsatser i anläggningar för vatten och avlopp, renhållning, gator, elnät, fjärrvärmenät, bredbandsnät och kraftstationer. Verksamheten har bedrivits på ett bra sätt och bolagets och uppdragsgivarnas mål har i huvudsak uppfyllts.

Medarbetare

Medarbetarundersökning har genomförts under hösten. Resultatet är över lag högt, men sjönk

något inom tre av fem målområden. Analys av resultatet och framtagande av handlingsplaner sker under 2025.

Sjukfrånvaron för helåret stannar på 3,2%, 0,6 procentenheter lägre än 2023. Målvärdet är 4,0%. Sjukfrånvaron för kvinnor har sjunkit med hela 1,7 procentenheter från 5,8% 2023 till 4,1%. Sjukfrånvaron för män är 3,0 %.

Framtida utveckling
Arbetet med att utveckla den nya organisationen kommer att fortgå i syfte att skapa en ökad samverkan mellan såväl ägarkommunerna, de kommunala bolagen som avdelningarna inom Teknik i Väst.

Bolaget kommer även fortsättningsvis lägga fokus på reinvesteringar och förnyelse av fordon och maskiner för att på ett säkert och kvalitetsmässigt bra sätt kunna leverera de tjänster som efterfrågas och samtidigt sörja för en god miljö och arbets-miljö. Det är också viktigt att fortsätta med en intensiv branschbevakning, att följa teknikutvecklingen i samhället liksom utvecklingen inom digitalisering.

Utvecklingen på energiområdet är särskilt aktuell och kommer att så vara de närmaste åren. Ökat behov av laddinfrastruktur och mer mikroproduktion av el kommer innebära nya utmaningar för organisationer.

Miljöpåverkan
Teknik i Väst har som övergripande strategiskt mål att låta miljö- och klimatfrågorna stå i fokus med syfte att bidra till ett hållbart samhälle.

Bolagets största miljöpåverkan är utsläpp från for-don som används i verksamheten. För att minska utsläppen ställs krav på hög miljöklass vid inköp och leasing. Målet för utsläpp av växthusgaser från förbränning av bensin och diesel i bolagets egna fordon har uppnåtts, då fler fordon kontinuerligt tankas med förnybart bränsle. Under året har en eldriven sopbil köpts in och bolaget har beviljats klimatstöd för köpet.

För att minska utsläppen uppmuntras personalen att arrangera och delta i digitala möten, resa miljövänligt, cykla eller promenera till möten i arbetet. På flertalet av bolagets arbetsplatser finns det elcyklar att låna.

Klimatanpassningsstrategin följs upp årligen av verksamheterna. Åtgärder och förebyggande arbete genomförs enligt en prioriteringslista.

Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag 2025-04-02

§ 62 Kommunkoncernens årsredovisning 2024

Diarienummer: KS/2025:60

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

- godkänna upprättat förslag till årsredovisning 2024 och överför investeringsmedel från föregående år enligt förslag i sammanfattning av ärendet.
- beakta de särskilda skäl som den höga inflationen medfört, särskilt när det gäller pensionskostnader under 2024. Att kompensera för de inflationsdrivna kostnaderna genom att dra ner på verksamheten under innevarande budgetår skulle innebära omfattande konsekvenser för medborgare i behov av kommunal service och påverka verksamheternas kvalitet avsevärt.
- ha en hög ambitionsnivå när det gäller återställandet, men utan att göra för omfattande förändringar i kvaliteten för medborgarna, och avser därför att återställa 2024 års underskott inom en tidsram på högst 10 år.

Sammanfattning av ärendet

Från bokslutsberedningen till kommunstyrelsen har det redovisade resultatet förändras med anledning av justeringar av hur redovisningen av kommunens pensionsstiftelse ska göras. Rättelserna innebär att vi i stället för att få resultateffekten fullt ut på 2024 ändrat i ingående balanser till 2023 års siffror och gjort korrigeringar som om den skulle ha redovisats sedan dess. Det förändrar inte kommunens finansiella ställning i övrigt men förändrar årets resultat. Årets balanskravsresultat är fortfarande det samma som redovisades i bokslutsberedningen.

Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett underskott på 14,8 mkr (-27 mkr), vilket är en förbättring med 12,2 mkr jämfört med föregående år.

För kommunens del blev resultatet -19,9 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 4,5 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,7 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på -0,03 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 6,9 mkr för koncernen, för kommunen ökade de även där med 11,4 mkr. Ökningen är lägre än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 6 mkr vilket till största delen kan förklaras med att ytterligare etapper av det nya demensboendet färdigställts.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 23,7 mkr och uppgick sammanlagt till 653,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 380,2 mkr vilket motsvarar 58,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget

Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 0,3 mkr, i huvudsak med anledning av vakanshållna tjänster under året.

Bildning redovisar ett överskott gentemot budget på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är lägre kostnader än budgeterat för interkommunal ersättning och skolskjuts, effektivt nyttjande av statsbidrag, effektiv vikarieanskaffning under höstterminen samt att vissa tjänster som var budgeterade från tidig höst först har utlysts eller tillsatts närmare årsskiftet.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på 21,9 mkr. De största bidragande posterna till Vård och Stöds underskott var externa placeringar inom LSS. Gällande individ- och familjeomsorgen finns de största avvikelserna på externa placeringar för barn och unga samt familjehemsplaceringar. Övriga bidragande orsaker var kostnader för sjukfrånvaro, personalkostnader i allmänhet samt att konstruktionen av vissa statsbidrag gör att delar ska intäktsredovisas först under 2025. Inom IFO hittar vi den största avvikelsen inom kostnader för institutionsvård för barn och unga. Men även ökade kostnader för familjehem och ekonomiskt bistånd bidrar till underskottet.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 1,6 mkr. Den största delen av överskottet, ca 3,7 mkr, härrör sig till Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt att statsbidrag fortfarande till viss del kan hjälpa till att finansiera vissa tjänster. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,9 mkr, främst pga vakanser under vissa perioder. Gata/VA/Renhållning redovisar ett underskott på ca 4,5 mkr där Renhållningsverksamheten står för ungefär hälften av detta. Ökade kostnader för vinterväghållning bidrar också till avvikelsen där.

Finansförvaltningen redovisar ett underskott mot budget på 6,5 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har utvecklats positivt gentemot budget men pensions- och räntekostnader har varit något högre än budgeterat. Kostnaden för semesterlöner bidrar också negativt.

Enligt balanskravsutredningen ska 32 269 tkr återställas inom de kommande tre åren, varav 8 442 tkr inom de kommande två åren.

Utifrån de budgeterade resultaten framåt (2025: 11 772 tkr, 2026: 20 548 tkr, 2027: 25 331 tkr) så ska detta vara möjligt, givet att verksamheten bedrivs inom ram. Socialnämnden arbetar idogt med att hitta kostnadsanpassningar och i samband med budgetarbetet inför 2025 och framåt har vi implementerat en ny resursfördelningsmodell i budgetarbetet där vi successivt ska kunna koppla ramar till demografisk utveckling. Budget för 2025 är den första som tagits fram genom den processen och vi märker ett ökat fokus inom såväl verksamheten som politiken vilket bör öka sannolikheten att lyckas.

Äskande om omföring av investeringsmedel

Kod	PROJ Text	Budget inkl tilläggs-anslag	Redovisn 2024	Kvar av budget	**Äskande omföring**	
1001	RENOVERING STALL N MON	1 143,8	259,5	884,3	884,3	Överföres, arbete pågår
1004	OMBYGGN KOPPAREN 11	500,0	5,5	494,5	494,5	Överföres, arbete fortsätter under våren, markarbeten mm
1007	SÄKER BUSSHP GÄRDESSKOLAN	4 000,0	4 263,7	-263,7	-263,7	Påbörjat nu, ytterligare medel finns 2025, bidrag kommer in från Trafikverket
1008	OMKLÄDNINGSRUM GRÄNSHALLE	2 000,0	0,0	2 000,0	2 000,0	Ny sarg/publiksky dd, behovsutreds, återlämnas annars - byte av projektnamn görs
1009	SORTERINGSRUM	5 000,0	107,2	4 892,8	4 892,8	Pilotprojekt påbörjat
1010	SKOLAN 7, ENL LOKALPLAN	7 796,9	4 282,0	3 514,9	3 514,9	Arbete pågår
1011	OMKLRUM BRANDSTN CHBERG	2 500,0	0,0	2 500,0	2 500,0	Överföres

1012	GÄRDESSKOLAN KÖK/OMKLRUM	2 500,0	1 392,8	1 107,2	1 107,2	Överföres, arbete pågår
1013	LSS-BOENDE	3 000,0	0,0	3 000,0	3 000,0	Överföres, arbete pågår med utredning, grundplåt till kommande
1014	VALFJÄLLET KÖK/PERSRUM/SOPHANT	0,0	60,9	-60,9	-60,9	Kostnad tagen i förtid, medel från 2025 finns
1101	SPILLVATTENRENING NORESUND	907,3	551,1	356,2	356,2	Överföres, färdigställs under 2025
1102	VA-FÖRSÖRJNING HAGANÄSET	7 000,0	386,7	6 613,3	6 613,3	Överföres, projekt pågår
1286	ENERGIOPTIMERING	5 379,2	3 778,8	1 600,4	1 600,4	Överföres, läggs till nya medel 2025, pågår
1399	KORSN.ÅTG RV61/RASTAVÄGEN	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2	-5 384,2	Fakturering sker årligen till 2027
1805	DEMENSBOENDE	43 571,2	32 768,1	10 803,1	10 803,1	Överföres, behöver finnas kvar under garantiperiod
2736	NYTT ADM SYSTEM VOS	2 966,9	1 679,4	1 287,5	1 287,5	Överföres, arbete pågår, nya moduler
1200	INVESTERINGSRAM FASTIGHET	22 579,6	4 818,8	17 760,8	17 760,8	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1300	INVESTERINGSRAM GATA/PARK	9 143,8	7 428,2	1 715,6	1 715,6	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram

1400	INVESTERINGSRAM VA	25 262,8	14 224,1	11 038,7	11 038,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
1500	INVESTERINGSRAM RENHÅLLN	2 526,7	2 244,0	282,7	282,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2100	INVESTERINGSRAM RTJ	1 330,6	190,9	1 139,7	1 139,7	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2400	INVESTERINGSRAM KOST	3 332,0	529,1	2 802,9	2 802,9	Överföres, arbete och projektering pågår för det som planeras inom ram
2600	INVESTERINGSRAM BILDNING	2 259,0	1 031,4	1 227,6	1 227,6	Överföres, arbete pågår med t.ex. anpassningar i studiemiljö, inventarier mm
2700	INVESTERINGSRAM VÅRD/STÖD	1 983,5	1 187,7	795,8	795,8	Överföres, läggs till ram för 2025
		149 914,3	79 805,1	70 109,2	**70 109,2**	

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2025-03-26
Årsredovisning 2024 för Eda kommun och kommunkoncern 2025-03-26
Allmänna utskottets protokollsutdrag 2025-03-10 § 28
Äskande omföring investeringar, 2025-03-05
Preliminär sammanställning till bokslutsberedning 2025-03-05

Förslag till beslut på sammanträdet

Hanna Andersson (M): Beslut enligt bokslutsberedningens förslag med tillägg:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

- godkänna upprättat förslag till årsredovisning 2024 och överför investeringsmedel från föregående år enligt förslag i sammanfattning av ärendet.
- beakta de särskilda skäl som den höga inflationen medfört, särskilt när det gäller pensionskostnader under 2024. Att kompensera för de inflationsdrivna kostnaderna genom att dra ner på verksamheten under innevarande budgetår skulle innebära omfattande konsekvenser för medborgare i behov av kommunal service och påverka verksamheternas kvalitet avsevärt.
- ha en hög ambitionsnivå när det gäller återställandet, men utan att göra för omfattande förändringar i kvaliteten för medborgarna, och avser därför att återställa 2024 års underskott inom en tidsram på högst 10 år.

Efter beslut i kommunfullmäktige skickas det till

För kännedom
Samtliga nämnder

För åtgärd
Ekonomichef; Martin Bollner

Eda kommun

Årsredovisning 2024

Innehåll

Förvaltningsberättelse 2
Måluppfyllelse 15
Personalekonomisk redovisning 17
Sammanställd redovisning 23
Verksamhetsberättelser 41
Kommunstyrelsen 41
Bildningsnämnden 46
Socialnämnden 56
Servicenämnden 65
Myndighetsnämnden 77
Verksamhetsberättelser, kommunala bolag 81
Eda Bostads AB 81
Eda Energi AB 82
Valfjället Skicenter AB 83
Teknik i Väst AB 85

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Eda kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen redovisade ett resultat på -19,9 mkr för verksamhetsåret 2024. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

Det redovisade resultatet för 2024, -19,9 mkr, är mycket svagt. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat under året, däremot har kostnaderna inom skola och vård fortsatt ökat, samt att kostnaden för pensioner varit fortsatt hög under året. Utförligare kommentarer kring detta finns i stycket om ”Resultat och ekonomisk ställning” längre fram.

Den finansiella ställningen är fortsatt stabil. Soliditeten (med hänsyn till totala pensionsförpliktelser) är 19,9 procent i kommunen.

Den kommunala koncernen

	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter (mkr)	217,1	208,7	186,5	189,9	190,7
Verksamhetens kostnader (mkr)	821,5	817,2	732,9	701,2	677,4
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	653,6	630,3	598,6	575,9	547,7
Årets resultat (mkr)	-14,8	-27,0	7,6	22,7	13,6
Soliditet (%)	35,7	37,2	45,6	47,7	46,4
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	20,2	21,4	27,8	28,1	25,5
Låneskuld (mkr)	495,3	450,9	292,9	279,7	284,0

Kommunen

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31/12	8 412	8 499	8 535	8 490	8 550
Kommunal skattesats (%)	22,27	22,27	22,27	22,27	22,27
Verksamhetens intäkter (mkr)	158,6	151,9	145,5	138,1	141,7
Verksamhetens kostnader (mkr)	781,1	773,5	704,9	661,1	645,8
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	653,6	630,3	598,6	575,9	547,7
Årets resultat (mkr)	-19,9	-28,2	5,5	20,5	12,3
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella bidrag (%)	102,0	104,0	99,1	96,3	97,4
Nettokostnad per invånare (kr)	79 268	77 119	69 534	65 341	62 381
Soliditet (%)	39,3	42,4	54,8	58,0	58,5
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	19,9	22,2	30,9	31,6	30,1
Låneskuld (mkr)	309,2	260	110	90	90
Antal anställda	712	745	722	678	655

Eda kommun har, trots ökad skuldsättning under året, fortsatt en förhållandevis stark balansräkning som skapar förutsättningar för att möta kommande investeringsbehov. Större investeringar behöver dock utredas särskilt noggrant för att säkerställa att de driftkostnader som uppkommer ryms inom driftbudgeten. Den ökade upplåningen innebär dessutom en ökad finansiell risk då förändringar på räntemarknaden får större betydelse.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag (Eda Bostads AB, Eda Energi AB och Valfjället Skicenter AB) samt ett delägt bolag (Teknik i Väst AB). Därtill finns två samverkansföretag: Kommunassurans Syd AB, som hanterar kommunens försäkringar, och Kommuninvest Ekonomisk Förening genom vilken Eda kommun finansierar delar av kommunens investeringsbehov. Kommunen anlitar en privat utförare inom vuxenutbildningen.

En översikt av den kommunala verksamheten vid utgången av 2024 visas i organisationsschemat nedan.

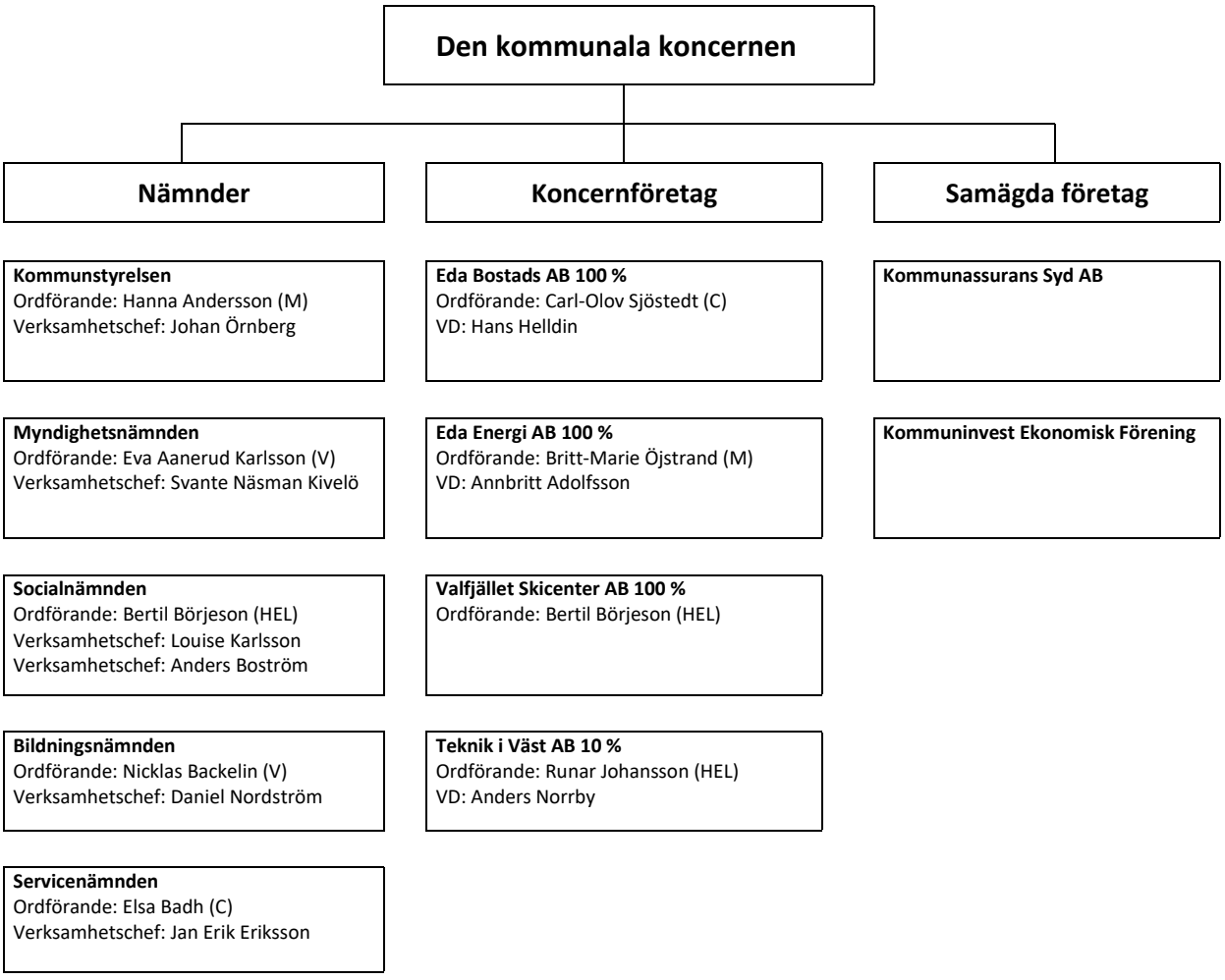

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet, här finns två utskott: arbetsutskott samt personalutskott.

Myndighetsnämnden ansvarar för de myndighetsuppgifter som åvilar en kommunalnämnd enligt ett flertal lagar, som exempel kan nämnas Plan- och bygglag (2010:900 (med undantag för översikts-, detalj- och regionplanering samt områdesbestämmelser (3-7 kap §§)), Miljöbalk (1998:808), Livsmedelslag (2006:804) och Alkohollag (2010:1622).

Socialnämnden är inrättad för att bereda och besluta i frågor kopplade till verksamhetsområdena Vård och Stöd samt IFO. Den ansvarar bland annat för förvaltning och utveckling av hemtjänst, särskilda boenden, biståndsbedömning enligt SoL, LSS, försörjningsstöd samt vård och behandlingsinsatser för barn och unga samt vuxna.

Bildningsnämnden ansvarar för verksamhet inom förskola, fritidshem, grundskola (F-9), anpassad grundskola samt gymnasie- och vuxenutbildning.

Servicenämnden har som uppdrag att ansvara för kost till skola och vård, fritid och kultur, arbetsmarknad och integration, kommunens fastigheter och planarbete. Även räddningstjänsten hör till Servicenämndens verksamhet, likaså områdena gata, VA och avfall där driften sköts av det med Arvika gemensamägda driftbolaget Teknik i Väst AB.

Eda Bostads AB bedriver dels allmännyttig bostadsverksamhet, dels förvaltning av kommunens verksamhetslokaler. Eda Energi AB distribuerar och säljer fjärrvärme i Åmotfors. Valfjället Skicenter AB driver skidanläggningen vid Valfjället. Teknik i Väst AB är ett driftbolag gemensamt med Arvika kommun som sköter drift och underhåll inom områdena gator och vägar, vatten och avlopp samt renhållning. De kommunala bolagen leds av i huvudsak politiskt tillsatta styrelser.

Från och med 1/1 2023 har Eda övergått till nämndorganisation.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Eda kommuns resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunkoncernen och kommunen. Riskerna presenteras övergripande i följande tabell och fördjupas därefter under rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. I tabellen sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunkoncernen och kommunen.

Identifierad risk	**Beskrivning**	**Organisatorisk enhet**	**Hantering av risk**
Omvärldsrisk			
Minskande befolkning	Kan medföra svårighet för såväl kommunen som företag i kommunen att rekrytera arbetskraft. Minskade skatteintäkter för kommunen.	Kommunstyrelsen	- Bostadsförsörjningsprogram - Näringslivspolicy
Åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgs-verksamheten	Socialnämnden	- Personalförsörjningsprogram - Flexibel organisation
Verksamhetsrisk			
Personal	Den demografiska förändringen medför förändrade behov i verksamheterna.	Den kommunala koncernen	- Omställningsmöjligheter - Behålla kompetens
Åldrande anläggningar och fastigheter	Utan nödvändigt underhåll riskerar investeringsbehoven öka framåt.	Servicenämnden	- Lokalförsörjning - Lokal - Prioriteringar
Finansiell risk			
Ränterisk	I takt med omfattande investeringar har låneskulden ökat. Ökad räntenivå får då större kostnadseffekt.	Den kommunala koncernen	- Policy för räntebindning - Investeringsprövning

Omvärldsrisker
I takt med att gränshandeln återhämtat efter pandemin har behovet av tillgänglig arbetskraft ökat, vilket har fått inverkan på de kommunala verksamheterna dit många sökte sig från handeln och där många nu sökt sig tillbaka. Det har varit minst sagt utmanande att hitta vikarier för förskolorna och vården. Ett minskat invånarantal slår också direkt på skatteintäkter för kommunen och svängningar här kan därför bli kännbara då det inte per automatik innebär att behoven i verksamheterna minskar.

En åldrande befolkning medför också utmaningar för kommunen framåt för att kunna tillgodose den vård och omsorg som kan komma att behövas. I takt med att vi lever längre förändras också demografin vilket ställer andra krav framöver. Antalet födda barn 2023 var också betydligt lägre än tidigare vilket gör att behoven inom främst förskoleverksamheten kan komma att se annorlunda ut framåt.

Verksamhetsrisker
Tillgången till kompetens och utbildad personal är en nyckel för att kunna bibehålla och utveckla kvalitén i verksamheten framåt. För att kommunen ska kunna lösa detta är det av stor vikt att anses som en attraktiv arbetsgivare och kommunen som plats måste också anses som attraktiv att bo och leva i. Här är det därför viktigt att lyfta fram och utveckla det som finns idag i form av fritids- och kulturutbud osv. Det kommer sannolikt också behöva ske en omställning med anledning av förändrade demografiska förutsättningar där vi ser minskande behov inom barnomsorg framåt men ökade behov inom äldreomsorgen.

En annan stor utmaning är att kunna underhålla och sköta det fastighetsbestånd som finns i kommunen. Med kostnadsökningar för såväl material som energi kommer det vara utmanande framåt att finansiera detta. Det är därför viktigt att se över de ytor vi har och när vi eventuellt tillskapar nya ytor måste också en medvetenhet finnas om att det innebär ökade driftkostnader för lokalerna.

Finansiella risker
Kommunen har i samband med byggnationen av det nya demensboendet ökat sin upplåning vilket innebär att förändrade räntor får en allt större effekt. Från verksamheten har ytterligare investeringsbehov aviserats framåt, såväl för befintligt bestånd som nya ytor. Eventuell ytterligare upplåning innebär därför nu en mer betydande belastning på ekonomin.

Förändrade förutsättningar för skatteintäkter och generella statsbidrag har vi redan varit inne på under omvärldsrisker men tål att lyftas här också. Staten har dessutom tillskapat ett antal större riktade statsbidrag vilka i huvudsak är direkt nödvändiga för att finansiera delar av den verksamhet som bedrivs idag. Skulle något eller några av dessa upphöra medför det stora konsekvenser för verksamheten.

Den höga inflationen samt stigande räntor har, i kombination med förändrat pensionsavtal, medfört kraftigt ökade kostnader för pensioner. I budgetarbetet inför 2023 och 2024 togs viss höjd för detta men då detta utgick från en tidig prognos var det visserligen bättre 2024 men inte fullt tillräckligt. Kostnaderna förväntas sjunka från 2025.

Händelser av väsentlig betydelse

Ryssland fortsatta invasion av Ukraina har av naturliga skäl medfört ett större fokus på arbete med säkerhetsfrågor samt risk- och sårbarhet. Under året har ett flertal kommuner och större organisationer utsatts för cyberattacker vilket innebär att vi behöver arbeta förebyggande mot den typen av hot. Med anledning av alla utspel som kommer i svallvågorna efter President Trumps tillträde känns omvärlden än svårare att analysera.

Räntemarknaden och inflationen i Sverige har dock stabiliserat sig. Vi ser att investeringstakten lugnat ner sig något inom våra skattefinansierade verksamheter men ser en

ökning framåt inom våra taxekollektiv. Detta kommer innebära fortsatt belastning på likviditeten.

Under året har ledningsorganisationen fått vara stabil, något som bidragit till en annan arbetsro. Däremot har en större organisationsförändring skett inom Bildnings verksamhetsområde, något som naturligtvis märkts av men som utifrån den ekonomiska situationen varit nödvändig. Parallellt sker också en kompetensväxling för att bättre kunna möta framtidens behov inom skolan.

Kommunstyrelsen beslutade under hösten 2023 att kommunen skulle delta i SKR:s projekt kring budget och resursfördelning (Prislappsmodellen). Projektet syftar till att få en tydligare resursfördelning utifrån demografi och där politiska prioriteringar tydliggörs på ett annat sätt än tidigare. Förhoppningen är att arbetet med detta ska kunna skapa bättre planeringsförutsättningar på både kort och lång sikt. Vi har nu genomfört en budgetprocess med den nya modellen som stöd och såväl verksamhet som politik upplever en ökad förståelse och en ökad tydlighet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Eda kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder och dess bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Eda kommunkoncern.

Ansvarsstruktur
Inom Eda kommun finns olika nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och genomförandet av verksamheten.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt att besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar och har till uppgift att bereda ärenden till fullmäktige och ansvara för verkställigheten av fullmäktiges beslut vilket också inbegriper ledning, samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av den kommunala koncernen. Mycket av detta är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål och indikatorer

samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Nämnder och styrelser rapporterar normalt till kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens *tjänstemän* ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstemännen i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen
I Eda kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på koncernnivå.

Centrala styrdokument
Inom Eda kommun används olika styrdokument. Dessa syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Nedan anges några av de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan
Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande plan för de efterföljande två åren. Kommunens totala verksamhet bedrivs i både förvaltningsform och i bolagsform. I budgeten framgår, förutom de ekonomiska ramarna, också fullmäktiges prioriterade mål för en god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag.

Företagspolicy
Företagspolicyn är ett centralt styrdokument i Eda kommun. Syftet med företagspolicyn är dels att ge möjlighet till en mer likartad ställning ur insyns- och styrningssynpunkt som för förvaltningsorganisationen, samt att åstadkomma en närmare samverkan mellan bolagen och kommunen. Dokumentet anger främst ägarens/kommunens intentioner avseende mål, samordning, insyn, uppföljning och kontroll samt innehåller de generella ägardirektiv som ska gälla för kommunens bolag.

Övriga koncerngemensamma styrdokument
För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom den kommunala koncernen har ett flertal övriga styrdokument beslutats gälla, bland annat:

- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy
- Policy mot muta och bestickning
- Informationssäkerhetspolicy
- Arvodesreglemente
- Riktlinjer för representation

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen
Kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål är styrande för alla verksamheter om inte

annat anges i beslutet eller om det är uppenbart att målet avser en viss verksamhet. Det är koncernenheternas ansvar att översätta målen till sin verksamhet.

De sex övergripande målen för år 2024 är:

- Bra boendemöjligheter
- Goda kommunikationer
- Ett utvecklat näringsliv
- Upplevelser
- Offentlig service
- Livslångt lärande

Till varje övergripande mål finns sedan ett antal verksamhetsmål med indikatorer som beskriver ambitionsnivån inom varje område. Indikatorerna är ett stöd för den helhetsbedömning som görs av huruvida verksamheten utvecklas i enlighet med uppställda mål. Kommunen är medveten om att det finns utvecklingspotential i målstyrningen och ett arbete med att strukturera om och förtydliga den processen har inletts under slutet av 2024 med sikte mot 2026.

Utöver fullmäktiges mål har nämnderna och bolagen i uppdrag att självständigt arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet med hjälp av mål, mått och utvärderingar. Utfallet rapporteras i de verksamhetsberättelser som lämnas i årsredovisningen.

Planering innan budgetåret
Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen:

Oktober-februari
Budgetarbete i verksamheten, arbeta fram underlag till budgetseminarie i februari. Övergripande ekonomi, mål, utmaningar etc.

Februari
Budgetseminarie för kommunstyrelsens ledamöter samt ordförande, vice ordförande och oppositionsrepresentant från respektive nämnd. Tjänstepersoner från verksamheten deltar. Information om budgetförutsättningar för planperioden, ekonomi och mål.

Mars
Vid första tillfället i mars redovisas resultat- och driftsplan enligt liggande flerårsplan, justerad med ny skatteprognos. Budgetförutsättningar för den kommande planperioden diskuteras och preliminära tekniska ramar presenteras. Politiska prioriteringar tillkännages ekonomiavdelningen som får i uppdrag att utarbeta förslag till preliminär ramtilldelning enligt givna villkor till nästa möte.

Vid det andra mötet i mars presenteras en uppdaterad resultat- och driftplan i enlighet med villkor givna från förra mötet. De finansiella målen presenteras och likaså verksamhetsmålen. Fortsatt diskussion kring politiska prioriteringar vilket sedan ska mynna ut i en preliminär resultat- och driftplan för kommande planperiod.

I samband med detta informeras centralråd om budgetförutsättningar och målarbetet. Därefter följer en fortsatt diskussion om den preliminära ramtilldelningen utifrån tekniska ramar samt politiska prioriteringar, investeringsutrymme samt finansiella och verksamhetsmål. Målet är att fastställa en preliminär resultat- och driftsplan samt investeringsutrymme som därefter överlämnas till nämnderna.

April
Nämnderna arbetar med sin preliminärt tilldelade ram och ser över vilka effekter det får för deras verksamhet.

Maj
Under inledningen av maj månad hålls ett möte med KSAU, tjänstepersoner från verksamheten, representanter från ekonomiavdelningen samt representanter från respektive nämnd där nämnderna redogör för effekterna av den preliminära ramtilldelningen för drift och investering, samt eventuell övrig information enligt budgetanvisningar. Detta tas sedan med in i budgetberedningen som äger rum under KSAU:s ordinarie sammanträde i maj månad. Här fastställs sedan slutligt förslag till resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål samt målindikatorer och skattesats.

Därefter sker central samverkan om förslag till budgetramar för kommande planperiod, skattesats, mål och investeringsbudget.

Juni
Kommunstyrelsen fastställer slutligt förslag till resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål inklusive målindikatorer samt skattesats.

I juni ska sedan också kommunfullmäktige besluta kring resultat- och driftplan, investeringsbudget, finansiella mål, koncernövergripande mål inklusive målindikatorer samt skattesats.

Uppföljning under verksamhetsåret
Ekonomi och verksamhet skall följas upp regelbundet under budgetåret. Rapportering skall ske månadsvis dels mellan verksamhetsområde och nämnd, dels från utskott till kommunstyrelsen.

Rapportering med avseende på ekonomisk uppföljning från förvaltningen till nämnd/styrelse ska ske månadsvis.

Rapportering från nämnd/styrelse till kommunfullmäktige ska ske vid tre tillfällen under året, mars, augusti, och december. I samband med augusti månads uppföljning skall även delårsrapport upprättas. Rapporteringen ska innehålla uppgifter om intäkts/kostnadsutvecklingen, prognos för helåret, kommentarer till eventuella avvikelser, måluppfyllelse samt förslag till åtgärder med anledning av avvikelser.

Slutredovisning av färdigställda investeringsprojekt skall ske löpande under året. Förvaltningen skall även sammanställa en uppföljning avseende pågående och planerade investeringsprojekt. Detta skall ske i samband med uppföljningstillfällena efter mars och augusti.

Bokslut och årsredovisning
Efter verksamhetsårets slut ska förvaltningen upprätta en ekonomisk sammanställning och avge en verksamhetsberättelse. Därefter ska bokslutsberedningen behandla bokslutet och gå igenom de olika verksamheternas resultat. Beredningen ska bland annat granska resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer.

En årsredovisning ska upprättas som omfattar hela kommunkoncernen. Årsredovisningen ska godkännas av kommunstyrelsen före revisorernas granskning. Årsredovisningen skall behandlas av kommunfullmäktige senast under maj månad året efter verksamhetsåret.

Uppsiktsplikt
Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt verksamhetsplaner. Utöver delårsrapporten rapporterar verksamheterna till kommunstyrelsen

avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll
Kommunstyrelsen har ansvaret för att en kommunövergripande internkontrollorganisation med reglementen, regler och riktlinjer upprättas. Det ska finnas en god internkontroll i kommunens samtliga verksamhetsområden. I detta ingår också ett övergripande ansvar för fortlöpande utveckling i takt med ändrade förutsättningar i organisationen.

Verksamhetsområdeschefer ansvarar för att internkontrollplaner tas fram för respektive område. I syfte att åstadkomma en god internkontroll ska verksamhetschef inom varje område, utifrån de övergripande bestämmelserna för internkontroll, upprätta kontrollplaner och se till att kontrollplanerna lämnas in.

Senast i januari varje år ska en särskild kontrollplan för granskning antas. I januari ska även respektive verksamhet rapportera resultatet av föregående års kontroll. Kontrollplan samt rapport överlämnas sedan till kommunens revisorer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga att det ska prägla hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Eda kommunkoncern och Eda kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen sorteras in under rubrikerna *Bra boendemöjligheter, Goda kommunikationer, Ett utvecklat näringsliv, Upplevelser, Offentlig service* samt *Livslångt lärande*. Därutöver finns tre finansiella mål:

- Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag under planperioden 2024–2026. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.
- Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens investeringar så långt som möjligt bör finansieras med egna medel.

Strukturen och processerna för målstyrning i Eda kommun beskrivs i avsnittet om ”Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten”.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning
Utvärderingen av Eda kommuns finansiella ställning utgår från ett koncernperspektiv men med en uppdelning av den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform samt i bolagsform. Enskilda enheter kommenteras där det är relevant.

Utvärderingen utgår från områdena:

- Koncernens intäkter, kostnader och resultat
- Budgetföljsamhet
- Koncernens investeringar och deras finansiering
- Pensionsskuldens utveckling
- Koncernens soliditet

Resultatutveckling
Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett underskott på 14,8 mkr (-27 mkr), vilket är en förbättring med 12,2 mkr jämfört med föregående år. För kommunens del blev resultatet -19,9 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 4,5 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,7 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på -0,03 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 6,9 mkr för koncernen, för kommunen ökade de även där med 11,4 mkr. Ökningen är lägre än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 6 mkr vilket till största delen kan förklaras med att ytterligare etapper av det nya demensboendet färdigställts.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 23,7 mkr och uppgick sammanlagt till 653,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 380,2 mkr vilket motsvarar 58,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget
Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 0,3 mkr, i huvudsak med anledning av vakanshållna tjänster under året.

Bildning redovisar ett överskott gentemot budget på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är lägre kostnader än budgeterat för interkommunal ersättning och skolskjuts, effektivt nyttjande av statsbidrag, effektiv vikarieanskaffning under höstterminen samt att vissa tjänster som var budgeterade från tidig höst först har utlysts eller tillsatts närmare årsskiftet.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på 21,9 mkr. De största bidragande posterna till Vård och Stöds underskott var externa placeringar inom LSS. Gällande individ- och familjeomsorgen finns de största avvikelserna på externa placeringar för barn och unga samt familjehemsplaceringar. Övriga bidragande orsaker var kostnader för sjukfrånvaro, personalkostnader i allmänhet samt att konstruktionen av vissa statsbidrag gör att delar ska intäktsredovisas först under 2025. Inom IFO hittar vi den största avvikelsen inom kostnader för institutionsvård för barn och unga. Men även ökade kostnader för familjehem och ekonomiskt bistånd bidrar till underskottet.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 1,6 mkr. Den största delen av överskottet, ca 3,7 mkr, härrör sig till Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt att statsbidrag fortfarande till viss del kan hjälpa till att finansiera vissa tjänster. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,9 mkr, främst pga vakanser under vissa perioder. Gata/VA/Renhållning redovisar ett underskott på ca 4,5 mkr där Renhållningsverksamheten står för ungefär hälften av detta. Ökade kostnader för vinterväghållning bidrar också till avvikelsen där.

Finansförvaltningen redovisar ett underskott mot budget med ca 6,5 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har utvecklats positivt gentemot budget men pensions- och räntekostnader har varit något högre än budgeterat. Kostnaden för semesterlöner bidrar också negativt.

Investeringsverksamheten
Kommunen hade en investeringsnivå på 80,2 mkr 2024. Den budgeterade investeringsvolymen var 150,4 mkr inklusive omföringar från 2023.

Aktuella större projekt som slutförts och påbörjats under året är demensboende i Charlottenberg (Kv Violen), ombyggnationer av Skolan 7 (Älvgården), säker busshållplats vid Gärdesskolan samt energioptimering.

Kommunen hade materiella anläggningstillgångar till ett bokfört värde på 772,4 mkr varav 692,4 mkr i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Avskrivningarna uppgick till 43,3 mkr. Årets investeringsnivå finansierades till stor del av upplånade medel. Kassa och banktillgångar uppgick per 31/12 till 57 mkr (ifjol 38) i kommunen.

Soliditet
Koncernens soliditet uppgår till 35,7 vilket är en försämring med 1,5 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditeten har sjunkit något de senaste åren med anledning av svaga resultat och ökat skuldsättning. Soliditeten i kommunen var per årsskiftet 19,9 % med hänsyn till pensionsförpliktelserna.

Pensionsskuld
Avsättningen för pensioner intjänade från och med 1998 har ökat med 15 mkr till 64 mkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade till och med 1997 har ökat med 5,3 mkr till 186,2 mkr. För att möta framtida pensionsutbetalningar har Eda kommun under 2018 överfört medel till en pensionsstiftelse, inga nya överföringar har gjorts under 2023.

Känslighetsanalys
Eda kommunala koncerns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Effekt på koncernens intäkter/kostnader	**Förändring**	**Effekt +/- mkr**
Skatteintäkter	1 %	3,8
Generella statsbidrag och utjämning	1 %	2,7
Personalkostnader (kommunen)	1 %	4,6
Förändrad upplåningsränta (koncernen)	1 %-enhet	4,9
Förändrad upplåningsränta (kommunen)	1 %-enhet	3,1
Effekt av förändring skattesats		
Förändring kommunalskatt	10 öre	1,9

En procents förändring av personalkostnaderna har en stor effekt på resultatet (4,6 mkr), Förändringen här är beräknad utifrån statistik från Kolada över personalkostnad/invånare och baseras på siffror från föregående räkenskapsår. En motsvarande förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag skulle innebära en sammanlagd effekt på 6,5 mkr.

Effekten av förändrad upplåningsränta är beräknad utifrån aktuell låneskuld i såväl koncernen som i kommunen. Med nuvarande snittränta i kommunen (se not 32 i den sammanställda redovisningen) skulle en ökad upplåning med exempelvis 100 mkr innebära en ökad räntekostnad på ca 3 mkr.

Svängningar i invånarantalet kan få en effekt på skatteintäkter och generella bidrag, däremot är den svår att fastställa då det beror på inom vilka demografiska grupper förändringen sker. Under 2024 har invånarantalet sjunkit. En förändring av skattesatsen med 10 öre påverkar ca 1,9 mkr.

Slutsats avseende resultat och ekonomisk ställning
Inledningen av 2024 präglades av en större organisationsöversyn inom Bildningsnämndens verksamhetsområden. Anpassningar gjordes till den beslutade budgetramen. Resursorganisationen har förändrats och en satsning på exempelvis speciallärare, specialpedagoger och socialpedagoger har gjorts i stället för elevassistenter. Ett tydligt fokus på ekonomi i anslutning till den processen har gjort att nämnden lyckats eliminera det underskott på drygt 10 mkr som redovisades 2023. Detta visar tydligt att det finns möjligheter att vända negativa resultat. Inom Socialnämndens verksamheter har det däremot varit fortsatta utmaningar. En stabsarbetsplan har framtagits under senare delen av hösten för att möta den ekonomiska utvecklingen och nämnden har dessutom fått ett tillskott till sin ram för 2025. Här är det av största vikt att utvecklingen bryts och att vi kommer till rätta med den ekonomiska situationen. Både för nämndens och kommunens del.

År 2024 var fortsatt präglat av högre pensionskostnader, något vi ser sjunker avsevärd till 2025. Räntemarknaden har stabiliserats något och inflationstrycket har lättat, åtminstone för stunden. Implementeringen av SKR:s prislappsmodell i budgetprocessen har hjälpt till att tydliggöra vilka överkostnader som finns inom våra kärnverksamheter och tillsammans med en tydlig demografisk koppling ser planeringsförutsättningarna bättre ut framåt. Vi behöver fortsatt ha uppsikt över investeringsnivån men med stora behov inom de taxefinansierade verksamheterna kan kommunens likviditet belastas inledningsvis av de investeringarna, här finns en antagen låneram för att kunna möta det behovet. Det är dock viktigt att vi klarar underhålla de fastigheter och anläggningar vi har för att inte investeringsbehoven ska öka än mer framåt.

Balanskravsresultatet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Eda kommun har sedan införandet år 2000 periodvis inte uppfyllt balanskravet. Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -23 827 tkr, vilket därmed inte lever upp till lagens krav och ska återställas. Kommunen ska ha en hög ambitionsnivå för återställandet, men utan att göra för omfattande förändringar i kvaliteten för medborgarna varför 2024-års negativa balanskravsresultat ska kunna återställas inom en tidsram av högst 10 år.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns ett historiskt underskott att återställa
- Intäkterna justerades för realisationsvinster på 1 347 tkr
- Justerat för orealiserad värdeökning i pensionsstiftelsen med 2 536 tkr.
- Någon resultatutjämningsreserv finns inte längre att tillgå för att balansera resultatet

Nedan följer balanskravsutredningen med jämförelse ett år tillbaka.

	Balanskravsutredning	2024	2023
	Årets resultat enligt resultaträkningen	**-19 944**	**-28 246**
-	Samtliga realisationsvinster	-1 347	-2 391
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-2 536	-3 004
+/-	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**-23 827**	**-33 641**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	4 169
=	**Årets balanskravsresultat**	**-23 827**	**-29 472**
-	Justerat resultat från föregående år	-8 442	0
+	Synnerliga skäl att inte återställa	0	21 030
=	**Kvar att återställa**	**-32 269**	**-8 442**

Enligt balanskravsutredningen ska 32 269 tkr återställas, varav 8 442 tkr inom de kommande två åren. Resterande 23 827 tkr ska återställas inom en tidsram av högst 10 år. Utifrån de budgeterade resultaten framåt (2025: 11 772 tkr, 2026: 20 548 tkr, 2027: 25 331 tkr) så ska detta vara möjligt, givet att verksamheten bedrivs inom ram. Socialnämnden arbetar idogt med att hitta kostnadsanpassningar och i samband med budgetarbetet inför 2025 och framåt har vi implementerat en ny resursfördelningsmodell i budgetarbetet där vi successivt ska kunna koppla ramar till demografisk utveckling. Budget för 2025 är den första som tagits fram genom den processen och vi märker ett ökat fokus inom såväl verksamheten som politiken vilket bör öka sannolikheten att lyckas.

Väsentliga personalförhållanden

Här hänvisar vi till kapitlet ”Personalekonomisk redovisning” senare i årsredovisningen.

Förväntad utveckling

Även om inflationstakten mattats av och vi ser en stabilisering av marknadsräntorna innebär har de senaste årens kostnadsökningar ändå en stark inverkan på det ekonomiska utrymmet. Skatteunderlagsutvecklingen i reala termer ser dock bättre ut från 2025. De senaste årens resultat innebär att vi kommer behöva skapa positiva resultat framåt för att återställa balanskravet. Det är också viktigt för kassaflödet framåt med tanke på framtida investeringsbehov och att vi kommer behöva amortera av på låneskulden. Arbetet med kostnadsbesparingar behöver fortlöpa och det är i synnerhet våra kärnverksamheter som är särskilt kostsamma. Även om Bildningsnämnden gjort en fantastisk resa ekonomiskt under 2024 är verksamheten fortfarande kostsam i jämförelse med andra. Inom Socialnämnden finns en arbetsplan för att komma till rättatill rätta med underskottet under 2025, något som är en absolut nödvändighet för att kunna möta framtiden och för att kunna arbeta med utveckling framåt. Under 2025 kommer arbetet med budget i enlighet med prislappsmodellen fortlöpa och vi ser en tydlig förändring i hur vi ser på och pratar om budget framåt i och med införandet av denna. Här tas också stor hänsyn till den demografiska utvecklingen framåt. Antalet födda barn i kommunen 2023 var det lägsta på många år, något högre 2024 men fortfarande relativt långt från de födelsetal vi såg för bara några år sedan. Andelen äldre ökar tydligt framåt, särskilt i åldersgruppen 80+.

Måluppfyllelse

Finansiella mål

Den övergripande finansiella målsättningen för planperioden 2024 – 2026 är att verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

- *Utfallet 2024 är 102,0 %. Målet har inte uppfyllts för det aktuella året, inte heller för planperioderna bakåt och framåt. För planperioden bakåt (2021–2024) är utfallet 100,5 % och för perioden framåt (2024–2027) prognostiseras ett utfall utifrån budgeterade resultat på 97,7 %.*

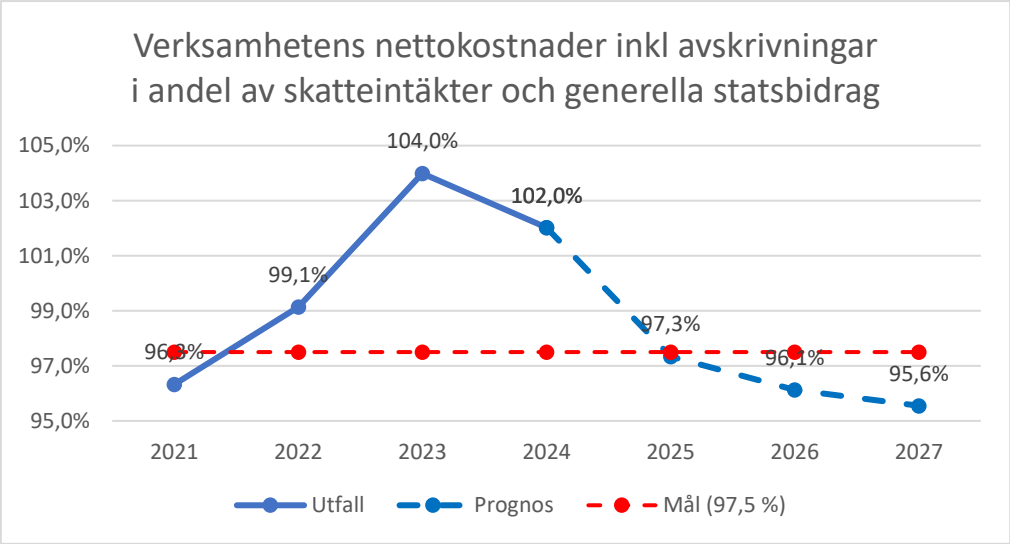

Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.

- *Ett resultat på 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarar 2024 ett resultat på 9 804 tkr. Det redovisade resultatet för 2024 är -19 944 tkr. Målet har inte uppfyllts.*

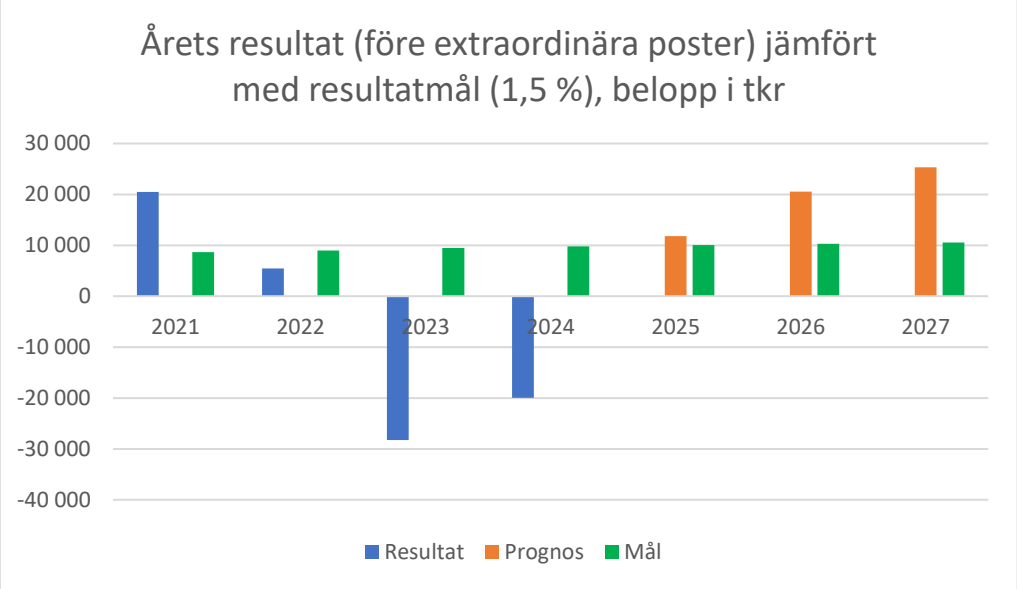

Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens investeringar ska finansieras med egna medel.

- *Nya lån har upptagits under 2024. Målet har således inte uppfyllts.*

Kommentar
Inget av de tre finansiella målen uppnås under det enskilda året 2024. Resultatmålen för 2024 är präglade av de ökade pensionskostnaderna. Åren 2021 och 2022 har varit starkt präglade av i första hand pandemin och att staten skjutit till medel vilket fått en gynnsam utveckling på skatteintäkter och generella statsbidrag, medan 2023 och 2024 präglats av inflation och höga kostnader för pensioner. Förutsättningarna ser bättre ut framöver men det råder fortfarande osäkerhet kring utvecklingen med tanke på rådande omvärldssituation. För 2025 är det budgeterade resultatet dock åter på en normal nivå.

Övergripande verksamhetsmässiga mål

Kommunfullmäktige har i den strategiska planen för 2024 – 2026 fattat beslut om ett antal övergripande mål. Dessa bryts sedan ned till verksamhetsmål i de olika verksamhetsområdena där sedan ett antal aktiviteter fastställs för att nå dessa. För att bilda sig en uppfattning kring måluppfyllelsen finns också ett antal indikatorer för att kunna mäta dessa.

Kommentar
För en mer detaljerad redovisning kring de enskilda verksamheternas måluppfyllelse hänvisas tillrespektive områdes verksamhetsberättelse längre fram i årsredovisningen för utfall och kommentarer kring dessa. Verksamheten har initierat ett arbete med att se över målstrukturen inför 2026 för att förtydliga kopplingen och för att kunna skapa förutsättningar för att en bedömning kring god ekonomisk hushållning ska vara möjlig att göra utifrån verksamhetsmålen. De finansiella målen når vi inte för 2024 men förutsättningarna framåt ser bättre ut.

Personalekonomisk redovisning

Anställda (per 241231)

Antal anställda / Personalstruktur	2020	2021	2022	2023	2024
Årsarbetare kommunen	586	608	659	687	653
Kommunledningsstaben	*36*	*27*	*29*	*29*	*30*
Bildning	*229*	*248*	*263*	*274*	*237*
Socialnämnden	*275*	*276*	*311*	*325*	*328*
Samhällsbyggnad	*36*	*47*	*46*	*48*	*47*
Miljö och Bygg	*10*	*10*	*10*	*11*	*11*
Antal anställda (personer)	655	678	722	745	712

Antalet årsarbetare minskade totalt i kommunen med 34 st.

Könsfördelning

Könsfördelning personer %
Kvinnor 87 %
Män 13 %

Könsfördelning personer %	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	89 %	88 %	88 %	88 %	87 %
Män	11 %	12 %	12 %	12 %	13 %

Eda kommun fortsätter att totalt sett vara en kvinnodominerad arbetsplats. Andelen män har dock ökat med 1 %-enhet från föregående år.

Ålder

Genomsnitt ålder	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	47	46	46	47	47
Män	48	47	46	47	47
Totalt	**47**	**46**	**46**	**47**	**47**

Genomsnittsåldern för såväl kvinnor som män är oförändrad på 47 år.

Medelpensionsålder
Medelpensionsålder för kommunens anställda är 65,8 år. Siffran baseras på när anställda i praktiken går i pension oberoende av orsak.

Pensionsavgångar
Antalet personer mellan 61-68 år för respektive verksamhet och som inom en femårsperiod kommer att gå i ålderspension med antagandet om att pensionsåldern är 65 år. Av tabellen framkommer att arbetskraftsbehovet inom en 5 års period är stort i hela kommunen. Totalt kommer 113 personer att gå i ålderspension och det är oförändrat jämfört med föregående år. Utöver dessa finns de personer som slutar av egen vilja samt de som blir beviljade sjukersättning.

Pensionsavgångar antal/vht	2020	2021	2022	2023	2024
Kommunledningsstaben	5	2	2	1	1
Bildningsnämnden	39	39	36	38	37
Socialnämnden	57	53	59	55	62
Servicenämnden (Samhällsbyggnad)	12	14	17	19	13
Totalt	**113**	**108**	**114**	**113**	**113**

Medellön

Siffrorna visar medellön för heltidsanställda oavsett befattning. Medellönen har totalt ökat med 1 531 kr jämfört med år 2023.

Medellön	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	28 600	29 810	31 761	32 531	33 919
Män	30 381	31 437	33 250	33 787	36 337
Totalt	**28 635**	**30 006**	**31 937**	**32 682**	**34 213**

Arbetad tid - frånvarotid

	2020	2021	2022	2023	2024
Nettoarbetstid	75,6 %	74,6 %	72,4 %	73,4 %	74,6 %
Semester	8,5 %	8,4 %	8,5 %	9,6 %	8,9 %
Sjukdom	6,5 %	7,4 %	7,7 %	6,6 %	6,5 %
Föräldraledighet	4,7 %	5,2 %	6,1 %	5,1 %	5,5 %
Tjänstledigheter	3,1 %	2,8 %	3,3 %	3,5 %	2,9 %
Facklig verksamhet	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Studier	1,0 %	0,9 %	1,2 %	1,1 %	0,8 %
Övrig frånvaro*	0,5 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %	0,7 %
Total frånvaro	***24,4 %***	***25,4 %***	***27,6 %***	***26,6 %***	***25,4 %***

** Ex på övrig frånvaro är kompledighet, närståendevård, olovlig frånvaro mm*

Nettoarbetstiden är den tid som blir kvar när all frånvarotid är avräknad från bruttoarbetstiden och har historiskt varit stabil med mindre svängningar upp och ner. Under 2024 har frånvarotiden totalt minskat något.

Frånvarotimmar per verksamhet och orsak

	KLS	Myndighet	Bildning	Service	Social	Totalt
Facklig verksamhet	0	8	452	301	400	**1 161**
Föräldraledighet	4 195	1 337	32 928	3 997	36 158	**78 617**
Semester	6 277	2 033	36 678	10 703	69 627	**125 318**
Sjukdom	632	1 608	34 088	4 152	52 509	**92 988**
Studieledighet	18	72	2 671	1 090	7 313	**11 163**
Tjänstledighet	285	2 737	25 406	1 133	12 078	**41 639**
Övrig frånvaro	923	130	3 516	1 305	4 092	**9 965**
Totalt	**12 330**	**7 924**	**135 740**	**22 680**	**182 177**	**360 852**

Övertid och fyllnadstid per verksamhet under 2023–2024

	Bildning		KLS		Servicenämnd		Socialnämnd		Myndighet		Totalt	
	2023	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**
Fyllnadstid	1 918	1 850	5	64	412	940	8 815	10 335	0	7	11 150	13 196
Övertid	1 805	953	53	69	222	287	8 087	6 363	55	86	10 222	7 759
Timmar totalt	3 723	2 803	58	133	634	1 228	16 902	16 697	55	93	21 372	20 955
Kostnad totalt (tkr)	**903**	**724**	**34**	**56**	**185**	**412**	**6 647**	**6 089**	**24**	**45**	**7 793**	**7 326**

Mertidsuttaget för de anställda har minskat i omfattning och detta medför en kostnadsminskning på totalt 467 tkr jämfört med föregående år.

Den största minskningen av mertid är inom Socialnämnden där kostnaden minskat med 558 tkr jämfört med föregående år. Nedan visas en sammanställning över den totala kostnaden i tkr åren 2019–2023 (Myndighetsnämnden ingår i Servicenämndens siffror till år 2021).

Verksamhet	2020	2021	2022	2023	2024
Bildningsnämnden	1 151	1 274	1 199	903	724
Kommunledningsstaben	106	310	106	34	56
Socialnämden	4 506	5 671	10 487	6 647	6 089
Servicenämnden	105	111	202	185	412
Myndighetsnämnden	-	-	14	24	45
Totalt (kostnad i tkr)	**5 867**	**7 367**	**12 008**	**7 793**	**7 326**

Fyllnadstid är den extra tid som deltidsanställda jobbar upp till heltidsmåttet för anställningen.

Övertid är den tid som anställda jobbar extratid utöver heltidsmåttet för anställningen eller på fridag som infaller på lördag, söndag eller heldag.

Övertid och fyllnadstid i timmar per anställd person	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Fyllnad	22,16	24,65	24,45	14,97	18,53
Övertid	8,56	10,77	21,84	13,72	10,90
Total övertid/fyllnadstid	**30,72**	**35,42**	**46,29**	**28,69**	**29,43**

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden per 241231 var 22 974 tkr vilket är en ökning med 906 tkr från 2023.

Sjukfrånvaro

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totalt sjuktal (%)	*6,5 %*	*7,4 %*	*7,7 %*	*6,4 %*	*6,5 %*
Sjukfrånvaro per vht (%)					
Kommunledningsstab	2,39 %	4,96 %	1,94 %	1,13 %	1,02 %
Myndighetsnämnd	1,81 %	0,99 %	2,38 %	3,49 %	7,53 %
Bildningsnämnden	5,39 %	6,50 %	7,20 %	5,81 %	5,83 %
Servicenämnden	2,84 %	2,90 %	4,93 %	5,51 %	4,10 %
Socialnämnden	8,97 %	9,63 %	9,58 %	7,90 %	8,22 %

Sjukfrånvaron totalt ökar med 0,1 procentenheter från föregående år.

Sjukfrånvaro i % avseende frånvaro under sammanhängande tid av 60 dagar eller mer

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Kommunledningsstab	0 %	73,37 %	27,36 %	0 %	21,03 %
Miljö & bygg	0 %	0 %	0 %	0 %	36,00 %
Bildning	24,60 %	29,48 %	35,48 %	31,66 %	38,68 %
Samhällsbyggnad	22,08 %	17,04 %	31,44 %	25,49 %	8,10 %
Vård och stöd	42,84 %	44,28 %	37,25 %	36,42 %	39,54 %
Totalt	**45,97 %**	**34,57 %**	**38,60 %**	**36,06 %**	**37,83 %**

Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid fördelat på åldersintervall

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
→ 29 år	4,85 %	6,31 %	7,02 %	5,49 %	7,50 %
30 – 49 år	6,02 %	7,07 %	7,01 %	5,74 %	6,28 %
50 år →	7,52 %	8,05 %	8,68 %	7,47 %	6,58 %
Totalt	**6,51 %**	**7,39 %**	**7,73 %**	**6,44 %**	**6,52 %**

Slutsats sjukfrånvaro

De åtgärder som kommunen främst har jobbat med för att bibehålla och sänka sjuktalen under 2024 är följande:

- Anställda erbjuds 1 timme/vecka för friskvård på betald arbetstid. Anställda som arbetar ständig natt har fått friskvårdsbidrag. Som anställd har man möjlighet att välja på friskvårdsbidrag eller friskvårdstimme
- Punktinsatser utifrån behov som framkommit. Ex utbildningar och handledning
- Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud, pågår även 2025
- Kompetensutveckling för chefer och medarbetare
- Stödinsatser pga upprepad korttidsfrånvaro
- Motionskampanjer
- Sponsring i motionslopp och Eda Klassikern
- Tidig-rehab som innebär möjlighet för alla chefer att kontinuerligt träffa företagshälsovården, för att tillsammans gå igenom de sjukskrivna i syfte att se vad som kan göras och i ett tidigt skede upptäckta tecken på eventuell ohälsa.
- Beslut riktlinje om 35 medarbetare per chef
- Kompetensutveckling, t.ex. hot och våld, psykisk ohälsa för chefer mm.

Utmaningar
För att kunna få ett bra personalekonomiskt ”bokslut” i framtiden finns en rad utmaningar inom personalområdet att ta tag i. Några av dessa insatsområden är följande:

Kompetensförsörjning
Enligt SCB kommer antalet äldre öka i Värmland samtidigt som andelen i arbetsför ålder inte kommer öka i samma takt. Det innebär att färre personer ska arbeta och ta hand om fler behov. Det är därav av stor vikt att varje person i arbetsför ålder kommer ut i arbete. Tillgången på arbetskraft i Värmland beräknas minska medan andelen äldre ökar. I Eda beräknas andelen i arbetsför ålder ligga kvar på ungefär samma nivåer som idag men andelen äldre beräknas öka, precis som i Värmland. Detta innebär att kompetensförsörjningen är och kommer vara en av kommunens viktigaste utmaningar.

Attraktiv arbetsgivare
Det är viktigt att kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare för att både kunna rekrytera och behålla personal. Lön är ett styrmedel men forskning och medarbetarundersökningar visar att en god arbetsmiljö är lika viktigt för att medarbetarna ska vilja och orka stanna kvar. Vi fortsätter därför arbetet med att vara attraktiv arbetsgivare i framtiden för att behålla våra medarbetare.

Utbildningssatsningarna inom bildning, i form av rekryteringssatsning, och vård och stöd, i form av äldreomsorgslyftet, har fortsatt. Utöver detta har interna utbildningssatsningar på chefer gjorts för att öka deras kunskaper om arbetsmiljöarbete. Fokus har även lagts på att kommunen ska bli mer synlig hos utbildningsgivare både på gymnasie- och högskolenivå. Detta har gjorts genom deltagande i olika mässor, informationsdagar samt aktivt mottagande av praktikanter från skolorna.

Det pågår fortfarande insatser utifrån resultatet i den medarbetarundersökning som genomfördes i februari 2022. Det har under året bl.a. arbetats fram ett förslag på förmånspaket till kommunens medarbetare som syftar till att bidra till att bli en än mer attraktiv arbetsgivare.

Även en sk trivselpeng om 500 kr per medarbetare har införts.

Rekrytering
Bemanningsfrågan är stor och viktig för hela Eda kommun och vi behöver ta tillvara på alla

resurser som finns på ett effektivt och ekonomiskt sätt. Vi behöver arbeta med tekniska och praktiska lösningar för att lösa problem som uppstår med kommunikation så att vi kan jobba på ett övergripande sätt och ha hela kommunen som målbild.

Det är svårt att rekrytera personer till vissa befattningar med den kompetens som efterfrågas. Sökande finns till nästan varje ledigt arbete, men en allt lägre andel av dem motsvarar kraven för uppgiften. Detta är visserligen en allmän trend på arbetsmarknaden, men många glesbygdskommuner känner av den mer än andra arbetsgivare.

Kommunen behöver arbeta strategiskt med att de i arbetsför ålder faktiskt arbetar alternativt utbildar sig inom yrkesområden som kommunen behöver, både som arbetsgivare och för kommunens näringsliv. Här behöver flera verksamheter inom kommunen samarbeta så som t.ex. vuxenutbildningen, arbete och integration m. fl. men även samarbete med externa aktörer behövs för att klara den utmaning som vi står inför.

Kompetensutveckling
Kraven på den kommunala verksamheten skärps successivt hela tiden, både vad kommunerna ska klara och även med vilken kvalité olika tjänster ska levereras till kommuninvånarna.

Denna utveckling ställer allt högre krav på medarbetarna. En avgörande förutsättning för att klara av de ökade kraven är att fortbildning och kompetensutvecklingen ligger i nivå med de yttre krav som ställs på medarbetarna.

En stor utmaning är därför att både få fram resurser för en sådan möjlighet och tillse att de fördelas på rätt typ av kompetensutveckling.

Personalrörlighet
En utmaning är att utveckla motivationen till att arbeta flexiblare geografiskt i kommunen, men även inom olika verksamheter. Ett exempel som nämnts ofta är möjligheten att kunna kombinera en tjänst i deltidsbrandkåren med yrken i kommunen och förutsättningarna för att göra detta möjligt. Ett annat exempel är att samplanera bemanningen inom fler enheter för att på så vis utnyttja resurserna på ett effektivare vis. Arbete med detta pågår bland annat inom Vård och Stöd.

Hantering av bemanningsfrågor och kompetensutveckling blir enklare att hantera i en kommungemensam personalpool och bemanningscentral som har mandat att arbeta kommunövergripande. Arbete med att centralisera detta pågår under 2025.

Att behålla och utveckla egen kompetens höjer kvaliteten på omsorgstjänsterna och kan på längre sikt bidra till en kostnadseffektivare verksamhet.

Heltid
I huvudöverenskommelse mellan Kommunal och SKR har parterna kommit överens om att alla kommuner och regioner ska eftersträva heltidsarbete som norm.
Att erbjuda heltidsarbeten bidrar till att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Heltidsanställningar är en viktig faktor i konkurrensen om arbetskraften. Om fler arbetar mer kan vi ta tillvara på kompetensen som redan finns i verksamheten. Utökad sysselsättningsgrad kommer också att medföra arbete på flera arbetsplatser som i sin tur bidrar till att öka den interna kompetensöverföringen och kvalitén i verksamheten höjs därmed.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

(Belopp i tkr)		Koncernen		Eda kommun	
		2024	**2023**	**2024**	**2023**
Verksamhetens intäkter	Not 2	217 062	208 744	158 625	151 904
Jämförelsestörande intäkt	Not 3	0	3 387	0	3 387
Verksamhetens kostnader	Not 4	-821 544	-817 222	-781 081	-773 485
Jämförelsestörande kostnad	Not 5	-1 057	0	-1 057	0
Avskrivningar	Not 7	-52 452	-45 936	-43 292	-37 239
Verksamhetens nettokostnader		***-657 991***	***-651 027***	***-666 805***	***-655 433***
Skatteintäkter	Not 8	380 152	368 420	380 152	368 420
Generella statsbidrag och utjämning	Not 9	273 468	261 874	273 468	261 874
Verksamhetens resultat		***-4 371***	***-20 733***	***-13 185***	***-25 139***
Finansiella intäkter	Not 10	5 274	4 474	6 199	5 419
Finansiella kostnader	Not 11	-15 698	-10 795	-12 958	-8 526
Resultat efter finansiella poster		***-14 796***	***-27 054***	***-19 944***	***-28 246***
Extraordinära intäkter		0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Årets resultat		***-14 796***	***-27 054***	***-19 944***	***-28 246***
Förändring ansvarsförbindelse pensioner	Not 33	5 299	2 353	5 299	2 353
Res. pensioner enl. fullkostnadsmodell		-6 961	-24 701	-14 644	-25 893

KASSAFLÖDESANALYS

(Belopp i tkr)

		Koncernen		Eda kommun	
LÖPANDE VERKSAMHET		**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Årets Resultat		-14 796	-27 054	-19 944	-28 246
Av- och nedskrivningar	Not 7	52 452	45 936	43 292	37 239
Uppl bidrag statlig infrastruktur	Not 25	1 162	1 162	1 162	1 162
Förändring pens avs	Not 30	15 107	15 026	15 107	15 026
Förändring övriga avsättningar	Not 14	-110	6 483	-588	-2 157
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 15	-2 641	-2 437	-1 347	-2 391
Medel från verksamheten före förändr av rörelsekapital		**51 175**	**39 115**	**37 682**	**20 633**
Kortfristiga fordringar	Not 27	19 677	-3 203	12 458	10 456
Förråd	Not 26	-329	28	0	0
Kortfristiga skulder	Not 32	-1 392	27 317	9 472	13 391
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**69 131**	**63 257**	**59 612**	**44 480**
INVESTERINGAR					
Investering av materiella tillgångar		-98 064	-187 068	-88 489	-167 587
Försäljning av materiella tillgångar	Not 16	4 420	7 219	2 555	3 715
Investering av finansiella tillgångar		238	-2 210	-845	-845
Försäljning av finansiella tillgångar		0	24	0	0
Investeringsbidrag övr inkomster	Not 17	1 385	1 390	1 385	1 390
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-92 021**	**-180 645**	**-85 395**	**-163 326**
FINANSIERING					
Nyupptagna lån / Statliga investeringsbidrag	Not 18	50 924	161 590	50 924	151 590
Amortering av långfristiga skulder	Not 19	-6 352	-2 653	-1 477	-733
Förändring av långfristiga skulder		216	-31 928	-2 127	-1 194
Förändring av kortfristiga placeringar		-2 536	-3 004	-2 536	-3 004
Förändring av långfristiga placeringar		0	0	0	0
Aktieägartillskott		0	0	0	0
Kassaflöde från finansverksamheten		**42 253**	**124 005**	**44 785**	**146 658**
Årets Kassaflöde		**19 363**	**6 616**	**19 002**	**27 812**
Likvida medel vid årets början	Not 29	37 983	31 367	38 025	10 213
Likvida medel vid årets slut	Not 29	57 346	37 983	57 027	38 025

BALANSRÄKNING

(Belopp i tkr)		Koncernen		Eda kommun	
		2024	**2023**	**2024**	**2023**
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 20	1 271	0	927	0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 21	906 897	853 623	692 388	654 356
Maskiner och inventarier	Not 22	96 531	97 059	68 756	67 975
Pågående investeringar	Not 23	14 599	26 169	11 310	8 445
Finansiella anläggningstillgångar	Not 24	12 622	12 860	22 563	21 718
Bidrag till infrastruktur	Not 25	20 868	22 030	20 868	22 030
Summa anläggningstillgångar		*1 052 788*	*1 011 742*	*816 812*	*774 524*
Omsättningstillgångar					
Exploateringsmark och förråd	Not 26	5 733	5 404	4 915	4 915
Kortfristiga fordringar	Not 27	70 846	90 522	63 645	76 103
Kortfristiga placeringar	Not 28	22 112	19 575	22 112	19 575
Kassa och bank	Not 29	57 346	37 983	57 027	38 025
Summa omsättningstillgångar		*156 036*	*153 485*	*147 698*	*138 618*
Summa tillgångar		***1 208 824***	***1 165 227***	***964 510***	***913 142***
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital		431 012	445 807	378 594	398 538
Därav årets resultat		-14 795	-27 054	-19 944	-28 246
Varav resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Summa eget kapital		*431 012*	*445 807*	*378 594*	*398 538*
Avsättningar	Not 30				
Avsättning för pensioner		64 118	49 011	64 118	49 011
Andra avsättningar		31 545	31 655	3 256	3 844
Summa avsättningar		*95 662*	*80 666*	*67 374*	*52 855*
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 31	490 450	445 661	371 686	324 365
Kortfristiga skulder	Not 32	191 701	193 093	146 856	137 385
Summa skulder		*682 150*	*638 753*	*518 542*	*461 749*
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		***1 208 824***	***1 165 227***	***964 510***	***913 142***
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	Not 33	186 238	180 938	186 238	180 938
Ansvarsförbindelser	Not 34	16 040	16 014	15 700	15 700
Koncerninterna	Not 36			187 075	193 950
Borgensåtagande, övriga förpliktelser	Not 36	562	614	562	614

Not 1 Redovisningsprinciper

Den kommunala Redovisningslagen
Eda kommun följer Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR) med något undantag. Undantagen, som beskrivs nedan, gäller vissa avskrivningstider samt dokumentation av redovisningssystemet.

Immateriella anläggningstillgångar
RKRs rekommendation R4 följs vid redovisning av immateriella anläggningstillgångar.

Materiella anläggningstillgångar
Har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas när anläggningen tas i bruk. Under år 2014 påbörjades arbetet med komponentavskrivning, denna metod kommer successivt införas.

Avskrivningstider

Anläggningstillgång	*Antal komponenter*	*Avskrivningstid*
Verksamhetsfastigheter	4	70, 30, 30, 20 år
Gator och vägar	5	0, 33, 10, 25, 5 år
VA-verkets anläggningar	5	50, 20, 5, 25, 10 år
Reningsverkets anläggningar	3	70, 10, 25 år
Maskiner, bilar och andra inventarier	Komponenter tillämpas ej	5, 10, 33 år

Nedskrivningar
Nedskrivning av tillgångar görs i enlighet med RKR rekommendation R6. Prövning av nedskrivning görs om tillgången inte längre använts och det finns beslut om att avveckla tillgången, tillgången har blivit skadad, eller att tekniska eller legala förändringar har gjort att tillgången inte längre kan användas för sitt ursprungliga ändamål. Om en tillgång vid prövning har lägre återvinningsvärde än det bokförda värdet görs en nedskrivning enligt RKR R6.

Bidrag infrastrukturella investeringar
I enlighet med RKR rekommendation R2 redovisas bidrag till infrastrukturella investeringar som finansiell anläggningstillgång och upplöses i takt med avskrivningstiden på investeringen.

Redovisning av finansiella tillgångar
I enlighet med RKR rekommendation R7 har omklassificering från och med 2011 gjorts av finansiella tillgångar. Detta har inneburit att de finansiella tillgångar som inte brukas stadigvarande omklassas från anläggningstillgång till omsättningstillgång.

Exploateringsfastigheter
Från och med år 2011 har exploateringsfastigheter omklassificerats från materiell anläggningstillgång till omsättningstillgång enligt god redovisningssed.

Leasing
Från och med 1 september 2020 redovisas leasing enligt RKR R5 på alla nya leasingavtal avseende bilar för kommunen. Från och med 1 januari 2021 har de hyresavtal avseende

fastigheter som uppfyller kraven för att betraktas som finansiell leasing omklassificerats till finansiella leasingavtal och redovisas enligt RKR R5.

Anslutningsavgifter.
Eda kommun periodiserar anslutningsavgifter enligt RKR R2. Anslutningsavgifter intäktsredovisas i takt med avskrivningstiden på anläggningen.

Skatteintäkter
Redovisningen av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R2 Intäkter.

Periodiseringar
Leverantörsfakturor på väsentliga belopp som inkommit efter årsskiftet men som är hänförliga till redovisningsåret, har skuldbokförts och belastar 2023 års redovisning. Löner som intjänats i december 2024 men utbetalas i januari 2025 (timlöner, OB-ersättning och övertidsersättning) har periodiserats som kortfristig skuld och belastar 2024 års resultat. Arbetsgivaravgiften för december 2024 har också periodiserats som en kortfristig skuld.

Semesterlöneskuld
Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar, okompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift. Semesterlöneskulden har klassificerats som kortfristig skuld.

Pensionsskuld och pensionskostnader
Årets pensionsutbetalningar inkl. löneskatt, som utgörs av inbetalningar till KPA och alternativa lösningar, redovisas bland verksamhetens kostnader. Pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 samt garanti- och visstidspensioner, inklusive särskild löneskatt, redovisas som avsättning. Pensionsskuldens finansiella kostnader redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen. Den individuella delen som intjänats under 2024 och som utbetalas i mars 2025 redovisas som kortfristig skuld. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt, som är intjänade av arbetstagare och pensionstagare före 1998. Ansvarsförbindelsen ligger utanför balansräkningen och påverkar inte resultaträkningen. I enlighet med Redovisningsrådets rekommendation periodiserar kommunen den särskilda löneskatten för samtliga pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelser till förtroendevalda som ännu ej börjat utbetalas redovisas i enlighet med RKR rekommendation R9 som ansvarsförbindelse.

Pensionsstiftelse
Från och med år 2024 tillämpar kommunen RKR-R20 för redovisning av pensionsstiftelse säkrad i KGPs. Nettot av förvaltningstillgången, dvs stiftelsens tillgångar minus skulder samt värdet av de säkrade pensionsförpliktelserna, redovisas som kortfristig placeringstillgång i balansräkningen.

RKR-R20 trädde i kraft år 2023. Med anledning av det har ingående balanser rättats för år 2023. Ingående balans har korrigerats med 16 572 tkr som var övervärdet på pensions-stiftelsen 31/12 år 2022. Motsvarande belopp har korrigerats på ingående balans kortfristig placeringstillgång år 2023. Resultatet på år 2023 har korrigerats med 3 004 tkr som var förändringen på övervärdet av pensionsstiftelsen mellan år 2022 och år 2023.

Övriga avsättningar
Övriga avsättningar redovisas enligt RKR R9. Eda kommuns övriga avsättningar avser deponi Lunden. Avsättningen för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Personalomkostnadspålägg
Arbetsgivaravgifter/personalomkostnader har påförts respektive verksamhet genom procentuellt påslag i samband med löneutbetalningen. Följande procentpåslag har använts under 2024:

Anställda	47,18
Förtroendevalda	35,92

Kapitalkostnader
Nämndernas driftkostnader belastas med en internt kalkylerad kapitalkostnadsränta. Räntan beräknas på bokfört värde och räntesatsen har varit 2,50 procent.

Sammanställd redovisning
Den sammanställda redovisningen upprättas enligt LKBR kap 12. I koncernbokslutet ingår Eda kommun och de bolag i vilka kommunen innehar en röstandel av minst 20 procent, nämligen Eda Bostads AB (100 procent), Eda Energi AB (100 procent) och Valfjället Skicenter AB (100 procent). Teknik i Väst AB (10 procent) ingår också i koncernbokslutet då det är att betraktas som ett kommunalt koncernföretag enligt 2 kap LKBR. Kommunen har också små ägarandelar i Kommentusgruppen AB och Kommunassurans Syd Försäkrings AB, vilka inte ingår i den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Koncerninterna poster av väsentlig betydelse har uppskattats och eliminerats.

NOTER (tkr)

2. Verksamhetens intäkter	**2024**	**2023**
Koncernen		
Eda kommun	158 625	151 904
Eda Bostads AB	87 515	92 381
Valfjället Skicenter AB	9 006	9 637
Eda Energi AB	9 016	9 505
Teknik i Väst AB	34 249	23 331
Eliminering interna poster	-81 348	-78 013
	217 062	**208 744**
Kommunen		
Taxor och avgifter	66 090	60 495
Hyror och arrenden	18 513	17 027
Bidrag från staten	44 770	49 094
Övriga bidrag	11 513	5 157
Reavinster (försäljning av anläggn.tillg.)	1 347	2 391
Övriga intäkter	16 393	17 740
S:a verksamhetens intäkter:	**158 625**	**151 904**

3. Jämförelsestörande intäkt		
Elstöd	0	3 387
	0	**3 387**

4. Verksamhetens kostnader		
Koncernen		
Eda kommun	-781 081	-773 485
Eda Bostads AB	-71 891	-81 790
Valfjället Skicenter AB	-7 266	-7 847
Eda Energi AB	-6 812	-7 207
Teknik i Väst AB	-33 498	-22 564
Eliminering interna poster	79 005	75 670
	-821 544	**-817 222**
Kommunen		
Löner och sociala avgifter	-420 649	-422 098
Pensionskostnader	-59 967	-56 525
Bidrag	-24 275	-21 450
Köp av huvudverksamhet	-144 971	-141 275
Förändring avsättning	0	2 157
Övriga kostnader	-131 219	-134 294
S:a verksamhetens kostnader:	**-781 081**	**-773 485**

5. Jämförelsestörande kostnad		
Nedsättning KRF	-1 057	0
	-1 057	**0**

6. Kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	-133	-556
Förtroendevalda revisorer	-619	-195
	-752	**-751**

7. Avskrivningar		
Koncernen		
Eda kommun	-43 292	-37 239
Eda Bostads AB	-7 654	-7 305
Valfjället Skicenter AB	-962	-885
Eda Energi AB	-2 107	-2 107
Teknik i Väst AB	-781	-742
Eliminering interna poster	2 343	2 343
	-52 452	**-45 936**
Kommunen		
Immateriella anläggningstillgångar	-144	0
Maskiner och inventarier	-9 280	-7 309
Fastigheter och anläggningar	-33 868	-29 931
	-43 292	**-37 239**

8. Skatteintäkter		
Kommunen		
Preliminär kommunalskatt	380 736	359 360
Preliminär slutavr. innevarande år	1 591	6 718
Slutavräkning föregående år	-2 174	2 203
Mellankommunalutjämning	0	140
S:a skatteintäkter:	**380 152**	**368 420**

9.Generella statsbidrag och utjämning	**2024**	**2023**
Kommunen		
Strukturbidrag	2 508	2 510
Inkomstutjämningsbidrag	188 982	189 260
Kommunal fastighetsavgift	24 390	21 473
Övriga bidrag från staten	6 059	4 105
Regleringsbidrag	26 062	19 938
Kostnadsutjämningsbidrag	19 389	22 160
Bidrag för LSS-utjämning	6 079	2 429
Avgift för kostnadsutjämning	0	0
Utjämningsavgift LSS	0	0
S:a statsbidrag och utjämn:	**273 468**	**261 874**

10. Finansiella intäkter		
Koncernen		
Eda kommun	6 119	5 419
Eda Bostads AB	500	437
Valfjället Skicenter AB	12	0
Eda Energi AB	218	116
Teknik i Väst AB	86	30
Eliminering interna intäkter	-1 741	-1 529
	5 274	**4 474**
Kommunen		
Ränteintäkter på kundfordringar	90	94
Ränteintäkter på lånefordringar	0	64
Övriga ränteintäkter	2 265	1 286
Borgensavgift koncernbolag	947	972
Utdelning aktier/andelar	360	0
Värdeökning pensionsstiftelse	2 536	3 004
S.a finansiella intäkter kommun	**6 199**	**5 419**

11. Finansiella kostnader		
Koncernen		
Eda kommun	-12 958	-8 526
Eda Bostads AB	-3 976	-3 346
Valfjället Skicenter AB	-109	-95
Eda Energi AB	-315	-307
Teknik i Väst AB	-83	-51
Eliminering interna kostnader	1 741	1 529
	-15 698	**-10 795**
Kommunen		
Ränta på pensionsskuld	-1 378	-2 024
Räntekostnader leverantörsskuld.	-4	-1
Övriga räntekostnader	-11 471	-6 398
Bankkostnader	-104	-84
Övriga finansiella kostnader	0	-18
S.a finansiella kostnader kommun	**-12 958**	**-8 526**

12. Eget kapital		
Ingående EK enligt fastställd BR	456 290	410 212
Årets resultat, fastställd RR	-30 058	-31 250
Rättelse av fel, redovisning av kommunal Pensionsstiftelse		
Ingående EK enligt fastställd BR	456 290	410 212
Årets resultat efter rättelse av fel	-27 054	-28 246
Korrigering ingående eget kapital	16 572	16 572
	445 807	**398 537**

13. Avstämning av balanskravet		
Kommunen		
Årets resultat enligt resultaträkn.	-19 944	-28 246
Avgår: samtliga realisationsvinster	-1 347	-2 391
Återföring, ej realiserad värdeökning	-2 536	-3 004
Justerat resultat	**-23 827**	**-33 641**
Avgår medel till resultatutjämn. reserv	0	0
Avgår medel från resultatutjämn. reserv		4 169
Årets balanskravsresultat	**-23 827**	**-29 472**
Synnerliga skäl att inte återställa		21 030
Justerat resultat från föregående år	-8 442	0
Kvar att återställa	**-32 269**	**-8 442**

NOTER (tkr)

14. Förändring övriga avsättningar	**2024**	**2023**
Eda kommun, Sluttäckning soptipp	-588	2 157
Eda Energi AB	344	1 702
Eda Bostads AB	-8	6 826
Teknik i Väst AB	127	1 100
S:a förändring övriga avsättningar	**110**	**11 785**

15. Reavinst / reaförlust		
Eda kommun	1 347	2 391
Eda Bostads AB	34	0
Valfjället Skicenter AB	1 226	0
Teknik i Väst AB	34	46
Eliminering interna poster	0	0
S:a reavinst / reaförlust	**2 641**	**2 437**

16. Försäljning/avyttring av materiella tillgångar		
Eda kommun, Övrig fsg	2 555	3 715
Eda Bostad	34	3 457
Valfjället	1 797	0
Teknik i Väst AB	34	46
S:a försäljning materiella tillgångar	**4 420**	**7 219**

17. Investeringsbidrag övr ink.		
Kommunen		
Övrig investeringsinkomst	1 385	1 390
S.a investeringsbidrag övr ink.	**1 385**	**1 390**

18. Nyupptagna lån / Statliga investeringsbidrag		
Eda kommun upptaget lån	50 000	150 000
Eda kommun, statl. investeringsb.	924	1 590
Eda Bostads AB	0	10 000
Eda Energi AB	0	0
Valfjället Skicenter AB	0	0
Teknik i Väst AB	0	0
S:a nyuppt. lån/statl. investeringsb.	**50 924**	**161 590**

19. Amortering av långfristiga skulder / Statliga investeringsbidrag		
Eda kommun, statl. investeringsb.	-727	-733
Eda kommun, amortering lån	-750	0
Eda Bostads AB	-4 000	0
Eda Energi AB	0	-920
Valfjället Skicenter AB	-875	-1 000
Teknik i Väst AB	0	0
S:a amort. långfr skulder/statl. invb	**-6 352**	**-2 653**

20. Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående balans	0	0
Årets utgifter	1 070	0
Avskrivningar	-144	0
Utgående balans	**927**	**0**

21. Mark, byggn, tekn. anläggn.		
Koncernen		
Eda kommun	692 388	654 356
Eda Bostads AB	220 746	224 837
Eda Energi AB	1 285	1 433
Valfjället Skicenter AB	4 061	4 209
Teknik i Väst AB	2 028	2 466
Eliminering interna poster	-13 611	-15 954
	906 897	**871 347**

Kommunen		
Fastigheter och anläggningar		
Ingående balans	654 356	541 743
Årets utgifter	65 613	147 643
Avskrivningar	-33 868	-29 931
Årets inkomster	-1 385	-1 390
Omklassifierat från pågående	8 445	0
Årets justering bokfört värde	-773	-3 709
Utgående balans	**692 388**	**654 356**

Specifikation (tkr)	**2024**	**2023**
Mark	0	0
Markreserv	6 999	6 999
Verksamhetsfastigheter	24 496	20 559
Skolfastigheter	146 096	151 928
Servicehus	246 848	216 411
Fritidsfastigheter	17 034	16 894
Va-verkets anläggningar	92 788	85 953
Reningsverkets anläggningar	23 469	24 178
Gator, vägar, allmänna platser	90 326	90 381
Fastigheter för annan verksamhet	173	269
Industri- o hantverkshus	9 493	10 289
Övriga fastigheter o anläggningar	11 671	11 787
Leasade fastigheter	22 995	26 380
	692 388	**662 028**

Finansiell leasing ingår med 22,9 mkr
Genomsnittlig nyttjandetid för mark, byggn, tekn. anläggningar är 30 år.

22. Maskiner och inventarier		
Koncernen		
Eda kommun	68 756	68 749
Eda Bostads AB	1 325	1 122
Eda Energi AB	23 205	25 164
Valfjället Skicenter AB	2 028	2 104
Teknik i Väst AB	1 217	694
	96 531	**97 833**

Kommunen **Maskiner, inventarier, transportmedel, konstverk och samlingar**		
Ingående balans	68 749	61 400
Årets utgifter	11 478	15 418
Årets inkomster	0	0
Avskrivningar	-9 281	-7 309
Årets justering bokfört värde	-2 191	-761
Utgående balans	**68 756**	**68 749**

Specifikation (tkr)		
Maskiner	1 068	1 915
Inventarier	49 048	49 598
Bilar, övriga transportmedel	18 509	17 100
Konstverk o samlingar	89	89
Övriga maskiner och inv	42	47
	68 756	**68 749**

Finansiell leasing ingår med 13,7 mkr
Genomsnittlig nyttjandetid för maskiner och inventarier är 10 år.

23. Pågående investeringar		
Koncernen		
Eda kommun	11 310	8 445
Eda Bostads AB	3 289	17 724
Eda Energi AB	0	0
Valfjället Skicenter AB	0	0
Teknik i Väst AB	0	0
	14 599	**26 169**

Kommunen		
Ingående balans	8 445	0
Årets utgifter	11 310	8 445
Omklassificerat till fastigheter och anläggn	-8 445	0
	11 310	**8 445**

NOTER (tkr)

24. Finansiella anläggningstillgångar	2024	2023
Koncernen		
Eda kommun	22 563	21 718
Eda Bostads AB	725	1 867
Teknik i Väst AB	87	27
Eda Energi AB	5	5
Eliminering interna poster	-10 757	-10 757
	12 622	**12 860**
Kommunen		
Finansiella anläggningstillgångar		
Värdepapper, andelar		
Aktier Eda Bostads AB	2 652	2 652
Aktier Valfjället Skicenter AB	4 005	4 005
Aktieägartillsk. Valfjället Skicenter AB	21 020	21 020
Nedskrivning " Valfjället Skicenter AB	-21 020	-21 020
Aktier Eda Energi AB	4 000	4 000
Teknik i Väst AB	100	100
Aktier KommentusGruppen AB	2	2
Andelar Stiftelsen Glaskogen	9	9
Andelar Kommuninvest ek förening	8 299	7 453
Visit Värmland	44	44
Inera	43	43
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	576	576
Långfristiga kapitalplaceringar	0	0
Långfristiga fordringar		
Eda Golfklubb	2 833	2 833
S:a finans. anl. tillgångar kommun	**22 563**	**21 718**

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemission för Eda kommun. Eda kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår till 10 988 900 kr.

25. Bidrag till infrastruktur		
Kommunen		
Ombyggnad länsväg 631 i Korterud	2 575	2 575
Ombyggnad Riksväg 61	26 480	26 480
Summa	29 055	29 055
Upplösning	8 187	7 025
S:a bidrag till infrastruktur	**20 868**	**22 030**

Bidragens tid för upplösning är 25 år

26. Exploateringsmark o förråd		
Koncernen		
Eda kommun	4 915	4 915
Eda Energi	475	290
Valfjället	342	199
Teknik i Väst AB	1	0
	5 733	**5 404**
Kommunen		
Bostadsmark under exploatering	4 915	4 915
S:a exploateringsmark o förråd	**4 915**	**4 915**

27. Kortfristiga fordringar	2024	2023
Koncernen		
Eda kommun	63 645	76 103
Eda Bostads AB	11 680	11 717
Valfjället Skicenter	1 286	2 343
Eda Energi AB	1 534	2 362
Teknik i Väst AB	5 143	3 401
Eliminering interna poster	-12 442	-5 403
	70 846	**90 522**
Kommunen		
Kundfordringar	7 172	12 986
Interimsfordringar	20 607	17 224
Momsfordran	6 129	7 008
Kommunal fastighetsavgift	21 274	17 995
Skatteverket	689	408
Upplupna generella statsbidrag	0	0
Upplupna riktade statsbidrag	688	640
Upplupna skatteintäkter	6 132	18 840
Övriga fordringar	955	1 001
	63 645	**76 103**

28. Kortfristiga placeringar		
Andel av pensionsstiftelse kpgs	6,60%	6,40%
Investerat i stiftelse	18 528	18 528
Ack avkastning	11 455	7 844
Säkrade pensionsförpliktelser	-7 872	-6 797
	22 111	**19 575**

29. Kassa och bank		
Koncernen		
Eda kommun	57 027	38 025
Eda Bostads AB	22 210	17 380
Valfjället Skicenter AB	290	179
Eda Energi AB	7 584	4 578
Teknik i Väst AB	0	0
Eliminering av interna poster	-29 795	-22 179
	57 346	**37 983**
Kommunen		
Westra Wermlands Sparbank	57 027	37 827
Skandinaviska Enskilda Banken	0	198

NOTER (tkr)

30. Avsättningar	**2024**	**2023**
Koncernen		
Eda kommun, pensioner	64 118	49 011
Eda kommun, återställande av soptipp	3 256	3 844
Eda Energi AB, uppskjuten skatt	15 995	15 651
Eda Bostads AB, uppskjuten skatt	4 854	4 846
Eda Bostads AB, obeskattade reserver	6 838	6 838
Teknik i Väst AB, bokslutsdisposition	602	475
	95 663	**80 666**
Kommunen, förändring pensionsavsättning		
Ingående avsättning	49 011	33 985
Pensionsutbetalningar	-1 563	-1 301
Nyintjänad pension	9 694	10 729
Ränte- o basbeloppsuppräkningar	4 032	2 655
Övrig post	-7	10
Förändring av löneskatt	2 950	2 934
Utgående avsättning	**64 118**	**49 011**
Kommunen, specifikation pensionsavsättning		
Förmånsbestämd ÅP	39 818	28 727
Ålderspension PA-KL	10 617	10 037
Pension till efterlevande	0	0
Visstidspensioner	1 164	678
Löneskatt avsättning	12 518	9 568
Utgående avsättning	**64 118**	**49 011**
Politiker	1	1
Aktualiseringsgrad	95%	95 %

31. Långfristiga skulder		
Koncernen		
Eda kommun*	371 686	324 365
Eda Bostads AB	115 000	119 000
Valfjället Skicenter AB	2 375	3 250
Eda Energi AB	12 000	12 000
Teknik i Väst AB	3 000	3 000
Eliminering interna poster	-13 611	-15 954
	490 450	**445 661**

**3 016 tkr avser överskott VA som ska återföras inom 3 år.*
5 381 tkr avser anslutningsavgifter som periodiseras över anläggningens livstid.

32. Kortfristiga skulder		
Koncernen		
Eda Kommun	146 856	137 385
Eda Bostads AB	77 941	75 391
Valfjället Skicenter AB	1 962	2 796
Eda Energi AB	2 093	2 179
Teknik i Väst AB	5 056	2 924
Eliminering interna poster	-42 207	-27 582
	191 701	**193 093**

Kommunen	**2024**	**2023**
Leverantörsskulder	25 570	28 362
Anställdas skatter och intresseavdrag	6 134	6 205
Upplupna sociala avgifter	8 129	7 833
Interimsskulder	13 593	15 597
Semesterlöneskuld	22 974	22 068
Upplupna löner inkl sociala avgifter	4 838	3 873
Momsskuld	2 156	2 459
Förutbetalda generella statsbidrag	3 471	0
Förutbetalda riktade statsbidrag	4 855	4 784
Uppl pensionsskuld, individuell del	11 650	11 425
Uppl löneskatt på pensionskostn ind del	2 827	2 772
Övriga kortfristiga skulder	40 659	32 007
S:a kortfristiga skulder kommun	**146 856**	**137 385**

33. Pensionsförpliktelser		
Kommunen		
Ansvarsförbindelse		
Ingående ansvarsförbindelse	180 938	178 585
Pensionsutbetalningar	-10 974	-8 974
Ränte- o basbeloppsuppräkning	11 381	11 706
Förändring av löneskatt	1 034	459
Aktualisering m m	3 858	-838
Utgående ansvarsförbindelse	**186 238**	**180 938**

34. Ansvarsförbindelser		
Koncernen		
Eda kommun, Länsstyrelsen	15 700	15 700
Eda Bostads AB	340	314
	16 040	**16 014**

35. Operationella och finansiella leasingavtal, kommunen		
Operationell leasing		
Minimileaseavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	0	0
1-5 år	717	944
Finansiell leasing		
Inventarier		
Redovisat värde inventarier	13 681	11 649
Totala minimileasavgifter	14 861	10 254
Nuvärde minimileasavgifter	13 157	9 445
Förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	1 344	0
1-5 år	11 812	9 445
Fastigheter		
Redovisat värde fastigheter	22 995	26 380
Totala minimileasavgifter	23 657	27 137
Nuvärde minimileasavgifter	22 545	25 942

36. Borgensåtaganden

	2024	2023
Koncernen		
Eda kommun		
Borgensåtag. Eda Bostads AB	171 700	175 700
Borgensåtag. Eda Energi AB	12 000	12 000
Borgensåtag. Teknik i Väst AB	3 375	3 000
Borgensåtag. Valfjället Skicenter AB	2 375	3 250
Övriga förpliktelser	562	614
	190 012	**194 564**

Kommunen
Under året har inga utbetalningar skett avseende borgensansvar.

Eda kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Eda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 095 707 587 kronor och totala tillgångar till 603 619 952 803 kronor. Eda kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 551 146 383 och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 553 292 892 kronor.

37. Finansiella skulder

	2024	2023
Kommunen		
Lån i banker och kreditinstitut		
Genomsnittlig upplåningsränta	3,07%	3,05%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,15 år	2,95 år
Låneskuldens förfallostruktur		
Inom 1 år	40 000	20 000
1-2 år	40 000	80 000
2-3 år	59 500	90 000
3-4 år	59 750	50 000
4-5 år	50 000	0
5-6 år	40 000	0
tills vidare	20 000	20 000
	309 250	**260 000**

38. Upplysning om upprättade särredovisningar
Följande särredovisningar har upprättats:
VA-verksamheten
Särredovisning som upprättats enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. VA-verksamheten redovisade ett underskott på 3 211,2 tkr år 2024, och har bokförts som en minskad skuld till VA-kollektivet. Särredovisningen återfinns på sida 39 i årsredovisningen

Avfallsverksamheten
Särredovisning har upprättats för avfallsverksamheten. Kollektivet har inga balanserade överuttag år 2024 därmed belastar hela avfallsverksamhetens underskott på -1 736,4 tkr kommuns resultat och egna kapital år 2024. Särredovisningen finns på sida 40 i årsredovisningen

Driftredovisning (tkr)

	Urspr. ram	Tilläggs-anslag	Total budget	Utfall	Budgetav-vikelse
Kommunstyrelsen	***43 000***	***0***	***43 000***	***42 651***	***349***
Gemensam förvaltning	35 052		35 052	34 350	702
Politisk verksamhet	6 164		6 164	5 611	553
Infrastruktur, näringsliv m m	1 484		1 484	1 325	159
Fritid och kultur	300		300	300	0
Finansiering	0		0	9	-9
Jämförelsestörande	0		0	1 057	-1 057
Bildning	**264 470**	**0**	**264 470**	**259 538**	**4 932**
Bildningsnämnden	300		300	342	-42
Gemensam förvaltning	73 489		73 489	69 392	4 097
Musikskola	3 315		3 315	2 808	507
Förskoleverksamhet o skolbarnsomsorg	18 574		18 574	18 972	-398
Grundskola inkl grundsärskola	123 884		123 884	124 210	-326
Gymnasieskola inkl gymnasiesärskola	39 400		39 400	38 554	846
Vuxenutbildning o övrig utbildning	5 508		5 508	5 230	278
Vård o omsorg	0		0	30	-30
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Vård och stöd	**271 586**	**0**	**271 586**	**293 480**	**-21 894**
Socialnämnden	300		300	417	-117
Gemensam verksamhet	12 307		12 307	14 458	-2 151
Vård och omsorg	167 507		167 507	168 302	-795
Individ- och familjeomsorg	46 444		46 444	52 606	-6 162
LSS/Psykiatri	45 028		45 028	57 696	-12 668
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Samhällsbyggnad	**68 198**	**0**	**68 198**	**66 556**	**1 642**
Servicenämnden	300		300	326	-26
Gemensamma Lokaler	1 530		1 530	3 505	-1 975
Gemensam verksamhet	12 214		12 214	9 568	2 646
Gator, vägar, parker	16 986		16 986	18 573	-1 587
Räddningstjänst	13 231		13 231	13 043	188
Fritidsverksamhet	16 710		16 710	15 315	1 395
Särskilt riktade insatser	10 004		10 004	7 734	2 270
Flyktingmottagande	-293		-293	-1 727	1 434
Vatten och avlopp	0		0	0	0
Avfallshantering	-1 000		-1 000	1 739	-2 739
Övrig verksamhet	-1 484		-1 484	-1 519	35
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Miljö och hälskoskyddsnämnd	**4 657**		**4 657**	**4 548**	**109**
Myndighetsnämnden	160		160	145	15
Fysisk/teknisk planering	788		788	942	-154
Miljö- och hälsoskydd	3 709		3 709	3 462	248
Summa nämnder	**651 911**	**0**	**651 911**	**666 774**	**-14 863**
Finansförvaltningen	**-4 826**		**-4 826**	**6 790**	**7 959**
Finansiering	-4 826		-4 826	6 790	7 959
Verksamhetens nettokostnader	**647 085**	**0**	**647 085**	**653 989**	**-6 904**
Skatter och avgifter	-648 460		-648 460	-653 620	5 160
Summa / resultat	**-1 375**	**0**	**-1 375**	**19 944**	**-21 319**

Driftredovisning per verksamhet

	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024	Utfall 2023
SERVICEVERKSAMHET	41 079	42 628	-1 549	38 492
POLITISK VERKSAMHET	7 224	6 836	388	6 853
INFRASTRUKTUR, SKYDD M M	43 915	43 201	714	38 761
FRITID OCH KULTUR	20 325	18 422	1 903	19 034
PEDAGOGISK VERKSAMHET	260 855	256 360	4 495	261 595
VÅRD OCH OMSORG	271 286	293 091	-21 805	274 105
SÄRSKILT RIKTADE INSATSER	9 711	6 007	3 704	5 820
AFFÄRSVERKSAMHET	-2 484	204	-2 688	-3 542
FINANSIERING	-653 286	-646 806	-6 481	-612 871
	-1 375	**19 944**	**-21 319**	**28 246**

Investeringsredovisning (tkr)

	Total budget	Redovisning: Inkomst	utgift	Avvikelse	*Nettoredovisat föregående år*
Serviceverksamhet*	97 538	-1 385	53 278	45 645	*117 665*
Infrastruktur, skydd mm	3 805	0	6 343	-2 537	*17 787*
Fritid och kultur	3 144	0	396	2 747	*1 775*
Pedagogisk verksamhet	5 259	0	1 031	4 228	*593*
Vård och omsorg	4 950	0	2 974	1 976	*887*
Särsk riktade insatser	0	0	102	-102	*0*
Affärsverksamhet*	35 697	0	17 510	18 187	*21 173*
	150 394	**-1 385**	**81 635**	**70 144**	***159 880***

* Serviceverksamhet består främst av kommunens lokaler, både egna och inhyrda. I mindre omfattning även möbler, informationsteknologi med mjukvara och personbilar.

Affärsverksamhet består av vattenförsörjning, avlopp- och avfallshantering samt fjärrvärme. I mindre omfattning även industrifastigheter och skogsdrift.

Investeringsprojekt 2024	Budget	Redovisat	Kvar av budget
Större investeringsprojekt			
1001 - Renovering stall Norra Mon	1 143,8	259,5	884,3
1004 - Ombyggn Kopparen 11	500,0	5,5	494,5
1007 - Säker busshpl Gärdesskolan	4 000,0	4 263,7	-263,7
1008 - Omklrum Gränshallen	2 000,0	0,0	2 000,0
1009 - Sorteringsrum	5 000,0	107,2	4 892,8
1010 - Skolan 7, enl lokalplan	7 796,9	4 282,0	3 514,9
1011 - Omklrum brandstn Chberg	2 500,0	0	2 500,0
1012 - Gärdesskolan kök/omklrum mm	2 500,0	1 392,8	1 107,2
1013 - LSS-boende	3 000,0	0	3 000,0
1014 - Valfjället, kök/persrum/soph	0	60,9	-60,9
1286 - Energioptimering	5 379,2	3 778,8	1 600,4
1399 - Korsn. åtg Rv61/Rastavägen	-6 769,0	-1 384,8	-5 384,2
1805 - Demensboende Cbg	43 571,2	32 768,1	10 803,1
2736 - Nytt admsystem VoS	2 966,9	1 679,4	1 287,5
Större investeringar VA/Renhållning			
1101 - Spillvattenrening Noresund	907,3	551,1	356,2
1102 - VA-försörjning Haganäset	7 000,0	386,7	6 613,3
Investeringsram Fastighet	**22 579,6**	**4 818,8**	**17 760,8**
1212 - Ombyggn hemkunsk Hiernesk		*26,3*	
1223 - Ventilationsopt Violen		*37,5*	
1225 - Golv/förråd Gärdeshallen		*966,6*	
1227 - Förråd skolor/förskolor		*135,2*	
1228 - Ventilation Vita Villan		*3,8*	
1229 - Hårdgjord yta konstgräsplan		*350,5*	
1230 - Gamla VA-verket Chberg		*153,8*	
1231 - Skogsborg 8		*304,4*	
1232 - Varmvatten Gränshallen		*224,6*	
1234 - Skyddsrum		*154,2*	
1235 - Tak Blåsippan		*420,7*	
1236 - Laddare elbilar		*245,1*	
1237 - Utrustning idrottshallar		*23,2*	
1239 - Belysning Tallmon		*244,0*	
1294 – Tak o toaletter kommunhus		*1 528,9*	
Investeringsram Gata / Park	**9 143,8**	**7 428,2**	**1 715,6**
1301 - Underhåll GC-vägar		*158,4*	
1302 - Återställ gata e VA-sanering		*1 343,3*	
1304 - Beläggning		*3 493,6*	
1308 - Gatubelysning		*505,3*	
1309 - GC Skogsvägen		*459,6*	
1310 - GC-väg etapp 1 och 2		*535,9*	
1311 - GC-väg Gärdesskolan		*932,1*	
Investeringsram VA	**25 262,8**	**14 224,1**	**11 038,7**
1401 - Dagvattensanering		*163,2*	
1402 - Styr o regler, ny/ombyggnad		*150,0*	
1407 - VA-sanering		*3 560,4*	
1411 - Reservvattentäkt, utredning		*265,7*	
1412 - Slampress Åfs arv		*5 370,6*	
1413 - Driftoptimering Cbg/Åfs		*163,1*	
1415 - Skillingsfors vattenverk		*2 144,0*	

1416 - Digitala vattenmätare		*748,3*	
1417 - Tak reningsverk Åmotfors		*67,3*	
1419 - Eternitsanering		*76,7*	
1420 - Energioptimering VA		*44,0*	
1421 - Hökedalen materialupplag		*269,8*	
1422 - Byte Scadasystem		*1 177,4*	
1425 - Nya serviser		*23,6*	
Investeringsram Renhållning	**2 526,7**	**2 244,0**	**282,7**
1502 - Insamlingssystem matavfall		*17,6*	
1506 - Obligatorisk matutsortering		*698,7*	
1507 - Containrar ÅVS		*588,5*	
1509 - Kulvert Lunden		*939,2*	
Investeringsram Räddningstjänst	**1 330,6**	**190,9**	**1 139,7**
2101 - Räddningstjänstutrustning		*190,9*	
Investeringsram Fritid och Kultur	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Investeringsram KLS	**379,4**	**356,3**	**23,1**
2302 - Kommersiellt bredband		*186,4*	
2303 - Ny server		*169,9*	
Investeringsram Kostsektionen	**3 332,0**	**529,1**	**2 802,9**
2401 - Köksutrustning		*529,1*	
Investeringsram Miljö och Bygg	**100,0**	**88,0**	**12,0**
2501 - Integration Bygg-R		*88,0*	
Investeringsram Bildning	**2 259,0**	**1 031,4**	**1 227,6**
2600 - Investeringsram Bildning		*685,3*	
2601 - Inventarier Fsk/Grundsk		*92,1*	
2602 - Lekutrustn Gärdesskolan		*4,7*	
2605 - Idrottsredskap Gärdeshallen		*249,3*	
Investeringsram Socialnämnden	**1 983,5**	**1 187,7**	**795,8**
2700 - Investeringsram Socialnämden		*306,0*	
2701 - Inventarier Demensboende		*602,9*	
2702 - Utbyte vårdsängar		*278,9*	
Summa Investeringar	**150 393,7**	**80 249,4**	**70 144,3**

För projekt 1399 så kommer den i budget negativa avvikelsen balanseras över tid då fakturering kommer ske. Av årets investeringsbudget på 150 393,7 tkr avser 94 993,7 tkr omföringar från föregående år. Projekt 1805 ”Demensboende Cbg” startades 2020 och har haft en sammanlagd budget på 205,6 miljoner kronor. Fram till och med 2024-12-31 har 194,8 miljoner kronor nyttjats, resterande del behöver ligga kvar i budget under garantiperioden framåt. Ombyggnation av fastigheten Skolan 7 färdigställs i etapper, arbete kommer att fortgå här under ytterligare något år.

VA-VERKSAMHETEN

RESULTATRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Verksamhetens intäkter	27 880	22 340
Verksamhetens kostnader	-20 068	-16 572
Avskrivningar	-5 070	-4 567
Verksamhetens nettokostnader	***2 742***	***1 201***
Finansiella kostnader	-2 742	-1 201
Årets resultat	**0**	**0**

Verksamhetens intäkter		
Konsumtionsavgifter	26 651	21 696
Intern överföring slam	554	545
Anslutningsavgifter	148	136
Övr intäkter	527	-37
	27 880	**22 340**
Verksamhetens kostnader		
Köp av verksamhet TiVAB	-16 226	-12 741
Anläggn mtrl	0	-4
Entr o konsulttjänster	-42	-36
Övr verksamhetskostn	-3 366	-3 362
	-19 634	-16 143
Fördeln kostn SB-förvaltn (8%)	-354	-349
Fördeln kostn KL-förvaltn	-80	-80
	-20 068	**-16 572**

BALANSRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Fastigheter och anläggningar	116 257	110 131
Summa tillgångar	**116 257**	**110 131**
Skulder och eget kapital		
Avräkningspost Eda kommun	113 241	103 904
Skuld till VA kollektivet	3 016	6 227
Årets resultat	0	0
Summa skulder och eget kapital	**116 257**	**110 131**

Överskott/underuttag
VA kollektivet ska vara självfinansierat och över/underuttag ska återföras till kollektivet inom tre år. År 2024 har 3 211,3 tkr bokförts som en minskad skuld till VA kollektivet. Resterande del av VA verksamhetens resultat, 0 tkr, avser oreglerad verksamhet och ingår i Eda kommuns resultat år 2023. Skulden till VA-kollektivet kommer under 2025 regleras genom att 2 418 tkr budgeteras som reglering av VA-intäkter för ett nollresultat, därutöver driftkostnader av engångskaraktär.

Fondering för nyinvesteringar
Om brukningsavgifterna överstiger kostnaderna kan medel sättas av för fondering till nyinvesteringar. År 2016 fonderades 195 tkr till nyinvesteringar.

Periodisering anslutningsavgifter
Anslutningsavgifter ska periodiseras över anläggningens avskrivningstid för att finansiera investeringar i anläggningen. År 2024 har 562,3 tkr satts av för periodisering av anslutningsavgifter.

RENHÅLLNING

RESULTATRÄKNING 2024-12-31	2024	2023
Verksamhetens intäkter	17 755	13 292
Verksamhetens kostnader	-18 294	-15 353
Avskrivningar	-954	-651
Verksamhetens nettokostnader	***-1 493***	***-2 712***
Finansiella kostnader	-244	-130
Årets underskott att balansera	**-1 736**	**-2 842**

Verksamhetens intäkter			
	Konsumtionsavgifter	14 761	12 171
	Övriga intäkter	2 994	1 120
		17 755	**13 292**
Verksamhetens kostnader			
	Köp av verksamhet TiVAB	-17 039	-16 233
	Köp av verksamhet övr	-4	0
	Övr verksamhetskostn	-440	1 679
		-17 483	-14 554
	Fördeln kostn SB-förvaltn (4%)	-731	-718
	Fördeln kostn KL-förvaltn	-80	-80
	2024		
	Övr adm kostn -80		
		-18 294	**-15 353**

Överskott/underuttag

Kollektivet ska vara självfinansierat och över/underuttag ska återföras till kollektivet inom tre år. År 2024 finns ingen skuld till avfallskollektivet. Hela avfallsverksamhetens resultat, -1 736,4 tkr, ingår i Eda kommuns resultat år 2024.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31/12	8 412	8 499	8 535	8 490	8 550
Skattesats kommunen, kr	22,27	22,27	22,27	22,27	22,27
Skattesats Regionen, kr	11,68	11,68	11,68	11,68	11,68
Årets resultat, tkr	-19 944	-28 246	5 458	20 508	12 276
Budgetavvikelse	-21 319	-28 246	-3 844	14 863	3 904
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, och generella bidrag %	102,0	104,0	99,1	96,3	97,4
Nettokostnad per invånare, kr	79 268	77 119	76 794	65 341	62 381
Nettoinvesteringar, tkr	80 250	159 880	94 236	38 159	75 362
Långfristiga skulder, tkr	371 686	324 365	174 702	152 871	120 180
Soliditet, %	39,3	42,4	47,7	58,0	58,5
Soliditet inkl pensionsåtagande, %	19,9	22,2	30,9	31,6	30,1
Balanslikviditet, %	101	87	116	112	100
Borgens- och ansvarsförbindelser, inkl åtagande för pensionsförpliktelser, tkr	389 575	391 202	380 821	393 285	399 979

Redogörelse över kommunens pensionsförpliktelse	**tkr**
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	64 118
Ansvarsförbindelser - pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar	186 238
Finansiella placeringar, bokfört värde	22 111
Totala förpliktelser / Finansiella placeringar	228 244
Finansiella placeringar, marknadsvärde	0
Aktualiseringsgrad	95 %

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Årets verksamhet

Ekonomi och planering
Arbetet med sammanställning och färdigställande av den strategiska planen, årsredovisning, delårsrapport och prognoser har utgjort en väsentlig del av arbetet under året.

Ekonomi och planering hanterar den löpande ekonomiadministrationen i två av kommunens bolag, Valfjällets Skicenter AB och Eda Energi AB.

Under 2024 har ett arbete inletts med implementering av SKR:s ”Prislappsmodell” i budgetprocessen vilket har tagits emot positivt både i verksamheten och hos politiken. Med tanke på de ekonomiska utmaningarna som har funnits och i flera fall fortfarande finns i våra verksamheter har avdelningen arbetat nära både politik och verksamhet för att stötta i analys- och uppföljningsarbete.

IT-funktionen
IT –funktionen är en samverkansfunktion för IT-relaterade frågor för Arvika och Eda kommuner. Funktionen ska stödja koncernerna genom att erbjuda en användarvänlig, stabil och säker IT-miljö, med efterfrågade relevanta IT-tjänster. Funktionen ska bidra med att skapa förutsättningar för att koncernerna utvecklas med stöd av digitala lösningar för effektivisering eller innovation.

IT-samverkan mellan kommunerna fungerar mycket bra och utvecklas enligt plan.
Vi har hittills haft få incidenter kopplade till IT trots det tuffa omvärldsläget med ökad risk för cyberhot. Verksamheten har i övrigt bedrivits enligt plan.

Turism, Information och Administration
I avdelningens ansvar ingår att hantera kommunens och några av de kommunala bolagens posthantering, registrering och diarieföring av handlingar samt sköta kommunarkivet och arkivtjänster. Dessutom ingår administration kring politiska sammanträden och att ge service till politiken. Avdelningen samordnar och leder utredningsinsatser enligt direktiv och koordinerar kommunens dataskyddsarbete.

Medborgarkontoret är kommunens ansikte utåt och ansvarar för kundtjänst till medborgare, inklusive information, service och vägledning i kommunala ärenden. I TIA-avdelningens uppdrag ingår ansvar för kommunens besöksnäring, informationsverksamhet, övergripande hållbarhetsarbete, kvalitetsarbete, EU-frågor och omvärldsbevakning. Arbetet fokuserar på att aktivt, strategiskt och i samverkan med andra aktörer göra kommunen attraktiv.

De viktigaste händelserna hittills i år:

Turism och näringsliv har, tillsammans med flera aktörer inom handel och besöksnäring, genomfört projektet Destination Eda. Projektet är finansierat av Leader 7-sam Värmland. Målet är att etablera Eda som en attraktiv destination där besökare vill stanna längre. En längre film och en kortare variant har skapats, anpassade för sociala medier, fysiska skärmar och webben. Förhoppningen är att knyta fler samarbetspartners till projektet.

Arbetet med att ta fram en ny grafisk profil för kommunen pågår. Merparten av arbetet utförs i egen regi men med stöd av en extern kommunikationsbyrå. Detta för att ta fram en grund som sedan kan implementeras på nytt intranät och ny webbplats.

Under det första halvåret har avdelningen omstrukturerat arbetsuppgifter på grund av Europaparlamentsvalet. En effektiv organisation med 60 personer, inklusive röst-

mottagare, säkerställde en smidig och rättvis valprocess. Processerna för förtidsröstning, valdag och onsdagsräkning utfördes korrekt, och många röstmottagare vill delta igen. Valet genomfördes rättssäkert och godkändes av Länsstyrelsen Värmland. Utvärdering med involverade har genomförts och förbättringar har följts upp. Avdelningen fortsätter att förbättra processerna för att möta ökade krav på valadministration.

Eda deltar, tillsammans med Arvika och Årjängs kommuner, i projektet Ledningssystem för informationssäkerhet. Målet med projektet är att förbättra kommunens förmåga att hantera sina informationstillgångar och införa ett systematiskt arbetssätt. Kompetensen inom verksamheterna ska stärkas för att bättre kunna identifiera sårbarheter och risker samt utveckla lämpliga åtgärder. Dessutom ska kommunkoncernen få de förutsättningar som krävs för att uppfylla framtida lagkrav inom informationssäkerhet och hantering av personuppgifter.

Ett samverkansprojekt pågår tillsammans med Arvika, Årjäng och Säffle kommuner för införande av ett e-arkiv. Under 2024 låg fokus på att höja kunskapsnivån för att införa och driva e-arkiv samt besluta om samverkansform och typ av e-arkivslösning. Planen för 2025 är att genomföra en upphandling av system. Därefter ska det bedrivas ett pilotprojekt, en vägledande modell skapas och ett e-arkiv införas i samtliga fyra kommuner.

Verksamheterna arbetar aktivt enligt handlingsplanen för kommunens miljö- och energiplan. Bland annat har implementeringen av Agenda 2030 påbörjats genom en planerad utbildning för chefer och politiker. Revideringen av hållbarhetsstrategin pågår.
Revidering av hållbarhetsstrategin fortgår. Arbetet med kommunens våtmarksplan har startat och underlaget har skickats till en extern konsult.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Befolkning	Antal invånare	8 412 1)	8 540	-
Arbetslöshet	%	6,1 2)	7,1	-
Sjukfrånvaro kommunen	%	6,51 3)	5,5	6,0
Sjukfrånvaro kommunlednings-stab	%	1,02 4)	1,8	1,5
Frisknärvaro kommunen	%	49,30 5)	60	50
Frisknärvaro kommunlednings-stab	%	66,67 5)	70	70

1) Målet uppnås inte. Rapporter visar att befolkningen i kommunen kommer att minska framöver.
2) Total andel arbetslösa i åldern 16 – 65 år per 31 december 2024. Målet uppnås.
3) Sjukfrånvarotalen ökade något på kommunnivå från 2023 till 2024 och målet för 2024 nås inte. En bidragande faktor till de ökade sjukfrånvarotalen under 2024 är att vi ser en negativ utveckling på årsbasis framförallt inom vård och stöd. Dessutom var sjuktalen ovanligt höga under tredje kvartalet vilket även det påverkar negativt på årsbasis.
4) Sjuktalen för kommunledningsstaben når målen för 2024.
5) Frisknärvaron är andelen anställda utan någon sjukanmälan. Målet uppnås inte för kommunen men för kommunledningsstaben.

Personalavdelningen
Personalavdelningen ansvarar för strategisk och operativ personalledning. Avdelningen är den centrala funktionen för personalfrågor, arbetsgivarfrågor och löneadministration. Den största delen av arbetsinsatserna inom avdelningen är att stödja kommunens verksamheter och bolag med lag och avtalstolkning, förhandlingsverksamhet, rehabilitering, pension och lönefrågor. Även flertalet övergripande arbetsgivaruppgifter sorterar under avdelningen som t ex tvisteförhandlingar, företagshälsovård, friskvård, chefsutbildningar och utarbetande av

riktlinjer och policys. Hit hör även övergripande ansvar för verksamhetsmålen att skapa goda förutsättningar för en god arbetsmiljö för medarbetarna, ökad jämställdhet och mångfald samt att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Under 2024 har det bland annat varit en stor omorganisation inom bildnings verksamhetsområde vilket lett till att personalavdelningen fått fokusera på att stötta verksamheten i den processen.

Näringsliv
Ett bra företagsklimat är viktigt för utvecklingen av Eda kommun. Med ett bra företagsklimat skapas det förutsättningar för att starta, behålla och utveckla framgångsrika företag. Fler invånare kommer i arbete och skatteintäkterna ökar.

Under året ha vi genom diverse företagsbesök och kontakter med kommunens företagare samlat på oss en förståelse för våra företags möjligheter och hot. Vi har bjudit in till olika typer av möten och träffar där både näringsliv, politiker och tjänstepersoner möts för att öka samsynen kring vilka förändringar som bör prioriteras. Ett arbete kring ökad samverkan mellan skola och näringsliv har etablerats.

Vi har haft en gemensam utbildningsaktivitet om AI (artificiell intelligens) för kommunens chefer och näringslivet.

Från och med 2023 deltar Eda kommun i SKR:s sk insiktundersökning som mäter kommunens myndighetsutövande. Fem olika myndighetsområden mäts. Till skillnad från Svenskt Näringslivs undersökning av företagsklimatet mäts här endast företag som haft kontakt med kommunen och resultatet kan fortlöpande användas som ett verktyg för förbättringsarbete i kommunens myndighetsutövning. Under vårt första mätår 2023, fick Eda kommun ett NKI index på 71, vilket enligt SKR är ett högt resultat.

I Svenskt Näringslivundersökning om företagsklimatet 2024 hamnade vi på plats 160 av 290 kommuner och är en liten nedgång, från ifjol då vi intog plats 150, den högsta placering kommunen har haft sedan enkätundersökningen startades.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-1 567	-2 181	*614*	-1 440	
Kostnader	44 567	44 832	*-265*	44 950	
Nettokostnader	**43 000**	**42 651**	***349***	**43 510**	**42 357**
Avvikelse mot budget		**349**			
Kommunchef	2 726	3 954	*-1 228*	3 493	
Ekonomi	5 951	5 071	*880*	6 144	
IT	10 771	10 820	*-49*	8 882	
Turism, Info, Adm	13 629	13 334	*295*	14 015	
HR	8 503	8 216	*287*	9 579	
Näringslivsenheten	1 420	1 257	*163*	1 397	

Kommunledningsstaben redovisar sammantaget ett överskott gentemot budget på 349 tkr.

Kommunchef
Redovisar ett underskott på 1 228 tkr. Anledningen till överskottet är en reserverad post i ett rättsärende där överprövning pågår.

Ekonomi och planering
Totalt visar ekonomi och planering ett överskott på 880 tkr. Det positiva resultatet beror till på vakanser, en controllertjänst på helår samt ytterligare en under 4 månader.

IT-avdelningen
Underskott 49 tkr, beror främst på ökade licenskostnader.

Turism, Information och Administration

Avdelningens verksamhet visar ett budgetöverskott med 295 tkr. Överskottet beror på att kommunstyrelsens anslag för oförutsett inte nyttjats.

Personalavdelningen
Personalavdelningen redovisar ett överskott på 287 tkr. Utfallet beror främst på direktivet om allmän restriktivitet för kommunens alla verksamheter som bland annat inneburit återhållsamhet gällande chefsutbildningar mm.

Näringsliv
Verksamheten redovisar ett överskott mot budget på ca 160 tkr, främst då finansiering i olika sammanhang försöks lösas gemensamt med andra aktörer.

Framtiden

Ekonomi och planering
Arbetet med att effektivisera och automatisera ekonomiprocessen fortskrider. Vi har dock fortfarande kvar en del manuella processer som är tidskrävande, inte minst i samband med sammanställning texter och material till delårs- och årsbokslut. Införandet av SKR:s ”Prislappsmodell” har underlättat i budgetarbetet även om vi inte fullt ut satt alla rutiner och processer kring denna.

IT-funktionen
SKR pekar på att kommuner måste accelerera sin digitala omställning. Omställningen innebär en ökad användning av digitala lösningar, välfärdstjänster och förändrade arbetssätt vilket kommer vidga IT-funktionens verksamhetsuppdrag.

Vi behöver fortsätta utveckla organisationen för att stödja våra koncerners behov i den digitala omställningen. IT-funktionens målsättning är att bygga EN ny gemensam IT-miljö, anpassad för flera kommuner, som kommer förenkla och tydliggöra vad som ska levereras och där begränsande gamla digitala arv kan rättas till. Genom en gemensam IT-miljö skapas förutsättningar för gemensamma verksamhetssystem, dels för att minska sårbarheten på kompetens men även för att kunna skapa kostnadseffektivare produktionsmiljöer.
Ett annat område att utveckla kan vara och erbjuda efterfrågade IT-tjänster baserade på en gemensam tjänstekatalog för koncernerna.

Turism, Information och Administration
Visit Värmland och arbetet med turismfrågor i länet genomgår en omorganisering. Region Värmland tar över ansvaret för besöksnäringen och Visit Värmland omvandlas till ett regionalt bolag. Kommunen är medlem i Visit Värmland och bidrar ekonomiskt till verksamheten. Det är dock oklart hur detta beslut kommer att påverka samarbetet med andra kommuner i länet och det ekonomisks bidragets storlek.

Under 2025 ska ett nytt intranät för hela kommunen implementeras i samarbete med en extern byrå. Grunden finns redan på plats då bildning redan infört ett nytt. TIA-avdelningen har också undersökt olika alternativ till ett nytt webbpubliceringsverktyg för att skapa en mer tilltalande och användarvänlig webbplats för eda.se Planen är att påbörja detta projekt under 2025, när intranätet är i drift.

Valkansliet har påbörjat arbetet med de allmänna valen 2026 och valnämnden har beslutat om vallokaler. Under 2025 deltar kommunen i ett valnätverk samordnat av Sveriges kommuner och regioner. Nätverket, som startade hösten 2024 och avslutas efter valet 2026, fokuserar på valadministration och valets genomförande för att säkerställa trygga och rättssäkra val.

Avdelningen arbetar ständigt med att utveckla verksamheten. Mina meddelanden är namnet på den myndighetsgemensamma infrastrukturen för säker digital post som digitaliseringsmyndigheten ansvarar för. Kommunen undersöker möjligheterna att skicka digital post och följer utvecklingen av dessa tjänster noggrant. Under hösten 2025 kommer arbetet att påbörjas tillsammans med Arvika kommun.

Det är viktigt att arbetet med hållbarhetsfrågor genomsyrar organisationen och är långsiktigt för att lyckas. För att uppnå framgång inom hållbar utveckling behöver kommunen, förutom ekologisk hållbarhet, även fokusera på social och ekonomisk hållbarhet. Dessa aspekter bör kopplas till de globala målen, Agenda 2030 och Värmlandsstrategin.

Personalavdelningen
En av de viktigaste frågorna att arbeta med på avdelningsnivå är fortsatt digitalisering men syfte att HR- och löneprocesserna ska bli än mer användarvänliga för medarbetare, chefer m. fl.

På kommunövergripande nivå är kompetensförsörjning den största utmaningen. För att möta denna utmaning behöver vi arbeta brett med att skapa möjligheter till ett långt arbetsliv med en god arbetsmiljö, lönebildning, förmåner och att vara en attraktiv arbetsgivare. Att rekrytera och behålla personal är av yttersta vikt. En pusselbit i detta är företagshälsovård och fortsatt personalutveckling i form av olika typer av utbildningar. Inom dessa områden bedöms det framöver behöva tillföras ytterligare resurser.

Bildningsnämnden

Beskrivning av verksamhetsområdena

Bildningsnämnden ansvarar för förvaltning och utveckling av flera olika verksamheter inom bildning, utbildning och kulturskola. Nämnden arbetar utifrån det övergripande styrdokument som kommunfullmäktige har beslutat om i den strategiska planen för 2025–2027. Målet är att skapa förutsättningar för ett livslångt lärande med fokus på: ”Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav, ökad utbildningsnivå och möjligheter till distansutbildning.”

I verksamhetsplanen för 2024–2026 har nämnden fastställt en tydlig vision, en målbild och övergripande mål för alla verksamhetsområden för att säkerställa att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Vision: ”Alla ska lyckas” - Bildningsnämndens verksamheter i Eda kommun genomsyras av visionen att alla ska lyckas. Verksamheten strävar efter att ge varje individ de bästa förutsättningarna att utvecklas och nå sin fulla potential i en inspirerande och kvalitativ lärmiljö.

Målbild - Barn, elever, vårdnadshavare och medarbetare samverkar för att skapa en positiv lärandemiljö, där alla ges möjlighet att utvecklas optimalt och nå de övergripande utbildningsmålen inom Eda kommun.

Övergripande mål - Bildningsnämnden arbetar aktivt för att säkerställa att alla elever lyckas inom samtliga skolformer. Ambitionen är att bildningsförvaltningens verksamheter kontinuerligt utvecklas och rankas som en av Värmlands främsta utbildningsinstitutioner. Genom detta skapas möjligheter för alla att utvecklas så långt som möjligt.

För att uppnå de ekonomiska och verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige har fastställt för perioden 2024–2026, har nämnden identifierat fem prioriterade områden: kunskap, trygghet, stöd, språk och framtid. Dessa områden utgör grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet och vägledningen av verksamheterna.

Målområden	Beskrivning	Mål	Delmål
Kunskap	Alla ska ha de kunskaper som krävs för att vara förberedda för fortsatt utbildning	100%	85%
Trygghet	Alla ska få utbildning och undervisning som präglas av trygghet och studiero.	100%	85%
Stöd	Alla som är i behov av stöd ska få det stöd de behöver i samhället.	100%	85%
Språk	Alla ska kunna få lära sig läsa och kunna använda hela det svenska språket.	100%	85%
Framtid	Alla ska utveckla en stark framtidstro för att kunna utvecklas så långt som möjligt.	100%	85%

Bildningsnämndens aktiviteter för ökad måluppfyllelse 2024

Kunskap - Bildningsnämnden har under 2024 tagit viktiga steg för att ytterligare höja kvaliteten i undervisningen genom ett förstärkt systematiskt kvalitetsarbete. Genom tydliga strukturer, rutiner och riktlinjer säkerställs regelbundna avstämningar och uppföljningar på alla nivåer. Detta arbete bidrar till ökad likvärdighet och högre skolresultat för alla elever. Det utökade kvalitetsarbetet omfattar hela styr- och stödkedjan och skapar bättre förutsättningar för framgångsrik undervisning. Verksamheten följer upp sina resultat 31/10, 31/12, 31/3 och 30/5 på individ-, grupp och organisationsnivå. Bildningsnämnden har beslutat om att ingå i Skolverkets Riktade Insatser (SRI) vilket omfattar 3 års processtöd från Skolverket och Karlstad Universitet.

Trygghet - Trygghet och studiero är avgörande för elevers lärande och trivsel. För att stärka detta har bildningsnämnden fastställt tydliga riktlinjer och rutiner i arbetet med en plan mot

diskriminering och kränkande behandling. Ett nytt förväntansdokument, tydliga kontaktvägar och föreskrifter för disciplinåtgärder har införts. Under 2024 har löpande uppföljningar genomförts för att identifiera och åtgärda trygghetsrelaterade händelser. För att ytterligare stärka tryggheten har fler socialpedagoger, fritidspedagoger och skolsocionomer anställts. Deras arbete syftar till att främja en positiv och inkluderande skolmiljö.

Stöd - Alla barn och elever ska ges de bästa förutsättningarna för att lyckas i skolan. Under 2024 har bildningsnämnden prioriterat tidig upptäckt av barn och elever i behov av särskilt stöd. Fler specialpedagoger och speciallärare har anställts för att arbeta med ledning och stimulans, extra anpassningar och tillgängliga lärmiljöer. En kompetensväxling har genomförts för att öka andelen utbildade och behöriga medarbetare, vilket skapar högre kvalitet i undervisningen. Bildningsnämnden har också beslutat om en barn- och elevhälsoplan, och den samlade elevhälsan placeras under rektor på enhetsnivå för att säkerställa en mer sammanhållen stödstruktur. Bildningsnämnden har även fått stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten under 2024.

Språk - Språkutveckling är nyckeln till framgång i alla skolämnen. Därför har bildningsnämnden intensifierat arbetet med ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i samtliga skol- och verksamhetsformer. Detta gör det möjligt att tidigt identifiera och stötta barn och elever med läs- och skrivsvårigheter. En språk-, läs- och skrivutvecklare har anställts centralt för att samordna och driva insatser inom läs-, skriv- och räknagarantin. En handlingsplan har utarbetats för att säkerställa att elever som inte når kunskapsmålen i svenska, svenska som andraspråk och matematik får rätt stödinsatser på ett tidigt stadium.

Framtid - För att ge varje barn och elev de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential satsar bildningsnämnden på ett starkt och strukturerat samarbete mellan skola, hem och samhälle. Nya riktlinjer har fastställts för att förbättra samverkan mellan skola och omvärld, samt för att säkerställa trygga övergångar mellan skolformer. En kartläggning av samarbetsformer i närsamhället har genomförts, där skolan aktivt engagerar sig i lokalsamhällets kultur-, förenings- och näringsliv både på och utanför skoltid. Denna satsning skapar en starkare och mer inkluderande utbildningsmiljö, vilket ger barn och unga bättre möjligheter att lyckas i framtiden. Bildningsnämnden har via förvaltningen arbetat mot att närma sig kultur- och fritidsverksamheten i Eda kommun, samt via Eda näringslivsförening. Genom dessa initiativ tar bildningsnämnden ett samlat grepp för att skapa en trygg, likvärdig och framåtblickande utbildning för att alla barn och elever ska lyckas i Eda kommun.

Verksamhet förskolas övergripande mål

I förskolan får varje barn en utbildning av hög kvalitet som ger barnet goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande samt förberedelse för fortsatt utbildning.

Mål	Delmål	Personal	Vårdnads-havare
Kunskap	Alla barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning.		88%
Trygghet	Alla barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.		
Stöd	Alla barn som är i behov av stöd får det stöd de behöver.		
Språk	Alla barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.		
Framtid	Alla barn ska få en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans de behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.		

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Förskolan har framgångsrikt ökat andelen inskrivna barn genom riktade insatser och ökad förståelse för orsakerna till att vissa barn inte är inskrivna. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete har den pedagogiska verksamheten stärkts, vilket har skapat bättre förutsättningar för barnens övergång till förskoleklass och grundskola. Detta har resulterat i att fler barn nu är väl förberedda inför skolstarten, vilket stärker deras möjligheter till en positiv skolgång. Förskolan har även arbetat med att höja behörigheten av förskolelärare och minskat antalet obehöriga medarbetare.

Trygghet - Förskoleverksamheten har säkerställt trygga och stimulerande lärmiljöer där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Ett särskilt fokus har lagts på att skapa tillgängliga lärmiljöer, där förskolan fungerar som en levande social gemenskap som både skapar trygghet och främjar lusten att lära. Dessa insatser har resulterat i en ökad trivsel och trygghet för barnen.

Stöd - Genom ett fördjupat samarbete mellan förskolan och socialtjänsten har stödet till barn i behov av särskilda insatser stärkts. Barn som riskerar att fara illa får nu snabbare och mer anpassat stöd från olika samhällsinstanser. Denna samverkan har bidragit till en mer inkluderande verksamhet där alla barn ges de bästa förutsättningarna för en trygg och utvecklande förskolemiljö. Förskolan har framgångsrikt arbetat med tillgängliga lärmiljöer via specialpedagogen för att möta barn med olika funktionsvariatoner och det har införts en socioekonomisk resursfördelningsmodell

Språk - Språkutvecklingen i förskolan har förstärkts med särskilt fokus på flerspråkiga barn. Förbättrade rutiner för övergången mellan förskola och grundskola har implementerats, vilket säkerställer att viktig information om barns språkutveckling följer med och att rätt stöd kan sättas in i ett tidigt skede. Genom detta arbete har fler barn fått bättre förutsättningar att utveckla sina språkliga färdigheter och nå goda resultat i skolan. Språkutvecklingen följs upp i förskoleklass och återkopplas till förskolan för att utvärdera och utveckla språkundervisningen i förskolan.

Framtid - Övergången från förskola till skola har utvecklats genom uppdaterade och nu obligatoriska rutiner. Särskilt fokus har lagts på att integrera språkutvecklande arbetssätt i både förskola och skola, vilket möjliggör tidig upptäckt av barn med läs- och skrivsvårigheter. Återkoppling från förskoleklass till förskola har också förstärkts, vilket skapar en röd tråd i barnens lärande och utveckling. Dessa insatser har lett till en tryggare och mer strukturerad övergång till grundskolan, där barnens behov och förutsättningar sätts i främsta rummet.

Genom dessa framgångsrika insatser fortsätter förskolan i Eda kommun att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barnen att lyckas och deras framtida lärande och utveckling.

Grundskolan

Grundskolan i Eda kommun omfattar förskoleklass, grundskola för årskurs 1-9, anpassad grundskola samt fritidshem. Uppdraget är att bedriva utbildning och undervisning inom dessa verksamheter för barn och elever i åldrarna 6-15 år, vilka omfattas av skolplikten enligt svensk lagstiftning. Skollagen reglerar både barnens och vårdnadshavarnas rättigheter och skyldigheter.

Grundskolans verksamheter, inklusive förskoleklass och fritidshem, är organiserade vid fyra skolenheter i kommunen: Adolfsfors skola, Gunnarsbyskolan, Gärdesskolan och Hierneskolan. Anpassad grundskola bedrivs på Gunnarsbyskolan. Alla barn och elever som omfattas av skolplikten erbjuds en skolplats samt avgiftsfri utbildning från och med höstterminen det år de fyller sex år.

Verksamhet grundskolas övergripande mål

I grundskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning.

Mål	Delmål	Elever	Vårdnadshavare	Personal
Kunskap	Alla elever har de kunskaper den behöver för att vara väl förberedda för fortsatt utbildning.	82%	-	-
Trygghet	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.	82%	69%	69%
Stöd	Alla elever som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	73%	58%	65%
Språk	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt.	-	-	
Framtid	Alla elever får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	73%	64%	64%

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Grundskolan har genom ett målmedvetet arbete höjt kunskapsmålen genom att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i centrum. På alla nivåer i verksamheten planeras, genomförs, följs upp och analyseras arbetet för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för elevernas lärande. Resultatet är en mer strukturerad och effektiv undervisning som ger eleverna de verktyg de behöver för att lyckas i sin utbildning.

Trygghet - För att säkerställa en trygg och inkluderande skolmiljö har grundskoleverksamheten intensifierat sitt arbete med att främja trygghet och studiero. Skolorna är nu utrustade med tydliga riktlinjer, regler, rutiner och handlingsplaner som aktivt implementeras och efterlevs. Undervisningen bedrivs i miljöer fria från diskriminering och kränkande behandling, vilket har skapat en tryggare och mer harmonisk lärmiljö för alla elever.

Stöd - Genom ett omfattande arbete med att utveckla tillgängliga pedagogiska, fysiska och sociala lärmiljöer har grundskolan minskat behovet av individuella anpassningar och särskilt stöd. Fokus ligger nu på hälsofrämjande lärmiljöer i samverkan med socialtjänsten, vilket har resulterat i en mer inkluderande skolgång där alla elever ges möjlighet att lyckas. Riktlinjer från ledning och stimulans till särskilt stöd har införts och ett arbete med extra anpassningar har slutförts 2024.

Språk - Språkutvecklingen har stärkts genom en läs- och skrivutvecklingsplan som gör det möjligt att tidigt upptäcka och uppmärksamma elever med läs- och skrivsvårigheter. Samverkan mellan skolor har intensifierats för att säkerställa att språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt är en naturlig del av undervisningen. Genom dessa insatser har fler elever fått det stöd de behöver för att utveckla sina språkliga färdigheter och nå högre kunskapsmål. Ett arbete har påbörjats för att genomföra tidigt riktade insatser till barn och elever inom läsa, skriva och räknagarantin.

Framtid - Grundskolan har framgångsrikt utvecklat undervisningen för att ge eleverna den vägledning och stimulans som krävs för att de ska kunna reflektera över sin framtid. Eleverna ges en bred inblick i närsamhällets arbetsliv, föreningsliv och kulturliv, samt kunskap om framtida utbildningsmöjligheter. Genom en strukturerad och målinriktad samverkan mellan skola och samhälle skapas starkare förutsättningar för elevernas framtida studier och yrkesval.

Genom dessa insatser har grundskolan i Eda kommun stärkt sin position som en utbildningsverksamhet i framkant, där varje elev ges de bästa möjligheterna att utvecklas och nå sin fulla potential.

Verksamhet gymnasie- och vuxenutbildning

Gymnasie- och vuxenutbildningen i Eda kommun omfattar gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunalt aktivitetsansvar, kommunal vuxenutbildnings inom svenska för invandrare, grundläggande och gymnasial nivå samt Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Verksamheten vänder sig till ungdomar från 16 år upp till vuxna som är 65 år som är folkbokförda i Eda kommun. Eda kommun, bildningsförvaltningen saknar i egen regi gymnasieskola men har ett ansvar som huvudman och hemkommun för barn och elever som är folkbokförda i kommunen samt för kommunalt aktivitets- och uppföljningsansvar vilket motsvarande 250 elever. Kommunal vuxenutbildning inom Eda kommun bedrivs i Åmotfors och (komvux) består av fem skolformsdelar: komvux på grundläggande nivå, komvux på gymnasial nivå, komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå, komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå, komvux i svenska för invandrare (sfi).

Övergripande mål

I gymnasie- och vuxenutbildningen får varje elev en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta, utveckla, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden samt ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Utbudet av utbildningar är anpassat till ungdomars och vuxnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov av gymnasialt och eftergymnasialt utbildade personer.

Mål	Delmål	Personal
Kunskap	Alla elever får en god grund för fortsatt utbildning och stärker sin ställning i arbets- och samhällslivet.	-
Trygghet	Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.	-
Stöd	Varje elev som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	-
Språk	Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett nyanserat sätt.	-
Framtidstro	Alla elever får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	-

Aktiviteter för ökad måluppfyllelse

Kunskap - Bildningsförvaltningen har framgångsrikt stärkt samarbetet med arbetsmarknads- och integrationsenheten för att skapa bättre möjligheter för elever och vuxenstuderande. En effektiv kommunövergripande samverkan har etablerats för att säkerställa att kursutbudet i gymnasie- och vuxenutbildningen matchar arbetsmarknadens behov. Detta har resulterat i fler utbildningsvägar och ökad sysselsättning för invånarna i Eda kommun via primär- och sekundärsamverkan.

Trygghet - Vuxenutbildningen har utvecklat och implementerat en framgångsrik plan mot kränkande behandling, vilket har resulterat i en tryggare och mer inkluderande studiemiljö. Genom strukturerad och varierad undervisning samt stärkta relationer mellan elever och lärare har nolltolerans mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling säkerställts. Denna insats har gett märkbara positiva effekter på studieron och det sociala klimatet i utbildningsverksamheten.

Stöd - Verksamheten har också breddat sitt utbud av alternativa utbildnings- och undervisningsformer för att skapa en mer individanpassad och flexibel studiegång. Extra anpassningar och stöd har utvecklats för att möta elevernas varierande behov, samtidigt som den interna samverkan med andra kommunala verksamheter har förstärkts. Genom samarbeten med Arvika, Årjäng och andra kommuner har eleverna fått utökade möjligheter till utbildning och utveckling.

Språk - Utbildningen i svenska språket har stärkts för att möta individens behov och möjliggöra en effektiv kombination med förvärvsarbete och andra aktiviteter. Genom arbetslivs- och samhällsorientering, praktik och kompletterande utbildningar har fler elever fått bättre förutsättningar att aktivt delta i arbetslivet, samhället och fortsatta studier. Dessa insatser har bidragit till ökad integration och förbättrade möjligheter för eleverna att nå sina mål.

Framtid - Den kommunala vuxenutbildningen har utvecklat och etablerat framgångsrika insatser för att fler individer som står långt ifrån arbetsmarknaden eller har långvarigt behov av försörjningsstöd ska nå egen försörjning. Genom möjligheter till en andra chans via Komvux har fler vuxna fått möjlighet att stärka sin kompetens och skapa en hållbar framtid. Dessa insatser har resulterat i högre sysselsättningsgrad och en positiv utveckling för både individen och samhället. Verksamheten har tagit över den kommunala aktivitets- och uppföljningsansvaret under 2024.

Genom dessa strategiska satsningar har vuxenutbildningen i Eda kommun blivit en stark och inkluderande utbildningsplattform som rustar invånarna för framtidens arbetsmarknad och ett livslångt lärande.

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Framgångsområden med positiva avvikelser

Kunskap - Bildningsförvaltningen noterar en allmänt positiv trend när det gäller måluppfyllelse inom alla verksamheter som omfattas av bildningsnämnden. Det är tydligt att det finns en ökning i inskrivningsgraden inom förskolan och en högre andel elever som uppnår kunskapsmålen i grundskolan och vuxenutbildningen, mer än vad som förväntats. Denna positiva trend kan tillskrivas flera faktorer. En ny strategi för systematiskt kvalitetsarbete har införts med fokus på att förbättra undervisningskvaliteten och skapa mer individanpassade lärmiljöer. Det har skett en ökad samverkan mellan lärare och elevstödjande funktioner, såsom fler behöriga lärare, speciallärare, socialpedagoger, fritidsledare och skolsocionomer.

Trygghet - Bildningsnämnden rapporterar en hög grad av trivsel och trygghet bland både elever och vårdnadshavare. Förbättrade rutiner för trygghetsarbete och förbättrade relationer mellan elever, lärare och annan personal. Skolenkäterna visar en ökad trivsel och arbetsglädje. Trots dessa framsteg behöver bildningsnämnden fortsatt arbeta med att minska mobbning och

kränkande behandling. Det är viktigt att fortsätta med psykosociala insatser och stärka verksamhetens trygghetsarbete.

Stöd - När det gäller stödbehov, är det tydligt att barn och elever i framtiden fortsatt kommer att behöva det stöd de har rätt till enligt skollagen. Verksamheten organiseras genom olika tvärprofessionella team där alla skolor skapar lokala elevhälso-, trygghets-, resurs- och skolsociala team för att öka kvaliteten och likvärdigheten i skolan. Stödet ges genom ett utökat samarbete mellan mentorer, socialpedagoger och skolsocionomer i samverkan med vårdnadshavare, socialtjänst samt hälso- och sjukvården i Eda kommun och Region Värmland.

Språk - Bildningsnämnden ser att språk- och kunskapsutveckling är sammanlänkade och att tidigare satsningar på språkutveckling har haft viss positiv effekt. För att ytterligare förbättra resultaten planeras fortsatta åtgärder. Fokus på språk-, läs- och skrivutveckling med tidiga insatser mot läsa-, skriva- och räknagarantin samt anställning av läs- och skrivutvecklare för att stärka språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i alla verksamheter.

Framtid - Förbättrat samarbete med externa aktörer, såsom kultur-, förenings- och näringsliv, har visat sig framgångsrikt i att erbjuda praktikplatser och arbetslivsanknutna utbildningar. En aktiv dialog med företag och organisationer samt en anpassning av utbildningsutbudet till arbetsmarknadens behov är fortsatt viktigt. Det är också viktigt att fortsätta bygga relationer med lokala och regionala aktörer.

Framgångsområden - Framgångområden för det positiva ekonomiska utfallet 2024 omfattar införandet av en resursfördelningsmodell inom förskola och skola. Beslut har fattats om omorganisationer baserade på minskat barnantal, vilket inkluderar att minska antalet förskoleenheter i Charlottenbergs upptagningsområde och sammanslagning av sommarförskola. Grundskolan har vidtagit åtgärder för att minska 2023 års underskott genom att minska antalet skolledare, elevhälsopersonal samt elevstödjande personal såsom barnskötare och elevassistenter. Grundskolan har även infört en grund- och resursorganisation enligt den budgetram som fastställts. Bildningsnämnden har beslutat om förhöjd delegation och större restriktivitet vid anställning av vikarier, samt nya reglementen och riktlinjer för huvudmannen. Dessutom har ett beslut fattats om att återintegrera den kommunala vuxenutbildningen i verksamheten.

Utvecklingsområden med negativa avvikelser

Kunskap - Bildningsförvaltningen ser fortsatt behov av utveckling inom vissa ämnen och elevgrupper för att stärka måluppfyllelsen. Trots positiva trender finns det fortfarande elever, särskilt pojkar i mellan- och högstadiet, som inte når kunskapsmålen i matematik, svenska och svenska som andraspråk. För att möta dessa utmaningar behövs fortsatt arbete med individanpassad undervisning, kompetensutveckling för lärare samt en förstärkning av insatser inom specialpedagogik och fler legitimerade lärare.

Trygghet - Bildningsnämnden arbetar aktivt för att ytterligare stärka tryggheten i skolan. Skolenkäter visar en positiv utveckling i trivsel och arbetsglädje, men fortsatt arbete behövs för att minska mobbning och kränkande behandling. Det finns behov av att förbättra rutinerna för att identifiera och hantera kränkningar samt att ge personalen mer utbildning i att förebygga och hantera dessa situationer. Att arbeta vidare med psykosociala insatser och trygghetsfrämjande åtgärder är en prioritet.

Stöd - Ett viktigt utvecklingsområde är att förbättra stödet för elever med hög frånvaro. Bildningsnämnden ser ett behov av att stärka uppföljningen av frånvaro och öka samarbetet mellan elevhälsan, vårdnadshavare och socialtjänst. Genom att skapa mer motiverande lärmiljöer och individuella insatser kan fler elever få det stöd de behöver för att delta aktivt i undervisningen.

Språk - Språk-, läs- och skrivutveckling är fortsatt en prioritet för att förbättra elevernas skolframgång och framtida möjligheter. Trots tidigare insatser finns det fortfarande elever som inte når förväntade kunskapsmål inom läs- och skrivutveckling. Det behövs en fortsatt satsning på tidiga insatser, en stärkt strategi för att integrera läs- och skrivutveckling i alla ämnen samt en förstärkning av resurserna inom språkstödjande insatser.

Framtid - Ett långsiktigt utvecklingsområde är att stärka samarbetet med externa aktörer, såsom kultur-, förenings- och näringslivet, för att skapa fler arbetslivsanknutna utbildningar och praktikmöjligheter. En fortsatt dialog med företag och organisationer samt en anpassning av utbildningsutbudet efter arbetsmarknadens behov är viktiga faktorer för att ge eleverna bättre förutsättningar inför framtiden.

Framgångsområden och fortsatt utveckling - Under 2024 har flera åtgärder implementerats för att förbättra resursfördelningen och skapa en mer hållbar utbildningsstruktur. Det återstår dock arbete med att säkerställa att omorganisationer, såsom minskning av förskoleenheter och effektivisering av resursfördelningen i grundskolan, leder till långsiktigt positiva effekter för verksamheten. Vidare behöver arbetet med att stärka den kommunala vuxenutbildningen fortsätta för att säkerställa att fler invånare får möjlighet till utbildning och egen försörjning.

Genom att fortsätta fokusera på dessa utvecklingsområden skapas bättre förutsättningar för att stärka skolans kvalitet och ge varje barn och elev möjlighet att lyckas.

Framtiden

Ekonomisk översyn och effektivisering

Bildningsförvaltningen genomför en översyn av kostnaderna för skolskjuts, en betydande utgiftspost för bildningsnämnden. Antalet elever med särskilda behov och växelvis boende som beviljas skolskjuts ökar, vilket kräver en hållbar resursfördelning. Samtidigt har interkommunala ersättningar för elever som går i grundskola i annan kommun ökat, medan kostnaderna för tilläggsbelopp minskat avsevärt under 2024. Ett ökat samarbete mellan skolan och socialtjänsten säkerställer att placeringar enligt LSS och IFO sker på ett resurseffektivt sätt.

Förskolans utveckling

Förskolorna i Eda kommun fortsätter att framgångsrikt rekrytera förskollärare och barnskötare. Arbetet med uppsökande verksamhet för att öka inskrivningsgraden fortgår och förväntas ge positiva resultat. Fokus ligger även på att skapa tillgängliga lärmiljöer genom anpassningar av fysiska, pedagogiska och sociala miljöer. Systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation stärks med stöd av en förste förskollärare, och digitaliseringsarbetet leds av en IKT-pedagog.

Grundskolans framtid

Eda kommun fokuserar på att höja undervisningskvaliteten och likvärdigheten genom att anpassa verksamheten efter rådande förutsättningar. Tillgängliga lärmiljöer utvecklas, resurser fördelas rättvist och kompetensutveckling av personalen fortsätter. En satsning på rekrytering av fler behöriga och legitimerade lärare planeras, och en resursfördelningsmodell införs för att effektivisera ekonomin. En lokalrevision genomförs för att säkerställa att skolans lärmiljöer möter elevernas behov och undanröjer hinder för hälsa, lärande och utveckling.

Gymnasie- och vuxenutbildningens utveckling

Genom samverkan med Arvika, Årjäng och Säffle kommun samt det regionala sekundäravtalet i Värmland pågår en dimensioneringsutredning inför 2025. Utbildningsutbudet anpassas efter arbetsmarknadens behov för att stärka anställningsbarheten för ungdomar och vuxna i Eda kommun. En fördjupad dialog med Arvika kommun planeras för att skapa fler platser på yrkesintroduktionsprogrammet och stärka kommunens aktivitetsansvar.

Genom dessa insatser och utvecklingsområden fortsätter Eda kommun att skapa hållbara, kvalitativa utbildningsmöjligheter som ger varje barn, elev och vuxenstuderande de bästa förutsättningarna för framtiden.

Bildningsnämndens ekonomiska utfall 2024

Drift	**Budget 2024**	**Utfall 2024**	***Avvikelse***	**Budget 2025**	**Budget 2026**
Intäkter	-25 556	-30 770	*5 214*	-27 210	
Kostnader	290 026	290 309	*-283*	287 410	
Nettokostnader	**264 470**	**259 539**	***4 931***	**260 200**	**265 013**
Avvikelse mot budget		**4 931**			
Politisk verksamhet	300	337	*-37*	400	
Kulturskola	3 315	2 808	*507*	3 390	
Gemensam förvaltning	12 936	8 407	*4 529*	16 627	
Förskoleverksamhet	61 787	62 169	*-382*	59 153	
Fritidshem	11 148	10 907	*241*	11 401	
Förskoleklass	6 192	6 917	*-725*	5 831	
Grundskoleverksamhet	113 143	114 113	*-970*	107 005	
Anpassad grundskola	10 741	10 097	*644*	11 757	
Gymnasieskola	36 900	37 023	*-123*	38 900	
Anpassad gymnasieskola	2 500	1 531	*969*	1 450	
Vuxenutbildning	5 508	5 230	*278*	4 286	

Bildningsnämnden har framgångsrikt genomfört omfattande insatser som har stärkt ekonomin och effektiviserat verksamheten. Genom strategiska åtgärder och noggrant kartläggningsarbete har förvaltningen skapat hållbara lösningar som nu resulterar i ett positivt ekonomiskt utfall för bildningsnämnden. Under hösten 2023 inleddes ett ambitiöst arbete för att identifiera och genomföra effektiviseringar och anpassningar. Flera åtgärder kunde snabbt realiseras, medan mer omfattande förändringar har implementerats i samband med höstterminens start 2024. Resultatet är en balanserad ekonomi där överskott inom vissa områden framgångsrikt har kompenserat för andra, vilket ger en stabil grund för framtiden. Ett glädjande resultat är att budgeten för skolskjutsar och interkommunal ersättning nu är i linje med de faktiska kostnaderna, och till och med visar ett överskott. Detta är ett tydligt bevis på att genomförda åtgärder har varit effektiva och att vi har skapat en hållbar ekonomisk struktur.

Förskoleverksamheten har anpassats efter det förändrade barnantalet, vilket har bidragit till en mer resurseffektiv och kvalitativ verksamhet. Inom grundskolan har en omfattande omstrukturering av resursorganisationen genomförts, och vi ser redan nu en positiv trend och långsiktiga förbättringar med fler behöriga och legitimerade professioner i nämndens verksamheter. Vidare har en ny förskoleorganisationen tagits fram och kommer att implementeras inför hösten 2024.

Även övertalighetsprocessen, som krävde noggrann hantering under våren 2024, har gett tydliga effekter. Personalen som kvarstår under uppsägningstid bidrar aktivt i verksamheten genom att täcka vakanta tjänster, vilket möjliggör en stabil bemanning och hanterbara kostnader. Åtgärder som implementerats inkluderar återgång av kommunal vuxenutbildning i egen regi, Vuxenutbildningen har också uppnått ett starkt resultat, där återtagandet av ansvaret från en extern leverantör har visat sig vara en lyckad strategi. Genom denna förändring har vi stärkt kvaliteten och skapat en mer effektiv organisation.

Genom en rad strategiska insatser har bildningsförvaltningen fortsatt att utveckla och stärka verksamheten. införandet av en resursfördelningsmodell för förskola och grundskola, samt

effektiviseringar inom bemannings- och vikarieringshantering. Dessutom har beslut fattats om nya riktlinjer, reglementen och rutiner för huvudmannen, samtidigt som barn-, elevhälso- och resursorganisationen har anpassats för att bättre möta verksamhetens behov. Parallellt utvecklas resursfördelningen baserat på prislappar, vilket bidrar till en mer transparent och effektiv budgetprocess. För att säkerställa fortsatt ekonomisk stabilitet genomförs regelbunden ekonomi- och verksamhetsuppföljning på månadsbasis. Dessa insatser har lagt en stabil grund för fortsatt utveckling och kvalitetssäkring inom utbildningsområdet. Bildningsförvaltningen fortsätter sitt arbete med att stärka verksamheten och optimera resursanvändningen, allt med målet att erbjuda en trygg, kvalitativ och långsiktigt hållbar utbildning för alla barn och elever i kommunen.

Socialnämnden

Årets verksamhet

Verksamhetsområde Vård & Stöd

Årsredovisning och prognos för 2024 har upprättats i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eda kommun. Uppföljning har skett regelbundet under året och har varit en återkommande punkt på socialnämndens föredragningslista och i verksamhetens ledningsgrupp. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten vård och stöd som består av följande huvudgrupper:

- ***Biståndsenhet*** - fattar beslut om insatser enligt styrande lag SoL.
- ***Vård och omsorg*** - särskilt boende, hemtjänst, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård, korttidsvård, rehabilitering, hjälpmedel och bostadsanpassning.
- ***LSS/socialpsykiatri*** - gruppbostäder, servicebostad, daglig verksamhet, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktpersoner, korttidsvistelse, elevhem i annan kommun och boendestöd.

Verksamheten regleras av flera lagar, inklusive socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Enligt dessa lagar ska verksamheten säkerställa skäliga levnadsförhållanden för individen, goda levnadsvillkor för personer med omfattande funktionsnedsättningar samt en god och säker hälso- och sjukvård. Målet är att förebygga och möta behov kopplade till sociala problem, funktionsnedsättningar, åldrande och sjukdom.

Sammanfattning övergripande
Helårsprognos för vård och stöd visade i augusti en negativ avvikelse på 13 800 tkr och utfallet blev 15 300 tkr. Flera faktorer bidrog till avvikelsen. En av de främsta orsakerna var ökade kostnader för externa placeringar inom främst LSS/Socialpsykiatri, men även placering i äldreomsorgen. Trots aktiva åtgärder för att minska kostnaderna, förhindrade bland annat en rättslig tvist att dessa åtgärder har gett önskad effekt.

Beslutet om ökad bemanning på särskilda boenden inom äldreomsorgen, som togs 2022, återkallades i slutet av juni 2023 som en del av ansträngningarna att hålla verksamheten inom budgetram. Beslutet verkställdes i september och varsel om uppsägning utfärdades. För vissa berörda medarbetare löpte uppsägningstiden över årsskiftet och in i mitten av mars, vilket bidrog till delvis fortsatt höga kostnader i början av 2024.

Inflationen fortsatte att påverka genom ökade kostnader för sjukvårdsmaterial och skyddsutrustning, men det planade ut under året. Nya avtal för inköp skrevs.

Sommarperioden innebar som tidigare stora utmaningar när det gällde bemanning. Planeringen fungerade dock bättre inför 2024 till stor del beroende sommargruppens och bemanningscentralens arbete. För att säkerställa tillräcklig bemanning under semesterperioden erbjöds sommarersättning till vikarier, vilket medförde ytterligare kostnader men mycket lägre än 2023 (cirka 750 tkr 2024 jämfört med cirka 3 200 tkr 2023). Hade verksamheten inte fått täckning av vikarier riskerades att semesterlagen inte kunde efterlevas samt att kostnaderna för mertid hade ökat.

Sjukfrånvaro, både planerad långtidsfrånvaro och inte planerad, bland ordinarie sjuksköterskor ledde till att bemanningsbehoven inte kunde täckas internt. Som en följd av detta behövde verksamheten anlita bemanningsföretag för att tillgodose behovet av legitimerad personal, vilket ytterligare påverkade kostnaderna negativt (cirka 1 800 tkr, helår 2024).

Den nya arbetstidslagen trädde i kraft den 1 oktober 2023 och försvårade bemanningsplaneringen för våra verksamheter, särskilt genom ökad administrativ hantering och svårigheter med schemaläggning på grund av skärpta krav på dygns- och veckovila. För att efterleva nya arbetstidslagen hade verksamheten svårigheter att bland annat bemanna helger med enbart ordinarie personal utan att bryta mot dygnsvilan, vilket ledde till ökade kostnader. Den minskade flexibiliteten i arbetstiderna försvårade alltså ytterligare för verksamheten att effektivt hantera personalkostnader. De ekonomiska utmaningarna förstärktes och i slutet av året anlitades en konsult i bemanningsekonomi för att se på vilka ändringar som verksamheten kunde genomföra för att förbättra verksamhetens planering.

Det var fortsatt ökad komplexitet i ärenden som verksamheten hanterade.

Centralt: Ny verksamhetschef tillsattes i början av året. Under föräldraledighet och vid övrig frånvaro fick tjänstgörande områdeschefer ansvara för flera områden. Arbetet med att få kontroll på ekonomiskt utfall och andra parametrar inom internkontroll fortsatte. Det gjordes en kartläggning/omvärldsanalys över hur andra kommuner jobbar med styrning av ekonomi och kvalitet inom vård och stöd. Detta ledde till att verksamheten 2025 startar användandet av en controller-modul som tydligt visar om det bemannas enligt verksamhetens behov och budget före, under och efter schemaläggning. På uppdrag av socialnämnden anlitades en extern konsult (denne skulle kosta 190 tkr 2024 men landade på drygt 400 tkr) för att genomlysa LSS-verksamheten vilket utmynnade i ett antal förslag på åtgärder. Det anställdes en utvecklingsledare för LSS, till att börja med 6 månader. Uppdraget var bl.a. att minska kostnader för externa placeringar och utveckla verksamheten.

Fokus har varit på följande förbättringsområden:

- hur ekonomiska resurser används mer effektivt utan försämring av kvalitet
- säkra kompetensförsörjning inom flera områden
- kartlägga goda exempel från andra kommuner avseende att utveckla arbetssätt

Digitalisering: Det fortsatta arbetet med att utveckla digitaliseringen inom vården pågick i mindre skala. Bytet av verksamhetssystemet Procapita+ till moduler i Lifecare fortsatte. Utbildning genomfördes för hemtjänsten, korttiden och nattpatrullen som under året startade användningen av Lifecare. Antal läkemedelsautomater, tillsynskameror och e-tjänster för medborgare utökades eller bibehölls. Under 2025 kommer alla lägenheter i demensboenden att ha tillsynskameror.

Mål: Bedömningen är att målen uppfylldes.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Läkemedelsautomater	st	25	20	30
Tillsyn via kamera, ordinärt boende	st	10	13	13
Tillsyn via kamera, särskilt boende	st	26	30	49
E-tjänster	st	14	14	14

Hemtjänsten: Det var utmanande att rekrytera vikarier med rätt kompetens, särskilt undersköterskor med körkort. Ett nära samarbete mellan områdeschefer och planerare var avgörande för att snabbt anpassa verksamheten vid förändrade behov. Detta resulterade i en ökad samplanering mellan enheterna, vilket var nödvändigt för att säkerställa bemanningen. Under årets första månader var andelen resurskrävande ärenden fortsatt hög, men minskade mot slutet av första halvåret i två av hemtjänstområdena.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Hemtjänst				
Andel helt nöjda vårdtagare inom hemtjänst	%	95	98-100	98-100
Andel vårdtagare med genomförandeplan	%	95	100	100
Enskildes delaktighet i genomförandeplan	%	68	100	100
Korttidsvård Åmotfors				
Antal dygn med betalningsansvar till Regionen	st	0	< 4	0

Korttidsvården: Beläggningen var periodvis hög, periodvis behövdes personalförstärkning för en säker vård och arbetsmiljö. Ett dödsfall på enheten i början av året genererade ökade kostnader. Det gjordes en intern utredning avseende kvalitet för den enskilde och kostnadseffektivisering för verksamheten. Samarbetet mellan ansvariga områdeschefer för korttidsplatser och särskilda boendeplatser fungerande väl vilket gav flexibilitet.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Särskilt boende: Under året ansökte 39 personer om särskilt boende, och samtliga beviljades plats. Under väntetiden, som inte i något ärende översteg tre månader, erbjöds de korttidsboende inom kommunen. Väntetiderna kortades ytterligare när nybyggda demensboenden i Charlottenberg öppnade och snabbt fylldes. I samband med detta avvecklades demensplatser på ett på Hiernegården i Koppom, och beslutet om en centraliserad demensvård genomfördes. En extern placering kvarstod, och försök att flytta brukaren till ett av de nya demensboendena i kommunen ledde till en rättslig tvist som pågick under hela året. Inom flera boenden förstärktes personalstyrkan tillfälligt för att möta behoven hos vårdtagare med särskilda omsorgsbehov. Dessutom infördes brukardokumentation enligt IBIC (Individens behov i centrum) på den sista återstående enheten, vilket innebär att modellen nu tillämpas på samtliga särskilda boenden.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en trygg och bra boendemiljö.

Resultatet avseende helt nöjda brukare fortsatte sakta att öka.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Andel helt nöjda brukare inom särskilt boende	%	74	95-100	95-100
Andel vårdtagare med genomförandeplan	%	96	100	100
Enskildes delaktighet i genomförandeplan	%	54	100	100
Antal ej verkställda beslut inom 3 mån				
Särskilt boende	st	0	0	0
Parboende	st	0	0	0

Rehabilitering/Sjuksköterskor/Biståndsenhet/Dagverksamhet/Hjälpmedel/Bostadsanpassning: På grund av sjukfrånvaro fanns vakanta arbetspass för sjuksköterskor, främst natt under stora delar av första halvåret. Vakanserna innebar en högre personalkostnad då bemanningsföretag för sjuksköterskor anlitades. Verksamheten fick i uppdrag att se över hur kostnaden för bemanningssjuksköterskor kan minskas, framförallt inför nästa sommar. Rehabiliteringsenheten hade under året en något högre bemanning p.g.a. implementering av nya arbetssätt för att öka kostnadseffektiviteten och stärka rehabiliteringen. Förberedelser inför anpassning till EU-förordningen Medical Device Regulation (MDR) rörande medicintekniska produkter pågick. Biståndsenheten hade en längre sjukfrånvaro under våren vilket gjorde att områdeschef periodvis fick hjälpa till med omprövningar av beslut så att handläggarna kunde fortsätta implementeringen av nytt verksamhetssystem enligt planering. En biståndshandläggare rekryterades under perioden.

Mål: Bedömningen är att del av målen uppfylldes och ska bibehållas/förbättras.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Seniorträning, deltagare i genomsnitt/mån	st	7	Pausad ½ år	20
Läkemedelshantering				
Utförda ordinationer	%	99	98-100	98-100
Ordinationer utförda i tid	%	93	95-100	95-100
Träning				
Utförd träning	%	96	95-100	95-100
Hjälpmedel				
Kontroll av lyftselar	%	100	100	100

LSS-verksamheten: Kostsamma externa placeringar i gruppboende och daglig verksamhet där behovet av insatser inte kunde tillgodoses i kommunen. Kostnaderna för externa placeringar ökade under årets gång på grund av ökat behov för befintliga brukare och även nytillkomna brukare. Under slutet av året avslutades en extern placering. En tjänst inrättades med start i december för att arbeta med att reducera kostnader för externa placeringar.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes. Indikatorer/mål för aktiviteter se rubrik "Upplevelser".

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Andel brukare med genomförandeplan inom LSS	%	100	100	100
Andel helt nöjda brukare i gruppboende LSS	%	92	95-100	95-100
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader, gruppboende LSS	st	0	0	0
Utöka antal externa platser för daglig verksamhet	st	8	9	15

Socialpsykiatrin: Det var periodvis hög sjukfrånvaro under året samt rekryteringssvårigheter av vikarier med rätt kompetens. Det fanns en hög flexibilitet hos ordinarie personal. Nya ärenden för boendestöd tillkom under året.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes.

Upplevelser:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Träffpunkten, antal deltagare genomsnitt/månad	st	104	100	100
Alla genomförandeplaner inom LSS, ska beskriva behov av aktivitet på fritiden	%	100	100	100
Antal genomsnitt egna aktiviteter/ vecka/vårdtagare inom särskilt boende SoL	st	2	1	1
Antal genomsnitt egna aktiviteter/vecka/brukare inom LSS	st	1	1	1

Mål: Bedömningen är att målen uppfylldes. Träffpunkten i Charlottenberg fick efter byggnationer åter igen tillgång till lokaler i anslutning till seniorboendet, Petersborg och Demensenheten vilket gjorde att antal besökare ökade.

Medarbetarrelaterade mål:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Mål 2024	Mål 2025
Korttidsfrånvaro dag 1-14, genomsnitt/månad	%	3,7	3,8	3,8

Mål: Bedömningen är att målen för korttidsfrånvaron uppfylldes. Korttidsfrånvaron var hög i början av året men minskade successivt för att åter igen öka något under andra halvåret. Den totala sjukfrånvaron låg fortsatt på en hög nivå men lägre än tidigare år. Generellt över hela verksamheten ses en ökad vårdtyngd vilket påverkar personalens arbetsmiljö.

Verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg

Årsredovisning och prognos för 2024 har upprättats i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eda kommun. Uppföljning har skett regelbundet under året och har varit en återkommande punkt på socialnämndens föredragningslista och i verksamhetens ledningsgrupp. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten individ- och familjeomsorg (IFO). Verksamheten består av enheten för Barn- och unga, enheten för Vuxen- och ekonomifrågor med varsin enhetschef samt central stab och verkställighet under verksamhetschefen.

Verksamhetens styrs utöver den lokala styrkedjan av Socialtjänstlagen och tillhörande speciallagstiftning.

2024 har präglats av att ett flertal insatser har kostat mer än tilldelad ram. Då det saknats andra medel att fördela har nämndens verksamheter arbetat med åtgärder för att nå ett läge där kostnaderna är i nivå med beslutad ram, så även IFO. Inom barn- och unga landade man i åtgärder som syftar till att förebygga och sänka placeringskostnader. Det handlar om att rekrytera och behålla egna familjehem och att utveckla nya arbetssätt vid utredningar och bedömningar. Inom vuxenverksamheter tillkom en ny kategori placeringar; avhoppare från kriminalitet. Det finns statsbidrag att söka för ändamålet, tyvärr medger inte ansökningsprocessen att 2024 års ekonomiska resultat kan förbättras i den här delen förrän tidigast 2025. Såväl verksamhet som nämnd upplever att den statliga nivån brustit i finansieringsprincipen när det gäller avhoppare, och det har olyckligtvis lett till en kostnadsövervältring i delar av IFO:s verksamhet.

Arbete med förberedelser inför den nya socialtjänstlag som förväntas träda i kraft under 2025 har pågått under 2024. Kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet har också implementerats på olika sätt i verksamheten.

Individ- och familjomsorgens mål saknar idag tydlig koppling till kommunfullmäktiges målstyrning. Detta har bade påpekats av revision och av nämnden själv identifierats som en brist. Inför budget 2026 föreslås kommunfullmäktiges målstyrning av nämnderna revideras, vilket bedömts som en lämplig tidpunkt att även justera IFO:s mål. De ska därefter ha en tydlig koppling till kommunens övergipande målsättningar.

Mål för enheterna Barn och unga och Vuxen inom verksamheten

- Att arbeta främjande och förebyggande för att förbättra levnadsvillkoren för barn- och unga.
- I första hand erbjuda evidensbaserade hemmaplanslösningar för utredda behov.
- Erbjuda insatser som minskar bidragsberoende och ökar egen försörjning.

Aktiviteter för att nå målen

- Delta i samverkan med andra berörda aktörer. Initiera samverkan när det behövs.
- Följa budget och uppsatta nyckeltal löpande.
- Aktivt arbeta med avvikelser, synpunkter/ klagomål.
- Aktivt arbeta med aktiviteter motsvarande de som finns angivna i folkhälsostrategin.

Tabell med indikatorer och utfall finns överst på nästa sida.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024, (Mål 2023)
Antal hushåll med försörjningsstöd ska ej överstiga mål, genomsnitt/månad	st.	81 (84)
Andel av den vuxna befolkningen med ekonomiskt bistånd	%	1,07 (3,5)
Andel egna familjehem	%	80 (95)
Antal barn i familjehem ska ej överstiga mål	st.	30 (17)
LVU- antal vårddygn	Dygn	3122 (1500)
LVM- antal vårddygn	Dygn	0 (0)

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-40 818	-43 654	*2 836*	-42 585	
Kostnader	312 404	337 134	*-24 730*	324 276	
Nettokostnader	**271 586**	**293 480**	***-21 894***	**281 691**	**287 273**
Avvikelse mot budget		**-21 894**			
Vård & Stöd	*223 853*	*239 199*	*-15 346*	*233 426*	
Verksamhetschef	27 007	27 854	*-847*	32 578	
Omr 1, Koppom hemtjänst	12 073	12 650	*-577*	14 280	
Omr 2, Åmotfors hemtjänst	11 775	10 862	*913*	11 300	
Omr 3, Ch-berg hemtjänst	15 337	13 493	*1 844*	14 512	
Omr 4, Resursenheten	32 647	32 008	*639*	35 208	
Omr 5, Demensenheten	15 607	16 616	*-1 009*	14 755	
Omr 6, Älvgården	15 869	15 176	*693*	13 319	
Omr 7, Korttidsvård	11 064	11 573	*-509*	10 636	
Omr 8, Hiernegården	15 126	16 245	*-1 119*	17 485	
Omr 9, Petersborg	20 424	21 520	*-1 096*	12 868	
Omr 10, Socialpsykiatri & LSS	26 832	39 029	*-12 197*	37 321	
Omr 11, LSS	17 435	18 901	*-1 466*	16 279	
Omr 12, Bemanningscentral	2 657	3 272	*-615*	2 885	
Individ- & familjeomsorg	*47 733*	*54 281*	*-6 548*	*48 265*	
Central adm	6 932	6 894	*38*	6 925	
IFO barn	25 652	30 280	*-4 628*	24 919	
IFO vuxen	15 149	17 107	*-1 958*	16 421	

Verksamhetsområde Vård & Stöd:

Centralt: Statsbidrag rekvirerades under perioden och fördelades ut inom berörda områden. Konstruktionen av statsbidragen gjorde så att en stor del av det som tilldelades 2024 måste flyttas över till 2025, vilket påverkade resultatet. På uppdrag av socialnämnden anlitades en konsult för genomlysning av LSS-verksamheten. Även en konsult för bemanningsekonomi anlitades.

Hemtjänsten inkl. nattpatrullen: I början av året var det många resurskrävande ärenden men det lättade under slutet av första halvåret i två hemtjänstområden.

Särskilt boende: Vårdtyngden var periodvis hög på alla boenden men främst inom somatiskt boende. Det var nödvändigt att förstärka personalbemanningen för att trygga en god och säker vård samt en hållbar arbetsmiljö. Det öppnades två nybyggda demensboenden där platserna snabbt fylldes.

Korttidsvården: Krävdes förstärkning av personal periodvis p.g.a. hög vårdtyngd hos vårdtagare. Utredning genomfördes i verksamheten utifrån att verksamheten har en hög nettokostnad. Under stora delar av året var det dock en stabil beläggning som utgjorde en hållbar arbetsmiljö.

Rehabilitering/sjuksköterskeenheten/biståndsenheten/dagverksamhet/bostadsanpassning och hjälpmedel: Köp från bemanningsföretag under året bidrog till höga kostnader. Verksamheten fick under år 2024 en ökad budgetram för att rekrytera legitimerad personal.

LSS-verksamheten: Ökade kostnader för externa placeringar p.g.a. ökat behov. Nytillkomna ärenden och en ökning av insatser under perioden. En genomlysning av verksamheten gjordes.

Socialpsykiatrin: En ökning av ärenden skedde under året.

Verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg:

Institutionsvård för barn- och unga är den stora delen i avvikelsen i hela IFOs underskott, avvikelse på ca 3 700 tkr. Tillkommande är kostnader för *familjehemsvård* som genererade en negativ avvikelse om 900 tkr. Vuxens negativa avvikelse kan härledas till *våldsplaceringar* som fortlöpte helår, c:a 800 tkr. Övrig del av avvikelse på IFO vuxen beror på *försörjningsstöd* och en avvikelse gentemot budget på ca 1000 tkr.

Framtiden

Arbetet med utveckling inom verksamhetsområdet behöver fortsätta systematiskt på följande områden:

- Följa verksamheten ur olika perspektiv, kvalitet, produktion och ekonomiskt, samt analysera och dra slutsatser som leder till utveckling.
- Löpande ta fram riktlinjer och rutiner för att stödja verksamhetens processer samt säkerställa att de efterlevs.
- Långsiktig och hållbar strategi/planering krävs för att lösa framtida rekryteringsbehov. Kräver ”nytänk” och andra bemanningsstrukturer för att säkerställa tillgången.
- Utreda framtida lokalbehov.
- Uppföljning av tidigare demensutredning.
- För att klara framtidens kompetenskrav är det nödvändigt att finna former för att stödja befintlig personal med kortare och längre utbildningssatsningar. Dels p.g.a. svårigheter med att rekrytera medarbetare med specialistutbildningar, dels för att behålla utbildad personal.
- Tillämpa behovsstyrd bemanning inom alla områden, personella resurser ska användas där behovet är störst.
- Fortsätta utveckla och använda välfärdsteknik inom verksamheten för att bibehålla en god omsorg och hålla god kvalitet, det ger också möjligheter till att frigöra resurser.
- Arbeta för attraktiva och friska arbetsplatser.

- Säkerställa att bemanningscentralen uppfyller sitt syfte att minska administration vid korttidsrekrytering, ger ökad kontinuitet, bättre arbetsmiljö, minskad sårbarhet och minskad övertidsersättning.
- Fler multisjuka vårdas i hemmet med stora omvårdnadsbehov och insatser både utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Kommer innebära mer resurskrävande hemtjänst och hemsjukvård samt ökat behov av legitimerad personal samt baspersonal. Säkerställa att rutin för ”Beslut och verkställighet i omfattande ärenden inom hemtjänst” efterlevs.
- Effektivisera och optimera rehabiliteringen för den enskilde på Korttiden, för att öka självständigheten hos personer som ska åter till hemmet.
- Fortsatt samverkan och utveckling av mobila team i Västra Värmland med Region Värmland.
- Omställningen “Nära vård” kommer medföra ökade krav på verksamheten, främst avseende kompetens och personella resurser. I Västra Värmland finns idag ett samarbete i omställningen mellan kommunerna och Region Värmland.
- Kontinuerligt analysera förutsättningar och behov för ett boende inom socialpsykiatri/LSS/individ- och familjeomsorg.
- Behov av boendestöd kan komma att öka i takt med att externa placeringar minskas.
- Fortsätta implementera arbetssättet med dokumentations- och utredningsmodellen IBIC (individens behov i centrum). Modellen utgår från den enskildes behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i det dagliga livet. IBIC bidrar till en likvärdig hantering av ansökan, utredning och uppföljning.
- Införa modulerna Lifecare HSL, Lifecare Mobil Omsorg, Lifecare Meddelande och Lifecare Avgifter i vård och stöds verksamhetssystem.
- Införa HSL-uppdrag inom SÄBO, Korttiden och LSS för ökad patientsäkerhet och bättre kartläggning av insatsernas omfattning.
- Fortsätta arbetet med att utbilda språkombud i verksamheten.
- Samsjuklighetsutredningen och nya socialtjänstlagen kommer att påverka verksamheten. Omvärldsbevakning, intern utbildning och anpassning av organisationen blir centrala processer i detta.
- För IFO är det ytterst angeläget för verksamheten att komma till rätta med den negativa ekonomiska utvecklingen. Kopplat till ny lagstiftning och allmänt känd kunskap föreligger behov av utveckling av verksamheten. Den behöver bli mera förbyggande, mera lättillgänglig, samarbeta mera intensivt med andra aktörer i samhället och den ska därtill bygga på forskning och beprövad erfarenhet. Det är rimligt att anta att omställningen kommer ta formen av en första, respektive andra linjens socialtjänst. Den första linjen ska agera förebyggande och erbjuda tidiga insatser, utan föregående utredning - medan den andra ska bedriva myndighetsutövning och utreda behov.

Verksamhetsberättelse Servicenämnden

Årets verksamhet

I Servicenämndens verksamhet: plan/fastighetssektion, kostsektion, fritid/kultur, AMI och räddningstjänsten – till vardags kallat Samhällsbyggnad. Samhällsbyggnad lämnar via verksamhetschefen, årligt beställningsuppdrag till Teknik i Väst AB, för drift och skötsel av gator och vägar, renhållning samt VA.

Plan/fastighet
Under perioden från valet till kommunfullmäktige 2022 fram till september 2024 har kommunerna haft i uppdrag att antingen anta en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan. Eda kommun har valt att anta en planeringsstrategi, vilket har resulterat i en tydlig prioritering av framtida planeringsinsatser.

Ombyggnation och renovering av fastigheten Skolan 7 pågår enligt lokalutredningen. Renoveringen av Gärdesskolans kök har slutförts och köket var redo för drift efter sommarlovet. Demensboendet Kv Violen färdigställdes enligt projektplanen, invigning var den 13:e september.

Ett samarbete med gemensam ledning inom kostverksamheten mellan Arvika och Eda har utvecklats och kommer att implementeras 2025.

Samrådsmöten för vindkraftsprojekten vid Tobaksberget och Eriksbråtberget har genomförts. Avtal om etablering av laddningspunkter i Åmotfors, Valfjället och Charlottenberg har slutits. En ny elupphandling har genomförts inför 2025. Underlag för kommande parkeringsövervakning har tagits fram.

Efter en genomgång av underlaget har skaderegleraren bedömt att skadehändelsen vid fastigheten Skogsborg 8 inte är ersättningsbar enligt vår försäkring hos Kommunassurans Försäkring AB.

En organisationsöversyn, inklusive riskbedömning och handlingsplan, har genomförts och förhandlats för en eventuell övergång av fritids- och kulturverksamheten till bildningsnämnden.

Gata, VA, Renhållning (TiVAB)
Vatten och avlopp, Gata och Renhållningsverksamheten sköts av Teknik i Väst AB sedan 1 januari 2019.

Vatten och avlopp
VA-kollektivets verksamhet är taxefinansierad och utgörs av samtliga fastigheter som är anslutna till kommunalt VA. Förnyelse av ledningsnätet (dricksvatten, spill och dagvatten) samt övrig reinvestering i VA-verksamheten har bedrivits enligt plan.

Gata
Drift och underhåll av gator och vägar har utförts enligt avtal av Teknik i Väst AB.

Renhållning
Den kommunala renhållningsskyldigheten innebär ett kommunalt ansvar för omhändertagande av hushållsavfall, vilket inkluderar slamtömning, grovavfall och kärlavfall med mera. Denna verksamhet är inte vinstdrivande och är taxefinansierad. Övrig avfallsverksamhet som bedrivs av kommunen utanför det så kallade renhållningskollektivets ram, utgör affärsverksamhet kopplat till verksamhetsutövares hantering av verksamhetsavfall.

Kostsektion
Kostsektionen är en serviceenhet som säljer frukost, lunch, mellanmål och middag till

förskola, fritids, skola, vård och stöd inom Eda kommun. Kostenheterna i Eda, Arvika och Årjäng har tillsammans genomfört en livsmedelsupphandling som resulterade i två leverantörer: Lilla grossist där Skafferi Värmland blev leverantör och Stora grossist där Menigo blev leverantör. Målet var att upphandla lokala livsmedel enligt politiskt beslut men även för att öka produktionen av livsmedel i närområdet för att bli bättre rustade för en kris.

Arbete och integration
Sektionen arbetar med kommunala och statliga arbetsmarknadsfrågor i nära samverkan med alla kommunala verksamheter, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, näringslivet, Region, Sociala företag, civilsamhället och föreningar. Även bosättningen och etableringen av nyanlända i kommunen sker via Arbete och Integration. Arbete och Integration är en flexibel verksamhet som utvecklar verksamheten utifrån olika målgrupper och behov. Sektionen arbetar målmedvetet med individen i centrum för att skapa förutsättningar för personer att närma sig den reguljära arbetsmarknaden eller påbörja eller återgå i studier, då sektionens huvudsyfte är att skapa rätt och relevanta insatser för personer som behöver stöd för att nå en egen försörjning vilket alltid är verksamhetens fokus. Under sektionens verksamhet ligger även kommunens Fordonsservice som ansvarar för kommunens fordon.

Under 2024 har Arbete och Integration drivit och medverkat i olika projekt som finansierats genom Länsstyrelsens §37-medel, AMIF och ESF. Samverkan med den ideella organisationen Civilisationen har fortlöpt under 2024, samverkan kommer att fortsätta under 2025.

Arbete och Integration har under 2024 fortsatt sitt arbete med att ställa om sin verksamhet efter de målgrupper som är inskrivna i verksamheten. Uppbyggnad av en lågtröskelverksamhet har varit en pågående process under 2024 för att skapa rätt insatser till de målgrupper som är anvisade till verksamhet.

Fritids- och kulturavdelningen
Fritids- och kulturavdelningen svarar för kommunens verksamhet när det gäller fritid, folkhälsa, folk-/skolbibliotek, allmänkultur, verksamhet för barn/unga med skollovsaktiviteter och simskola. De olika verksamheterna utgår från gällande lagstiftning, kommunala verksamhetsplaner, styrdokument och den strategiska planen.

Fritidsverksamheten
Förutom det övergripande verksamhetsansvaret för avdelningen som inkluderar ekonomi och personal med arbetsmiljö, ingår följande arbetsuppgifter: administration av olika former av kommunalt stöd – bidrag/service till föreningslivet, utveckling av fritidsaktiviteter i samverkan med föreningslivet, lokalupplåtelse/uthyrning av kommunens fritidsanläggningar, ansvaret för badplatser, ansvar för simskolan, lotteriverksamhet – tillståndsgivning/ registrering, enligt Spellagen.

Det kommunala föreningsstödet består av flera delar och inom fritidsverksamheten har det beviljats bidrag med lite drygt 3 000 tkr. Därtill kommer upplåtelsen av kommunens fritidsanläggningar och utlåning av en del kommunal utrustning, som är helt avgiftsfritt för föreningslivet.

Föreningslivet i kommunen består av totalt c a 150 föreningar/organisationer. Under året har föreningar bedrivit någon form av verksamhet för barn och unga i åldern 7-20 år och antalet föreningsaktiviteter uppgår till totalt 2 716. Under året har ett nytt datastöd, Interbook Go, tagits i bruk. Tjänsten innehåller moduler för bidragshanteringen, lokalupplåtelse och föreningsregister.

Fritidsgårdsverksamheten
Under året har det bedrivits fritidsgårdsverksamhet i Charlottenberg för ungdomar i åldern 13–18 år. Öppethållandet har varit regelbundet, 3 ggr/vecka, totalt 88 tillfällen med totalt 1 376 besökare. Under en period var fritidsgården stängd på grund av vakanser. I juni anställdes en tredje fritidsledare vilket innebar att personal kunde besöka skolorna mer regelbundet vilket resulterat i fler besökare till fritidsgården. Inom lovverksamheten, som arrangerades under sport-, påsk-, sommar-, höst- och julloven har ett stort antal aktiviteter genomförts med totalt 340 deltagare och 39 ledare.

Under våren hjälpte fritidsgårdspersonal LSS med sin öppna verksamhet i Åmotfors vid fem tillfällen.

En motorträff i Åmotfors folkets park arrangerades med cirka 60 besökare. Mellan vecka 23–27 bjöd fritidsgården på sommarlovsaktiviteter runt om i kommunen. Sommarens simskola ställdes in p.g.a. för få sökande till simlärartjänsterna då hårdare krav på förutbildning har försvårat rekryteringen.

En stor del av fritidsgårdens verksamhetskostnader har finansierats genom ett internt bidrag via projektet Edas Framtid (statligt stöd från Tillväxtverket, projekt 3005). Det har under hösten även inletts förberedelser för att flytta Fritidsgården till nedlagda förskolan Gullvivans lokaler.

Folkhälsoverksamheten
Folkhälsoverksamheten ägnar sig åt ett brett allmänt folkhälsoarbete utifrån kommunens nya Folkhälsostrategi 2024-2030 och är kopplad till kommunens Folkhälsoråd. Folkhälsan samverkar även nära med Friskvården i Värmland; ett treårigt Friskvårdsavtal har under 2024 tecknats mellan Friskvården i Värmland och kommunen. Under 2024 har det pågått arbete med att ta fram en folkhälsostrategi som är mer långsiktig än tidigare hälsoplan samt att med hjälp av verksamheterna skapa en handlingsplan med utgångspunkt i strategin. Strategin kommer även omfatta områden som tidigare haft en egen plan/program såsom suicidprevention, ANDTS och funktionsrätt (tidigare handikappolitiskt program). Aktiviteter under 2024 rörde sig främst om återkommande arrangemang såsom Edakalaset, Edastolpen, Träffs och trivs samt Suicidpreventiva veckan. Lilla Tallmoloppet arrangerades i Koppom som Lilla Koppomsloppet - dels för att skapa en spridning i aktiviteter mellan orter i kommunen, dels för att variera samarbetet med idrottsföreningar utifrån orten där de hör hemma. Utöver detta arrangerades Seniorfestivalen under hösten i ett brett samarbete mellan både kommunala verksamheter, föreningar och andra värdefulla aktörer såsom Friskvården, Folktandvården, banken, polisen mm. En föreningsmässa arrangerades med en stor uppslutning bland föreningar i kommunen.

Biblioteksverksamheten / folk- och skolbibliotek
I kommunen finns ett huvudbibliotek i Charlottenberg och biblioteksfilialer i Koppom och Åmotfors. Verksamheten riktar sig till en bred allmänhet och omfattar kulturupplevelser, lärande och samhällsinformation. Fokus ligger på tillgänglighet samt bred och kostnadsfri service. Biblioteket har under året fått bidragsmedel för ett läsfrämjande projekt som genomförs under 2025 samt pengar från Edas framtid för att införa meröppet på huvudbiblioteket. Biblioteket har under året med hjälp av bidragsmedel från Kulturrådet fortsatt projekt utåtriktad verksamhet som jobbat med läsfrämjande insatser riktade mot äldre och brukare inom LSS. Även projektet för skaparverkstad har löpt på och under första halvåret arrangerades varje vecka skaparverkstad för barn i åldern 8-13 år vid tot 22 tillfällen. Båda dessa projekt avslutades efter sommaren.

Biblioteket har under året arrangerat 7 IT-träffar för äldre i samarbete med SPF där de fått hjälp med sina frågor och problem som rör IT. Inom Bibliotek Värmland-samarbetet pågår

sedan ett antal år tillbaka en process för att se över samarbetet, vilket ska utmynna i ett nytt samverkansavtal och en verksamhetsplan. Inom ramen för Bibliotek Värmland drivs projektet Läsäventyret där kommunerna tillsammans ska ta fram en digital plattform efter norsk förebild (Sommerles) för sommarlovsläsningen. En direktupphandling kopplat till detta har inletts.

Antal besökare vid biblioteken:	*55 221*	*(2023: 56 115)*
Antal utlån/kommuninvånare:	*4,6*	*(2023: 4,6)*
Antal utlån till skolor (inkl. omlån):	*7 854*	*(2023: 6 158)*
Antal utställningar, vuxna/barn:	*15*	*(2023: 18)*

Allmänkultur
Inom den allmänna kulturverksamheten handlar det till största delen om kulturaktiviteter som bedrivs av kultur-, hembygds- och museiföreningar. Det ingår ansvar för administration av kommunalt stöd i olika former såsom verksamhetsbidrag, kulturarrangemang, museiverksamhet och olika verksamheter inom studieorganisationer. Föreningsbidrag med totalt 425 tkr som avser kulturverksamheten. Till detta kommer den lokalsubvention som Eda kommun svarar för till de båda museilokalerna Eda Skans Museum och Eda Glasmuseum. Under 2024 bildades Edas kulturråd för att stärka samarbetet mellan Edas Kulturföreningar, Bl.a. ska kulturstig/ar startas under 2025 där kulturhistoriska platser ska sättas på kartan.

Arbetet med skolprojektet ”Eda i närmiljö” har fortsatt och numera är det en del i projektet Kulturtrappan vilket är en form av ”kulturgaranti” för Edas skolelever fsk- årskus 9. Projektet är ett samarbete med Karlstads Universitet, bibliotek, kulturföreningar och grundskolan. Vikten av att koppla den lokala historien till den ”stora historien” är betydelsefull för vårt kulturarv i Eda. Story spot, digitala kulturupplevelser ingår i Eda i närmiljö. Kulturjakten har arrangerats under året. Det är en aktivitet för allmänheten där man kan utmana sig själv genom att besöka 16 olika kulturella besöksplatser. Vi har även inlett medverkan i projektet ”Felles historia – gemensam framtid”, för att stärka samarbetet över gränsen.

Utöver detta ligger ansvaret för kommunens konstinnehav på avdelningen vilket innefattar utlåning samt inköp/underhåll av konst. Totalt omfattar konstinnehavet ca. 600 konstverk,
Antal kulturarrangemang: 21 (2023:22)
Antal museibesökare: ca. 4 700 (2023: ca. 4 800).

Fritids- och idrottsanläggningar
De kommunala fritids-/idrottsanläggningarna är Gillevihallen, Gränshallen, Gunnarsbyhallen, Gärdeshallen, Eda Ridcenter och Sparbanksvallen. Eda Bostads AB svarar för förvaltningen av anläggningarna och samverkan sker med Fritids- och kulturavdelningen och föreningarna Charlottenbergs Hockeyclub, Eda Ryttarförening, Koppoms Idrottsklubb och Åmotfors Idrottsförening. Föreningarna har anställda vaktmästare.

Vid Gärdeshallen i Åmotfors har det under året slutförts ett ombyggnadsarbete för att göra anläggningen anpassad för skolidrott och ett nytt sportgolv har lagts.

Fritids- och kulturavdelningen har ansvaret för beslut om dels ersättningen för samverkan kring driften och skötseln av anläggningarna och dels lönebidragen till föreningarna.

De kommunala badplatserna ligger i Adolfsfors-Hugn, Häljeboda-Vällen, Koppom-Vadjungen och Åmotfors-Nysockensjön. Driften och skötseln svarar Eda Bostads AB för utifrån ett avtal.

Räddningstjänsten
Under 2024 har kommunens beredskap att hantera kriser och krig ökats genom

kontinuitetsanalyser och planeringsarbete. Kommunens lagstiftade ansvar att förebygga brott bedrivs systematiskt med utgångspunkt i upprättade lägesbilder. 156 räddningsinsatser har genomförts under året vilket är något färre än 2023. Främst har antalet automatiska brandlarm minskat medan antalet brand i byggnad och trafikolyckor ligger i linje med tidigare år. Under 2024 bistod räddningstjänsten ambulansen vid IVPA-larm 254 gånger vilket är färre än för 2023 då antalet var 302. Orsaken till detta bedöms vara att Regionen från februari hanterar mottagande av 112-samtal i egen regi vilket medför andra prioriteringar av sjukvårdslarm och längre larmbehandlingstid innan räddningstjänsten kan larmas vid IVPA. Arbete pågår för att försöka korta dessa tider. Räddningstjänsten har genomfört tillsyner av brandskyddet i byggnader vid 18 tillfällen. Utifrån dessa har 11 beslut om förelägganden fattats. Ett av dessa har överklagats till Länsstyrelsen varvid Länsstyrelsen gjort samma bedömning som räddningstjänsten och avslagit överklagan

Bemanningsläget under året har varit delvis ansträngt men räddningstjänsten har i stort klarat att nyrekrytera i nödvändig omfattning.

Övergripande målsättningar, verksamhetsmål och aktiviteter

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Verksamhetsmål
Detaljplaner för bostäder
Förebygga bränder
Verka för inkludering av alla medborgare
Genom miljöarbete öka kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt

Aktiviteter för att nå målen
Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda
Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda kommun ska ha fungerande brandvarnare.
Erbjuda relevanta insatser för människor i utanförskap.

Kommentarer kring måluppfyllelsen
Räddningstjänsten når inte riktigt målet att hålla nere antalet bränder i byggnader och det totala antalet räddningsinsatser. Ett fortsatt aktivt förebyggande arbete krävs därför.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Brand i byggnad	Antal	23	<20	<20
Total antal räddningsinsatser	Antal	156	<140	<140
Utbetalt försörjningsstöd i kr per invånare enligt kolada	kr	Ej tillgängligt i Kolada	1 100kr/inv	1 100kr/inv

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål
Arbeta för goda kommunikationer inom kommunen.

Tillgänglighetsanpassad gatuanläggning med hög trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Digitala lösningar som underlättar kommunikationen med kommunen.

Aktiviteter för att nå målen
Anlägger, underhåller och förnyar kommunens gator samt gång- och cykelvägar. Genom undersökningen Kritik på Teknik mäts nöjdheten vart tredje år. Nästa mätning 2025. Införande av digitalt felanmälningssystem för den kommunaltekniska verksamheten.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:
Eftersatt underhåll på våra gc-vägar och lokalgator

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Medborgarna om gator och vägar	Nöjda medborgare	Ingen mätning	Sverige medel 36	Sverige medel 36
Medborgarna om gång- och cykelvägar	Nöjda medborgare	Ingen mätning	Sverige medel 54	Sverige medel 54

Ett utvecklat näringsliv
Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål
Arbeta med fysisk planering samt ha en god dialog med näringslivet

Aktiviteter för att nå målen
Arbeta med mark och exploateringsfrågor
Planberedskap för olika typer av verksamheter
Relevanta insatser utifrån deltagarnas behov samt hur arbetsmarknaden ser ut i Eda kommun, även en god samverkan med kommunala verksamheter och det lokala näringslivet är viktig.

Kommentarer kring måluppfyllelsen
Detaljplan för utvidgning av Hilmer Anderssons sågverk antogs 2024-01-21
Planarbete projekt Noresund är klart och har överklagats till förvaltningsrätten och vidare till kammarrätten.
Planarbete Morast Handelsplats och Kojan är vilande.
Planarbete Morast 1:175 under arbete, Trafikverket kräver en trafiklösning ut mot Rv 61, planen kan antas tidigast under 2025.
Planarbete Eda Glasbruk under arbete, beräknas antas under 2025.
Planarbete Haganäset är uppstartat.
Arbete och Integration når nästan upp till det uppsatta målet vilket ändå får ses som ett gott resultat.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Antal deltagare inom Arbete och Integration som avslutas i jobb på öppna arbetsmarknaden.	Antal	39	40	30
Planberedskap	Antal	1	2 Nya planer	2 Nya planer

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

Inom Samhällsbyggnad ingår kontrollområde, utveckling av fritids- och kulturaktiviteter.

Aktiviteter för att nå målen

Antalet föreningsaktiviteter och antalet deltagartillfällen redovisas av föreningslivet.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Föreningslivet i kommunen består av totalt c a 150 föreningar/organisationer. Under året har föreningar bedrivit någon form av verksamhet för barn och unga i åldern 7–20 år och antalet föreningsaktiviteter uppgår till totalt 2 716.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Utveckling av fritids-och kulturaktiviteter	Antal förenings-aktiviteter	2 716	2 200	2 200

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Levererar tjänster som medborgare, brukare och kunder är nöjda med. Leverera måltider som är hållbara En god och ändamålsenlig service till personer som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden.

Medarbetare

Personalen ska känna stolthet och trygghet i sitt arbete och sin kommun. Personalen skall känna att de bidrar till ett bättre klimat genom att öka närproducerad och ekologisk mat till våra gäster.

Aktiviteter för att nå målen

Regeringens mål 2030 är 60 % ekologiskt i offentlig sektor. Kostsektionen jobbar med att utöka närproducerade och ekologiska livsmedel inom ram. Informationsåtgärder samt utveckling av Lundens verksamhet ökad återanvändning och återvinning. Successiv förnyelse av VA-anläggningen.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Kundnöjdhet renhållning mäts genom SKR:s undersökning Kritik på teknik som genomförs var tredje år. Utfall från senaste undersökningen (2022) redovisas nedan. Nästa undersökning genomförs år 2025.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Svenskt närproducerat	%	62%	75%	75%
Ekologiska livsmedel	%	20%	30%	30%
Reinvesteringar i förhållande till nuanskaffningsvärdet (NUAK) VA ska uppgå till minst 1%	%	1,3%	1%	1%
Kundnöjdhet renhållning	%	80%	80%	80%

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

Att måluppfyllelsen bland personer som skrivs in för arbete eller utbildning ska öka årligen. Att genomföra specifika uppdrag åt exempelvis Försäkringskassan, kriminalvården och socialtjänsten enligt överenskommelse och med god kvalitet.

Aktiviteter för att nå målen

Kartläggningssamtal, individuella handlingsplaner, arbetsträning, praktik, vägledning samt att deltagare får relevanta insatser utifrån sina mål. Ett fungerande integrationsarbete där nyanlända blir medvetna om rättigheter och skyldigheter i Sverige.
God samverkan internt i kommunen likaså med externa aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen, föreningar, Civilsamhället och Migrationsverket.

Kommentarer kring måluppfyllelsen

Det goda resultatet under 2024 har uppnåtts genom att vi framgångsrikt genomfört de uppsatta aktiviteterna och levererat relevanta insatser. Dessa insatser har varit avgörande för att uppnå våra mål.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2024	Plan 2024	Mål 2025
Andel inskrivna som nått sitt mål om egen försörjning/studier	%	89%	75%	75%

Statistiken ovan gäller endast de som bedömts redo för en skarp planering mot egen försörjning/studier. Övriga deltagare har bedömts behöva basala insatser innan, eller är föremål för annan särskild insats.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-130 684	-141 411	*10 727*	-139 072	
Kostnader	198 882	207 967	*-9 085*	211 589	
Nettokostnader	**68 198**	**66 556**	***1 642***	**72 517**	**74 443**
Avvikelse mot budget		**1 642**			
Verksamhetschef	2 016	1 443	*573*	1 989	
Gata, VA & Renhållning	16 859	21 368	*-4 509*	18 500	
Fritid & kultur	13 581	12 633	*948*	13 818	
Kost	3 487	2 895	*592*	3 437	
Räddningstjänst	13 231	13 043	*188*	12 089	
Arbetsmarknad & Integration	9 811	6 080	*3 731*	9 839	
Plan & fastighet	9 213	9 095	*118*	12 845	

Servicenämnden redovisar totalt ett positivt resultat på 1 642 tkr

Verksamhetschef

Verksamhetschef visar ett positivt resultat på 573 tkr, försäljning och färre köp av tjänster

Gata

Gatuverksamheten visar negativt resultat på 1 770 tkr. Vinterväghållningen har totalt överskridit budget med 1 376 tkr. Återhållsamhet har skett under året främst inom

verksamheterna beläggning och barmarksunderhåll då tidiga prognoser visade hög kostnad för vinterväghållning. Gatubelysning har ett resultat på 150 tkr bättre än budget främst på grund av lägre elkostnader.

VA
Resultatet från VA visar ett resultat på 292 tkr bättre än budget och innebär att 3 301 tkr av dom förinbetalda avgifterna används. Större avvikelser mot budget är att verksamheten har haft lägre kostnader för el och kapitaltjänst men högre kostnad för reparationer på ledningsnätet.

Renhållningsverksamheten
Den taxefinansierade renhållningsverksamheten visar år 2024 en negativ budgetavvikelse. Detta behöver kompenseras genom framtida taxejustering. Intäkterna ligger i balans men kostnaderna är högre än budget. Orsaker är bland annat förberedelser inför fastighetsnära insamling av förpackningar, kostnader kopplade till nya tillsynsmyndighetens tolkning av tillståndet för Lunden och nödvändiga åtgärder på anläggningen, bland annat hantering av slam från reningsverk.

Resultatet för affärsverksamheten på Lunden är -1 000 tkr. Det budgeterade överskottet på 1 000 tkr kunde inte uppnås, på grund av mindre mängd bränd metall och lägre metallpriser jämfört med tidigare år.

Totalt för avfall innebär det ett negativt resultat på 2 739 tkr

Plan-/fastighetssektion
Totalt ett positivt resultat på 188 tkr
Plan/fastighetssektion har ett positivt resultat på 581 tkr, sälj av tjänster.
Skogsdriftern har ett positivt resultat på 1 374 tkr
CO-bolaget har ett underskott totalt på -1 836 tkr. Det är främst inom fastighetsskötsel och snöröjning -760 tkr, reparationer och underhåll -500 tkr, olja/flis/fjärrvärme -400 tkr och försäkringar -475 tkr

Kostsektion
Visar ett överskott på 592 tkr och det är inköp av livsmedel.

Arbete och Integration
Visar ett positiv resultat på 3 731 tkr. Det ekonomiska överskottet beror på lägre personalkostnader p.g.a. vakanta tjänster, försäljning av fordon/inventarier, samt allmän återhållsamhet inom verksamheten.

Fritids- och kulturavdelningen
Fritids- och kulturavdelningen redovisar ett överskott med 948 tkr.

Det ekonomiska överskottet beror på klart lägre kostnader än budgeterat inom folkhälsoverksamheten, fritidsverksamheten, kulturverksamheten och fritidsgårdsverksamheten, vilket i huvudsak kan förklaras med dels en allmän återhållsamhet rörande kostnader inom de olika verksamheterna och dels att en hel del kostnader finansierats med medel ur projekt 3005, Edas Framtid.

Räddningstjänsten:
Räddningstjänsten gör ett mindre överskott på 188 tkr tack vare något färre insatser än tidigare år.

Framtiden

Verksamhetschef, plan- och fastighet

Enligt Bostadsförsörjningslagen ska Sveriges kommuner genom framtagande av riktlinjer planera för sin bostadsförsörjning. Eda kommuns bostadsförsörjningsprogram behöver aktualiseras.

Medel till fastighetsunderhållet har under en längre tid varit underfinansierade, vilket leder till försämrade byggnader och ökade kostnader på lång sikt. Det behövs även en långsiktig lokalförsörjningsplan som ska tillgodose våra kommunala verksamheter i minst fem år, med utblick mot tio år.

Vi ser en ökning av invasiva arter på våra fastigheter och kommunen är ansvarig för att ta bort och förhindra spridning av arter från sin egen mark och fastigheter. Detta inkluderar ökad skötsel av parker och andra allmänna ytor för att förhindra att invasiva arter planteras eller sprids.

Arbete och prioriteringar gällande vår skyldighet av kommunal beredskap, såsom trygghetspunkter, reservkraft, mat, etc., behöver planeras och samordnas.
Eda kommun har antagit en planeringsstrategi. Nästa steg är att planera och budgetera resursbehovet för kommande arbete med en ny översiktsplan. Fram till dess att ett nytt översiktsplanearbete sätts igång behöver de pågående planeringsunderlagen färdigställas.
Det behöver tas fram en utökad utredning av möjliga ras- och skredområden.

Gata

Kostnaden för driften av gatuanläggningarna ökar oroväckande. Största posten är vintervägh̊allning där driftinsatserna nu oftare varierar mellan halkbekämpning och snöplogning utan längre perioder med stabilt väder. De numera oftare förekommande nollgenomgångarna under vinterhalvåret ger ökat slitage med frostsprängningar och potthål, vilket då innebär fler akuta driftinsatser och ökar behovet av en god reinvesteringstakt.

VA

Kraven på VA-verksamheten att leverera ett gott och säkert dricksvatten samt rena avloppsvatten kommer att öka från både medborgare och myndigheter i framtiden. EU-kommissionen tog beslut 2024 om det nya Avloppsdirektivet som nu ska implementeras i svensk lagstiftning och först då vet vi i detalj vad direktivet innebär. Det som redan nu är klart är ökade krav på rening av PFAS och läkemedel men även näringsämnen för vissa avloppsreningsverk, beroende på storlek och recipientens status. Likaså är tidsfaktorn för införandet fortfarande oklar men det kommer att innebära investeringar som kräver god framförhållning.

Framtidens dricksvattenförsörjning i Åmotfors med omnejd är fortsatt under utredning och den pågående förstudien är klar våren 2025. Den blir ett viktigt underlag för fortsatta beslut, som anger hur den långsiktiga vattenförsörjningen kan och ska ordnas för området. Fortsatt arbete pågår med att upprätta vattenskyddsområden där det saknas och att revidera gamla.

Renhållning

Renhållningsverksamheten står inför stora förändringar. Ökade krav på återbruk samt utsortering och insamling av olika avfalls- och återvinningsfraktioner ställer nya krav på verksamheten och kommer att kräva höjning av taxan de kommande åren.

Senast 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningar ha startat. Kostnaden ska ligga kvar hos producenterna och kommunen får ersättning via schablon, men hela kostnaden väntas inte täckas av ersättningen, vilket innebär ytterligare behov av taxehöjning.

En sluttäckningsplan för deponin på Lunden har tagits fram och medel måste avsättas för att täcka kostnader för sluttäckningen.

Gällande avfallsplan innebär ett antal åtgärder som bidrar till att kommunen klättrar uppåt i avfallstrappan och bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Kostsektion
Fr o m 1 januari 2025 har Arvika och Eda gemensam ledning inom kost. Målet är att tillsammans uppnå flera samordningfördelar inom utveckling, erfarenheter, minskad sårbarhet, effektivare upphandlingar, krisberedskap mm.

Vid skyddsronderna i slutet av 2024 står fortfarande bristerna kvar på Gunnarsbyskolans kök. Här hotas verksamheten av en 6:6a anmälan om inget åtgärdas.

Arbete och Integration
Arbete och Integration står inför en spännande framtid med både utmaningar och möjligheter som kommer att forma vår verksamhet. Den globala ekonomiska osäkerheten och den snabba teknologiska utvecklingen kräver att vi fortsätter att vara flexibla och anpassningsbara. Detta kommer att säkerställa att våra deltagare är väl rustade för framtidens arbetsmarknad.

Vi ser positivt på att fortsätta utveckla verksamheten och skapa fler insatser för våra deltagare att närma sig arbetsmarknaden och etablera sig i samhället. Samverkan överlag är en viktig del för att nå verksamhetens mål. Vi kommer att fortsätta att intensifiera vårt samarbete och nätverkande med olika aktörer, såsom alla kommunens verksamheter, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, näringslivet och civilsamhället. Genom att stärka dessa samarbeten kan vi erbjuda mer omfattande och skräddarsydda insatser för våra målgrupper.

Hållbarhet och social inkludering kommer att vara ledstjärnor i vårt arbete. Vi kommer att fortsätta att utveckla insatser som främjar social integration och ekonomisk självförsörjning för nyanlända och andra utsatta grupper. Ett minskat inflöde av nyanlända har noterats och förefaller vara en fortgående trend. De nyanlända vi tar emot har en längre väg för att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden.

En utmaning framöver för sektionen är att flera anställda inom den ordinarie verksamheten har anställningar med lönestöd. Detta innebär att när dessa tjänster ska tillsättas på nytt, kommer lönestödet med största sannolikhet att försvinna, vilket medför en ökade kostnad för sektionen.

Flexibilitet och anpassningsförmåga kommer att vara avgörande för att hantera framtida förändringar på arbetsmarknaden. Vi kommer att fortsätta att utveckla våra tjänster och insatser för att möta de skiftande behoven hos våra deltagare och arbetsgivare. I den egna verksamheten är det i första hand prioriterat att nyttja Fritidsbanken samt ett kommunalt återbruk som ett nav för verksamhetens egna arbetsuppgifter.

Sammanfattningsvis står Arbete och Integration väl rustade för att möta framtidens utmaningar och möjligheter.

Fritids- och kulturavdelningen
Ambitionen för avdelningen är att på olika sätt tillsammans med vårt aktiva föreningsliv verka för att utveckla fritidsutbudet, så att både edaborna och gäster/turister kan erbjudas olika alternativ till en meningsfull och kvalitativ fritid.

I likhet med tidigare årsredovisningar är det därför viktigt att inför framtiden poängtera att ett rikt och omväxlande fritids- och kulturutbud är av omistligt värde för en kommun, dess invånare och besökare. En kommun som saknar detta riskerar mista sin attraktionskraft. Därför är sektorn en bärande del i kommunens övergripande mål med att försöka göra kommunen än mer attraktiv.

Organisation:
Utifrån de arbetsuppgifter och krav som finns på avdelningen och dess olika verksamhetsgrenar och vid en jämförelse med andra liknande kommuner, så framgår det tydligt att det finns behov av en del personalförstärkningar till skolbiblioteksverksamheten, fritidsverksamheten, fritidsgårdsverksamheten samt den allmänna kulturverksamheten. Dessutom behöver det stärkas upp med personella resurser till driften och skötseln av en rad fritidsanläggningar runt om i kommunen, såsom utegym, vandringsleder mm.

Fritidsgårdsverksamheten har sedan några år tillbaka fått ett särskilt ekonomiskt stöd genom projekt 3005, Edas Framtid, med statligt stöd genom Tillväxtverket. Om och när detta stöd upphör så kommer det krävas en kraftig anslagsförstärkning i den kommunala budgeten för att klara av att fortsätta driva den verksamheten.

När det gäller driften och skötseln av kommunens större fritids- och idrottsanläggningar, som grundas på ett förvaltningsavtal mellan Eda kommun och Eda Bostads AB samt samverkan med ett antal idrottsföreningar, så finns det behov av att se över vem som ska göra vad i de olika anläggningarna/ fastigheterna. Det bör grundas på vad Eda kommun genom Samhällsbyggnad ser som bästa lösningen för olika delar i fastighetsskötseln.

Under 2025 kommer meröppet att införas på huvudbiblioteket vilket gör att besökare själva kan få tillträde till biblioteket efter stängning och på helger, något som kommer öka tillgängligheten till biblioteksservice i kommunen. Under 2025 kommer det även införas ökade lagkrav på bemannade skolbibliotek och statliga medel kommer skjutas till för att stärka upp verksamheten.

Avdelningen inleder under 2025 ett filmprojekt för barn och unga vilket ska utmynna i en filmfestival på Åmotfors Folkets Hus 2026.

Räddningstjänsten
Ett fortsatt aktivt arbete med att bibehålla och rekrytera personal kommer att krävas för att klara personalförsörjningen. Åtgärder behöver vidtas för att skapa bättre arbetsmiljö på våra brandstationer. På två av tre brandstationer kommer dessa åtgärder vara av mer omfattande karaktär.

Från och med 2025 kommer utbildning av räddningstjänstens personal i att hantera krig och höjd beredskap påbörjas. Utbildningen kommer att omfatta 1–2 dagar per år och finansieras av MSB.

Från och med 2025 har kommunen ett avtal med en ny entreprenör för sotning och brandskyddskontroll.

Planerat från 2027 och framåt kommer nästa generations RAKEL-kommunikation att införas. RAKEL G2 kommer skapa möjligheter för bland annat räddningstjänsten att överföra mer information, såsom bilder, via det säkra och digitala kommunikationssystemet.

Myndighetsnämnden

Årets verksamhet

Verksamheten har huvudsakligen bedrivits i enlighet med avdelningens framtagna tillsynsplaner, vilka inkluderar Tillsynsplan Miljöskydd, Tillsynsplan Hälsoskydd, Kontrollplan Livsmedel, Tillsynsplan Alkohol & Tobak samt Tillsynsplan och behovsutredning 2024 för Plan- och bygglagen. Dessa tillsynsplaner har utarbetats utifrån noggranna behovsutredningar för respektive område och har anpassats efter de tillgängliga personella resurserna. Genomförandegraden reflekterar därför enbart de förväntade åtgärderna för 2024 och omfattar inte det totala behovet av lagstyrda arbetsuppgifter inom de olika områdena.

Plan och bygglagen: Ärendemängden och genomförandegraden ligger i linje med de förväntningar som fanns vid årets början. Totalt hanterades 173 lovärenden och 21 tillsynsärenden under 2024. Motsvarande siffra 2023 var 176 lovärenden och 13 tillsynsärenden. Under året har avdelningen haft en långtidssjukskrivning bland ordinarie personal, vilket har påverkat arbetets genomförande. För att hantera detta har en tidsbegränsad vikarieanställning genomförts, vilket har möjliggjort att handläggningsärenden har kunnat utföras enligt plan.

Utvecklingen av verksamhetens rutiner, system och liknande har emellertid stagnerat till viss del på grund av sjukskrivningen, då sådana uppgifter inte kan förväntas utföras av tillfällig personal. Den tillfälliga personalen avslutade sina anställningar vid årsskiftet, och ordinarie personal har återgått till arbetet med en tjänstgöringsgrad på 75%. Vid starten av verksamhetsåret 2025 kommer avdelningen att arbeta med en personalavvikelse på 25% tjänst.

Alkohol och tobak: Inom området alkohol och tobak har den beslutade tillsynsplanen genomförts fullt ut, vilket resulterat i en genomförandegrad om 100 %.

Livsmedel: Det nya systemet för omklassning och efterhandsdebitering har medfört att arbetet under året inte har genomförts helt enligt plan. Vid delårsbokslutet var förväntningarna att genomförandegraden skulle uppgå till 100 % vid årsskiftet. Efter årets slut kan vi konstatera att målet inte uppnåddes i sin helhet, och genomförandegraden uppgick istället till 87 %. Några veckors arbete i slutet av året uteblev på grund av sjukdom. Eftersom endast en tjänsteperson är ansvarig för området innebär sådana avvikelser en extra känslighet. Behovsutredningen visar att tillsynen under 2025 förväntas kunna genomföras fullt ut.

Miljö och hälsoskydd: Lite förändringar i personalstyrkan på grund av föräldraledigheter och tjänstledigheter har påverkat genomförandetakten. Detta har parerats genom att ta in tidsbegränsad personal och avdelningen har nu full anställning enligt personalbilagan. På grund av förändringarna i personalstyrkan under året uppnådde man inte full genomförande grad enligt tillsynsplanen. Resultatet på miljöskydd blev en genomförandegrad på 71,7% och motsarvande för hälsoskydd blev 86,3 %.

Mål enligt verksamhetsplan

Bra boendemöjligheter

Tillse att bygglov, bygganmälningar, strandskyddsansökningar hanteras skyndsamt och rättssäkert. Säkerställa att klagomålsärenden gällande boendemiljö handläggs skyndsamt och rättssäkert. Genom att fatta snabba och korrekta beslut i ovanstående frågor så möjliggör man för bra boendemiljöer i kommunen.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Bygglov inom 10 veckor	%	90 %	86 %
Bygganmälan startbesked inom 4 veckor	%	90 %	90 %
Klagomålsärenden avslutade inom 6 månader	%	80 %	86 %

Resultatbeskrivning

Av de 59 bygglov som har granskats har 51 ärenden haft en handläggningstid på mindre än 10 veckor, vilket resulterar i en andel om 86 %. För bygganmälningar var 33 av de 37 granskade ärendena utförda inom 4 veckor, vilket ger ett resultat på 90 %. Samtliga ärenden saknar dock markeringen i systemet för ”ärende komplett”, vilket är från det datum handläggningstiden börjar räknas. Ingen djupare granskning har genomförts, men det är troligt att resultatet, efter en sådan granskning, skulle närma sig 100 %. Hittills har 6 av 7 avslutade klagomålsärenden som rör boendemiljön blivit avslutade inom 6 månader från det att de inkom, vilket ger ett resultat på 86 %.

Resultatanalys

Samtliga mätområden är i linje med målbilden. Förvaltningen får inför kommande år bli bättre på att lägga in händelsen ”ärende komplett” för att kunna få en mer rättvisande bild av resultatet.

Ett utvecklat näringsliv

Den mest frekventa formen av kommunikation mellan en kommun och ett företag rör tillstånd eller tillsyn. Hur företag upplever bemötandet och servicen i dessa processer påverkar deras syn på kommunen. Detta innebär att myndighetsutövningen har en avgörande inverkan på möjligheterna att starta och utveckla ett företag i en kommun.
Det är därför av stor vikt att handläggningen sker skyndsamt och rättssäkert.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Beslut ansökningar alkohol/Tobak <8 veckor	%	90%	100%

Resultatbeskrivning

Vid detta tillfälle har miljö- och byggavdelningen ett samlat aggregerat resultat på NKI = 77. Detta är fördelat på bygglov med NKI = 86, miljö med NKI = 74, samt livsmedel med NKI = 74. Samtliga livsmedelsregistreringar har handlagts inom det angivna tidsintervallet. 20 % respektive 71 % av anmälningarna inom miljö- och hälsoskyddsområdet har handlagts inom tidsintervallet, samt 100 % av alkohol- och tobaksansökningarna.

Resultatanalys

Resultatet för NKI och livsmedelsregistreringar ligger inom målintervallet. Av hälsoskyddsanmälningarna har 1 av 5 handlagts inom det angivna tidsintervallet. De övriga 4 inkom under semesterperioden, och efter dialog med sökandena enades man om att

handläggningstiden skulle bli längre. Inom miljöskydd har man, likt för bygglov, inte angett när ansökan eller anmälan anses vara komplett, vilket gör det svårt att fastställa när handläggningstiden ska börja räknas. Procentsatsen skulle troligtvis vara något högre om denna markering hade gjorts

Mål: Kännetecken - Kvalité
Inom myndighetsutövning så är snabba handläggningstider ofta avgörande för hur myndigheten upplevs av kommuninvånare och företag. Alla vill få snabba beslut så man kan komma vidare med sitt ärende. Minst lika viktigt som snabbhet är kvalité och rättssäkerhet. Ett felaktigt beslut kan få stora konsekvenser för så väl privatpersoner, företag och miljön.

Indikator	Enhet	Mål 2024	Utfall 2024
Rätt vid överklaganden (samtliga områden)	%	>80%	82%
Rätt vid överprövning av strandskyddsärenden	%	>80%	100%

Resultatbeskrivning
Totalt har elva överklagade beslut fått ett lagakraftvunnet beslut i högre instanser. Av dessa har nio beslut följt förvaltningens eller nämndens bedömning, vilket ger ett resultat på 82 % och ligger inom målintervallet. Ingen av avdelningens strandskyddsdispenser har överprövats av länsstyrelsen under året.

Resultatanalys
Värt att notera att de två överklagande besluten som har gått förvaltningen/nämnden emot har varit på ”formalia”. Överinstans har inte ansett att det är fel i sakfrågan. I övrigt inget att anmärka.

Sammanfattning
Överlag ser förvaltningen positivt på resultatet utifrån verksamhetsplanen. 7 av 10 målområden har uppnåtts helt. Två av målområdena ligger nära sitt uppsatta mål och skulle i praktiken kunna anses vara uppfyllda även de, om markeringen för ”ärende komplett” hade gjorts i systemen. Ett målområde ligger långt ifrån det uppsatta resultatet, men detta har en naturlig förklaring och beslutades i samråd med sökanden.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att man har bidragit till att arbeta mot kommunfullmäktiges övergripande mål om bra boendemiljöer, ett utvecklat näringsliv samt hålla en hög kvalitet.

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Drift	Budget 2024	Utfall 2024	*Avvikelse*	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter	-4 607	-4 572	*-35*	-4 890	
Kostnader	9 264	9 120	*144*	9 437	
Nettokostnader	**4 657**	**4 548**	***109***	**4 547**	**4 603**
Avvikelse mot budget		**109**			

Verksamheten har till stora delar kunnat bedrivas enligt fastställda planer. Verksamheten har en positiv bild av hur årets resultat. Man har kunnat hålla bemanningen på en stabil nivå trotts sjukskrivningar, tjänstledigheter och föräldraledigheter. Tidigare år har man haft svårare att parera för sådana ”personalförändringar”. Detta har resulterat i en högre genomförandegrad av tillsynsplaner och kortare handläggningstider på ärenden samt ökat resultat i NKI mätningen än tidigare år. Omklassningen och byte till efterhandsdebitering på livsmedelsområdet har gett en ekonomisk konsekvens. Intäkterna på området har minskat med ca 30 % jämfört med tidigare år. Trotts detta gör avdelningen ett positivt resultat ekonomiskt 2024.

Framtiden

Verksamheten ser både positiva och utmanande aspekter på framtiden. På den positiva sidan finns en förhoppning om att kunna upprätthålla en stabil bemanning samt behålla den nuvarande kompetensen, vilket skulle skapa möjligheter att ytterligare effektivisera arbetet. Å andra sidan, enligt avdelningens behovsutredningar, saknas fortfarande resurser inom flera områden för att kunna utföra de lagstadgade arbetsuppgifterna. Med den nuvarande budgetramen och de tillgängliga resurserna tvingas nämnden årligen att bortprioritera lagstadgade uppgifter. Precis som tidigare år bedömer avdelningen att en full bemanning, enligt personalbilagan, sannolikt skulle kunna leda till ett negativt ekonomiskt resultat för 2025.

Verksamhetsberättelser, kommunala bolag

Eda Bostads AB

Allmänt om verksamheten

Eda Bostads AB är ett kommunalt bostadsaktiebolag som ägs till 100% av Eda Kommun. Verksamheten i bolaget består av att äga, förvalta och utveckla fastigheter, som inrymmer bostäder, affärslokaler och kollektiva anordningar. Bolaget har uppdraget att förvalta stora delar av kommunens fastighetsbestånd för vilket förvaltningsersättning erhålls. Verksamheten i bolaget ska bidra till att främja bostadsförsörjningen inom Eda Kommun.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

Ekonomisk översikt	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*	*2020*
Nettoomsättning	86 617	81 398	76 669	75 108	72 491
Resultat efter finansiella poster	5 686	5 833	2 450	7 158	1 379
Balansomslutning	259 975	256 923	238 368	239 900	230 196
Soliditet, %	24	22	22	21	20

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 5 686 tkr vilket är i nivå med föregående år. I föregående års resultat efter finansiella poster ingick emellertid 5 636 tkr i exceptionella poster (försäkringsersättning). Anledningen till att årets resultat håller samma nivå är högre hyresintäkter samt väsentligen lägre underhållskostnader än föregående år då ett större ROT-projekt pågick.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har byggstart skett för ersättningsbyggnaden av totalbranden på Boda 1:217. Det omfattande projektet på Hjorten 1 har avslutats, åtgärderna omfattar ett nytt ventilationssystem, invändiga åtgärder i lägenheter, utvändiga åtgärder avseende fasader samt ett nytt tak och en solcellsanläggning. Ytterligare solcellsanläggningar har gjorts på Bete 1:289 och Bete 1:291 och Järnet 10. Förvärv av fastigheten Torggatan 9 i Koppom har skett under året.

Förväntad framtida utveckling

Hyreshöjningen för år 2025 är framförhandlad till en ökning med 4,8 % fr o m 1 januari 2025.

Planering och start för rotrenovering på en av våra fastigheter kommer de närmaste åren att fortsätta. Åtgärderna kommer att omfattas av ny ventilation, nya kök, stambyte och badrumsrenovering. Under år 2025 skall byggnaden på Boda 1:217 återuppbyggas. Investeringar för energibesparande åtgärder kommer de närmsta åren att fortsätta. I övrigt förväntas verksamheten bedrivas i enlighet med bolagets plan för underhåll och löpande förvaltningsåtgärder.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Lågkonjunkturen som pågår kan fortsätta påverka arbetsmarknaden och arbetslösheten, som i sin tur kan medföra svårigheter att betala hyran eller minskad efterfrågan. Det senaste året har vi trots att räntorna gått ner fått ganska stora ränteökningar p.g.a. att tidigare lån har haft långa löptider med låga räntor. Hyresrätter på mindre orter är beroende av stark arbetsmarknad. Förändringar i lagar, regler och byggnormer kan påverka bolaget, verksamheten och i sin tur lönsamheten. Ökade krav på hållbarhet och miljöanpassning kan innebära stora investeringar för att uppfylla nya standarder och regler. Kostnadsökningar i fastighetsförvaltning, underhåll och renoveringar leder till mindre lönsamhet. Att hålla sig uppdaterad, vara medveten om dessa risker och ha en strategi för att hantera dem är avgörande.

Eda Energi AB

Allmänt om verksamheten

Eda Energi AB distribuerar fjärrvärme till kunder i Åmotfors. Bolaget erhåller sina värmeleveranser från Nevel AB och dess avfallsförbränningsanläggning på orten. För att säkerställa värmeleveranser då Nevel inte kan leverera värme har bolaget två reservoljepannor med en sammanlagd effekt på 4 MW vid Älvgårdens panncentral. De körs normalt vid det årliga underhållsstoppet hos Nevel i juli.

Anläggningstillgångarna, som består av fjärrvärmenätet, reservoljepannorna i panncentralen vid Älvgården samt bolagets distributionsanläggning vid Nevel AB, uppgår till sammanlagt 24 490 tkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Eda Energi AB har från 2023-01-01 inlett en ny period för värmeleveranser från Nevel AB genom nytt avtal som sträcker sig till 2028. Ny prissättningsmodell infördes 2023 med nödvändiga prishöjningar. Andelen av den fria tilldelningen av utsläppsrätter har setts över hos Nevel vilket har fallit ut till Eda Energis fördel varför priset till kunderna lämnades oförändrat 2024. Under året genomfördes undersökningen för kundnöjdhet som gav bolaget betyget Mycket Väl Godkänd liksom tidigare undersökningsår.

Under 2024 har ingen fastighet anslutits till fjärrvärmenätet och totala antalet anslutna fastigheter uppgår till sammanlagt 128 st. Samtliga av kommunens och Eda Bostads fastigheter är anslutna. Av fastigheterna är 10 st flerbostadshus, 17 st lokaler, 4 st industrier (3 till Norma) och 97 st villor.

Under 2024 levererades totalt 8,29 GWh (8,82) GWh varav 1,64 GWh till flerbostadshus 1,65 GWh till småhus 2,13 GWh till industri och 2,87 GWh till offentliga lokaler. Verksamhetsåret har gett ett lägre rörelseresultat än budgeterat främst orsakat av högre kostnad för olja då veckan för underhållsstoppet hos Nevel i januari var kallare än på många år. Minskad omsättning jämfört med 2023 förklaras av mindre sålda GWh 0,53.

Framtida utveckling

Eda Energi AB planerar att utöka samarbetet med Nevel AB för att se över möjligheter till framtida energieffektivisering.

Anslutning av nya abonnenter sker oftast enbart av fastigheter som ligger efter befintlig fjärrvärmeledning. Det beror på att vi närmar oss den effekt, 4 MW, bolaget får köpa av Nevel AB. Vi kan ansluta motsvarande några villor ytterligare.

Under 2025 planeras för förbättrad hemsida.

Förebyggande underhåll fortgår prioriterat under 2025 för att förbättra anläggningarna och förbättra rutiner och arbetssätt för att motverka störningar.

Miljöpåverkan

Fjärrvärme ger hushållen möjligheten till miljövänligt uppvärmningsalternativ. Bolaget verkar för att distribuera energi med låg miljöpåverkan och kommer att se över möjligheten till annan värmeförsörjning än fossil olja för reservoljepannorna vid Älvgården. Andelen avfallsbaserad, förnybar, energi som köps från Nevel AB utgör 91 %. I resultatet för 2024 redovisas kostnaden för utsläppsrätter till 923 tkr.

Valfjället Skicenter AB

Allmänt om bolagets verksamhet

Valfjället Skicenter AB är ett 100 %-igt kommunalägt bolag vars ändamål är att ”främja turismnäringens utveckling inom Eda kommun”. Bolaget bedriver för närvarande Valfjället Skicenter AB kompletterat med camping och boende i villavagnar. Ägardirektiven revideras senast 2022-08-24.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Snöläggningen inför säsongen 2023/2024 påbörjades under november och samtliga backar förutom Matts Olsson backen öppnades 15 december. Inledningsvis under 2024 gjordes kompletteringar gällande snöläggningen i Matts Olsson backen innan den var klar för öppning i mitten av januari 2024. Därefter var anläggningen öppen fullt ut fram tills säsongsavslutningen i slutet av vecka 14 2024. Snöläggning 2024/2025 påbörjades i november 2024 med stora temperaturskillnader som utmaning vilket skattbidrog till att enbart delar av anläggningen kunde tas i bruk under öppningshelgen 21–22 december.

Kostnaden för snöläggning och preparering av pister påverkas fortsatt av höga energi- och drivmedelskostnader. Det uppdrag styrelsen fick av kommunens ombud under 2023, att söka alternativ för en mer kostnadseffektiv anläggning, har fullförts men indikerar på en för hög totalkostnad för vår anläggning som blir svår att ekonomiskt räkna hem. Styrelsen har löpande under året 2024 fortsatt att utvärdera mindre men kostnadseffektiva åtgärder för att kunna effektivisera snöläggningen. Styrelsen har tillsammans med driftledningen utvecklat effektiviteten vid snöläggningen via omkopplingar av vatten och tryckluft vilket har påverkat snöläggningskapaciteten. Kontakter har tagits med vår elnätsleverantör Ellevio för att undersöka möjligheterna att uppgradera strömförsörjningen högre upp i backarna för att därigenom öka kapaciteten. Styrelsen kommer att få förslag på detta under andra kvartalet 2025.

Beläggningen i och intäkterna rörande Drömbyn har ökat under 2024 jämfört med 2023. Samtliga säsongsplatser för husvagnar har varit uthyrda, därav har en utökning vid Norli skett under året. Även dessa platser är nu fullbelagda.

Bolaget har under året erhållit 90 tkr i punktskatter för el i industriell verksamhet.

Bolaget erhöll under hösten 2023 ett interimistiskt slutbesked avseende villavagnarna i Drömbyn som innebar att bolaget skulle inkomma med brandskyddsdokumentation som bekräftelse för permanent brandskyddsåtgärd senast 2024-04-30. Styrelsen beslutade då att man våren 2024 skulle avyttra 14 villavagnar. Tio av dessa såldes under året och resterande fyra planeras att säljas under kommande år. Avyttringen av vagnarna har genererat en reavinst.

Sista helgen i mars 2024 drabbades anläggningen av kraftigt åskväder vilket ledde till nedslag i liftelektronik och visst kablage. Vidare upptäcktes lagerhaveri i en av pumpmotorerna. Kostnader för reparationsarbeten påverkar årets resultat.

Bolaget har under året deltagit i en samordnad upphandling av el eftersom avtalet med tidigare leverantör löpte ut 2024-12-31. Ny upphandlad leverantör är Mälarenergi AB för hela kommunkoncernen och de erbjuder sina kunder möjlighet till prissäkring av delar av volymen. Effekterna av detta är inledningsvis svåra att bedöma då prissättningen varierar kraftigt beroende på marknadens efterfrågan.

Under året har ett optionsavtal med Valfjällets Slalomklubb tecknats som innebär att bolaget erlägger ett årligt driftbidrag för att få nyttja klubbens anläggningar.

I nuläget finns ingen giltig kapitaltäckningsgaranti men styrelsen har för avsikt att under första halvåret 2025 ansöka om en ny sådan hos kommunfullmäktige. Denna garanti är och kommer att vara nödvändig för att parera effekterna av klimateffekter samt osäkerheten kring energikostnadernas utveckling framgent.

Bolagets intäkter 2024 har minskat med 630 tkr jämfört med året innan. Minskningen beror främst på lägre försäljning av liftkort och skiduthyrning kopplat till ett antal helger med dåligt väder under vårsäsongen 2024 vilket direkt påverkat försäljningen. Ett resultat på 681 tkr redovisas för verksamhetsåret, vilket i jämförelse med året innan är en försämring med 129 tkr.

Bolaget har för verksamhetsåret 2025 budgeterat med ett positivt resultat.

Teknik i Väst AB

Allmänt om bolagets verksamhet

Arvika Energi och Miljö AB, som är en del av en helägd kommunal koncern, äger 80 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Arvika Elnät AB, som är en del av en helägd kommunal koncern, äger 10 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Eda kommun 10 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Teknik i Väst AB har till uppgift att skapa förutsättningar för god livskvalitet för dagens och morgondagens invånare genom att tillhandahålla hållbara tjänster med stort kundvärde och hög driftsäkerhet.

Bolaget arbetar på uppdrag av Arvika Energi och Miljö AB, Arvika Elnät AB, Arvika Kraft AB, Arvika Kommunnät AB, Arvika kommun, Eda kommun, Eda Energi AB, Årjängs Nät AB och ytterligare några kommunala uppdragsgivare.

Uppdragen består av drift och underhåll av anläggningar, projektledning, att tillhandahålla kompetens inom miljö och ekonomi samt inom marknad, försäljning och kundservice.

Resultat och ställning

Ekonomisk översikt (tkr)	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*	*2020*
Nettoomsättning	332 860	230 454	198 463	131 384	124 274
Resultat efter finansiella poster	1 000	1 140	1 009	1 929	1 354
Balansomslutning	85 330	65 875	66 541	54 887	58 206
Soliditet, %	7,5	8,3	7,1	6,8	3,8
Avkastning på eget kapital (%)	12,2	17,6	23,8	51,2	62,5

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Energifrågan är fortsatt högaktuell. Arbete pågår tillsammans med samhällsbyggnad i Arvika för att ta fram den strategiska energiplanen. Teknik i Väst har samordnat kommunkoncernens aktiviteter för energibesparing. Slutredovisning sker i början av 2025.

Teknik i Västs fordonsverkstad som var lokaliserad på Förrådsgatan, som också utförde service på Arvika Fastighets fordon och maskiner, är nu lokaliserad på Rosendalsvägen.

Då kommunkoncernen ska börja med hållbarhetsrapportering, enligt CSRD, har förberedelser för insamlande av data påbörjats i Teknik i Väst. Teknisk stab och Renhållnings-verksamheterna har tillsammans med Norrköpings kommun ett pågående utbytesprojekt om avfall och återvinning med sju distrikt i Kenya. Projektet finansieras av ICLD.

Ny organisation för renhållningen trädde i kraft i juni. Avdelningen delas nu upp i två enheter: insamling och ÅVC/deponi, vilka verkar i båda kommunerna.

Under året investerades totalt 12 108 (1 935) tkr i licenser, fordon och maskiner. Investeringarna avsåg bland annat en eldriven renhållningsbil och licens för vårt kundsystem. Kundsystemet har övertagits från koncernbolaget Arvika Elnät AB.

Uppdrag

Bolagets uppdrag har inneburit drift, skötsel och investeringsinsatser i anläggningar för vatten och avlopp, renhållning, gator, elnät, fjärrvärmenät, bredbandsnät och kraftstationer. Verksamheten har bedrivits på ett bra sätt och bolagets och uppdragsgivarnas mål har i huvudsak uppfyllts.

Medarbetare

Medarbetarundersökning har genomförts under hösten. Resultatet är över lag högt, men sjönk

något inom tre av fem målområden. Analys av resultatet och framtagande av handlingsplaner sker under 2025.

Sjukfrånvaron för helåret stannar på 3,2%, 0,6 procentenheter lägre än 2023. Målvärdet är 4,0%. Sjukfrånvaron för kvinnor har sjunkit med hela 1,7 procentenheter från 5,8% 2023 till 4,1%. Sjukfrånvaron för män är 3,0 %.

Framtida utveckling
Arbetet med att utveckla den nya organisationen kommer att fortgå i syfte att skapa en ökad samverkan mellan såväl ägarkommunerna, de kommunala bolagen som avdelningarna inom Teknik i Väst.

Bolaget kommer även fortsättningsvis lägga fokus på reinvesteringar och förnyelse av fordon och maskiner för att på ett säkert och kvalitetsmässigt bra sätt kunna leverera de tjänster som efterfrågas och samtidigt sörja för en god miljö och arbets-miljö. Det är också viktigt att fortsätta med en intensiv branschbevakning, att följa teknikutvecklingen i samhället liksom utvecklingen inom digitalisering.

Utvecklingen på energiområdet är särskilt aktuell och kommer att så vara de närmaste åren. Ökat behov av laddinfrastruktur och mer mikroproduktion av el kommer innebära nya utmaningar för organisationer.

Miljöpåverkan
Teknik i Väst har som övergripande strategiskt mål att låta miljö- och klimatfrågorna stå i fokus med syfte att bidra till ett hållbart samhälle.

Bolagets största miljöpåverkan är utsläpp från for-don som används i verksamheten. För att minska utsläppen ställs krav på hög miljöklass vid inköp och leasing. Målet för utsläpp av växthusgaser från förbränning av bensin och diesel i bolagets egna fordon har uppnåtts, då fler fordon kontinuerligt tankas med förnybart bränsle. Under året har en eldriven sopbil köpts in och bolaget har beviljats klimatstöd för köpet.

För att minska utsläppen uppmuntras personalen att arrangera och delta i digitala möten, resa miljövänligt, cykla eller promenera till möten i arbetet. På flertalet av bolagets arbetsplatser finns det elcyklar att låna.

Klimatanpassningsstrategin följs upp årligen av verksamheterna. Åtgärder och förebyggande arbete genomförs enligt en prioriteringslista.